

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 1.

VOORWOORD.

Over de “verborgenheid des evangelies” en wat daarmee samenhangt, heerst bij velen onzekerheid, bij anderen twijfel. Nog anderen bestrijden enkele dingen zoals de uitopstanding. Dit alles is niet onverklaarbaar. Hoe geestelijker een zaak is, des te moeilijker valt ze te zien en te bezien. In dit geschrift willen we enkele punten behandelen waarover moeilijkheid is ontstaan of die bestreden worden. Ze zijn de volgende:

- 1° Wat is de verborgenheid.
- 2° Wat betekent: de op- of overhemelse.
- 3° Wie zijn de “wij” en de “gij” van Ef. 1-3.
- 4° Wanneer heeft de opname plaats.
- 5° Wat is Zijn dood gelijkvormig worden.
- 6° Vanwaar en waartoe het jagen van Paulus.
- 7° Wat is de geestelijke achtergrond.
- 8° De 3 sferen.

Men beschouwe dit geschrift als een aanvulling en uitbreiding van de reeks: “Om en over de verborgenheid” I-IV. We kunnen niemand de roeping naar Gods eigen voornemen en genade geven, wel trachten de leer aangaande het Lichaam van Christus te verduidelijken en oprijzende moeilijkheden zoveel mogelijk uit de weg te ruimen. Wie de verborgenheid werkelijk ziet, kan haar niet kwijt, wie ze niet ziet, kan er door blote studie niet inkomen.

Wat we reeds in Dl. 1 nr. 1 van “Uit de Schriften” schreven, blijkt uit te komen: Velen zullen de verborgenheid tegenstaan of bestrijden. Dat kan niet anders. In dit geschrift willen we de mening der bestrijders weergeven en, door ze te weerleggen, de moeilijkheden voor anderen trachten te ondervangen. Paulus vroeg om de voorbede om opening te verkrijgen de verborgenheid des evangelies bekend te mogen maken. Hoeveel te meer is dat voor ons nodig die zijn medenavolgers wensen te zijn. Waar zich voor ons de gelegenheid voordoet er over te spreken, hopen we het in zulke bewoordingen te doen, dat de verheven roeping Gods die in de verborgenheid tot ons komt, duidelijk in het licht gesteld mag worden, opdat men zo moge komen tot volle kennis der verborgenheid van God en de Vader en van Christus.

Als er bij de lezers nog vragen opkomen die in dit geschrift niet of niet voldoende beantwoord worden, verzoeken wij hen die ons mee te delen. We zullen ze dan, indien dienstig, verder behandelen.

1. WAT IS DE VERBORGENHEID.

LICHAAM OF SAMENLICHAAM?

Over de vraag: Wat is de Verborgenheid heerst geen overeenstemmende mening. Er is tweeerlei opinie. Volgens ons is ze dit: de Gemeente die Zijn (Christus) Lichaam is, is pas begonnen gevormd te worden nadat Paulus in Rome daar Openbaring van had ontvangen. Volgens een andere ons bestrijdende richting is ze wat anders. Deze leert dit: “De verborgenheid aller eeuwen is, volgens Ef. 3:5 en 6, dat de Heidenen zijn samenerfgenamen en samen-lichaam en samendeelgenoten Zijner belofte in Christus door het evangelie waarvan Paulus een dienaar geworden is. **Dit** is de verborgenheid. Dat staat er zo duidelijk, dat er niets anders in gelezen kan worden. Wie hieruit wil lezen, dat de Gemeente die het Lichaam is, de verborgenheid is,

fantaseert wat. In Ef. 1:22 en 23 wordt die verborgenheid geen verborgenheid genoemd. Bovendien wordt de Gemeente die het Lichaam is, niet onderscheiden van een andere gemeente die Zijn Lichaam niet is, maar de Gemeente Gods. Paulus spreekt in vers 22 van **de** gemeente en zegt van deze gemeente in vers 23, dat ze Zijn Lichaam is. Precies zo zegt hij in 1 Tim. 3:15 van de Gemeente des levenden Gods, dat ze een pilaar en vastigheid der waarheid is en het Huis van God. Zullen we nu leren, dat Paulus in Tim. nog weer over een andere gemeente spreekt die een pilaar is? Het is dezelfde gemeente, in karakter gewijzigd aan welke telkens verschillende namen gegeven worden om haar verhouding tot God en tot Christus uit te drukken.”

Verder zegt men:

“Openbaring ons in Efeze gegeven die verborgen was in God, betrof niet het bestaan van het Lichaam van Christus, maar het samenzijn in die gemeente van Jood en Heiden. Tot dusver waren de Heidenen in de Gemeente de geestelijke goederen van de Jeruzalemse heiligen deelachtig geweest (Rom. 15:26 en 27). Nu hield in de gemeente dat onderscheid van Jood en Heiden op en waren ze samen-erfgenamen, samen lichaam, samen deelgenoten. Dit is Openbaring die verborgen was in God. En waar die openbaring dus niet gaat over het bestaan van het Lichaam van Christus, kan het Lichaam van Corinthe wel het Lichaam van Efeze zijn.”

Wat we hierop te antwoorden hebben? Dit: Men leest niet. Ef. 3:5 en 6 spreekt niet over samen erfgenamen (beter: samenbezitnemers), samen-lichaam en samendeelgenoten zijn met de Joden, maar: **van Zijn belofte in Christus** door middel van het evangelie waarvan Paulus een dienaar geworden is. Hiermee vervalt al het andere dat aangevoerd wordt. Men meent, dat de verborgenheid is, dat de Heiden op een lijn gesteld wordt met de Jood. Men wil de achterstand die er tussen de Jood en de Heiden in de Handelingentijd heet te zijn, bewijzen door te zeggen, dat de Heiden niet in de tempel mocht komen. Men wijst daarbij op Trofimius (Hand. 21). In de verborgenheid wordt dit dan opgeheven. We kunnen niet anders zeggen, dat dit een armelijke verborgenheid is. Is dat dan in God verborgen geweest, zo ja, dan heeft God voor de tijden der eeuwen geen mensheid gezien, maar toen reeds Jood en Heiden, een verdeling in Jood en Heiden, waarbij de Jood, omdat Christus besneden zou worden en de zaligheid uit de Joden is, de voorrang verkreeg? Dat zou moeten uitlopen op een gedeelde mensheid in de voleinding, want als de Jood toen reeds een voorrang had in Gods raad, blijft hij deze behouden en is er geen sprake van volle verzoening. We zullen een en ander nagaan.

JOODSE VOORRANG IN GOD?

Ef.3:9 zegt uitdrukkelijk, dat de bedeling der verborgenheid vanaf de aionen verborgen geweest is in God. Indien de **bedeling** der verborgenheid tot inhoud heeft, dat de Heiden op één lijn gesteld wordt met de Jood, wil dat dus zeggen, dat God van voor de aionen Jood en Heiden zag en geen ongedeelde mensheid. Waar alles in Christus geschapen is, Col. 1:16 (grondtekst) wil dat zeggen, dat er toen reeds in Christus was “Jood” en “Griek”. Maar Paulus zegt reeds in Gal. 3:28 dat in Christus is noch Jood noch Griek. Daarom kan de bedeling der verborgenheid niet inhouden, dat in Christus waarin geen Jood noch Griek is, de Jood een voorrang heeft en de Heiden de tweede is. Als dit in Christus ligt, dan wordt dit ook niet opgeheven in de bedeling der verborgenheid, want dan kan al het andere in Hem liggend, ook wel opgeheven worden.

De bedeling der verborgenheid lag in God verborgen. Haar inhoud is niet, dat de Heiden op één trap komt met de Jood. Waarom dit nu verborgen moest zijn in God, is niet wèl in te zien en heeft geen zin. Het wordt reeds weerlegd door Rom. 4. Paulus vraagt hoe Abraham gerechtvaardigd is: als besneden, dus als Jood of als onbesneden, als “Heiden” dus. Niet als Jood maar als “Griek”, d.i. onbesneden. Hij is de vader van allen in de Voorhuid die geloven en van allen in de Besnijdenis mits zij het geloof hebben, niet van de Besnijdenis, maar van Abraham in de Voorhuid zijnde, vs. 11, 12. In Rom. 4 wordt de Joodse voorrang met een

pennenstreek weggenomen.

Hoe zou het dan een verborgenheid in God zijn, dat Jood en Heiden op een lijn gesteld worden als dit reeds voorafgeschaduwd is in de Schrift?

Volgens een Amerikaanse bestrijder heeft de Jood een voorrang in Christus, omdat Deze een Jood was in het vlees.

We moeten hiertegen ten sterkste opkomen. Indien de Jood in Christus een voorrang heeft, dan is deze er steeds geweest, dan is er bij God aanneming des persoons, dan is het kruis verijdeld. Want het kruis rekent af met het vlees en alle vleselijke onderscheidingen. Christus is tot zonde gemaakt. Daarmee eindigde Zijn Jood-zijn in het vlees. Bij Zijn opstanding is Hij de nieuwe mens waarin noch Jood noch Griek is, geen man of vrouw, geen dienstbare of vrije. In Christus heeft geen enkele nationaliteit enige voorrang of achterstand. In de opgestane Christus staat de nieuwe Mens daar en naar Hem wordt de nieuwe mens in de gelovige geschapen.

DE GEESTELIJKE GOEDEREN DER PINKSTERGEMEENTE.

Volgens de bestrijders waren *“de Heidenen de goederen der Jeruzalemse gemeente deelachtig geweest.”* Men grondt dit op Rom. 15:26 en 27. We lezen daar, dat de Heidenen de geestelijke goederen deelachtig waren geworden van de heiligen die te Jeruzalem zijn. We gaan hiermee akkoord.

De vraag is, wat onder deze geestelijke goederen te verstaan is. Het zijn voor ons niet de Geestesgaven, want die ontvingen de Heidenen niet door de Jeruzalemse apostelen, zoals de Samaritanen (Hand. 8), maar door middel van Paulus uit de Geest, Gal. 3:2, 5. De Corinthiërs hadden alle gaven, 1 Cor. 1:4-7, maar alleen Paulus en Silus hadden in Corinthe gewerkt. De geestelijke goederen kunnen ook niet zijn het bezit van het land Kanaän, want daarvan kon de Heiden ook erfgenaam worden, eenvoudig door zich te laten besnijden en de Heere als God in geloof te dienen. Onze bestrijders zullen toch niet beweren, dat het erfgenaam met Christus zijn voor de Heidenen inhoudt, dat ze eenmaal allen in heerlijkheid in Palestina zullen leven. Het de geestelijke goederen deelachtig worden moet dus iets anders inhouden.

Wat de geestelijke goederen zijn, moet uit Rom. 11 opgemaakt worden. Het is het ingeënt zijn op de tamme olijfboom. Dit beeld wordt veelal misverstaan. Het is hier niet de plaats er breedvoerig over uit te weiden. We merken alleen op, dat de olijfolie diende om in het heilige de kandelaar te laten branden.

Het ingeënt zijn op de olijfboom betekent naar ons inzicht: het deel krijgen aan de verlichting die God in Zijn Schriften gaf. Geen der Heidenvolken had de Godsopenbaring. Zie Ps. 147:19, 20. Door Paulus te stellen als apostel der Heidenen, werden dezen erfgenamen der geestelijke goederen, d.i. der verlichting in de Schrift. Bovenal kregen zij deel aan de verlossing in Christus.

Waar de Heidenen de geestelijke goederen deelachtig werden, bestond er dus geestelijk geen verschil. Dit stemmen de tegenstanders toe. Alleen, zij zeggen, dat er een uiterlijke achterstand was. Jeruzalems heiligen mochten tot God naderen in de tempel, de Heidenen niet. Hierop leggen zij zulk een nadruk, alsof dit een groot gemis was voor de Heidenen. We kunnen dit niet inzien en geloven niet, dat het dit was, want de gelovige Heiden reisde niet naar Jeruzalem om God daar te gaan dienen, voelde dus geen achterstand, te meer waar hij zich op Paulus' woord kon beroepen, dat in Christus al de verschillen wegvielen. Als dus het samenlichaam zijn betekent, dat de voorrang vervalt, is dit geen grote openbaring. Waarbij nog komt, dat Paulus deze openbaring ontving toen de tempel nog stond, dus, toen de uitwendige onderscheiding nog van kracht was. Uiterlijk bleef dus alles gelijk, innerlijk was er al geen verschil. Wat dan met de nieuwe openbaring van het samenlichaam?

Een beroep op Ef. 1:19-22 gaat niet op, want dit gedeelte moet verklaard worden uit hfdst 4.

Daarin zegt Paulus, dat God apostelen en profeten gaf tot herordening der heiligen, tot opbouw van het Lichaam van Christus, vs. 12. Eerst wordt de herordening genoemd, d.i. het bekendmaken van de Verborgenheid aan de heiligen en hun overplaatsing in de nieuwe sfeer; daarna de opbouw van het Lichaam van Christus. Deze begon toen eerst. Ef. 1 moet uit Ef. 4 verklaard worden en niet met de vooropgezette mening dat het Lichaam van Christus er toen reeds was. Efeze is een geheel nieuwe sfeer met een aparte bediening.

REEKS I.
Het Profetische Woord
Nº 72.

VII. DE DAG DES HEEREN.
OPENBARING.

A. Inleiding.

TERUGBLIK.

Het resultaat van ons onderzoek tot dusver is dit: Zal men Gods Woord in zijn kracht laten staan, dan eist de consequentie, dat men de profetie niet vergeestelijkt, niet laat opgaan in een vage neveligheid, maar die welke nog niet reëel vervuld is, stelt alsnog in de toekomst vervuld moeiende worden. M.a.w. men neme een profetische tussenruimte aan. Daarbij is het mogelijk, dat het ene gedeelte vaak eeuwen voor het andere vervuld wordt, doch beide in reële zin.

Van Daniël is het grootste gedeelte nog niet vervuld. Zelfs Daniël II nog niet. Het vijfde rijk, dat waarin tien koningen optreden, is er nog nimmer geweest. We leven dus in een ruimte tussen het vierde en vijfde rijk, in een “profetisch ledig”, dat nochtans gevuld is door een bijzondere sfeer. Israël is wel verworpen, maar zal weer aangenomen worden. Al wat zich om Israël beweegt, is mede in zijn werking en doorwerking gestuit. zo ook Nebukadnezars droom. Als gevolg daarvan is ook Daniël 7 en zijn verdere profetieën voor Israël nog onvuld.

Wie Openbaring verklaren wil, moet dit doen in verband met en als vervolg op Daniël. Immers Openb. spreekt van het vierde dier, dat eerst in Dan. 7 uit de zee oprijst. Waar zo goed als geen enkele uitlegging let op het verschil tussen Dan. 2 en 7 en voor Openb. Daniël verklaart, is het niet te verwachten, dat men een ineensluitend geheel verkrijgt. Daarmee blijft er ruimte voor allerlei speculatieve (uit eigen brein opkomende) verklaring.

Hoewel niet dan in grote trekken, wezen we toch op de bijzondere tussenbedeling waarin we nu leven. Wie deze ziet, heeft minder moeite met de oplossing van het probleem van Openb. en met dat van het N.T. in het algemeen. We gaven dat reeds aan. Hier zij er nogmaals op gewezen, dat na de bedeling der verborgenheid, ja wellicht reeds als zij ten einde gaat lopen, een aanknoping met Israël zal plaats hebben, die, beginnend met de Brief van Jakobus en Judas: Aan de 12 stammen in de Verstrooiing, nader doorwerkend tot de Petrus-Brieven, waarin de hitte der vervolging reeds voelbaar is, ons tevens toestanden latende zien als ons in 1-3 Joh. getekend worden n.l. de “laatste ure” met zijn verschijnende Antichristus, in Openb. zijn toespitsing vindt. Daaruit volgt dan, dat Openb. èn toekomstig èn voor Israël is. Hetgeen nader bewezen kan worden.

ANDERE OPVATTINGEN.

Te allen tijde is Openbaring een moeilijk boek geweest. Luther hield het boek zelfs “noch voor apostolisch noch voor profetisch”. Hij vond er een vreemde geest in. Geen enkel profeet in O. en N.T. ging volgens hem zo met visioenen om als dit boek. En men moest duidelijk

getuigenis geven van Christus en Zijn werk. Luther achtte dit boek niet geschreven voor de N.T. gemeente. Hij vond het zo duister dat het voor hem op hetzelfde neerkwam alsof hij het niet bezat. Hij kon het niet hoogschatten. Christus werd er niet in geleerd. Zwingli's oordeel was nog sterker: "Uit Openbaring nemen wij geen gegevens aan, want het is geen Bijbels boek.", Calvijn heeft op dit boek geen commentaar gegeven.

De opvattingen over en om Openb. 20 concentreerden zich meestal om en over "het 1000 jarig rijk". Met een vreemd woord heet dit: het millennium. Ook thans doen zij dit nog in hoofdzaak. Volgens Rome is het 1000 jarig Rijk reeds voorbij, het liep van + 300-1300. Volgens Augustinus begon het met de eerste komst van Christus. 1000 is dan een zinnebeeldig getal. Volgens de Reformatie leven we er nog in. Zij volgt hierin dus Augustinus. Men neemt daarbij 1000 op als een bepaald getal om een lang tijdperk aan te geven beginnend met de hemelvaart van Christus en eindigend bij Zijn wederkomst. En zo zijn er meerdere opvattingen. We noemen die verder niet. Alle komen daarop neer, dat we in de 1000 jaar leven of er zelfs al voorbij zijn. Satan is gebonden opdat hij de Volken niet meer zou verleiden (hij is vrij om de personen te verleiden!) of hij is zelfs reeds ontbonden, b.v. in de Franse revolutie.

Andere nieuw opkomende groepen gaan niet zo ver. Het Adventisme ziet het 1000 jarig Rijk toekomstig. Voor het Russellisme is het feitelijk reeds begonnen, alhoewel het spreekt van de 144.000 verzegelden, die thans nog verzegeld worden. Het neemt dus aan dat we ongeveer in Op. 7 leven. Het Darbisme gaat wat verder terug en meent dat we in de Laodicea tijd leven. Het houdt Op. 4-22 nog voor toekomstig.

De groepen ondervragend blijkt dus, dat ze verschillen in het antwoord op de vraag waar we thans in Openb. zijn. De een is Op. 20 al voorbij, de ander er in, de derde staat in Op. 14, een vierde ongeveer in Op. 7 (de verzegeling der 144.000), een vijfde bij Op. 3 Enz. Dit is één der medebewijzen dat we níet in Openb. staan, want als allen er over verschillen, terwijl het boek zelf zo'n krachtig geluid laat horen, blijkt daaruit, dat men het geluid niet waarneemt omdat het er niet is. Niemand kan precies zeggen, tot hoever thans Openb. vervuld is. Men probeert allerlei feiten naar voren te brengen die bewijzen heten voor zijn stelling (tekenen der tijden), maar geen is afdoend. Allen vergeten Daniël 2. ***"Doch in de dagen van die koningen, n.l. van de 10 in de tenen getekend, zal de God des hemels een koninkrijk verwekken, dat in eeuwigheid niet zal verstoord worden en dat koninkrijk zal geen ander volk overgelaten worden; het zal al dié koninkrijken (n.l. de opeenvolgende wereldrijken) vermalen en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid (in de aionen) bestaan."*** In Op. 11:15 zien we de aankondiging der oprichting: In de 7e bazuin wordt het koninkrijk (niet: de koninkrijken) onzes Heeren en van Zijn Christus en Hij zal als Koning heersen in alle eeuwigheid (in de aionen der aionen). Leven we thans al in de dagen van die Koningen? Men wijze die dan aan.

OPENBARING EEN PROFETIE.

Openbaring is niet Openbaring van Johannes, maar Openbaring van Jezus Christus, Het is Openbaring Hem gegeven. Christus Zelf heeft haar van God ontvangen en aan Johannes doen te kennen geven, 1:1. Het is de ontvouwing van Zijn komst, van het voor de wereld openbaar worden. Waar Christus thans verborgen is in God, wacht Openbaring nog op zijn vervulling. Openbaring heeft Christus tot object, ze werd Hem gegeven, en tot subject, Hij wordt er in gezien als Zich openbarende. De vervulling kan dus eerst komen als Christus gaat uittreden uit de verborgenheid Gods. Col. 3:3 staat lijnrecht tegenover Op.1:1. Waar eerst de Gemeente met Hem in God verborgen moet zijn, kan Openbaring van Jezus Christus niet plaats hebben voor dat het verborgen zijn in God geëindigd is, dat is: voor er geen Leden van Zijn Lichaam meer op aarde zijn. Die Leden komen echter niet door de opname tot Hem, ze zijn er dan reeds. Openbaring heet terecht *een profetie*: ***"Zalig (gelukkig) is hij die leest en zijn zij die horen de woorden dezer profetie,"*** 1:3. Ze wordt eerst vervuld als de Heere opstaat uit Zijns

Vaders troon om plaats te gaan nemen op Zijn troon. Dat is in het kort samengevat Openbaring van Christus. De tonelen en toestanden voor en na die tijd nu worden ons in Openbaring getekend.

UITWERKING VAN HET O.T.

Openb. is althans ten dele de uitwerking van de O.T. dag des Heeren, de toekomstige oordeelsdag. Hiermee wordt een tweede schakel met het O.T. gelegd. Johannes was in die dag verplaatst. Toen hij die dag zag, was hij nog geen werkelijkheid. Op. 1:10 zegt dan ook: ***“Ik was in den geest in (niet op) den dag des Heeren.”*** Het woord door “op” vertaald is in hetzelfde vers door “in” vertaald: in de geest en in vs. 9 ook, in de verdrukking. Juist omdat hij “in den geest” in die dag was, was die dag er niet, want als men in zijn geest uitzielt naar een dag, is die dag toekomstig.

Paulus heeft aangegeven wanneer die dag komt. Die, n.l. de dag des Heeren (niet van Christus volgens betere handschriften) komt niet, tenzij de afval gekomen zij en dat geopenbaard zij de mens der zonde, de zoon des verderfs, 2 Thess. 2:2. Deze zal in de tempel Gods zitten. Is dit al geschied? Velen menen van ja. Maleachi geeft ons echter een tweede kenmerk aan voor die dag, dat die mening teniet doet. In hfdst. 4:5 en 6 lezen we: ***“Zie Ik zend u de profeet Elia eer die grote en vreselijke dag des Heeren komen zal.”*** Is Elia reeds gekomen? Zo ja, wanneer? We weten wel, dat het Russellisme daar een klasse, een groep van maakt. Maar wij kunnen in de Schrift niet vinden, dat de Elia van het O.T. een groep was. Evenmin als op de berg der verheerlijking de Elia groep was. De Schrift zegt, dat de *profeet* Elia, niet de Elia klasse, komen zal. Indien de Russellistengroep die klasse is, laat men dan ook Elia-tekenen doen. Israël wist van zo’n klasse niets en God heeft gezorgd, dat we ons niet konden vergissen door de bijvoeging: de profeet. Israël kende alleen de profeet Elia van Achabs dagen. Zolang dus noch de Antichristus in de tempel Gods zit, noch Elia verschenen is, is de dag des Heeren niet tegenwoordig en is derhalve Openb. onvervuld, althans in zijn oordelen en gevolgen.

WAT IS DE DAG DES HEEREN.

Voor we verder gaan, is het gewenst nog wat nader inzicht te verkrijgen in wat de dag des Heeren is. Waar we de Schrift met Schrift verklaren willen, moeten we in Gods Woord nagaan, wat de dag des Heeren is.

NIET DE SABBAT OF DE ZONDAG.

De dag des Heeren is niet de sabbat, noch de Zondag.

Niet de O. Testamentische sabbat. Dat maakt het Adventisme er van. Zonder enig Schriftbewijs. Niet de Zondag. Dat maakt de Christenheid ervan. Evenzo zonder enig Schriftbewijs. Beide worden voldoende weerlegd door 2 Petr. 3:10. Daar zegt Petrus, dat de dag des Heeren komen *zal* als een dief. Dan zullen de hemelen met een gedruis voorbijgaan en de elementen branden en vergaan (oplossen). Als de sabbat de dag des Heeren was, hoe kon Petrus dan zeggen dat die dag komen zal. Die was er toen immers al lang. En hoe kon Paulus beweren, dat eerst de Antichristus moet komen. En hoe kon Maleachi dan profeteren, dat eerst Elia moet komen. Geschiedt dit voor elke sabbat? Dezelfde redenering geldt t.o.v. de Zondag.

Waar dit nog bij komt. De Christenheid beweert, dat de Zondag de dag des Heeren is en dat die dag er reeds is vanaf de apostolische tijden. Maar hoe kan Petrus dan meer dan 30-40 jaar na de opstanding zeggen, dat die dag komen zal. Wanneer werd hij dan ingesteld. Voorspelde Petrus dat? Zag hij daarbij op de vaststelling van die dag (niet de invoering) door Constantijn in 321? Dat kan niet, want hij zegt wat voor karakter die dag zal hebben. Men ziet hoe we onder de macht der traditie zitten. Deze zegt, dat het de Zondag is, de Schrift, dat het de oordeelsdag is. Dat blijkt duidelijk uit 2 Petr. 3:10. Van die dag nu is Openb. de nadere ontvou-

wing.

DE ZONDAG.

Mogelijk vraagt deze of gene lezer, waar de Zondag vandaan gekomen is. De Zondag is een heidense dag, gewijd aan “Heer” Zon. Hoe de Christenheid die overgenomen heeft, ligt nog in het duister, al heeft het onderzoek van geleerden aangetoond, dat het Christendom reeds aan het einde der eerste eeuw onzer jaartelling verhelleniseerd, d.i. vergriekst, was. Of we dan sabbattisten zijn of willen worden? Dat zijn we niet en kunnen we niet zijn op grond van Rom.14:5: We achten alle dagen gelijk. We geven enerzijds toe, dat men de sabbat waarop de Heere is opgestaan omgezet heeft in een Zondag ontleend aan het Heidendom, aan “Heer “ Zon, een der vereerde Heeren van 1 Cor. 8:6 en dat men die dag, de dag van “Heer” Zon de dag des Heeren is gaan noemen, wat wijst op een aanpassing aan de heidense tijden, mogelijk om vervolging te ontgaan, maar anderzijds dat we daarom: niet de sabbat in ere willen herstellen want die is het gevolg van het nederwerpen der schepping en kan niet tot doel gesteld worden voor de gelovigen die tot de nieuwe schepping behoren. Reeds in Paulus' dagen werden er ketterijen ingevoerd en de zuivere waarheid vervalst. Waar en wanneer de overgang heeft plaats gehad is nog onopgelost.

‘s HEEREN DAG.

Een ander bezwaar dat ingebracht kan worden, moet ook weerlegd worden. Een groep gelovigen beweert, dat Johannes Openb. ontvangen heeft op een Zondag, omdat er een woord staat dat nog eenmaal voorkomt, n.l. in 1 Cor. 11:20: **“Dat is niet des Heeren avondmaal eten.”** Ziet ge, zegt men, des Heeren maal is het de Heere toegewijde maal. Nu is dit op zichzelf al onjuist. Dat maal at men zelf, het was geen maal dat men apart zette voor Hem. Die bewering gaat dus niet op. Hierbij komt nog iets. In 1 Cor. 4:3 staat: **“... dat ik van ulieden geoordeeld wordt of van een menselijk oordeel.”** In het Gr staat: of van een menselijke **dag**. Hier hebben we een zelfde soort woord. De dag des Heeren in Op. 1:10 is de Heerlijke dag. De dag des mensen in 1 Cor. 4:3 is de menselijke dag. Wil dit nu zeggen, dat dit een dag is aan de mens gewijd. Zo ja welke dag der week is dat dan. Of is het de dag waarin de mens zijn gang mag gaan. Zo heet nu in tegenstelling daarvan de dag waarin de Heere alleen groot zal zijn, de Heerlijke dag. Het maal des Heeren is niet het maal dat Hem toegewijd wordt, maar het maal door Hem ingesteld, van Zijnerwege verordend. **“Tot Zijn gedachtenis”**. De Heerlijke dag is niet de dag voor Hem af te zonderen, maar die Hij voor Zichzelf afzondert. Men keert bij de Darbistische beschouwing dus de dingen om. Niet wij zonderen die dag af om die Hem toe te wijden, Hij zondert voor Zichzelf die dag af, behoudt Zich die Zelf voor. De dag des Heeren is niet de dag Zijner rust, maar de dag waarin Hij gaat werken, waarin Hij opstaat om Zich groot te maken.

DE DAG DES HEEREN, DE OORDEELSDAG

De term: dag des Heeren komt 23 maal voor in de Schriften en wel in tweeërlei vorm, n.l. als dag des Heeren en als dag voor de Heere. Hier volgt een overzicht van die term. Daaruit blijkt, dat hij een oordeelsdag is voor de volgende sferen.

Juda	Israël	Babel	De Heidenen	De wereld
Jes. 2:12 Joël 1:15 Joël 2: 1, 11 Joël 3:14 Zef. 1: 7, 14, 14 Zach. 14:1	Ez. 13: 5 Am. 5:18,18,20 Mal. 4:5	Jes. 13:6, 9	Ez. 30: 3 Ob. : 15 Jer. 46: 10	1 Thess. 5: 2 2 Thess. 2: 2 2 Petr. 3: 10 Op. 1: 10

Deze indeling is een enigszins willekeurige. Toch hielden we ons zo nauw mogelijk aan het

verband. In 5 der teksten staat: dag voor de Heere, n.l. Jes. 2:12; Jer. 46:10; Ez. 30:3; Zach. 14:1 en wil men, ook in Op. 1:10.

“De dag des Heeren der heerscharen zal zijn tegen allen hovaardige en hoge en tegen alle verhevene, opdat hij vernederd worde. De hoogheid des mensen zal gebogen, de hoogmoed der mannen vernederd worden en *de Heere alleen zal te dien dage verheven zijn*, Jes. 2:12, 17. Men leze ook vs. 13-16. Dan zal men gaan in de spelonken der steenrotsen en in de hollen der aarde vanwege de schrik des Heeren en vanwege de heerlijkheid Zijner Majesteit wanneer Hij Zich opmaken zal om de aarde te verschrikken, 2: 19. Die dag zal ook zijn als een verwoesting van de Almachtige, 13:6, Zef. 1:14, 15. De zondaars worden dan uit het land uitgeroeid, 13:9. De boosheid der wereld wordt bezocht, 13:11. Babel zal dan omgekeerd worden als Sodom en Gomorra, 13:19. Waartoe? Omdat de Heere Zich over Jakob zal ontfermen en Israël nog zal verkiezen, 14:1. Men leze die hoofdstukken. Dan zal het der Heidenen tijd zijn, Ez. 30:3, Ob.16. Het zal een dag zijn van duisternis en van donkerheid, Am. 5:18, 20. De mensen zullen bang zijn, hun bloed zal vergoten worden als stof en hun vlees zal worden als drek, Zef. 1:14-18. Alle Heidenen zullen dan tegen Jeruzalem ten strijde verzameld worden. De Heere zal echter uittrekken en strijden. Zijn voeten zullen op de Olijfberg staan. Dan zal het tevens een enige dag zijn, noch dag noch nacht. Men leze Zach. 14 om het eindpunt van die dag te zien beschreven. Vooraf komt Elia de Profeet, Mal. 4:5. Is het een wonder dat Paulus die dag toekomstig stelt, omdat er in zijn dagen nog veel on vervuld was, dat Petrus zegt dat hij komen zal. In Openb. worden de O.T. profetieën er over nader aangevuld. Dit Boek beschrijft ons die dag uitvoerig.

OPENBARING GEHEEL TOEKOMSTIG.

Als we zo alle gegevens der Schriften bijeen vergaderen, ons niet laten meevoeren door de traditie dat de Sabbat of de Zondag de dag des Heeren is, vasthouden dat eerst de Antichristus in de Tempel Gods moet zitten, 2 Thess. 2, dat eerst Elia moet komen, dat het een vreselijke dag zal zijn, wie kan ons dan verder verleiden om te menen, dat die dag al begonnen is. En is die dag nog niet begonnen, dan is Openbaring nog toekomstig, want dat is de beschrijving van die dag en de inleiding ervan.

Velen menen, dat we echter reeds tot Openb. 3, de Laodicea gemeente gekomen zijn en in die tijd leven. Ook wij waren die mening eertijds toegedaan. We moeten die geheel terug nemen. We hebben leren inzien, dat Openb. niet handelt over de Chr. Kerk, niet voor een deel Kerk-historie is, maar zich geheel om Israël beweegt. Daarom past ze in dit werk.

Dat Openb. Israël tot centrum heeft, volgt reeds uit wat we opmerkten over de O.T. openbaringen aangaande de dag des Heeren. Deze betrof allereerst Israël. Het volgt verder uit de inhoud van Openb., wat nader blijken zal. Het blijkt tevens uit de vele Hebriïsmen, d.i. uitdrukkingen eigen aan de Hebr. taal, die wel in het Grieks vertaald zijn, maar niettemin hun Hebr. karakter behouden. Verder uit de O.T. citaten. In Mt. komen 92 O.T. passages voor, in Hebr. 102, in Op. 285, dus 3 maal zoveel als in Mt. en bijna 3 maal zoveel als in Hebr.

Dat ook de 7 brieven aan de Gemeenten niet bedoeld zijn voor de Chr. Kerk, blijkt *uit de beloften die gegeven worden. Het zijn alle aardse beloften*. Het eten van de boom des levens, 2:7, het niet beschadigd worden van de tweede dood, 2:11, het eten van het manna dat verbor-gen is en het macht hebben over de Heidenen, 2:26, het wandelen in witte klederen, 3:5, het bewaard worden uit de ure der verzoeking en het stellen tot een pilaar in de tempel Zijns Gods, 3:10, 12, het zitten in Zijn troon, 3:21, zijn gans andere dingen dan het met Christus ver-boven alles gezet worden in het overhemelse of ook zelfs een woning te hebben in het Vader-huis. Het is een opklimmende reeks. Zij die Leden Zijns Lichaams zijn, hebben al die dingen in Hem, het Hoofd. Zeker, er is uit deze Brieven veel lering te trekken en geestelijke toepas-sing te maken. Zij zijn ongetwijfeld ook typen voor anderen die in soortgelijke geestesge-

steldheid zijn, maar de sfeer waarin ze staan is een geheel andere dan die waarin we nu nog zijn.

DE KERN VAN OPENBARING.

Waar Openb. ons in het bijzonder de dag des oordeels schetst, moet de kern van Openb. liggen in de zegelen, bazuinen en fiolen (schalen). We moeten die als één aaneengesloten op elkaar volgend geheel leren zien en al het andere daarnaar schikken. Dan vervalt daarmee veel van het dogmatiek- apocalyptische, dat Openb. als filmreeksen wil zien. Wel is er telkens een teruglopen naar een vroeger tijdstip, maar waar Openbaring nog moet beginnen, is dit geen tijdstip in de Kerkhistorie. We zullen daarom Openb. trachten te rangschikken om de 3 punten van zegel, bazuin en schaal en daarmee tevens inzicht verkrijgen in de dag des Heeren en zijn inleiding. We geven toe, dat we in onderdelen verkeerd kunnen rangschikken en laten gaarne aan de lezers nader onderzoek over.

De kern van Openb. is dan hfdst. 6, 8 en 9 en 16-18. Dat die onderbroken worden door andere taferelen, geschiedt uit drieërlei hoofde. Vooreerst ter wille van de levendigheid. Gods Woord is geen geschiedenisboek dat de feiten in tijdsorde verhaalt. Het groepeeret niet naar tijdsorde, maar naar het de Geest goeddunkt. De tweede reden om Openb. zo te geven als ze gegeven is, is dat het Gods eer is een zaak te verbergen, Spr. 25:2. Hij wil ons tot onderzoek aansporen en de eer geven koning te zijn als we die kunnen oplossen. Hij verwijst door het een naar het ander. Dit geeft aan de Schrift die frisheid en nieuwhed die ons steeds weer treft. De derde reden is, dat deze vorm en ook het in beelden spreken nodig is met het oog op de eindtijd. De gelovigen van die tijd zullen de dingen kunnen verstaan, voor de anderen zal de symbolieke taal een belemmering zijn.

MT. 24 EN OPENBARING.

In hfdst. 6 worden de 6 zegelen beschreven. Zij zijn de inleiding tot de dag des Heeren. Voorlopig dit er van. De 4 paarden zijn symbolen, geen letterlijke paarden. Wat ze uitbeelden is iets letterlijks. Het eerste paard is de reeks antichristussen. Niet de evangelie verbreiding. Die benut geen pijl en boog. Zie wat Mt. 24:4, 5 zegt. De 3 volgende paarden stellen ons de oorlogen, de hongersnoden en de gevolgen van beide, de pestilentiën, ziekten enz. voor. In het 5^e zegel zien we de vervolging der heiligen, in het zesde het bewogen worden van de krachten der hemelen. Zo is dit hoofdstuk uitwerking van Mt. 24. Aldus:

Mattheus	Openbaring		
24:4, 5	6:1, 2	1 ^e zegel	Valse christussen en valse profeten
24:6, 7	6:3, 4	2 ^e zegel	Oorlog
24:7	6:5, 6	3 ^e zegel	Hongersnood
24:7	6:7, 8	4 ^e zegel	Pestilentie
24:8-10	6:8-11	5 ^e zegel	Vervolging
24:29	6:12-17	6 ^e zegel	Hemeltekene. Vrees

Met de verbreking der zegelen begint de inleiding tot de dag des Heeren. Ze volgen op elkaar en vloeien voor een groot deel uit elkaar voort. Voor de opening van het 7^e zegel is er een half uur stilzwijgen in de hemel. Daarna volgen de bazuinen. Die bazuinen vormen samen het 7^e zegel.

HET 7e ZEGEL.

Het 7e zegel valt dus uiteen in de 7 bazuinen. Deze worden beschreven in hfdst. 8 en 9. De 5^e bazuin is het eerste wee, de 6^e het tweede, de 7e dus het derde. De oordelen worden dus zwaarder en scherper. De 7e bazuin valt weer uiteen in 7 fiolen of beter vertaald: schalen.

Deze worden beschreven in hfdst. 16-18. Bij de 7e fiool valt Babylon en verschijnt Christus om te strijden tegen de verzamelde legers die Israëls land overstroomd hebben.

We hebben dus dit:

De zegelen				
1 ^{ste}	Op. 6:1, 2	Inleiding tot de dag des Heeren		
2 ^e	Op. 6:3, 4			
3 ^e	Op. 6:5, 6			
4 ^e	Op. 6: 7, 8			
5 ^e	Op. 6: 9-11			
6 ^e	Op. 6:12-17			
Stilzwijgen van ½ uur				
7e	De bazuinen			
Het 7 ^e zegel	1 ste	Op. 8:6, 7	1 ste wee 2 ^e wee 3 ^e wee	Grote dag des Heeren
	2 ^e	Op. 8:8, 9		
	3 ^e	Op. 8:10, 11		
	4 ^e	Op. 8:12, 13		
	5 ^e	Op. 9:1-12		
	6 ^e	Op. 9:13-21		
	7e	Op. 11:15-19 De Schalen		
Het 7 ^e zegel	De 7 ^e bazuin	1 ste	Op. 16:1, 2	Grote en vreselijke Dag des Heeren
		2 ^e	Op. 16:3	
		3 ^e	Op. 16: 4-7	
		4 ^e	Op. 16:8, 9	
		5 ^e	Op. 16:10, 11	
		6 ^e	Op. 16:12-14	
		7e	Op. 16:17-19:21	

Boekbespreking

Nederlandsche Concordantie des Bijbels van Trommius.

Bewerkt naar de originele uitgave Vierde herziene druk. Rotterdam N. V. Uitgeverij P. D. Bolle.

We ontvingen van deze uitgave een “Proeve van bewerking”. De Uitgever zegt hiervan, dat “deze vierde uitgave... gezuiverd (is) van vele duizenden fouten en onnauwkeurigheden (in de derde druk voorkomend)... Talloze tekstaanhalingen, welke in de derden druk bleken te ontbreken, werden aan den vierde opnieuw toegevoegd. Hierdoor... smaken wij thans de voldoening de nieuwe *Trommius Concordantie* meer dan ooit onmisbaar te hebben gemaakt voor de Evangeliedienaar en studerende, voor Jongelingsverenigingen, Godsdienstonderwijzers, Bijbellezers, enz.”

Tot. zover 's Uitgevers toelichting (die we van zelf zeer hebben bekort).

Wij geloven, dat deze Concordantie goed is in haar soort. We controleerden zo b.v. aalmoes Dit klopte met de Gr. Concordantie. Zo ook “aanbidden” (N.T. Gr. woord). Toen namen we het woord “aandoen” (aantrekken). Hier stuiten we op twee dingen. Vooreerst dit: boven de kolom wordt aangegeven, dat het de vertaling is van twee Gr. woorden: “enduoo” en “peribal-

loo". Nu is er niet aangegeven, in welke teksten elk dezer woorden staat. Deze onderscheiding is in de derde druk wel aangebracht, zodat we dit eigenlijk een stap terug vinden. Het tweede is, en dit betreft het gehele werk, dat de Opstellers alleen met de Nederlandse S.V. rekening houden. Het woord enduoo komt niet alleen voor in de in die kolom opgegeven teksten, maar ook in andere. Daar wordt het echter anders vertaald, zodat we dus zouden moeten gaan zoeken om de teksten waarin in het Hebr., Chaldees of Grieks hetzelfde woord staat, in het Nederlands er uit te halen. Een o.i. onbegonnen werk. Het is met deze Concordantie zeer moeilijk aan *Schrift* studie te doen. Wel kan men er de Nederl. Bijbel of St. Vert. beter door leren kennen, maar *niet de Schrift*. En daar gaat het ons allereerst om. Nu hebben we dit bezwaar niet speciaal tegen deze verbeterde vierde druk of tegen 's Heeren Bolle's uitgave en wensen we hem zijn debiet niet te benadelen. We hopen, dat hij met zijn uitgave succes moge hebbe, want zijdelings kan zij dienen te doen zien, dat het Oorspronkelijk vaak meer dan één woord heeft voor het gebruikte Nederlandsche woord. Het gaat hier om een grond bezwaar tegen de opzet van Trommius. Die maakte een *Nederlandsche* Concordantie des Bijbels en hij had een Concordantie der Schrift in het Nederlands moeten maken. M.a.w.: hij had al de teksten met hetzelfde Hebr., Chald. of Gr. woord bij elkaar moeten plaatsen, ongeacht de Nederl. vertaling. Eerst dan had de onderzoeker beter inzicht gekregen waar de H. Geest het woord gebruikt en kunnen nagaan, welke kracht dat heeft.

Men zal zeggen, dat zo'n uitgave te veel kennis der grondteksten vraagt en dat ze daarom niet genoegzaam gevraagd zou worden. We merken op, dat een Concordantie als regel door predikanten, studerende en verdergaande onderzoekers wordt gebruikt, waardoor dat bezwaar niet te sterk klemmt. Verder, dat de Engelsman zo'n uitgave bezit in zijn "Englishman's Concordance". Deze vinden we voor het onderzoek der Schrift beter dan gene.

Of we deze dan niet kunnen aanbevelen, zal de lezer mogelijk vragen. We geloven, dat onze dieper zoekende lezers wat meer zullen vragen. Wie eenvoudig wil weten waar de gelijk vertaalde Nederl. woorden in de Bijbel staan, kan dit werk nemen. Het wordt uitgegeven in 14 maandelijks afleveringen, terwijl men het boekwerk later ook in eens kan ontvangen. Wie aan Schriftonderzoek wil doen zoals dit enigszins in U. d. S. plaats heeft, kan er niet mee volstaan.

Of we dan wat beters hebben? Neen, jammer genoeg niet. Er bestaat geen andere Concordantie in het Nederlands. Daarom richten we tot de Uitgever een dringend verzoek: G. H. Uitgever, wil naast deze Trommius uitgave een Nederlandse vertaling geven van The Englishman's Concordance. Hiermee zullen H. H. Predikanten, studenten en verdere diepergaande onderzoekers meer gebaat zijn dan met andere. De eerste groepen kunnen weliswaar een grondtekstelijke nemen, maar het lezen in de moedertaal is toch begrijpelijker en zou het ook anderen niet-bestuderenden mogelijk maken de Schrift beter te leren kennen. Mogelijk schrikt U hiervan terug en we kunnen het ons enigszins voorstellen. Toch vragen wij U deze uitgave dringend te overwegen. Ziet U er geen kans toe, wil dan het nu gegevene uitbreiden en er enige afleveringen aan toe voegen, waarin alle Hebr., Chald. en Griekse woorden met de Nederl. vertaling voorkomen en tevens de tekstaanwijzing waarin zij staan. Dit ware een stap vooruit en zou het werk zeer verbeteren. Wij wachten af, wat het, worden zal.

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 2.

DE BELOFTE IN CHRISTUS.

We geloven, dat de zaak anders in elkaar zit. Onze tegenstanders lezen o.i. niet goed. Er staat in Ef. 3:5 en 6 duidelijk, dat de Heidenen samenbezitnemers, samen-lichaam en samendeelgenoten zijn van Zijn (Gr.: de) belofte in Christus. Er staat niet, dat de Heidenen op een lijn worden gesteld, ook niet, dat de Heidenen medelichaam worden. Er staat, dat de twee tot één worden. Beide worden één gemaakt, Ef. 2:14. De bestrijders zeggen, dat er al een lichaam was, maar dat de leden van ongelijke rang waren. Paulus zegt, dat de beiden in een lichaam verzoend werden, Ef. 2:16. Indien er al één lichaam was, hoe kunnen de Heidenen dan nog samenlichaam gemaakt worden. Als man en vrouw getrouwd zijn, zijn zij een vlees. De vrouw kan dan niet nog eens tot medevlees van de man gemaakt worden, ze is het. Evenzo de man t.o.v. de vrouw. Maar voor hun trouwen moeten de beiden, man en vrouw, nog tot één vlees worden. Als de Heidenen dus reeds leden waren van het ene Lichaam dat de tegenstanders aannemen te bestaan, voor God Paulus de grote verborgenheid openbaarde, dan is er geen samenlichaam nodig, want het Griekse woord “sun” in de St. V. vertaald door “mede” of “van hetzelfde” betekent niet: op een lijn stellen, maar “samen”. Als er een samen-lichaam gevormd wordt, is het uit twee, dus bestaat het Lichaam niet. Als de Heidenen reeds de geestelijke goederen deelachtig waren, is er geen “samenerfgenamen zijn” meer nodig, evenmin een samendeelgenoot zijn. Dan is dat er al. En als het er niet is, dan zijn zij ook de geestelijke goederen niet deelachtig geweest, dan behoorden ze ook niet tot het ene Lichaam. Aan deze gevolgtrekking is niet te ontkomen. “Samen” betekent niet: van gelijke rang maken, maar geeft een vereniging, een samen gaan aan.

Al deze moeilijkheden vervallen, als men goed leest en zegt: Niet de Heiden wordt samen-lichaam, enz. met de Jood, maar beiden, Jood en Heiden, worden *samenerfgenamen, samen-lichaam en samendeelgenoten van de belofte in Christus* en wel door middel van het evangelie waarvan Paulus uitsluitend de bedienaar was. Het betreft dus. de belofte in Christus. Deze is Hem gegeven voor de aionen, want de verborgenheid is in God verborgen gehouden af van, d.i. buiten de aionen, ze was er dus reeds voor de aionen. En toen heeft God Christus niet aangezien als Jood, want anders kon Hij de Heiden niet tot samen-lichaam maken, maar God zag Christus aan als Beeld Gods, Col. 1:16. En tot die hoogte voert Hij in de bedeling der Verborgenheid nu ook Jood en Heiden op, door ze beiden *samen-lichaam met Christus* te maken, in één Lichaam *tot Zichzelf* te verzoenen.

De belofte in Christus moet wèl onderscheiden worden van de beloften in Abraham. Deze vinden we in Gen. 12:1-3; 15:5, 18; 17:3-8; 22:17, 18. Deze waren geen verborgenheid. De Heiden kon gezegend worden *met* de gelovige Abraham, Gal. 3:9, Rom. 4:11-13, 16. Maar Jood noch Heiden konden gezegend worden met alle geestelijke zegeningen in het overhemde in Christus, Ef. 1:3 voor God deze verborgenheid geopenbaard had. En toen vormde Hij het samen-lichaam, niet door de Heiden naast de Jood te zetten, maar door aan beiden die belofte bekend te laten maken en, die beiden in één Lichaam te verzoenen, Ef. 2:16. Dat is *de* verborgenheid. Niet het *samenerfgenaam* zijn van de Heiden met de Jood, maar van beiden *met Christus* in een nieuwe sfeer. Niet van het deelgenoot zijn van de Heiden met de Jood, dat was de eerste reeds volgens Rom. 15:26 en 27, maar het deelgenoot zijn met de belofte *in*

DE GEMEENTE IN CORINTHE.

In Corinthe bestond reeds de Gemeente die Lichaam van Christus is, zeggen de tegenstanders. Dat was dus niets nieuws. We willen dat even aannemen. We mogen dan zeker vragen of men kan bewijzen, dat de Heidenen hier onder de Joden stonden. Dit is immers de theorie. Wat leert nu 1 Cor. 12:11? Dat de *Geest* uitdeelde, niet naargelang men Jood of Heiden was, daarbij de Jood de voorrang gevende, maar naargelang Hij wilde. Er staat ook niet, dat de Heidenen leden de mindere leden waren, minder geëerde, vs. 23. En indien dit al de Heidenen leden waren, dan nog staat er, dat God aan de leden die gebrek hebben aan eer die overvloediger gaf. Wat blijft er zo over van het onder geordend zijn van de Heidenen?

Joden en Grieken waren, volgens 1 Cor. 12:13 tot één lichaam gedoopt. Daarmee dus samenerfgenaam van een hoger goed. De Heiden werden niet tot het “Joodse” Lichaam gedoopt, maar beiden werden tot een nieuw Lichaam gedoopt. Dat is de Gemeente Gods, 1 Cor. 10:32. God zette hierin de leden, gelijk Hij wilde, vs. 18. Dus niet volgens de rangorde van de Joodse wet, waarbij de Heidenen onder de Joden stonden. Anders was er zeker tweedracht geweest. God plaatste zo, dat er geen tweedracht was, vs. 25. De leden moesten gelijke zorg voor elkander hebben. Nergens leert 1 Cor. 12 of enig ander deel van Paulus’ Brieven, dat de Heidenen in de Gemeente Gods onder de Joden stonden. Het enige verschil is, dat Paulus eerst tot de Joden ging. Daarna tot de Heidenen. Maar dit wil niet zeggen, dat de eersten geestelijk voorgetrokken werden of de laatsten achtergesteld en er nu een aparte openbaring, nog wel een grote verborgenheid, moest komen om: dit verschil op te heffen.

Voor ons is de gemeente Gods een andere gemeente dan de Gemeente die Zijn, Christus’ Lichaam is. Beiden, Jood en Heiden, worden in één Lichaam tot God verzoend, Ef. 2:16. Dat blijkt uit de verschillende hoop die er is. Als de Gemeente die Christus’ Lichaam is, reeds bij Christus is, is de Gemeente Gods nog op aarde. We komen hierop nog terug, maar merken nu alleen op, dat 1 Thess. 4 en 1 Cor. 1:15 voor ons niet de hoop van het Lichaam van Christus is. De tegenstanders zeggen, dat er nergens staat dat zij twee zijn. Wij antwoorden, dat er nergens staat dat zij één zijn, maar dat overal blijkt, dat er verschil is. Waar God van Christus is onderscheiden, is de Gemeente Gods van het Lichaam van Christus onderscheiden. De Gemeente Gods gaat voor ons over in het Huis Gods van 1 Tim. 3. We geven dus wel toe, dat er een overgang is, maar er is tevens een nieuw begin. De Gemeente Gods gaat over in de bedeling des geloofs, dus zonder tekenen, gaven en krachten, maar Christus vormt daarnaast een nieuw geheel, Zijn Lichaam, de aanvulling Desgenen Die alles in allen vervult. De “allen” vormen de geslachten der hemelen en der aarde, Ef. 3:15.

DE GROTE VERBORGENHEID.

Met Efeze begint iets nieuws. Efeze is geen overgang. ’t Is een nieuw uitgangspunt. Zeker, uit de Gemeente Gods konden “Jood” en “Griek” overgaan tot het Lichaam van Christus als zij Paulus volgden, zoals de Filippensen, maar niet *zonder dat de nieuwe roeping tot hen kwam*. Paulus’ eerste bediening is wel de basis, maar niet de sfeer van Efeze.

De grote verborgenheid is het samen-lichaam met Christus zijn. Dit was een verborgenheid in God verborgen gehouden buiten de aionen. We vinden daar nergens enig spoor van in de Schrift. Ook niet in Paulus’ vroegere openbaring. In Corinthe lezen we niet, dat Christus het Hoofd is der Gemeente. In Ef. 1:22, 23 wordt Hij tot een Hoofd gegeven boven alle dingen voor de Gemeente die Zijn Lichaam is. Hiermee wordt een nieuwe term gegeven. De tegenstanders zeggen: dat is hetzelfde als de Gemeente Gods. Wij geloven, dat men Efeze niet met Corinthe moet verklaren, maar allereerst met Efeze zelf. Efeze vormt een afgerond geheel, dat allereerst zichzelf verklaren moet. Verder geeft niet Corinthe maar Colosse nader commen-

taar. De Gemeente die Zijn Lichaam is houdt verband met de belofte in Christus gegeven en betreft de onnaspeurlijke rijkdom van Christus. Niet van de Heidenen, zoals men het er haast van maakt. De grote verborgenheid betreft het met Christus zitten aan Gods Rechterhand hoog boven alles. De belofte in Christus hiervoor vindt men in Ps. 110: Zit aan Mijn rechterhand. De grote verborgenheid is, dat God dit nu ook geeft aan de Gemeente Die Zijn (Christus') Lichaam is.

Volgens onze bestrijders leidt God over in een nieuwe bedeling en gaat het Lichaam van Corinthe over in de Gemeente die Christus' Lichaam is. Volgens ons is die bedeling in God verborgen gehouden, en is er geen overgang, maar staan we voor iets nieuws, Ef. 3:9. Wat in God verborgen was, geeft geen overgang, maar roept om iets nieuws. Paulus spreekt daarom ook over de prijs der roeping Gods die boven (niet: van boven) is in Christus Jezus, Fil. 3:14.

Als de Gemeente Gods bloot door bedelingovergang tot Lichaam van Christus wordt, alleen dus een andere fase intreedt, blijft de hoop onaangetast. Dat is dan ook volgens de voorstanders er van het geval. De hoop van 1 Thess. 4 blijft ook thans doorgaan. We menen, dat dit niet het geval is en zullen, zoals gezegd, dat nader bewijzen. Hier wijzen we er slechts op, dat 1 Thess. 4, noch 1 Cor. 15, noch enige andere Brief van Paulus geschreven voor de grote Verborgenheid leert, dat men met Christus gezet kan worden aan Gods rechterhand, zoals we dat vinden in Ef. 2:5, 6. Daarom is er iets nieuws. Zij die de vroegere hoop vasthouden, verschillen daarmee ook van ons. Al die verschillen zijn terug te brengen tot de vraag: Geeft de bedeling der Verborgenheid iets nieuws, is dit een geheel nieuw perspectief met een eigen sfeer, roeping, einddoel of is ze bloot een doorgangsfase. Betreft ze de Heidenen t.o.v. de Joden of betreft ze Heiden en Jood t.o.v. de positie in Christus. Wie het eerste aanneemt, trekt ze voor ons neer tot het menselijke in plaats van ze op te heffen tot Christus aan Gods rechterhand.

BEWIJS IN EF. EN COL.

Verder bewijs voor een en ander geeft Ef. en Colosse. Eerst Efeze 3.

Paulus zegt, dat hij een dienaar geworden is van de belofte in Christus. En wel door middel van het evangelie. Indien dat Lichaam er al was, dan was Paulus toen al een dienaar van dat Lichaam. Hij zegt echter, dat hem de genade gegeven is om onder de Heidenen iets te verkondigen. Wat? Dat zij medelichaam zijn met de Joden? Neen, wat anders, n.l. de onnaspeurlijke rijkdom, van Christus. Tot dusver had Paulus die niet verkondigd, hoewel er een Lichaam was. Er komt dus een nieuwe boodschap. Niet, dat de Heidenen nu van gelijke rang zijn, maar dat er iets onnaspeurlijks is in Christus. Hiervan is Paulus, de enige ontvanger.

Col 1 werkt dit nader uit. Paulus is een dienaar geworden en lijdt voor de Gemeente van Christus die Zijn Lichaam is, 1:23, 24. Is hij daarvan dienaar krachtens zijn vroegere bediening? Neen, hij is het krachtens de bedeling die God hem gegeven heeft om het Woord Gods te vervullen, d.i. tot aanvulling te brengen, vs. 25. Dit betreft de verborgenheid die van eeuwen en geslachten verborgen is geweest in God. Nu is die geopenbaard, bekendgemaakt, aan Zijn heiligen. Niet dus aan de Jodengelovigen, maar aan de heiligen. Wat betreft ze? De rijkdom der heerlijkheid onder de Heidenen, Christus, de hoop der heerlijkheid, vs. 27. Het doel is om de komen tot volle kennis der verborgenheid van God en de Vader en van Christus, 2:2.

De verborgenheid betreft Christus. Niet de Heiden. Het betreft Christus in heerlijkheid. Hij is de hoop der heerlijkheid. Het betreft Christus lief te hebben in onverderfelijkheid, Ef. 6:24. Niet als wederkomende tot opname, maar als de Onverderfelijke. En de weg om mede in deze sfeer te komen. Hiertoe moest een nieuwe roeping van God uitgaan. Wie daaraan gehoor gaf, kon overgaan in de bedeling der verborgenheid, wie dat niet deed, bleef staan in de vorige bedeling en liep kans afgehouden te worden van de Olijfboom, d.i. alle licht te verliezen. Hij

kwam niet tot de ón-naspeurlijke rijkdom van Christus.

Met Ef.-Col. begint iets nieuws, n.1. de volle verzoening van Jood en Heiden in één Lichaam *met God*, Ef. 2:16. Dit is veel meer dan het “de beiden” met elkaar op een lijn stellen en in een andere bedeling overbrengen.

De Weg der Behoudenis

XXVI HET WERK VAN DE HEERE JEZUS CHRISTUS.

Het, is onze bedoeling niet dit onderwerp hier uitvoerig te behandelen. Wij moeten er echter iets van zeggen in verband met de weg der behoudenis, omdat alleen door Hem die weg geopend is en kan doorlopen worden.

In alle dingen is Hij de MIDDELAAR. Het gebruik van het voorzetsel “dia” (door middel van) doet dit zo goed uitkomen.

Wij noemen enkele dingen op, die door middel van Hem geschieden: de schepping, het op-nieuw toebereiden der aionen, het oordeel, genade en waarheid, heilige geest (de kracht), behoudenis, verzoening, apostelschap, zoonschap, vergeving van zonden, opstanding, krachten-wonderen-tekenen, werken in ons., vrucht der gerechtigheid, leven, overwinning, geloof, komen tot de Vader, vertrouwen, dank, offer, verheerlijking, vrede, roem.

Enkele dingen gaan we wat meer in het bijzonder na.

VERLOSSING.

“Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de Wet, opdat Hij diegenen, die onder de Wet waren, verlossen zou, opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden”.

Zo sprak Paulus in Gal. 4:4, 5 en zei veel in weinig woorden. Allereerst vinden we hier een tijdsbepaling. De volheid des tijds is het ogenblik door God bepaald, als alles door Hem bereid is. Hij zendt dan Zijn Zoon, hetgeen ons bevestigt dat Christus toen reeds bestond. Het woord “uitgezonden” is merkwaardig, want het bestaat uit: “ex” (uit), “apo” (weg van) en “stellen” (zenden). Het “uit” kan wijzen op het “Ik ben van God uitgegaan” van Joh. 8:42. Het “weg van” kan in verband staan met het “Ik ben uit (weg van) den hemel nedergedaald” van Joh. 6:38.

Bij de vier laatste regels ziet men het verband tussen de eerste en de vierde en tussen de tweede en de derde. De Zoon werd uit een vrouw, kreeg de gedaante van een mens, zo alleen kon Hij Joden en Heidenen tot het zoonschap brengen. Hij werd “onder de Wet”, opdat Hij de Israëlieten, die “onder” de Wet waren, verlossen zou. Zie ook Gal. 3:13, dat alleen gelovige Israëlieten betreft die tegenover de volken van v. 14 geplaatst zijn.

Christus’ werk als Verlosser omvat echter veel meer dan in Gal. 4:5 wordt aangegeven. Het Grieks gebruikt niet minder dan een tiental woorden om het te omschrijven:

Ruomai (redden). Christus is de Redder van Israël (Rom. 11:26; Jes. 59:20). Hij redt uit een “zo grote dood” (2 Cor. 1:10), uit de macht der duisternis (Kol. 1:13), uit de toekomstige toorn (1 Thes 1:10), uit de verzoeking (2 Petr. 2:9).

Exaireoo (uittrekken). De Heere trok Israël uit Egypte (Hand. 7:34), Petrus uit de hand van

Herodes (Hand. 12:11), velen uit de tegenwoordige boze aïoon (Gal. 1:4).

Apallassoo (losmaken). Christus maakte hen los, die der slavernij onderworpen waren (Heb. 2:15).

Lutroo- lutrootès, lytron, lutroosis (lossen). Hij lost weg van wetteloosheid (Tit. 2:14), uit ijdele wandel (1 Petr. 1:18). Zijn ziel was een losprijs voor velen (Mat. 20:28). Door Zijn bloed heeft Hij een aionische lossing teweeggebracht (Heb. 9:12).

Apolutroosis (verlossing-volle lossing). Wij worden om niet gerechtvaardigd, door de verlossing, die in Christus Jezus is (Rom. 3:24). Door Zijn dood verlost Hij van de overtredingen die onder het eerste verbond waren (Heb. 9:15). Ons lichaam moet verlost worden (Rom. 8:23). De leden der Gemeente der verborgenheid “hebben” de verlossing (Ef. 1:7; Kol. 1:14), maar in Hem. In de dag der verlossing (Ef. 4:30) nemen zij de verkregen verlossing in bezit (Ef. 1:14).

Agorazoo (kopen). Wij zijn met een prijs gekocht, 1 Cor. 6:20; 7:13.

Exagorazoo (uitkopen). Christus koopt uit, uit de vloek der wet (Gal. 3:13; 4:5) opdat zij het zoonschap zouden verkrijgen. Dit is een voorkoop.

Eleutheroo (in vrijheid stellen). De Zoon stelt in vrijheid, Joh. 8:36. Men wordt vrijgesteld van de zonde, Rom. 6:18, 22; 8:2; Gal. 5:1. Het schepsel zelf wordt vrijgesteld, Rom. 8:21.

Exagoo (uitleiden). De goede Herder leidt Zijn schapen uit. Joh. 10:3.

Soozoo-sootèria-sootèr-sootèrion (behouden). Dit behandelden wij in een vroeger hoofdstuk.

Vijf dezer woorden worden gebruikt in verband met het uitleiden van Israël uit Egypte.

VOOR ALLEN GESTORVEN.

Het lijden en sterven van Christus zijn gebeurtenissen van zulke diepe inhoud, dat de mens steeds gevaar loopt ze te eenzijdig voor te stellen. Men heeft gewezen op de volgende betekenissen van Christus' dood:

1. Het was een voorbeeld voor alle mensen.
2. Het was een rantsoen.
3. Het was een plaatsvervanging.
4. Het was een voldoening.

Reeds bij de eerste blik moet men erkennen, dat er in elk dezer gedachten een zekere waarheid ligt. Het verleden heeft echter bewezen, dat men gewoonlijk een dezer begrippen eenzijdig op de voorgrond schuift ten koste van de andere. Zo zijn er dan in het Christendom allerlei wanbegrippen uit voortgevloeid. Laat ons elk dezer vier punten nagaan.

1. Hij Die zich voor ons vernederde toen we vijanden waren, was zeker een uitnemend voorbeeld en wordt als zodanig dan ook door Paulus in Fil. 2:5-8 voorgehouden. Maar dit is slechts voor de gelovigen en dan nog maar voor hen die reeds een heel eind op de weg der behoudenis gevorderd zijn. Zullen ze, uit erkentelijkheid, nu ook eens voorgoed hun egoïsme afleggen?

Als men echter Christus' werk ALLEEN als voorbeeld gaat aanzien, en Hem ook zo de ongelovigen voorhoudt, dan verloochent men Hem als Zoon van God. Men maakt er dan slechts een goed en groot mens van. Zo heeft Christus' dood dan ook alleen een subjectieve waarde. In zich zelf heeft ze dan geen kracht.

2. Onder de titel "Verlossing" hebben we reeds gezien, dat er menigmaal van "kopen" en "uitkopen" sprake is. Zo wijst ook "lossen" en "losprijs" op iets dergelijks.

De oorsprong dezer gedachte vinden we bij het volk Israël, dat Gods eigendom was (Deut. 7:6 enz.). Hij verliet het echter naarmate zij Hem verlieten. Doch het was tijdelijk en steeds bleef Hij bereid het te lossen weg van de wetteloosheid en ijdele wandel. Christus was de "Goël" van Gods Volk. Dit wil nog niet zeggen, dat enig vijand van Israël recht had op een vergoeding, op een losprijs. Jes. 52:3 verklaart dat zeer uitdrukkelijk:

"Want zo zegt de Heere: Gijlieden zijt om niet verkocht, gij zult ook zonder geld verlost worden".

Christus' bloed is de onschatbare prijs en er is geen schepsel dat zal durven beweren recht te hebben die prijs in ontvangst te nemen. Het is verder voldoende er even over na te denken om te zien, dat het hier geen gewone prijs is, zoals in een handelszaak, maar dat de waarde van de prijs ligt in hetgeen Christus deed in Zijn vernedering, lijden en sterven. Het is wel iets waardoor alle gelovigen iets winnen, maar niet zoals geld, iets dat op zichzelf, buiten Christus nog een waarde heeft. De zonde is een "missen" en Christus moest het gebrek voor ons aanvallen. Nergens wordt ook gezegd, dat Christus een rantsoen betaalt voor ongelovigen.

Zij, die de gedachte van losprijs op de voorgrond plaatsen, hebben er dikwijls uit besloten, dat Satan die prijs in ontvangst nam! Is Christus' ziel dan in het bezit van Satan?

3. Veel algemener, vooral bij de meeste rechtzinnige gelovigen, is de gedachte van plaatsvervanging. Men meent dit reeds bij de offeranden der Wet te vinden. Het leggen der handen op het slachtoffer zou dan willen zeggen, dat de schuld overgaat op het dier en dit in de plaats van de schuldige gestraft wordt. Handenoplegging duidt echter veel meer een verband, een gemeenschap aan. Er is wel een overgaan der schuld, doch men moet beide de schuldige en het offer aanzien als nu met elkaar in gemeenschap staande. Het is dan geen plaatsvervanging, maar gemeenschap of vereenzelviging.

Bij het Pascha moest het bloed gesprengd worden, en zo werd dan ook de gedachte van toepassing en gemeenschap, niet van plaatsvervanging uitgedrukt. Bij het reinigen van de meelstenen vindt men ook het besprengen.

Daarbij moet men niet uit het oog verliezen, dat de offeranden der Wet alleen een *verlost* volk betroffen. Zij hadden niets te stellen met de andere volken. Wil men dus uit die offers de gedachte van plaatsvervanging afleiden, dan betreft het toch nog slechts hen die reeds verlost zijn, niet de ongelovigen. Het paaslam kon een meer algemene betekenis hebben, maar het hielp toch ook slechts als het toegepast werd. De Egyptenaren werden er helemaal niet door gered.

We willen echter vooral letten op wat de Griekse Schriften ons van plaatsvervanging zeggen.

Het is voor de meesten een verrassing als men hun aandacht vestigt op het feit, dat de Schrift nergens zegt, dat de Heere Jezus Christus in onze plaats gestorven is, noch zelfs geleden heeft.

Ziehier alle teksten, die over het sterven spreken: Joh.11:51; Rom. 5:6, 8; 14:15; 1 Cor. 15:3; 2 Cor. 5:15; 1 Thes. 5:10. Zonder uitzondering is het voorzetsel “huper” gebruikt, dat in Gods Woord *nooit* wil zeggen “in de plaats van”, maar wel “ten behoeve van, ten bate van”.

Men schrikke niet terug voor wat de Heilige Geest ons hier negen maal zegt. Als wij er anders over denken, moeten wij onze gedachten prijs geven. Deed de Heere Jezus misschien iets anders *in onze plaats*? Laat ons alle teksten nagaan, waar wij kunnen vermoeden daar iets over te vinden. Wij rangschikken ze volgens het gebruikte voorzetsel:

Huper (ten bate van). Mark. 14:24; Luk. 22:19, 20; Joh. 6:51; 10:11; Rom. 8:32; 1 Cor. 5:7; 11:24; 2 Cor. 5:15, 21; Gal. 1:4; 2:20; 3:13; Ef. 5:2, 25; 1 Tim. 2:6; Tit. 2:14; Heb. 2:9; 10:12; 1 Petr. 2:21; 3:18; 4:1; 1 Joh. 3:16.

Peri (aangaande). Mat. 20:28; Rom. 8:3; 1 Petr. 3:18; 1 Joh. 2:2; 4:10.

Dia (om reden van). Rom. 4:25.

Anti (tegenover, in de plaats van). Mat. 20:28; Mark.10:45.

Alleen “anti” kan “in de plaats van” beduiden. Men ziet, dat het slechts voorkomt in de overeenstemmende plaatsen Mat. 20:28 en Mark. 10:45:

“Zijn ziel te geven een losprijs voor (tegenover of in de plaats van) velen”.

Men vergelijk dit met 1 Tim. 2:6:

“Die Zichzelve gegeven heeft een rantsoen (antilutron) voor (huper = ten bate van) allen”.

Men ziet dat deze losprijs ook nog “voor” d.i. “ten bate van” ons is, en niet in onze plaats. Een losprijs kan ons toch letterlijk niet vervangen? Wat er wel is, is het begrip, dat de Heere iets voor ons deed, wat wij niet konden doen. We zien echter ook duidelijk, dat als “anti” gebruikt wordt, het “velen”, niet allen, betreft. Dat zijn dan de gelovigen. Terwijl er “huper” staat, als het over “allen” gaat. Voor de gelovigen alleen is het een rantsoen, voor de anderen kan het er een zijn als ze tot het geloof komen. Ook zegt niets, dat die prijs juist zou overeenkomen met de waarde van hen, waarvoor hij gegeven werd. Gewoonlijk bedoelt men met het plaatsvervanging veel meer dan in deze verzen gezegd wordt en zo komt men tot on-Schriftuurlijke conclusies en andere moeilijkheden.

Misschien ziet men het belang van deze zaak nog niet in. Daarom willen wij enkele dingen laten zien die uit het gebruik van ongezonde woorden kunnen voortvloeien.

Men komt dan al vooreerst tot moeilijkheden als deze:

1. Al sterft iemand “in de plaats” van een ander, daarom is deze laatste nog niet gerechtigd. Men denkt de uitdrukkingen van de Heilige Geest te verbeteren en komt zo zeer zwak te staan tegenover de kritiek.

Een straf is iets persoonlijks, dat als zodanig, zonder dat het zijn karakter van straf verliest, niet op een andere persoon kan overgedragen worden.

2. Kan Christus in de plaats der zonden sterven? (1 Cor. 15:3).

3. Als Christus “in onze plaats” stierf, dan moeten wij ook aannemen, dat Hij “in onze plaats” opgewekt werd (2 Cor. 5:15). Dan worden wij dus niet opgewekt!

4. Door onze geloofsgemeenschap met Hem hadden we deel aan Zijn geestelijk lijden en sterven. Echter niet aan Zijn lichamelijk lijden en sterven en daarom zijn we er nog aan onderworpen. Als Christus “in onze plaats” zou gestorven zijn en geleden hebben, zouden wij niet meer moeten lijden en sterven, want Zijn lijden en dood omvat ook het lichamelijke.

5. Als Christus “in onze plaats” iets doet, dan stellen wij Hem op gelijke rang met ons zelf. Een meerdere doet wel iets ten bate van ons, niet in de plaats van ons.

Al daalde de Heere ook neder tot het aardse, toch was Hij onze gelijke niet, maar “Koning der Joden”.

Men ziet nu ook, hoe die on-Schriftuurlijke fundamenteën aanleiding moesten geven tot verkeerde conclusies. Zij die de nadruk op de uitverkiezing leggen en alle niet-uitverkorenen voor goed verloren achten, moeten dan wel besluiten, dat Christus alleen “in hun plaats” stierf. Dat is dan zo iets als een handelszaak: zo veel gegeven om zoveel te ontvangen. Men ziet ook, dat in dit geval geen mens weet of Christus wel in zijn plaats gestorven is. *Niemand mag dus beginnen te geloven dat het zo is.* Zo plaatst men een onoverkomelijke hinderpaal op de weg der behoudenis.

Zij die de nadruk op de vrijheid leggen, moeten wel besluiten dat, als Christus “in de plaats van” alle mensen stierf, geen mens meer om zijn zonden verloren gaat. De Heere Jezus zou dan ook de zonden der ongelovigen op het kruis gedragen hebben, terwijl de Schrift zegt, dat ze geoordeeld zullen worden naar hun werken (Rom. 2:6-9; Op. 20:13). En hoe kan Petrus b.v. zeggen dat alleen zij die geloven, vergeving van zonden zullen ontvangen? (Hand. 10:34-43). Men moet zich niet beroepen op 2 Cor. 5:21 en 1 Petr. 2:24, want deze teksten betreffen alleen gelovigen. De vertaling in de Staten Bijbel van de eerste tekst geeft dit misschien niet duidelijk weer, maar het Grieks heeft het woord “want” niet. Vers 20 behoort bij het vorige, doch vers 21 moet aan het volgende hoofdstuk verbonden worden. Dit vers handelt over hen, die de verzoening reeds ontvangen hadden; deze alleen worden rechtvaardigheid Gods in Christus. In 6:1 wordt dan de wens uitgedrukt, dat ze die genade niet tevergeefs mogen ontvangen hebben.

Beweren dat Christus in de plaats van alle mensen stierf, is een wanhopige oplossing, die men hoopt aannemelijk te maken door te zeggen dat er maar één zonde toegerekend wordt: niet geloven in Christus. Voor die zonde is Christus dan niet gestorven? Wij willen er hier niet verder over spreken, maar alleen opmerken, dat zij die zo spreken geen steun moeten zoeken in Joh. 16:9. Niets zegt hier dat het niet-in-Hem-geloven hun enige zonde is. Dit vers zegt eenvoudig, dat de Heilige Geest eens het bewijs zal geven, dat de gehele wereld in de zonde ligt, door er op te wijzen, dat zij niet in Christus gelooft. Want als ze wel geloofde, dan was ze door de wedergeboorte gegaan en zou dus niet meer in de zonde liggen. Het betreft hier geen persoonlijke overtuiging. Het woord door “overtuigen” vertaald, komt voor in Mat. 18:15; Luk. 3:19; Joh. 3:20; 8:9, 46; 16:8; 1 Cor. 14:24; Ef. 5:11, 13; 1 Tim 5:20; 2 Tim. 4:2; Tit. 1:9, 13; 2:15; Heb. 12:5; Jak. 2:9; Op. 3:19. Het betekent het bewijs van schuld geven. Zij waarover het gaat, zijn daarom zelf niet “overtuigd”.

6. Anderen leggen meer nadruk op de gedachte van “voldoening”. De zonde wordt dan vooral als een belediging van God aangezien. Zonde is wetteloosheid (1 Joh. 3:4). Het schep-sel beweert eigenlijk van God onafhankelijk te zijn, erkent Hem niet als Schepper, als Al-machtige enz. Al Gods volmaaktheden worden eigenlijk geloofchend. Nu moet eerst aan God

voldoening gegeven worden. Zijn eer moet gewroken vóór de zondaar kan worden gered. Geen schepsel kan echter iets in die zin doen en daarom moest Gods Zoon Zelf komen, want Hij alleen kon volkomen voldoening schenken.

Ook met deze zienswijze moet ernstig rekening gehouden worden. Het gaat hier echter alleen over God en niet over de zondaar. Al is nu Gods eer hersteld, daarom is de zondaar nog niet geholpen. Al deed Christus dit werk nu ook als mens, daarom deelden de andere mensen nog niet noodzakelijk in die voldoening. Hier ziet men ook weer, dat er eerst een gemeenschap tot stand moet komen tussen Christus en de anderen en deze ontstaat door het geloof.

Men ziet dus, dat de vier vermelde opvattingen elk een deel der waarheid uitdrukken, doch niet te veel afzonderlijk, met uitsluiting van de andere inzichten, mogen naar voren gebracht worden. Daarbij drukken ze nog niet alles uit. De vraag blijft nog steeds hoe Christus' werk ook iets voor de zondaar kan betekenen en hoe God, Die de schuldige geenszins voor onschuldig houdt (Ex. 34:6, 7) op rechtvaardige wijze een mens kan redden en rechtvaardigen.

Hier nu is de gedachte van gemeenschap en vereenzelving met Christus van het. grootste belang en toch het meest verwaarloosd. Men ziet hier ook de hoofdrede waarom de Heilige Geest nooit zegt, dat Hij in onze plaats stierf, want deze uitdrukking geeft veeleer een scheiding aan dan een nauwe gemeenschap.

Het is vooral Paulus die van die gemeenschap spreekt. In Rom. 6 lezen we van het **“met Hem een plant geworden zijn”**, dat **“onze oude mens met Hem gekruisigd is”**, dat **“wij nu met Christus gestorven zijn”**. We hebben hierover reeds een en ander gezegd in vorige hoofdstukken en gezien hoe die gemeenschap van de positie afhangt. Bij de leden der Gemeente der Verborgenis kon er zelfs gezegd worden, dat ze mede levend gemaakt, mede opgewekt en mede gezet worden in het overhemelse. (Ef. 2 en Kol. 2). De gelovigen der hemelse sfeer zijn “in Christus”, die der overhemelse zijn lid van het lichaam waarvan Hij het Hoofd is, van de mystieke Christus.

Door de gemeenschap strekt zich onze zonde over Hem uit, maar ook Zijn gerechtigheid over ons. In de gemeenschap met Adam, de “oude mens”, derven we der heerlijkheid Gods en moeten we sterven; in de gemeenschap met Christus zullen we levend gemaakt worden en komen we tot de “nieuwe mens”.

Voor ons is dan de toestand aldus: Christus stierf voor (ten bate van) alle mensen, want allen kunnen met Hem in gemeenschap komen door bekering en geloof. Alleen zij die zo ver komen, delen in Zijn gerechtigheid en komen niet in het oordeel. Zij die niet geloven en dus niet met Hem in gemeenschap kwamen, hebben wel degelijk te “betalen” voor hun bewuste zonden, terwijl hun onbewuste zonden alleen reeds voldoende zijn om hen van de heerlijkheid af te houden. Zo hebben wij niet de minste moeilijkheid, kunnen alles begrijpen, laten alle Schrift tot zijn recht komen en verheerlijken wij Hem. Laat ons Zijn woorden boven alles op prijs stellen en onze gedachten alleen daarop laten steunen.

Gevolgen van het vergeestelijken der Schrift

1. **Het vergeestelijken der H. S. leidt tot onlogisch denken, tot inconsequente gevolgtrekkingen.** In hetzelfde verband is het nu eens a, dan weer b, is Israëli nu eens Israël, dan weer de “Kerk”, is Sion nu eens letterlijk, dan weer geestelijk te nemen, is vs. 1 van een hoofdstuk letterlijk, vs. 2 symbolisch (al ontbreekt er ook alle figuurlijke taal!), is de eerste opstanding een geestelijke opstanding, de tweede een letterlijke, lichamelijke. Enz.

2. **Het vergeestelijken: der H. S. leidt tot Schrift kritiek.** In plaats dat de Schrift bepaalt, wat de norm, of de maatstaf der waarheid is, maakt- de mens uit. wat hij al of niet aanvaarden zal. De vergeestelijkingmethode heet in naam de Schrift te aanvaarden, maar zegt bij alles, wat ze vergeestelijken wil, ook al wordt er in klare bewoordingen gesproken: Maar dat moet Ge zo niet opnemen. Dat doet de Schriftkritische methode ook. Hiermee valt alle vastheid en onfeilbaarheid.

3. **Het vergeestelijken, der H. S. leidt enerzijds tot een_ Protestantse verdeeldheid en anderzijds tot een Rooms geloven op hoog er gezag.** Tot Protestantse verdeeldheid. Elke Bijbellezer wordt er toe gedwongen zijn subjectieve maatstaf aan te leggen. Immers de een verklaart één vers letterlijk en de rest “geestelijk”, de ander 2 verzen en de rest “geestelijk” enz. Dat leidt tot de zwakheid van het Protestantisme, zijn hopeloze versplitsing. Waar echter de norm ontbreekt, zullen velen, omdat ze het eind weg zien, gaan vertrouwen op geleerde of ook ongeleerde voorgangers. Die moeten het dan maar uitmaken. En zo komen we tot Rooms geloven op gezag van anderen. De Schrift geeft de gulden middenweg: eerst hoor en van anderen (Samaritaanse vrouw), daarna zelf uit Zijn mond vernemen (Samaritanen). Eerst onderwezen door anderen, daarna zelf toetsen. Zo, doch zo alleen zijn beide zijden der zaak in een hogere eenheid samen te nemen. N.L.: controle aan het Woord.

4. **Het vergeestelijken der H. S. leidt tot duisterheid over de hele linie.** Men kan ten slotte niet meer lezen. Het vergeestelijken der profetieën leidt tot dwaling ook t.o.v. de hoofd-waarheden. Het vergeestelijken van de eerste opstanding heeft geleid tot vergeestelijking van Christus’ lichamelijke opstanding: Hij is niet opgestaan in het lichaam, dat in het graf gelegd werd. Het vergeestelijken der profetieën heeft geleid tot het vergeestelijken van de betekenis van Babel. Babylon is nu niet meer de grote stad die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde, maar het Pausdom of Rome of de dwalende Christenheid. Het vergeestelijken der profetie is de oorsprong der Roomse Kerk geweest Rome leert dat het de voortzetting is van Israel. Calvin leert hetzelfde. Russellisme en Adventisme dito. Voor hoeveel percent is men niet Rooms?

5. **Het vergeestelijken der H. S. leidt tot vernietiging van het gehele verlossingswerk van God.** Waarom zullen we in Gods Zoon geloven, als men het Woord vergeestelijkt. Dan is Hij een ideaal mens geweest en daarom Gods Zoon genaamd. Maar dit moet men figuurlijk verstaan! Waarom men wel letterlijk nemen moet, dat Christus Gods Zoon is, maar niet letterlijk, dat Hij de Koning der Joden is, blijft een onopgelost probleem, dat leidt tot de vraag van Pilatus: Wat is waarheid. Eenmaal daar gekomen, kan alles overboord gezet worden en ten slotte geloochend worden, dat God gesproken en Zich geopenbaard heeft. Wie weet dat nu, ’t is alles maar door de mensen neergeschreven! Ze hebben het geïdealiseerd, “vergeestelijkt”!

6. **Het vergeestelijken van de H. S. leidt tot, verletterlijking.** Voor hen, die nog iets willen behouden, wordt de Schrift een en al letter. Men vraagt wat Prof. A. of Dr. B. of geleerde C. gezegd heeft en komt nimmer tot eigen inzicht omdat men de vaten, waarin de Geest zich aanbiedt, eerst breekt, van kracht berooft en dan andere neemt, waarvan men evenmin zekerheid heeft, dat ze Geest bevatten. Men gaat, m.a.w. te veel lezen over de Schrift en leest te weinig de Schrift zelf.

7. **Het vergeestelijken der H. S. leidt tot onheldere, kwijnende of ongezonde mystiek.** Voor de vromen die het Woord vergeestelijken, bestaat er groot gevaar voor onhelder, kwijnend of ongezond geestelijk leven. Als Gods beloften niet altijd ja en Amen zijn, welke waarborg hebben wij dan t.o.v. onze beloften. Als alle beloften over ons gaan, welk perspectief is er dan in het Woord. Als we staan blijven bij de vergeestelijking van het O.T., wat voor voortgaand geloofsleven is er dan om tot de Paulinische hoogten te komen. Alle aandrijving

er toe door de Geest wordt door het vergeestelijken weerstaan.

Tegen al deze kwalen en euvels is maar een remedie: God heeft gesproken. Zijn woord is waarachtig en getrouw. Neem het waar mogelijk letterlijk en de troost, het inzicht en de kracht draagt veelvuldige vrucht.

Wat de Konkordantie leert

KROON.

We onderzoeken hier de woorden “diadèma», “stephanos” en “stephartoöo” en geven alle teksten op waarin ze voorkomen.

DIADÈMA (diadeem, kroon).

Op. 12:3 ***“Een grote rode draak, hebbende zeven hoofden, en tien hoornen, en op zijne hoofden zeven Koninklijke hoeden”.***

Op. 13:1 ***“En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen en op zijn hoornen waren tien Koninklijke hoeden”***

Op. 19:12 ***“En op Zijn hoofd waren vele Koninklijke hoeden”.***

Het is de lezer gewoonlijk niet duidelijk, hoe iemand vele “Koninklijke hoeden” kan dragen. “Diadèma” is een Koninklijke kroon, doch deze bestond vroeger uit een lint of een andere kring om het hoofd en had niet de vorm waaraan wij nu gewoon zijn. Het was geen zeldzaamheid, dat een koning meerdere dergelijke linten droeg als teken van heerschappij over meerdere koninkrijken. We zien dat dit ook in de toekomst het geval zal zijn met de Heere Jezus Christus als “Koning der Koningen”.

Hij is ook “Koning der Joden “ en Israël was dus het teken van Zijn Koningschap. We lezen dan ook in Jes. 62:3 dat dit volk een “Koninklijke hoed “ genaamd wordt.

De diadeem kenmerkt dus de *heerschappij* en móet niet verward worden met een “krans”, die als teken van *overwinning* dient. Ongelukkigerwijze gebruiken onze vertalingen juist overal “kroon”, waar het Grieks door “stephanos” een “krans” aanduidt. Een der beste taalkundige Schriftonderzoekers, de aartsbisschop R. C. Trench, betwijfelt of “stephanos” ooit in de Griekse klassieke litteratuur gebruikt is om een Koninklijke of keizerlijke kroon mee aan te duiden.

Laat ons nu alle plaatsen nagaan, waar dit Griekse woord in de Schriften gebruikt is.

STEPHANOS (krans).

Mat. 27:29 ***“En een kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten zij die op Zijn hoofd”.***
Zie ook Mark. 15:17; Joh. 19:2,5

1 Cor. 9:25 ***“Deze dan doen wel dit, opdat zij een verderfelijke kroon zouden ontvangen, maar wij een onverderfelijke”.***

Fil. 4:1 ***“Zo dan, mijn geliefde en zeer gewenste broeders, mijn blijdschap en kroon!”***

I Thes. 2:19 *“Want welke is onze hoop, of blijdschap, of kroon des roems?”*

2 Tim. 4:8 *“Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid”.*

Jak. 1:12 *“Want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen”.*

1 Petr. 5:4 *“En als de overste Herder verschenen zal zijn, zo zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen”*

Op. 2:10 *“Zijt getrouw tot de dood, en Ik zal u geven de kroon des levens”.*

Op. 3:11 *“Ziet, Ik kom haastelijk; houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme”*

Op. 4:4 *“Vier en twintig ouderlingen zittende bekleed met witte klederen, en zij hadden gouden kronen op hun hoofden”.*

Op. 4:10 *“En wierpen hun kronen voor de troon”.*

Op. 6:2 *“Een wit paard, en die daarop zat, had een boog en Hem is een kroon gegeven, en Hij ging uit overwinnende .*

Op. 9:7 *“Sprinkhanen... en op hun hoofden waren als kronen”.*

Op. 12:1 *“Een vrouw, bekleed met de zon; en de maan was onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren”.*

Op. 14:14 *“Een gezeten, des mensen Zoon gelijk, hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon”.*

STEPHANO (een krans omdoen).

2Tim 2:5 *“En indien ook iemand strijdt, die wordt niet gekroond, zo hij niet wettiglijk heeft gestreden”.*

Heb. 2:7 *“Met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond”.*

Heb. 2:9 *“Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond”.*

In de evangeliën geeft het gebruikte materiaal aan, dat het een krans was en geen diadeem. In de meeste andere plaatsen ziet men duidelijk, dat het een overwinnaar betreft. Het is geen kenmerk van Koninklijke waardigheid. De krans bestond dikwijls uit bladeren of bloemen, die spoedig verwelkten en zo een goede afbeelding waren van de vergankelijkheid der wereldse overwinningen. Daar tegenover staat de onvergankelijke overwinning van de gelovige (1 Cor. 9:25).

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 3.

2 De Overhemelen.

OVER- OF OPHEMELS? De tegenstanders hebben verder bezwaar tegen onze vertaling van: de overhemelse(n). Dat moet volgens hen zijn: ophemelse(n). Zij zeggen: “het Griekse woord is epouraniois, een bijvoeglijk naamwoord gevormd van “epi”, dat “op” en “ouranos”, dat “hemel” betekent. Epouraniois betekent: ophemelse. Evenzo betekent epigeios, gevormd van “epi”, op en “gè” d.i. “aarde”, “opaards”. Dit woord komt zevenmaal in de Schrift voor en wordt altijd vertaald door “aards”. Zie Joh. 3:12, 1 Cor. 15:40, 2 Cor. 5:1, Fil. 2:10, 3:19, Jak. 3:15. Indien iemand “epouraniois” wil vertalen door “overhemels” dan moet hij “epigeios” vertalen door “overaards” en dus in 2 Cor. 5:1 b.v. lezen: Indien ons overaards of bovenaards huis dezes tabernakels gebroken wordt. Bedoeld is natuurlijk het huis dat op aarde is. Maar epi betekent dan ook “op” en niet “over”. Daarom moet epouraniois vertaald worden door “ophemels” met de bedoeling van: wat op de hemelen is. Dat er staat “op” de hemelen en niet “in de hemelen” richt onze blik op de hemellichamen en niet naar de ledige ruimte. In de volgende teksten staan de woorden epigeios en epouraniois naast elkaar: Joh. 3:12, 1 Cor. 15:40 (tweemaal), Fil. 2:10. Wie deze teksten naleest, ziet, dat ze aarde en hemel tegenover elkaar stellen, maar niet aarde en overhemel. Wanneer we boven de hemelen nog overhemelen denken, dan staat in Fil. 2:10, dat de bewoners van de hemelen, dus het Lichaam van Corinthe, **“de knie niet zullen buigen in den naam van Jezus.”** Aldus ongeveer een der woordvoerders. We willen een en ander onder het oog zien en daartoe eerst alle teksten afschrijven.

Joh. 3:12 **“Indien Ik u de aardse (epigeios) dingen gezegd heb en gij niet gelooft, hoe zult gij geloven, indien Ik ulieden de hemelse (epouranios) zou zeggen.”**

1 Cor. 15:10 **“En daar zijn hemelse (epouranios) lichamen en daar zijn aardse (epigeios) lichamen.”**

2 Cor. 5:1 **“Want wij weten, dat, zo ons aardse (epigeios) huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van (Gr.: uit) God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.”**

Fil. 2:10 **“... opdat in den naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen die in de hemel (epouranios) en die op de aarde zijn (epigeios).”**

Fil. 3:19 **“... dewelken aardse (epigeios) dingen bedenken.”**

Jak. 3:15 **“Deze is de wijsheid niet die van boven afkomt, maar is aards (epigeios).”**

Epigeios is opaards, maar als we de aarde als een bol zien, is het ook overaards, d.i. over de hele oppervlakte der aarde heen. De mens woont evenzogoed op de aarde als over de aarde. Wie hiervan maakt boven de aarde, verstaat de Nederlandse taal niet. Nochtans verheft de mens zich boven de aarde uit in zijn rechtopgaande gang. Op aarde staat tegenover in de aarde. Als we een kleedje opgevouwen op een tafel leggen, ligt dat kleedje op die tafel, is “optafels”. Als we het er uitgespreid over leggen, ligt het over de tafel, is het, “overtafels”. Ons

hoofd staat op ons lichaam, maar gaat ook boven het lichaam uit. Epigeios betekent daarom evenzogoed op aarde als over de aarde, wat nog niet wil zeggen: boven de aarde zwevend en toch kan betekenen: zich verheffend boven de oppervlakte van de aarde uit.

EPI.

Voor we nu over ophemels handelen, geven we enkele teksten, waarin “epi” niet “op” betekent.

Hand. 6:3 “.. *welke wij mogen stellen over (epi) deze nodige zaak.*”

Rom. 9:5 “...*Dewelke is God boven (epi) allen te prijzen...*”

1 Cor. 6:3 “*Durft iemand van ulieden... terecht gaan voor (epi) de onrechtvaardigen en niet voor (epi) de heiligen.*”

1 Tim. 5:19 “*onder (epi) twee of drie getuigen.*”

Mt. 1:10 “*omtrent (epi) de Babylonische overvoering.*”

Rom. 1:10 “... *in (epi) mijn gebeden.*”

1 Petr. 1:20 “... *in (epi) de laatste tijden.*”

Luk. 1:33 “*over (epi) het Huis Jakobs.*”

Heb. 2:7 “*zetten over (epi) de werken van Gods handen.*”

Wie deze teksten nagaat, ziet, dat men niet te doctrinair moet zeggen, dat “epi”, “op” betekent. God is niet God “op” allen maar boven allen. “Voor” de heiligen betekent niet “op” de heiligen. Enz. Men zal ons tegenwerpen: Ge moet epigeios nemen staande tegenover epouranios. Goed, maar dan nog behoeft men epi niet door “op” te vertalen, maar kan er eveneens “over” gezet worden. De mens loopt niet alleen met een enkele voet op de aarde maar woont over de aarde (verbreed). Met dat al willen wij niet star op het “over” staan.

EPOURANIOS.

Het woord “epouranios” komt, behalve in de genoemde teksten verder voor in:

1 Cor. 15:48 “*Hoedanig de aardse (hier staat niet epigeios maar choikos) is, zodanig zijn ook de aardse (choikoi) en hoedanig de hemelse is (epouranios), zoodanig zijn ook de hemelen (epouranoi).*”

1 Cor. 15:49 “*En gelijkerwijs wij het beeld des aardse (choikos) gedragen hebben, also zullen wij ook het beeld des Hemelen (epouranios) dragen.*”

Hebr. 3:1 “*Hierom, heilige broeders, die der hemelse (epouranios) roeping deelachtig zijt.*”

Heb. 6:4 “... *de hemelse gave gesmaakt.*”

Heb. 8:3 “... *het voorbeeld en de schaduw der hemelse dingen.*”

Heb. 9:23 “... *maar de hemelse dingen zelf door betere offeranden.*”

Heb. 11:16 *“maar nu zijn wij begerig naar een beter, dat is, naar het hemelse: (vaderland).”*

Heb. 12:22 *“... tot het hemels Jeruzalem..”*

In al deze teksten staat voor het woord “hemels” in het Grieks een vorm van epouranios.

Dan vindt men nog 5 maal de term: en tois epouraniois, de 3^e naamval meervoud van (h)o epouranios. De teksten daarmee vindt men uitsluitend in Efeze:

Ef. 1:3 *“Gezegend zij de God en Vader onzes Heeren Jezus Christus Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in den hemel (en tois epouraniois) in Christus.”*

Ef. 1:20 *“... Hem heeft gezet aan Zijn rechterhand in den hemel,”*
Gr.: en tois epouraniois”.

Ef. 2:6 *“en heeft ons mede opgewekt en heeft ons mede gezet in den hemel (en tois epouraniois) in Christus.”*

Ef. 3:10 *“opdat nu door de gemeente bekend gemaakt worde aan de overheden en de machten in den hemel (en tois epouraniois) de veelvuldige wijsheid Gods.”*

Ef. 6:12 *“Want wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen... de geestelijke boosheden in de lucht (Gr.: en tois. epouraniois).”*

DE BETEKENIS ERVAN.

We willen een en ander nagaan. Eerst Hebreeën.

De ophemelse gave van Heb. 6:4 werd hier op aarde gesmaakt. Het ophemelse vaderland van 11:16 is niet op een der hemellichamen, maar het Kanaän met het Nieuw-Jeruzalem. Het hemelse) Jeruzalem is niet het Jeruzalem op een der planeten, maar het is voor de aarde, Op. 21. Zo vinden we in drie der teksten van Hebreeën, dat ophemels iets is, dat niet op de hemellichamen is, maar op de aarde. Het woord “ophemels” geeft hier de oorsprong aan, niet de plaats. Al die genoemde dingen zijn uit de ophemelse sfeer en bestemd voor hier. Wij geloven dat, waar we Hebreeën niet Hebreeën willen verklaren, de andere teksten daar ook de oorsprong aangeven, dat de ophemelse roeping van 3:1 de roeping is van uit de ophemelse, het voorbeeld en de schaduw der hemelse dingen die is, welke in het ophemelse zijn oorsprong heeft, 8:3, dat de ophemelse dingen die door betere offerande gereinigd moeten worden ook die zijn welke in de ophemelse hun oorsprong hebben, 9:23. Ophemels in Hebreeën wijst dus de oorsprong aan, niet de plaats. Hebreeën kan dus bij ons onderzoek verder ter zijde worden gelaten.

In 1 Cor. 15:48, 49 staat voor aards niet epigeios, maar choikos of een vorm daarvan, wat betekent: lemen, van aardse substantie zijnde. De ophemelse, Christus, is hier niet Hij Die op enig hemellichaam is of op meerdere hemellichamen troont, of van hemellichaam tot hemellichaam gaat, wie zou dit durven beweren? maar Hij Die al de hemelen is doorgegaan, Hebr. 4:14 hoger is geworden dan de hemelen, Hebr. 7:26, opgevaren is boven al de hemelen, Ef. 4:10. Ophemels kan hier niet betekenen: op een hemellichaam b.v. de zon of een of andere ster zijn, maar moet een andere betekenis hebben.

Hoewel we dit eerst hieronder nader willen ontwikkelen, is het nodig hierop even vooruit te grijpen en er op te wijzen, dat, waar Christus Zich niet bevindt op een planeet of ster, de term

ophemels te enge gedachte zou kunnen geven. Tot heden gebruikten we hem soms. Thans willen we hem meestal vervangen door de andere die ons en in verband met een Schriftplaats en in verband met de bouw van het heelal beter lijkt, n.l.: overhemels. Hieronder verstaan we dan de hele sfeer die om (over) de hemelen van het O.T. ligt. Waar het heelal een gesloten gebied schijnt te zijn, ongeveer een afgeplatte bol, ligt die sfeer die de Schrift o.i. hier aangeeft om en over al de hemelen. We noemen die daarom de overhemelen. Christus is dus de Overhemelse, Hij is hoger dan de hemelen geworden, Heb. 7:26. We gaan nu de verdere teksten na en zetten daar: in de overhemelen.

In Efeze komt, zoals reeds hierboven aangegeven, vijf maal de term: en tois epouraniois voor. Men kan die steeds opvatten als de derde naamval meervoud en vertalen: in de overhemelen. Men ga dit na. Volgens Ef. 1:3 zegent God Christus in de overhemelen (St. V. in de hemel). Volgens 1:20 is Christus gezet aan Gods rechterhand in de overhemelen (St. V.: hemel). Daar zet God mede het Lichaam, 2:6. Door middel van de Gemeente (die Zijn Lichaam is) moet iets bekend gemaakt worden aan de overheden en machten in de overhemelen 3:10, (St. V.: hemel). Ook in 6:12 is er sprake van de overhemelen. Hier zet de St. V.: lucht. De vertalers durfden het niet aan om: hemel te zetten zoals in de andere teksten. Dit zijn de teksten met: in de overhemelen. We vermelden verder, dat het woord “overhemels” nog voorkomt in 2 Tim. 4:18, waar Panlus spreekt van het bewaard worden tot Zijn (Gods) overhemels koninkrijk. Hiermee hebben we alle teksten met de termen overhemels of overhemelen gegeven. We willen nu trachten nader uit de Schrift na te gaan wat de overhemelen zijn en niet bloot een mening te geven, die op de N.T. afleiding schijnt gegrond te zijn, doch die geen rekening houdt met de O.T. aanwijzingen der Schrift. Geheel de Schrift moet tot haar recht komen, hier zowel als elders.

De Weg der Behoudenis

HET WERK VAN DE HEERE JEZUS CHRISTUS. (Vervolg.)

VERZOENING.

Wij kunnen drie soorten “verzoening” onderscheiden:

1. Hilasmos (Hilaskomai, Hilasterion). Zoals in 1 Joh. 2:2; 4:10 (Luk. 18:13; Rom. 3:25; Heb. 2:17; 9:5). Het stemt overeen met de “verzoening” der Hebreeuwse Schriften. Het is, een “beschermend dekken” dat mogelijk is met het oog op een toekomstige vergoeding of rantsoen.

In Rom. 3:25 heeft “**door geloof in Zijn bloed**” betrekking op de rechtvaardiging van v. 24, niet op deze “verzoening”.

“Vergeving der zonden” is: “voorbijgaan der zonden”, (paresis, niet afesis). Daarom is dan ook terecht het woord “verdraagzaamheid” gebruikt (anochè), dat een tijdelijke houding van God aanduidt om de zondaar de gelegenheid te geven zich te bekeren. Gods “lankmoedigheid” (makrothumia) reikt verder (Rom. 2:4; 9:22; 1 Petr. 3:20).

De zondoffers der wet waardoor “verzoening” kwam, wezen op Christus. Het “dekken” der zonden, geschiedde niet door hen, maar was mogelijk met het oog op het ware offer van Christus. De zonde wegnemen konden ze nog veel minder. Het “bedekken” der zonden, ging gepaard met een “vergeving” der wetteloosheden. (Zie Rom. 4:7 — Ps. 32:1). Wij hebben gezien, dat “vergeving” ook maar iets voorlopigs is en door een verkeerde wandel kon

opgeheven worden. Zo is ook de “bedekking” voorlopig. Met het oog op de ware verzoening konden de zonden “niet toegerekend” worden (Rom. 4:8; 5:13) en “voorbijgegaan” worden (Rom. 3:25).

2. Katallagè (Katallassoo). Het staat in verband met “vijandschap” en geschiedde door de *dood* van Christus (Rom. 5:10). Waar er vroeger maar een voorlopige “bedekking” was, is er hier een werkelijke verzoening. Deze verzoening, is de basis voor het “niet toerekenen” der misdaden. Men lette er op, dat 2 Cor. 5:19 het tijdelijke “mè” (niet) gebruikt. Er komt een tijd, waar voor de in-Christus-ongelovigen de misdaden wel toegerekend worden.

Het schepsel heeft alles volkomen verbeurd tegenover God. Al het ongelijk is aan één zijde. Toch is daarbij het schepsel onredelijk genoeg om van zijn kant God vijandig gezind te zijn. Hierdoor sluit God de gemeenschap af. Bij de verzoening nu is het God Die Zich verzoent met het schepsel. Niet het schepsel met God. Het kan alleen zijn fout inzien en Gods genadige verzoening aannemen, zich laten verzoenen.

De vijandschap tegen God blijkt uit het bedenken des vleses, terwijl het bedenken des geestes leven en vrede geeft (Rom. 8:6, 7). Hier staat de ziellijke mens, zoals hij geboren is uit het vlees, tegenover de geestelijke mens; d.i. na de wedergeboorte en het sterven met Christus.

De vriendschap der wereld is ook een vijandschap Gods (Jak. 4:4).

De ware verzoening, die vroeger slechts afgeschaduwd werd, is nu een voltrokken feit. Dat geschiedde door Christus aan het kruis, onafhankelijk van wat de mens er over denkt. Gods troon is nu een genadetroon en de mens kan die genade aannemen (2 Cor. 5:18-20). Het is de genadegift van Rom. 5:15, 16. De genade heerst door middel van de gerechtigheid (Rom. 5:21).

Eerst werd de verzoening alleen aan Israël aangeboden, maar door het ongeloof van Gods volk en hun verwerping werd zij, als het ware vóór de tijd, ook aan de wereld aangeboden (Rom. 5:11 “gekregen” = *lambanoo*; Rom. 11:15).

Verzoening was door de *dood* van de Zoon en voor *allen d.i.* ten bate van allen. Allen nemen de verzoening echter niet aan. Voor men zich kan laten verzoenen en zo tot de vrede kan komen, moet men iets van deze dingen kunnen zien, moet men in de Verzoener geloven. Alleen de geestelijke mens kan die dingen begrijpen. Rom. 5:1 zegt dan ook: **“Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God”**. Ook Rom. 14:17 plaatst de vrede na de rechtvaardigheid. De verzoening is dus niet de eerste blijde boodschap voor ongelovigen.

Deze verzoening maakt deel van de verborgenheid, die door Paulus gedurende de periode der Handelingen bekend gemaakt is (Rom. 16:25, 26), niet van de grote verborgenheid waarvan hij eerst later sprak.

3. Apokatallassoo. Alleen gebruikt voor de Gemeente der verborgenheid en het einddoel van Gods voornemen (Ef. 2:16; Kol. 1:20-23). Het is de volle verzoening, het komen tot de “nieuwe mens”, weg van de “oude mens”.

De gewone verzoening (katallassoo) geeft toegang tot de genade, die overeenstemt met de hemelse groep (Rom. 5:2).

De volle verzoening (apokatallassoo) eerst geeft toegang tot de Vader (Ef. 2:18) omdat men een huisgenoot Gods is (v. 19). Zie ook Kol. 1:22, Zij staat in betrekking tot het éne Lichaam

(Ef. 2:16) en reikt dus veel verder dan de gewone verzoening.

Het betreft, zoals “katallasso”, iets dat God doet door middel van Christus, niet iets dat van de mens uitgaat. Men leze slechts de vermelde teksten. Het is ook geen wederkerige verzoening, want de mens heeft geen recht op vijandschap tegenover God en er kan dus ook geen sprake zijn, dat hij zich met God verzoent. Hij kan alleen aannemen wat God aanbiedt. Als er sprake is van wederkerige verzoening, die alleen tussen schepselen mogelijk is, gebruikt de Schrift “diallasso” Mat. 5:24. Het is Gods welbehagen alle dingen tot Zichzelf volledig te verzoenen (Kol 1:19, 20), maar evenals de gewone verzoening moet aangenomen worden en men zich *zó laat* verzoenen, zo moet ook de volledige verzoening aangenomen worden. Christus’ dood is de basis der volledige verzoening (Kol. 1:22).

Wat aan het kruis gebeurde was “voor” allen. Ook het katallasso en apokatallasso, (2 Cor. 5:19, 20; Kol. 2:10). Die genade komt echter slechts tot hen., die ver genoeg staan op de weg der behoudenis: de gewone verzoening na de wedergeboorte, de volle verzoening na het zoonschap. Dan eerst kunnen ze die boodschap begrijpen en hebben de mogelijkheid ze aan te nemen. Beide verzoeningen werden voltrokken, voor wat God betreft, aan het kruis, De boodschap en genade om ze aan te nemen komen slechts op Gods tijd. Het aannemen hangt af van het schepsel en hier ligt zijn verantwoordelijkheid.

De kwestie der “al verzoening” is iets geheel anders, Hier moet men kunnen bewijzen, dat alle schepselen eens Gods verzoening zullen aannemen. Al denkt men dit ook te kunnen doen, dan is de boodschap nog zeker niet: “ge zult toch eens verzoend zijn”, maar: “wees (nu) verzoend”. De mens wil al genoeg alle verantwoordelijkheid van zich schuiven en zich onttrekken aan wat hij, door Gods genade, kan en moet doen.

De leden der Gemeente der Verborgenis hebben niet alleen vrede bij God, doch de vrede kan *heersen* in hun hart (Kol. 3:15).

REEKS I.

Het Profetische Woord

No 73.

OPENBARING (vervolg).

B. Het. Israëlitisch karakter.

VERWARRING.

Velen onzer medegelovigen menen, dat de Schrift uitsluitend handelt over de “Kerk”. Van Adam tot Openb. toe is het steeds de Kerk. Vandaar, dat Openb. opgenomen wordt als de eindstrijd van de Kerk tegen het rijk der duisternis. Voor we daarom Openb. nader bespreken, willen we in enige punten het Israëlitisch karakter aantonen en praktisch de regel, in Fil. 1:9, 10 gegeven, toepassen: beproeven de dingen die verschillen.

Dat is zeer nodig. Alles toch is de Kerk. De 4 dieren of levende wezens, de 24 ouderlingen, de 144.000, de grote schare, de Vrouw, de mannelijke zoon, de Bruid, het Nieuw Jeruzalem, de 7 gemeenten, alles is de Kerk. Dat nu leidt tot allerlei ongerijmdheid, vaak zelfverheffing. Tegenwoordig zijn er groepen, die zich zelf de 144.000 noemen. Vraagt men de leden er van tot welke stam zij behoren, dan blijft het antwoord achterwege of zegt men dat men dit geestelijk moet nemen. Dus zij zijn letterlijk leden van geestelijke stammen!

Bij het onderzoek van Openb. blijkt uit tal van bijzonderheden waarop men moet letten: het Israëlitisch karakter. We noemen enkele punten.

TITELS VAN CHRISTUS.

I. Allereerst zijn daar de titels, die Openb. aan Christus toekent. Reeds bij Mattheus wezen we er op, dat de titels: Zoon van David, Zoon van Abraham, Hem in verbinding stellen met de vaders, met Israëls beloften. De titels Hem in Openb. gegeven, leren ons in dezen ook weer veel. We noemen daarvan:

1. **De Zoon des mensen**, 1:13. Dit is een titel verbonden aan het Heer zijn over de aarde. In Ps. 8 komt deze titel het eerst voor en is er sprake van het met eer en heerlijkheid gekroond zijn en het heersen over de werken van Gods handen, vs. 6. 7. In het N.T. wordt hij 88 maal gebruikt, maar nergens in Paulus' Brieven aan de Voorhuid gericht. Deze titel heeft dan ook niets te maken met de hemelen en het overhemelse, evenmin als b.v. de titel van Prins van Oranje iets te maken heeft met Stadhouder van Holland, Zeeland en Utrecht. Alleen in de persoon die zulke titels en ambten draagt, vinden ze een vereniging, maar geen vermenging. De Prins van Oranje was geen Stadhouder van Holland omdat hij prins was, of geen prins omdat hij stadhouder was. Beide waren aparte gebieden. Zo geven Christus' titels aparte sferen aan. Ze zijn alleen alle verenigd in Zijn Persoon. De sferen blijven echter gescheiden. De Zoon des mensen, de Zoon van Abraham en de Zoon van David duiden drie sferen aan, die we wèl moeten onderscheiden.

In Openb. komt de titel Zoon des mensen tweemaal voor, n.l. in hfdst. 1:14 en 14:14. Tussen de Evangeliën, waarin hij 84 maal voorkomt en Openb. komt hij nog voor in Hand. 7:56 en Heb. 2:6, in welk laatste boek hij citaat is van Ps. 8. Samen dus 88 maal.

In de Evangeliën staat deze titel het eerst in Mt. 8:20: **“De Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegge.”** In Op. 14:14 zien we dat hoofd gekroond met een gouden kroon. De titel heeft betrekking op Zijn heerschappij over alles *op aarde*. Tot het geslacht der hemelen (Ef. 3:15) staat Hij in een andere verhouding. Dan is Hij Zoon Gods of Hoofd boven alle dingen. Rom. 1:1-4, Rom. 8:29, Ef. 1:22, 23. Voor Israël is Hij Zoon van David. Voor hen die wandelen in de voetstappen des geloofs van Abraham is Hij Zoon van Abraham. Anders Zoon des mensen. Deze titel geldt dus bijzonder t.o.v. de onbekeerden. De Zoon des mensen kwam om te zoeken en zalig te maken (te behouden) wat verloren was.

2. **De Almachtige** 1:8. Deze titel komt 9 maal voor, n.l. 1:8; 4:8; 11:17; 15:3; 16:7, 14; 19:6, 15; 21:22. In het Gr. staat: Pantokrator, dat is: Een die overal heerst. In de Septuaginta (LXX), de Gr. vertaling van het O.T., is deze titel de vertaling van Jehovah Zebaoth 1 Sam. 1:3, 4:4 e.a. Jehovah Zebaoth is de Heere die voor Israël strijdt. Hij is Dezelfde Die als Jezus vlees geworden is, de Vorst van het heer des hemels, Die Zijn volk in Zijn bezitting stelt of herstelt, Joz. 5:14, 15. Openb. toont aan, dat Hem alles onderworpen wordt.

3. **De Heere God**. Volgens de betere handschriften komt die titel voor in hfdst. 1:8. In hfdst. 22:6 staat: de Heere (de) God... ook in de S.V. Deze titel vinden we voor het eerst in Gen. 2:4. Hij wordt telkens gebruikt tot hfdst. 4:26, waar het gaat over de eerste mens op aarde. De Heere God is de God van de verbondsbetrekking. Het woord “God” drukt Zijn macht uit. het woord “Heere” Zijn genade.

4. **De Eerste en de Laatste**, 1:11, 17; 2:8 en 22:13. Nergens komt deze titel voor met betr. tot de “Kerk”. We vinden hem in Jes. 41:4 en 44:6 waar de Koning Israëls (dat is Christus, Joh. 1:50, 12:13, Mt. 27:42, Mk. 15:32) spreekt en in Jes. 48:12 waar het gaat over Jakob en Israël. Als we deze aanwijzing consequent volgen, moet men de titel ook in Openb. nemen met betrekking tot Israël.

5. **De Overste van de koning en der aarde**, 1:5. Van Christus geldt mede, dat Hij gemaakt

zal worden tot Overste van de koningen der aarde, Ps. 89:28. Hij moet dus Zelf ook Koning zijn op aarde. Hij wordt de Eerste boven de aardse vorsten.

6. **Die komt**, Gr.: de Komende. Christus heet de Komende in verband met de vervulling der O.T. beloften. Zo heet Hij nergens in de Brieven van Paulus. We geven een overzicht van de teksten, waarin de Gr. term: ho erchomenos voorkomt.

Mt. 3:11 (die... komt); 11:3 (die komen zou; Gr. de Komende) 21:9 (die komt); 23:39 (die komt); Luk. 7:19, 20 (die komen zou); 19:38 (die daar komt); Joh. 1:15, 27; 3:31, 31 (die... komt); 6:14 (die komen zou); 11:27 (die komen zou); 12:13 (die komt); Hand. 19:4 (die... kwam); Heb. 10:37 (die te komen staat); Op. 1:4, 8; 4:8 (die komen zal). Zestien maal dus in de Evangeliën, drie maal in Openb. Nergens in de Brieven aan de Voorhuid.

7. **Die leeft** 1:18, Gr.: de Levende. Deze titel staat in Dan, 4:34 en 12:7 en 5 maal in Openb. n.l. 1:18; 4:9, 10; 10:6; 15:7. In Dan. 4:34 is sprake van de Levende in eeuwigheid, S.V. De Eeuwiglevende. Dan. 12:7 en Openb. 10:5, 6 lopen parallel. Alleen is Op. 10 van bredere omvang. Dan. 12 spreekt van: in de aionen, Openb. van in de aionen der aionen. De visie is dus verbreed. Men ziet, hoe Daniël met Openb. verbonden is.

“KNECHTEN”.

II. Nu letten we op de titel van het volk in dit boek. Ze heten knechten, Gr.: slaven, lijfeigenen. Van de gelovigen aan wie Paulus schrijft, staat dat ze geen knechten meer zijn maar zonen, Gal. 4:7. Israël heet in het O.T. knechten. Het woord: knecht (Gr. doulos) komt 124 maal in het N.T. voor. 39 maal betekent het gewone slaven, 85 maal knechten Gods. Hiervan staat het 59 maal in de Evangeliën en Handelingen en slechts 8 maal in Paulus' Brieven (Rom. 1:1; 1 Cor. 7:22; Gal. 1:10; Ef. 6:6; Fil. 1:1; Col. 4:12; Tit. 1:1; 2 Tim. 2:24) en 4 maal in de Algemene Brieven (Jak. 1:1; 1 Petr. 2:16; 2 Petr. 1:1; Jud.:1). Verder 14 maal in Openb.

In de Brieven zegt het woord, dat men, “zoon” zijnde, kan dienen als een “knecht” en daarom in die zin knecht kan heten. Alle “knechten” zijn evenwel nog geen zonen of kinderen. M.a.w.: een kind kan een knecht genoemd worden wat zijn dienst betreft, maar een knecht geen zoon wat zijn staat betreft. Die door de Geest geleid worden zijn kinderen, Gr.: zonen, zegt Rom. 8:15-17. Israël heet Gods knechten Lev. 25:42.

DE KARAKTERISERING VAN HET BOEK

111. God zegt in Openb. Welk karakter dit boek heeft.

1. **Het woord Gods** 1:2. Deze term wordt niet gebruikt om de ganse heilige Schrift mee aan te duiden, maar is vaak een benaming voor een profetische boodschap. Samuel laat Sau1 Gods woord horen, 1 Sam. 9:27. Het woord Gods kwam tot Semaja, 1 Kon. 12:22. Ook tot Nathan, 1 Kron. 17:3. In Openb. vinden we de uitdrukking 5 maal, 1:2, 9; 6:9; 19:13; 20:4. Johannes was op het eiland Patmos om het woord Gods en om het getuigenis van Jezus Christus. De traditie wil, dat Johannes daar heen verbannen was onder Domitianus. Dat staat hier evenwel niet. Johannes was daar met het oog op de bekendmaking van het woord Gods, een bijzondere boodschap, niet vanwege de vervolging om het Woord in het algemeen. Als zijn het Woord prediken hem er heen had gevoerd, zou er wel een andere uitdrukking gebruikt zijn. Het “woord Gods” betekent: een profetische boodschap. Alleen in Op. 19:13 betekent het Christus Zelf.

2. **Deze profetie** 1:3. Zeven maal staat deze term in Openb.: 1:3; 11:6; 19:10; 22:7, 10, 18, 19. Openb. is dus profetie, geen geschiedenis, 't Is een profetie met het oog op de dag des Heeren, niet op de Kerkgeschiedenis. Van onze bedeling wordt niet geprofeteerd. We zagen

reeds, hoe de uitleggers Openb. gedeeltelijk voor geschiedenis, gedeeltelijk voor profetie houden. Het is voor ons nog geheel profetie, gegeven met het oog op Israël in de toekomst. Niet op die der “Kerk”. De toekomst der “Kerk” is ons door Paulus beschreven in 2 Tim.

3. **Het getuigenis van Jezus** 1:2, 9. Dit kan betekenen: de getuigenis van Jezus komende of over Jezus. Genomen in de eerste betekenis, stemt het overeen met het gehele profetische Woord. In Openb. betekent het de uiting van een getuige, dus: het getuigenis afleggen. Het getuigenis van Jezus is het getuigenis dat Hij op aarde aflegde in de dagen Zijner vernedering. Dit getuigenis had betrekking op Zijn rijk in Israël, op de vervulling der vaderlijke beloften, Rom. 15:8.

ENKELE ANDERE UITDRUKKINGEN.

IV. We letten ook nog op de volgende uitdrukkingen:

1. **Die ons heeft liefgehad** 1:5. Zeker, ook andere gelovigen heeft Hij lief, maar van Israël is dat het eerst geschreven, zie Deut. 7:7, 8, Hos. 11:1, 4; Jes. 43:4; Jer. 31:3; Jes. 54:10. Waar Openb. niet van de “Kerk” spreekt, is deze uitdrukking hier op Israël toepasselijk.

2. **Koningen en Priesters** 1:6: **“Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters, Gode en Zijn Vader”**, Gr.: tot een koninkrijk en priesters. Zo ook 5:10, waar de tekst ook verbeterd kan worden. De 4 dieren en de 24 ouderlingen zeggen: **“...en Gij hebt onze God gemaakt tot een koninkrijk en priesters.”** Het woord ons staat niet in de voornaamste handschriften. Men heeft hier met een ellips (uitlating) te doen. De 4 dieren en de 24 ouderlingen zijn niet gemaakt tot koningen en priesters, maar zij zeggen, dat God bereidt (en nu vuile men in: lieden, mensen) tot een koninkrijk en priesters.

Dit geldt weer Israël. Zie Ex. 19:5, 6. Israël moest een koninklijk priesterdom zijn. De Gemeente die Zijn (Christus’) Lichaam, is, heeft een veel hogere roeping. Ze is met het Hoofd ver boven alle dingen. In 1 Petr. 2:9 is er ook sprake van dat koninklijk priesterdom. We weten dat Petrus schreef aan de Besnidenis. De term van Op. 1:6 wijst ook naar Israël heen. Israël wordt Gods priestervolk op aarde.

3. **Zijn Vader** 1:6; 14:1. Dit is een belangrijke uitdrukking, geheel verschillend van de Paulinische die spreekt van: Onze Vader. Zie Rom. 1:7; 1 Cor. 1:3; 2 Cor. 1:2; Gal. 1:4; Ef. 1:2; Fil. 1:2; 4:20; Col. 1:2; 1 Thess. 1:1, 3; 3:11, 13; 2 Thess. 1:1, 2; 2:16; 1 Tim. 1:2; Filemon:3. Het “Zijn Vader” komt nimmer bij Paulus voor, “onze Vader”, nimmer in Openb. (De term: “Onze Vader” in Mt. 6:9 en Luk. 11:2 wordt in de mond gelegd der discipelen, d.i. van hen die geroepen werden met Christus op tronen te zitten om te oordelen over Israël en die een hogere geestelijke positie in zouden nemen.)

4. **Het scherpe tweesnijdende zwaard** 1:16: 2:12, 16; 19:15, 21. Ook dit geldt voor Israël, zie Joz. 5:13; het zwaard des Heeren, dat zal nederkomen, Jes. 34:5, 6, waarmee Hij Zijn volk zal rechten, Jes. 66:16, dat uit Zijn mond uitgaat als de adem Zijnsmonds, Jes. 11:4; 2 Thess. 2:8. Dit heeft geen betrekking op onze genadebedeling.

5. Er zijn nog meer dingen die ons wijzen op Israël. Op. 2:9 en 3:9 zeggen, dat er in die Gemeenten zijn zullen die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn. Hieruit blijkt, dat dit geen gemeenten uit de Heidenen zijn, want daar in brengt het Jood zijn geen voorrechten die hier wel aanwezig moeten zijn. Meegedeeld zij, dat we dit gedeelte ontleend hebben aan *Dr. Bullinger's* unieke werk over *The Apocalypse (Die Apocalypse)*. Dit is de enige verklaring die Openb. geheel toekomstig stelt. We bevelen dit werk (Engels of Duits) zeer aan.

TE BESPREKEN PUNTEN VAN OPENBARING.

Hfdst. 7 spreekt van de 144.000 verzegelden uit al de geslachten der kinderen Israëls. Wij nemen èn die getallen èn die term letterlijk. Waarom daar iets anders van te maken dan God zegt. Uit de kinderen Israëls worden er 144.000 verzegeld, apart gesteld. Dat geschiedt voor het zegel Gods, het 7e zegel, geopend wordt. Uit de term: kinderen Israëls volgt, dat de lijn met Israël weer is aangeknoopt. Deze benaming komt het eerst voor in Gen. 32:32 waar duidelijk sprake is van het letterlijke volk Israël. Zie verder Gen. 36:31, Ex. 1:7, 9 enz. Voor het N.T. zie men hoofdstuk I. Voor: “geslachten der kinderen Israëls” en “geslachten Israëls” zie men o.a. Richt. 3:2, Jer. 31:1, Mt. 19:28, Luk. 22:30. Hoe de lijn weer aangeknoopt wordt, beschrijft Openb. niet. Die aanknoping moet evenwel geschieden voor de dag des Heeren komt. Israël wordt weer gezien als een volkseenheid.

Wat de inhoud betreft, gaat aan de inleiding van de dag des Heeren, beschreven in hfdst. 6, 8 en 9 en 16-20 vooraf de vooravond van hfdst. 2 en 3. Als uiterste beginpunt kan hfdst. 12:1 genomen worden, de Vrouw, Israël, wordt gezien. De 7 gemeenten zijn er ook reeds voor de dag des Heeren, zij ontstaan niet in die dag.

Ons onderzoek van Openbaring zal zich langs enkele lijnen moeten bewegen. Achtereenvolgens zullen we in het kort stilstaan bij:

- 1 Op. 1 De inleiding van liet Boek.
- 2 » 2-3 en 12 Het volk Gods, Israël, op aarde.
- 3 » 13-17 Het wereldrijk van het Beest.
- 4 » 18 Babylon.
- 5 » 6, 7-9, 16-17 De inleiding van de dag des Heeren.
- 6 » 19-20 's Heeren wederkomst. Het Koninkrijk der hemelen opgericht. De 1000 jaar en daarna.
- 7 » 21, 22 Het overige deel en het slot.

Men houde wel in het oog, dat Openbaring over Israël handelt en dat we er niet toe en niet af mogen doen door vergeestelijking of verandering van de termen. Men trachte de lijnen te zien. Het volk Israël wordt gezien met betrekking tot het wereldrijk. Dat volk splitst zich in twee stromingen, het kleine stroompje van het gelovig deel dat vasthoudt aan Gods beloften en waaruit de overwinnaars voortkomen en de brede stroom van het ongelovig deel dat als Hoer in Babel zetelt. Het gelovig deel wordt vervolgd door de Draak en het Beest, de Koning van het, vierde wereldrijk, het andere overgrote deel heult met het wereldrijk, doch wordt om zijn economische machtspositie door de politieke macht van het vierde rijk gehaat en eenmaal ten onder gebracht.

In punt 1 nu handelen we over de inleiding tot Openb., in punt 2 over Israël Gods volk op aarde, in punt 3 over het wereldrijk in zijn uiteindelijke macht, in punt 4 over Gods oordeel en tegen die wereldmacht en het afvallig Israël, in punt 5 over Babylon en zijn val, in punt 6 over 's Heeren wederkomst en de oprichting van het Koninkrijk en in punt 7 over wat nog volgt en overgelaten is.

Wat de Konkordantie leert

ZONDIGEN ALLE MENSEN “IN” ADAM?

Een wel bekende tekst zegt volgens de Statenvertaling:

Rom. 5:12 ***“...en alzo de dood tot alle mensen doorgegaan is, in welken allen gezondigd hebben”.***

Men heeft steeds moeite gehad met de vertaling. Ambrosius (gestorven in 397) gebruikte reeds de uitdrukking “in Adam”. Augustinus weifelde eerst of hij het voorzetsel zou doen verwijzen naar Adam of naar de zonde. Enige jaren later viel zijn aandacht op het feit, dat het Griekse “eph oo” mannelijk of onzijdig is en dus niet kan verwijzen naar de zonde, dat vrouwelijk is. Hij vertaalde dan ook beslist “in Adam”. Velen, volgden hem na. De meeste Grieken konden dit echter niet aannemen en dit is zeer bedenkelijk, want deze schijnen toch het meest bevoegd geweest te zijn om de juiste betekenis van de Griekse tekst te vatten. In latere tijden begon men meer te voelen voor de vertaling “omdat allen gezondigd hebben” en men zegt soms heel beslist dat “eph oo” hier niets anders kan betekenen dan “omdat”.

Als het over de Schrift gaat, mogen we wel heel aandachtig naar “autoriteiten” luisteren, maar steeds moeten we hun beweringen aan de Schrift toetsen. Nu is Rom. 5:12 van fundamenteel belang en we moeten er wat voor over hebben de juiste betekenis op te zoeken. We willen dat in de volgende studie doen en zoals gewoonlijk, Schrift met Schrift verklaren.

In de eerste plaats moeten we nagaan wat “eph oo” wil zeggen. Letterlijk is het: op dewelke (of hetwelk). Het voorzetsel “epi”, dat hier “eph” geschreven wordt omdat het vóór “oo” gebruikt is, wordt gevolgd door de derde naamval. Laat ons eerst de betekenis nagaan als het door die naamval gevolgd wordt onafhankelijk van “oo”.

Epi met de derde naamval wordt dikwijls gebruikt voor iets dat in rust is. Zo is in Mat 14:8 “in een schotel” letterlijk “op een schotel”. In vele andere gevallen duidt het een oorzaak aan en is het te vertalen door “wegens” of “naar aanleiding van”. Zo b.v. in de volgende teksten:

Mark. 3:5 ***“bedroefd zijnde over (epi : naar aanleiding van) de verharding van hun hart”.***

Luk. 2:20 ***“prijzende God over (epi : naar aanleiding van) alles”.***

Luk. 13:17 ***“verblijdde zich over (epi: naar aanleiding van) al de heerlijke dingen”.***

Hand. 20:38 ***“allermeest over (epi : naar aanleiding van) het woord”.***

Hand. 26:6 ***“geoordeeld over (epi : naar aanleiding van) de hoop”.***

2 Cor. 7:13 ***“over- (epi : naar aanleiding van) uwe vertroosting... over (epi : naar aanleiding van) de blijdschap”.***

Jak. 5:1 ***“weent en huilt over (epi : naar aanleiding van) uwe ellendigheden”.***

In deze en een groot aantal andere plaatsen is “naar aanleiding van” de beste vertaling.

Laat ons nu de plaatsen nagaan waar “eph oo” voorkomt, namelijk Rom. 5:12; 2 Kor 5:4 en Pil. 3:12. We schrijven deze twee laatste over uit de Statenvertaling:

2 Cor. 5:4 ***“Want ook wij, die in deze tabernakel zijn, zuchten bezwaard zijnde; nademaal (eph oo) wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden”.***

Fil. 3:12 ***“Niet dat ik liet alrede gekregen heb, of alrede volmaakt ben, maar ik jaag er naar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe (eph oo) ik van Christus Jezus ook gegrepen***

ben”.

Laat ons eerst nagaan of de thans voorgestelde vertaling “omdat” in deze teksten kan verdedigd worden. 2 Cor. 5:4 zou dan zeggen dat we zuchten omdat we niet willen ontkleed zijn, wat geen zin heeft. In Fil. 3:12 past liet ook niet goed.

We kunnen vervolgens onderzoeken of we de betekenis van “epi”, die we hierboven gevonden hebben, ook hier kunnen toepassen. We zouden dan lezen: “naar aanleiding van dewelke (of hetwelk)”. Oo is mannelijk of onzijdig en moet dus verwijzen naar iets mannelijks of onzijdigs. In de teksten die aan 2 Cor. 5:4 vooraf gaan vinden we de volgende naamwoorden: huis, gebouw, tabernakel, woonstede, hemel. Nu zijn de twee eerst in het Grieks vrouwelijk, de twee volgende onzijdig en het laatste mannelijk. “Oo” kan dus betrekking hebben op een dezer drie laatste. Het meest waarschijnlijk lijkt ons dat “woonstede” bedoeld is en men zou dan kunnen lezen: “naar aanleiding van dewelke (woonstede) wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden”.

In Fil 3:12-14 gaat het om de prijs der roeping Gods. We zouden hier lezen: ***“maar ik jaag er naar, of ik het ook grijpen mocht, naar aanleiding van dewelke (prijs) ik van Christus Jezus gegrepen ben”***. Christus heeft hem gegrepen en in een positie geplaatst met het verlangen dat hij door zijn wandel de prijs zou behalen.

Men ziet dat de gewone vertaling van epi in deze twee verzen waar “epi oo” gebruikt is ook heel goed past. We laten hier het woord “oo” geheel tot zijn recht komen, terwijl de vertaling “omdat” er geen rekening mee houdt.

Als we nu ook in Rom. 5:12 die betekenis aannemen, krijgen we:

Rom. 5:12 ***“Daarom gelijk door één mens de zonde in de wereld ingekomen is (en door de zonde de dood; en alzo de dood tot alle mensen doorgedaan is), naar aanleiding van dewelke allen gezondigd hebben...”***.

“Dewelke” kan wijzen naar de “éne mens” of naar de dood. Het meest natuurlijk schijnt te zijn dat de “éne mens” aanleiding gaf tot het zondigen van allen. Wil men er de dood mee zien aangeduid, dan moet men deze opvatten in een zeer ruime zin voor de gevolgen der zonde van Adam.

In geen geval kan men lezen: “de dood tot alle mensen doorgedaan is, omdat allen gezondigd hebben”, want de verzen 13 en 14 spreken dit heel duidelijk tegen. De zonde wordt niet toegerekend als er geen wet is en de dood heerste over hen, die niet gezondigd hadden in de gelijkheid (gelijkenis) der overtreding van Adam. Ze stierven dus niet omdat ze gezondigd hadden, maar wel omdat ze kinderen van Adam waren. De dood was geen persoonlijke straf voor hen, wel een natuurlijk gevolg van hun familiegemeenschap met Adam. ***“Wie zal een reine geven uit de onreine? Niet één”*** (Job. 14:4). Het zou onrechtvaardig zijn als de dood een straf zou zijn voor een zonde waarvoor we niet persoonlijk verantwoordelijk zijn, doch waaraan we alleen deel hebben door onze familiegemeenschap. Het is geen onrechtvaardigheid als we op natuurlijke wijze delen in de gevolgen van Adams zonde. Zelfs voor ons geboren worden in de zonde moeten we dankbaar zijn. Al wat we hebben is winst, want we hebben geen recht op iets tegenover God. Door de zonde zal Zijn genade ook nu overvloedig zijn en heersen tot het aionische leven door Jezus Christus.

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 4.

DE OVERHEMELEN (vervolg).

VERKLAARD UIT HET O.T.

Volgens Gen. 1:1 schiep God de hemelen en de aarde. Aldus het Hebreeuws. De St. Vert. zet hier: de hemel, wat niet juist genoemd kan worden. We willen in de meervoudsvorm die het woord heeft, ook de meervouds-idee zien uitgedrukt. Het O.T. leert echter nog meer. Zevenmaal is er sprake van: de hemel der hemelen. Zie hier de teksten:

Deut. 10:14 ***“Zie des Heeren uws Gods is de hemel, (Hebr.: zijn de hemelen) en de hemel der hemelen...”***

1 Kon. 8:27 ***“Zie de hemelen, ja de hemel der hemelen zouden U niet bevatten.”***

Hier vertaalt de St. Vert. het woord, in Deut. 10:14, Gen. 1:1 en in de andere teksten door “hemel” overgezet, door hemelen; men ziet de willekeur in dezen.

1 Kron. 2:6 en 6:18. Als 1 Kon. 8:27.

Neh. 9:6. ***“... Gij hebt gemaakt de hemel (Hebr.: de hemelen), ja de hemel der hemelen en al hun heer...”***

Ps. 68:34 ***“Hem Die rijdt in den hemel der hemelen...”***

Ps. 148:4 ***“Looft Hem gij hemel der hemelen...”***

Men ziet hoe de Schrift onderscheidt tussen de hemelen en de hemel der hemelen. Dit is de derde hemel van 2 Cor. 12:2. Bezien van uit de aarde, is de hemel der hemelen de sfeer op en over d.i. rondom de hemelen, zoals het heilige der heiligen achter en buiten, maar daarom nog niet los was van het heilige.

Het O.T. leert ons nog meer.

Ps. 8:2 ***“Boven de hemelen is Zijn heerlijkheid.”*** Zo ook Ps. 113:4.

Ps. 57:6, 12 ***“Verhef U boven de hemelen o God.”***

Ps. 148:4 ***“Looft Hem... gij wateren die boven de hemelen zijn.”***

Ps. 113:6 zegt: ***“Die zeer laag ziet op de hemelen en op de aarde.”*** Twee maal staat hier hetzelfde voorzetsel. De vertaling “op de aarde” is juist. Dus zou er ook moeten staan: op de hemelen. De vertalers zagen evenwel niet of te weinig de hemel der hemelen en zetten maar “in den hemel”, wat onjuist is.

Men ziet nu, hoe we, als we de O.T. Schrift onderzoeken, een leiddraad vinden. Gen. 1:1 wordt zo een gedeeltelijke, beperkte openbaring. Later wordt er meer geopenbaard. God schiep de hemelen, d.i. de lucht- en sterrenhemel. Hel gevogelte vloog in het uitspansel der hemelen, Gen. 1:20, dat is de luchthemel, en God stelde zon, maan en sterren in het uitspansel

des hemels (der hemelen), Gen. 1:17, dat is de sterrenhemel. Dit zijn dan de twee hemelen van Gen. 1:1. Daarboven is de hemel der hemelen. Als er staat, dat God Zich verheffen mochte boven de hemelen, is dit een aanduiding van Christus' hemelvaart tot boven de hemelen uit. Ps. 148 spreekt van wateren boven de hemelen, geeft dus mede een derde sfeer aan.

BOVEN OVER DE HEMELEN.

Wat is nu: "in de overhemelen"? Dit is zeker al boven de hemelen van Gen. 1:1, de lucht- en sterrenhemel. Maar ook boven de hemel der hemelen, de derde hemel. En wel hierom:

1. Van Christus staat, dat Hij opgevaren is "ver boven", Grieks: boven over *al* de hemelen. Hij is dus ook de derde hemel doorgegaan, de hemel der hemelen. Reeds Salomo zegt, dat deze de Heere niet kan bevatten, 1 Kon. 8:27.

2. Van God wordt gezegd, dat Hij in het ontoegankelijk licht woont, 1 Tim. 6:16. Daar moet dan ook de plaats Zijner rechterhand zijn en waar Christus daar gezeten is, is dit boven de derde hemel die God niet bevatten kan.

3. In Ps. 148 wordt gesproken van de wateren die boven de hemelen zijn. Dat is dus in de derde hemel. Dat is ook een geschapen sfeer. God echter gaat boven de hele schepping uit. Vandaar dat de overhemelen nog daarboven liggen, het ontoegankelijk licht.

Waar de Schrift spreekt van overhemelen, zijn hier mogelijk nog gewesten te onderscheiden. De hoogste plaats in die van Gods rechterhand. Daarom zegt Ef. 1:20, dat Christus gezet is aan Zijn rechterhand in de overhemelen.

De tegenwoordige kennis die men van het heelal heeft, leert, dat het een geweldig maar daarom niet eindeloos grote etherbel is die zich nog steeds uitbreidt en wel in een schijnbaar lege ruimte. Het geheel is een "groeiend lichaam". Er is dus een sfeer aanwezig waarheen de sterrenmassa's zich kunnen verplaatsen. Dit is dan de derde hemel, om en boven de hemelen. Maar deze kan het ontoegankelijk licht niet zijn, want de sterren bewegen zich er heen. Ook daarom menen wij, dat de overhemelen nog hoger zijn. Christus is al de hemelen doorgegaan, hoger dan de hemelen geworden en gezet in de overhemelen boven over al de hemelen.

Wat "boven over" betekent, leert ons de Schrift uit een andere tekst. Heb. 9:5 spreekt van de cherubijnen, die boven over de ark waren. Hier staat hetzelfde voorzetsel dat in Ef. 4:10 vertaald is door "ver boven". De cherubijnen vormden een geheel met het verzoendeksel, Ex. 25:18, 19 maar gingen er vanzelf ook boven uit. Zij waren "arks".

Gezien vanuit het geheel, maar "boven over" de ark, de kist, op zichzelf genomen.

Zij waren verder op de ark maar ook over de ark. Zo nu ook met de overhemelen. Ze omvatten al de hemelen, liggen, als we zo eens mogen zeggen, er over, maar waar ze een sfeer aan geven, liggen ze er ook boven. Ze zijn dus boven over.

De Schrift spreekt in Heb. 9:5 van "het wereldlijk heiligdom". Dit betekent, dat de tabernakel (en de tempel) het heelal, de kosmos, uitbeelden. Als we dit aannemen, kunnen we nog verder licht krijgen in dezen. Men weet, dat de tabernakel bestond uit Voorhof, Heilige en Heilige der heiligen. Er om heen was de legerplaats. Als we nu een en ander overbrengen, vinden we:

Buiten de legerplaats — de Hades onder de Aarde.

De Legerplaats — de Aarde

De Voorhof — de Luchthemel.

Het Heilige de Middenhemel (Op. 8:13; 14:6; 19:17).

Het Heilige der heiligen — de hemel der hemelen, de derde hemel.

Wat vinden we nu verder. Dat boven over de ark de wolk- en vuurkolom was, de Schechinah,

teken der Goddelijke tegenwoordigheid. Deze is symbool der overhemelen. Ze rustte wel op de cherubs en daar sprak God met Mozes, Ex. 25:21, 22, maar ze was ook over de tabernakel, Ex. 40:34-38. Men ziet, dat ook de symboliek ons hierin leert.

O.T. SYMBOLIEK.

Men zal ons enkele teksten ter bestrijding voorhouden. Ef. 6:9 en Col. 4:1 zegt, dat de Heer in de hemelen is, Col. 1:5, dat de hoop weggelegd is in de hemelen, Fil. 3:20, dat men Hem verwachten moet uit het burgerschap in de hemelen (grondtekst), Heb. 8:1, dat Hij zit aan de rechterhand der Majesteit in de hemelen, terwijl Heb. 9:24 zegt, dat Hij in de hemel is ingegaan om nu voor het aangezicht Gods te verschijnen. We aanvaarden dit als Gods Woorden maar merken op, dat het een niet met het ander strijden kan, anders zou de Schrift tegen de Schrift ingaan. Dat er een Heer is in de hemelen, sluit niet uit, dat Hij de hemelen is doorgestaan. Het wil alleen zeggen, dat Hij niet op aarde is zonder verdere plaatsaanduiding. Hier is hemelen een algemene term. Evenals wij zeggen, dat onze Vorstin in Nederland woont en niet in Ned. Oost-Indië zonder daarmee precies Haar residentie op te geven, zo ook hier. In Heb. 9:24 wordt bepaaldelijk de derde hemel bedoeld. Zoals de O.T. hogepriester Ex. 28:35, in het heilige der heiligen inging, is Christus in de hemel, de derde hemel verschenen. Dat is voor het aangezicht Gods. Maar waar in het heilige der heiligen geen zetel was, en Christus nochtans gezeten is, volgt hieruit, dat er een hogere sfeer moet zijn, de plaats Zijner rechterhand. Er was in het heilige der heiligen een aparte plaats waar de Heere verscheen, van tussen de cherubim, Ex. 25:22. Nu is er een aparte sfeer, het ontoegankelijk licht, waar God zetelt en Christus eenmaal gezet is geworden. Dat wil niet zeggen, dat Hij daar steeds is wat plaats betreft, maar wel wat staat, positie, aangaat. Zoals Jozef eenmaal gezet werd op Egypte's troon, maar niet op de letterlijke zetel bleef zitten, zo is Christus gezet aan Gods rechterhand zonder dat Hij nu steeds in de overhemelen behoeft te vertoeven. Hij heeft echter een heerlijkheid verkregen die boven over alles en allen is en gelijk is met die des Vaders.

We zeiden reeds, dat boven de tabernakel de wolkkolom was, de shechinah. Dit was de uitbeelding van Gods tegenwoordigheid. Van daaruit openbaarde God Zich. Hij was in de Schechinah; deze rustte op de cherubs in het heilige der heiligen en was ook boven de tabernakel. Ook hierin leert de Schrift ons wat. Dit: God kan de schepping doorwonen en er nochtans boven uitgaan. Hij was in en boven de tabernakel. Zo kan van Christus gezegd worden, dat Hij in de hemelen is en boven de hemelen. Dit betekent dan niet Zijn plaatselijkheid, maar Zijn toestandelijkheid. We hebben zo een Heere in de hemelen en boven de hemelen. Evenals Israël een Heere had Die in de Schechinah woonde en Dien de hemel der hemelen niet kon bevatten.

Zo bezien bestaat er geen tegenstrijdigheid tussen teksten als: "Vader in de hemelen" en "Over boven de hemelen", "het burgerschap in de hemelen" en "het gezet zijn over boven alle dingen". De algemene aanduiding is om niet aards te denken, de bijzondere om de bijzondere verhevenheid aan te geven.

We geloven dus, dat de overhemelen boven de schepping zijn, en niet de hemellichamen aangeven dat Christus wat positie aangaat, zetelt boven over alles; wat sfeer aangaat is dit in bijzondere zin aan Gods rechterhand, in algemene zin kan er ook gezegd worden: in de hemelen. De O.T. symboliek geeft hierin veel nuttige aanwijzingen die uit het oog verloren worden. Christus is naar Zijn Wezen en wegens Zijn verdienste boven de schepping verheven.

REEKS I.
Het Profetische Woord

Nº 74.
OPENBARING (vervolg).

C. Nadere uiteenzetting.

1. De inleiding van het Boek.

OPENB. 1.

Laat ons thans de aangewezen lijnen volgen. 1:1 ***“Openbaring van Jezus Christus”***. Dat is de titel. Niet: Openbaringen van Johannes, zoals men steeds zegt. Openbaring is in het Gr.: apocalypse, d.i. afsluiering, ontsluiting, onthulling, het wegnemen van een sluier waarachter iemand of iets verborgen is. Het woord komt voor in Luk. 2:32 waar het vertaald is door: verlichting en verder in Rom. 2:5; 8:19; 16:25; 1 Cor. 1:7; 14:6, 26; 2 Cor. 12:1, 7; Gal. 1:12; 2:2; Ef. 1:17; 3:3; 2 Thess. 1:7; 1 Petr. 1:7, 13; 4:13; Op. 1:1. Samen 18 maal. Het betekent een bekendmaking van Gods zijde aan de gelovigen.

1:1 “... die God Hem gegeven heeft om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten.”

God heeft Christus Openbaring gegeven. Men kan dit opvatten als: Hij heeft ook Hem de toekomstige dag ontsluitend en ook: God heeft Hem bestemd Zich eenmaal te gaan openbaren. Beide is waar. T.o.v. de dingen die haast geschieden moeten kan men, nu dat “haast” zo lang duurt, vragen: Hoe is het te verklaren dat er ondanks dit “haast” zo veel eeuwen na de neerschrijving van dit Boek zijn verlopen en de dingen nog niet “haast” geschied zijn. De misopvatting vloeit niet voort uit de Schrift maar uit de vertaling. Het woord door “haast” vertaald, betekent niet steeds spoedig maar vaak ook: snel. Als de dingen eenmaal gaan geschieden, zal het in snel tempo gaan. De term, in het Gr. “en tachei”, vindt men in Luk. 18:8 (haastelijk); Hand. 12:7 (haastelijk); 22:18 (in der haast); 25:4 (haast); Rom. 16:20 (haast); 1 Tim. 3:14 (haast); Op. 1:1 (haast); 2:5 (haastelijk); 22:6 (haast). We geloven dat in Op. 1:2 de betekenis is: snel, snel verlopend.

“Te tonen”. Dit werkwoord vindt men ook in Joh. 12:33; 18:32; 21:19, waar het vertaald is door: betekenen en in Hand. 11:28 en 25:27, waar het overgezet is door: te kennen geven. Dit had hier ook gekund. Sommigen vertalen: door tekentaal te kennen geven, maar dit is een te veel ingelegde betekenis. Openb. is niet uitsluitend “tekentaal” symboliek. Het “tonen” ziet op de zichtbare voorstelling, de ontrolling van de taferelen, hetzij die in symbolische of in werkelijke taal worden uitgedrukt.

1:4 Johannes moet de woorden dezer profetie schrijven aan de 7 gemeenten die in Azië zijn. Het woord: gemeente, Gr. “ekklèsia”, wordt voor meer dan een groep gebruikt. Het betekent een uit- en samengeroepen groep en behoeft in het geheel niet te slaan op gelovigen en ook niet steeds op eenzelfde groep gelovigen. In Hand. 19:39, 40 is het vertaald door: vergadering. Het gehele volk Israël heet in de woestijn een ekklèsia, een gemeente, omdat het een uit Egypte geroepen groep was, Hand. 7:38, S.V.: vergadering. Waar er verschillende gemeenten zijn, behoeven de 7 gemeenten van Openb. niet het Lichaam van Christus te zijn. Als Openb. begint, is het Lichaam van Christus, reeds vol en door uitopstanding en hemelvaart in de overhemelse gewesten opgenomen. Ook symbolisere men Azië niet. Azië betekent wel: wereld, maar hier is het de Romeinse provincie, waarin de 7 gemeenten lagen. In de eindtijd zullen zij er weer zijn en zal dit woord hun andermaal toespreken.

1:4 ***“Genade zij u en vrede van Hem Die is en Die was en Die komen zal.”*** Dit is de Griekse omschrijving van de naam Jehovah: Ik zal zijn die Ik zijn zal. Zie 1:4, 8; 4:8. In hfdst. 11:17 ontbreekt het derde lid: Die komen zal.

“... en van de zeven geesten die voor Zijn troon zijn.” De zeven geesten voor de troon is niet de benaming voor de Heilige Geest. Die is niet voor de troon maar alomtegenwoordig. Het zijn 7 engelen. Dat blijkt uit hfdst. 8:2: ***“En ik zag de zeven engelen die voor God stonden.”*** Het zijn dienaren, omdat ze staan. De oudsten zitten. Zie hfdst. 4:4; 11:16. Wat staat is knecht of schepsel. Zie 7:9, 15; 8:2; 11:4; 14:3, 5; 20:12. Ze heten geesten wegens hun snelheid en kracht, Heb. 1:7, 14; Ps. 104:4. Zij zullen zeker mede behoren tot de uitverkoren engelen, 1Tim. 5:2.

1:5 ***“... en van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Overste van de koningen der aarde...”*** In Ps. 89:28 en 38 vinden we deze drie benamingen verenigd. “In Zijn bloed”, Gr.: door Zijn bloed.

Over vs. 6 spraken we reeds.

1:7 ***“Zie, Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben en alle geslachten der aarde (lees: des lands) zullen over Hem rouw bedrijven; ja amen”.***

Dit vers is citaat van Zach. 12:10 waar het betrekking heeft op Israël. Het Griekse woord *gè* (nog voorkomend o.a. in geografie) betekent zowel land als aarde. Het had hier door land vertaald moeten worden. In Zach. 12:12 staat: ***“en het land zal rouwklagen, elk geslacht bijzonder.”*** Christus zal komen allereerst voor Israël. Het alle oog zal Hem zien zal wel eenmaal ook letterlijk alle oog zijn, maar we moeten het hier o.i. eerst tot Israël beperken en tot Christus' bekendwording aan dat volk.

1:8 ***“Ik ben de Alfa en de Omega, zegt de Heere (het begin en het einde is ingevoegd uit Op. 22:13) Die is en Die was en Die komen zal, de Almachtige.”***

Dit zijn alle O.T. titels. De Alfa en de Omega wil zeggen: de Eerste en de Laatste; de alfa is de eerste, de omega de laatste letter van het Gr. alfabet, wij zouden moeten zeggen: de A en de Z. Zie Jes. 41:4; 44:6; 48:12. De Almachtige is de vertaling van het Hebr. Zebaoth, heerscharen. Zie 1 Sam. 1:3; 14:4 e.a. In Openb. komt deze titel 9 maal voor: zie 1:8; 4:8; 11:17; 15:3; 16:7, 14; 19:6, 15; 21:22.

DE ZOON DES MENSEN.

Nu volgt de beschrijving van de alles overweldigende verschijning van de verheerlijkte Mensenzoon, de Jehovah van het O.T. Reeds Daniël zag Hem ook zo. Op een klein verschil na. In Daniël 10 lezen we van de Man met linnen bekleed. Zijn lendenen waren omgord met fijn goud van Ufaz, vs. 5. In Op. 1:13 staat, dat Hij aan de borsten omgord was. Het aan de lendenen omgord zijn wijst op een ten dienst gereed staan om uit te trekken, het aan de borsten omgord zijn op de Koninklijke rust. Verder loopt Dan. 10:6 bijna parallel met Op. 1:14 en 15. In Dan. is sprake van het hebben van een stem als een menigte, in Op. 1 als van vele wateren. In Dan. 10 wordt Zijn aangezicht gezien als de gedaante des bliksems. Hiervan spreekt Johannes niet. Daniël noemt daarentegen niet de sterren.

Deze Man met linnen bekleed, deze Mensenzoon, is de Jehovah van het O.T. Dat blijkt uit Op. 1:11, waar Hij, Christus, Zichzelf noemt de Eerste en de Laatste, met welke titel Zich in Jes. 41:4; 44:6; 48:12 Jehovah de Heere, de Koning Israëls en Zijn Verlosser, de Heere der heerscharen benoemt. Het mysterie der Godheid is niet op te lossen, het kan alleen in geloof

aanvaard en erkend worden. Hoe Christus zowel God als Jehovah, als Engel des Heeren, als Zoon des mensen is, is ondoorgrondelijk, maar daarom niet minder waar. Col. 2:2 spreekt van de verborgenheid van God en de Vader en van Christus. De Zoonsopenbaring behoort daar mede toe.

IN.

In vs. 9 en 10 is te letten op het 5-voudig Gr. woord “en”. Dat is 2 maal vertaald door in: in de verdrukking, in de geest, 1 maal door: van: van Jezus, 2 maal door op: op het eiland, op de dag des Heeren. Het Gr. zegt: Ik, Johannes, die uw broeder ben en medegenoot in de verdrukking en het koninkrijk en de lijdzaamheid in Jezus Christus, was in het eiland genaamd Patmos, om het woord Gods en om het getuigenis van Jezus Christus. Ik was in de geest in de dag des Heeren en ik hoorde achter mij een grote stem als ener bazuin. Evenals de oude Griek beschouwt ook de Fransman een eiland als een ruimte, hij spreekt van: dans l’île, in het eiland, waar wij zeggen: op. Johannes was *in* de dag des Heeren. De vertaling: op de dag doet denken aan de korte tijdsruimte van 24 uur. Bij langere tijdsruimten spreken wij van in. Eens in de week, eens in de maand, eens in het jaar. Maar op een dag. De vertaling heeft er mede grote schuld aan, dat men tot de verkeerde opinie kwam, dat de dag des Heeren de Sabbat of de Zondag is. Als er “in” stond, zou men eerder vragen wat dit betekende. De St. Vertalers hebben hier hun visie neergelegd, niet de tekst laten spreken.

1:19 “Schrijf de dingen die gij gezien hebt en hetgeen is en hetgeen geschieden zal na dezen.”

Op deze tekst is door het Darbisme een stelsel van uitlegging gebouwd, dat Openb. in drieën verdeelt: Hetgeen gij gezien hebt, is dan Op.1, hetgeen is, beslaat de perioden die men in hfdst. 2 en 3 meent te moeten zien, hetgeen geschieden zal na dezen, omvat dan wat plaats heeft na hfdst. 2 en 3, na de 7 perioden der Kerkhistorie, na de opname “der” Gemeente. Deze verklaring gaat naar twee zijden mank. Het “na dezen” betekent bij de profetie niet een historische volgorde aan te wijzen, zoals bij een verhaal (zie Luk. 5:27; 10:1; 12:4; 17:8; 18:4; Joh. 3:22; 5:14; 7:1; 19:38; 21:1; Hand. 13:20; 18:1) maar een meer onbepaald: daarna. (Joh. 13:7; Hand. 7:7; 1 Petr. 1:11). Zie ook Op. 1:19; 4:1; 9:12. Verder staat in het Grieks voor “hetgeen” het meervoudig onzijdig betrekkelijk voornaamwoord, en voor “is” staat hetzelfde woord dat in vs. 20 tweemaal door “zijn” vertaald is. De woorden “hetgeen is” betekenen niet: hetgeen nu bestaat, maar: wat ze betekenen. In Mt. 9:13 en Hand. 2:12 hebben we een dergelijke uitdrukking. Er staat dus: Schrijf de dingen die gij gezien hebt en wat ze betekenen. Die dingen betreffen niet de geschiedenis der Kerk zoals die zich nu 19 eeuwen lang in de tussenbedeling ontwikkeld of voortgezet heeft, maar die welke betrekking hebben op de dag des Heeren, 1:10. En deze komt niet, gelijk we zagen, voordat de Antichristus er is, 2 Thess. 2:2, 3 grondtekst.

Hiermee valt de mening alsof de 7 gemeenten 7 profetische tijden der Christenheid zijn. We spreken hierover in het volgende punt.

2 Het Volk Gods op aarde.

OPENB. 2 EN 3.

De leer, dat Op. 2 en 3 een profetisch overzicht is van de historie der Chr. Kerk, van onze bedeling dus, wordt door vele uitleggers gedeeld. De 7 perioden meent men dan de volgende te zijn:

Efeze -	historie der 1ste eeuw.
Smyrna -	2e eeuw: vervolging.
Pergamus -	3 ^e -8 ^{ste} eeuw; staatskerk.
Thyatire -	8 ^{ste} – 15e eeuw; het Pausdom gevestigd.

Sardis -.	15 ^e -19 ^e eeuw; het Protestantisme in opkomst en verval.
Filadelfia -	19e eeuw; het herlevende deel.
Laodicea -	20 ^{ste} eeuw, het versteende deel, naamchristendom.

Ook wij deelden eertijds die opinie. Het schone werk van Dr. E. W. Bullinger, Die Apocalypse oder der Tag des Herrn, uit het Engels vertaald (The apocalypse or The Lord's Day), gevoegd bij duidelijker inzicht in de bedelingen, in het bijzonder die der verborgenheid, heeft ons anders leren zien. De 7 gemeenten zijn thans voor ons 7 Israëlitische gemeenten in Azië, voor welke de 7 brieven bijzondere betekenis zullen hebben vlak voor en in de dag des Heeren. Wij geloven thans dat Efeze Efeze is, Smyrna Smyrna, enz. en dat als de Heere zegt: Azië het ook Azië is, niet Europa.

In de 7 brieven aan de gemeenten worden we gewezen op toestanden en feiten die zich nimmer in de Kerkgeschiedenis voorgedaan hebben. Zij zijn geheel van de Apostolische Brieven onderscheiden. De traditieleer stuurt in verkeerde uitleggingsbanen. Paulus' Brief aan Efeze leert ons het met Christus gezet zijn in het overhemelse, deze brieven wijzen op aardse heerlijkheid. De laatste spreekt van het zitten met Christus in Zijn troon, terwijl het Lichaam met Christus zit aan Gods rechterhand in 's Vaders troon, ver boven alles. Men lette ook op de term: engel der gemeente. Hiermee kan een mens bedoeld zijn, want de Heere zond 70 "engelen", S.V. : boden, uit voor Zijn aangezicht, Luk. 9:52. Men heeft van de engelen der 7 gemeenten bisschoppen gemaakt om de brieven in de Kerkhistorie te wringen. In de Joodse synagoge was de engel der gemeente de dienaar die de mond der vergadering was. Boven hem stond de overste der synagoge. Sommigen denken hierbij aan engelen in de hemelen, anderen houden hen voor mensen. In elk geval bewijst de term: engel der gemeente, dat we hier niet met perioden te doen hebben, want dan zou er voor elke periode een man geweest moeten zijn die deze hele periode leidde. Het Russellisme meent die wel te kunnen aanwijzen en plaatst als eerste Paulus en Johannes, maar vergeet, dat Johannes, die zelf een engel voor hen heet, moest zenden aan de 7 engelen, dus aan zich zelf! En aan Paulus die waarschijnlijk al gedood was! Vergeestelijking leidt tot allerlei ongerijmdheden.

Gaan we nu een en ander na.

EFEZE.

Efeze's belofte is een aardse: te eten van de boom des levens die in het paradijs Gods is. Men mene niet, dat dit de hemel is. Openb. verklaart hierin zichzelf. In Openb. 22 zien we op de nieuwe aarde de boom des levens, waarvoor in Op. 2 de belofte ligt. Waarom er iets anders van te maken als het boek zelf het niet doet. Verder zij opgemerkt, dat het hier gaat over de werken.

De uitdrukking: Die oren heeft om te horen komt buiten Openb. alleen in de Evangeliën voor. En wel 6 maal: Mt. 11:15; 13:9, 43; Mk. 4:23; 7:16; Luk. 14:35. Deze betreffen Israël. In Openb. vinden we de uitdrukking 8 maal, n.l. hfdst. 2:7, 11, 17, 29 en 3:6, 13. 22 en 13:9. Mt. 11:15 laat ons zien, hoe de tekst voorkomt juist na het geweld doen op het Kon. der hemelen, zie vs. 12. Indien men het wilde aannemen, was Johannes de Elia die komen zal, d.i. : was Johannes' arbeid voldoende om hen er toe te leiden. Wie (daarnaar) oren heeft om te horen, die hore, zegt de Heere. In Openb. richt: de Heere Zich weer tot Israëls gelovigen en voegt er telkens de vermaning bij te horen.

Het "uw eerste liefde verlaten", ziet- op Jer. 2:1, 2 en Ez. 16:8-10. (.Zie Op. 1:5).

SMYRNA.

De titel: de Eerste en de Laatste is O.T. De lastering dergenen die zeggen dat zij Joden zijn en

zijn het niet, is een duidelijke aanwijzing, dat het hier over Israël gaat. Er zullen in de eindtijd personen inkomen die er een voordeel in zullen zien voor Joden door te gaan. De Duivel zal enigen in de gevangenis werpen. De verdrukking zal 10 dagen duren. Waar de grote verdrukking langer zal duren, mogelijk wel 1260 dagen, is deze tekst een bewijs, dat God uit die verdrukking kan bewaren al gaat men er door heen. We nemen die 10 dagen voor letterlijk 10 dagen en vragen waar dit ooit in de Kerkhistorie geschied is, als we daarin moeten zoeken naar de verklaring van Smyrna's brief. De belofte van de kroon des levens houdt verband met Genesis 3. Adam is daartoe niet gekomen.

PERGAMUS.

In Pergamus zal de troon van Satan zijn. Antipas wordt gedood, Bileams lering wordt gehouden, n.l. samenkoppeling met het hoerachtige Heidendom, Num. 25:2; 31:16. De Nikolaieten hier zijn onbekend evenals die in Efeze. De naam betekent: Volksoverheersers; het zijn waarschijnlijk zij die het volk door het woord in hun macht krijgen. De overwinnaars ontvangen het manna dat verborgen is. Men weet, dat Mozes een kruik manna moest bewaren. Ex. 16:32-34. Dit was het verborgen manna. Het is type van het aionische leven. De witte keursteen doet denken aan de stenen die Aaron droeg in de borstlap, Ex. 28:15-21.

THYATIRE.

We zien hier een Izebel optreden die verleidt tot afgodendienst en hoererie. Dit zal niet vreemd zijn in de eindtijd. Men leze Gods straf daarover. De belofte voor de overwinnaars is de Heidenen te mogen hoeden met een ijzeren roede. Dit verwijst naar Op. 12, waar van de mannelijke zoon (die niet Christus is) hetzelfde wordt gezegd. Zie aldaar. De Morgenster is Hij Die uit Jakob zal voortgaan, Num. 24:17 en in 2 Petr. 1:19 genoemd wordt.

SARDES.

De Heere zegt te komen als een dief in de nacht. Ook dit verwijst naar de eindtijd. Men vergelijk dit met 1 Thess. 5:2, waar die gelovigen gezegd wordt de tijden zeer wel te weten. Vs. 4 zegt, dat hun die dag niet als een dief moet bevangen. Die van Sardes kan de dag des Heeren wel overvallen. Hieruit volgt, dat die gemeenten er zijn voor die dag en dat het onderscheiden groepen zijn van de Thessalonicenzengroep. De belofte is te zullen wandelen in witte klederen, het niet uitdoen uit het boek des levens en het belijden van de naam voor Christus' Vader en Zijn engelen. Zie Mt. 10:32; Luk. 12:8. Men denke bij het uitdoen van namen uit het boek des levens aan Davids helden. 2 Sam. 23:8-39. In die lijst worden er gemist die vroeger met hem waren. Joab is er niet bij, wel zijn wapendrager, vs. 37. Ook zijn broers: Abisai en Asaël, vs. 18, 24. Ook missen we Abjatar, Davids vriend, 1 Sam. 22:20-23, en Achitofel. De zoon van Achitofel bleef David trouw, vs. 34. De weggelatenen zijn geen overwinnaars, zij staan niet in het boek des levens. Zo zal het antitypisch gaan met velen in Sardes, zij zullen geen ingang hebben in het Koninkrijk der hemelen.

FILADELFIA.

De Heilige is een titel der Godheid, Hos. 11:9; Hab. 3:3; Ps. 16:10; de Waarachtige, zie 1Thess. 1:9; Jer. 10:10; 1 Joh. 5:20. De sleutel Davids herinnert aan Jes. 22:15-25. Jeruzalem was bijna ingenomen. In plaats van boete te doen, vierde het volk feest. De schatmeester was Sebna. Hij had een schoon graf voor zich laten bouwen, iets wat feitelijk inging tegen de opstandinggedachte, die David telkens bezielde. Alsof het graf zijn huis moest wezen. Sebna werd afgezet en Eljakim kreeg zijn ambt. De sleutel Davids werd aan een ander gegeven. De sleutel Davids wil zeggen: open toegang te hebben tot Davids huis en troon. Die sleutel nu heeft Christus. Hij opent en niemand sluit, Hij kan het graf openen om tot de gewisse weldadigheden Davids, het aionische leven in het Koninkrijk, te doen komen. Hij kan sluiten, uitsluiten uit de zegeningen en niemand kan openen. Weer is er sprake van personen die zich uitgeven voor Joden en het niet zijn. De geopende deur is de toegang tot het Koninkrijk. De

ure der verzoeking staat nog te wachten, het is de tijd van de antichristussen. De Antichristus zal zich uitgeven voor Israëls Messias en daarna een verbond maken gedurende Daniëls laatste jaarweek, Dan. 9:27 en het offer wegnemen. Dan vangt de grote verdrukking aan. De Heere komt dan spoedig weder en kan daarom dus zeggen, dat Hij haastelijk komt. De overwinnaars worden pilaren in de tempel Gods. Dit herinnert aan de pilaren Jachin en Boaz in Salomo's tempel. Vanzelf zijn het zinnebeeldige pilaren, geloofsvaststellers. Verder verkrijgen zij ook toegang tot het een aion later nederdalende Nieuw Jeruzalem.

LAODICEA.

Deze gemeente is koud noch warm, wordt daarom uitgespuwd. Wie evenwel 's Heeren stem hoort, zal het avondmaal d.i. het maal met Hem mogen houden. Men denke hier niet aan wat we thans het Avondmaal noemen, maar aan Luk. 12:37: ***“Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer als hij komt, zal wakende vinden; voorwaar Ik zeg u, dat hij zich zal omgorden en zal ze doen aanzitten en bij komende, zal hij hen dienen.”*** Zie ook vs. 38. Zie verder Mt. 22:2, 3; Luk. 14:15; 22:16-18; Mk. 14:25; Op. 19:9. De overwinnaars dezer gemeente wordt de hoogste belofte gegeven: met Christus te mogen zitten in Zijn troon. Dit is Davids troon, Luk. 1:31-33, de troon Zijner heerlijkheid, Mt. 25:31. Dit wordt vervuld in Op. 20:4: Zij heersen met Christus de 1000 jaar. Deze troon staat niet in de hemel, maar op de aarde.

OP. 2 EN 3 TOEKOMSTIG.

Wie zo een en ander nagaat en de Schrift, waar mogelijk, letterlijk neemt, zal inzien, dat we hier in een geheel andere sfeer zijn. Hier staan werken voorop, het gaat over het beworstelen van volmaaktheid in de aardse sfeer. Van de geestelijke toepassing zwijgen we hier. We ontkennen de mogelijkheid daarvan niet. De mystieke toenadering tot God in de Wedergeboorte gaat langs verschillende trappen. Zo worden er vele groepen gevormd. In Israël en daarbuiten. Op. 2-3 geven ons een blik in de toekomstige toestanden en omstandigheden van Israëls gemeenten tegen de dag des Heeren. In Op. 12 wordt ons daarvan de inleiding gegeven. Dit hoofdstuk gaat in het begin naar tijdsorde vooraf aan hfdst. 2 en 3. Het vervolg loopt er mee parallel, het eind valt er mee samen. Op. 12 is een ander aanzicht en geeft een ander beeld van hetzelfde volk Gods.

DE VROUW VAN OPENB. 12.

Israël heet Jehovah's Vrouw, Jes. 54:6. Zij heeft zich door haar zonde van haar Man vervreemd en moet vele dagen blijven zonder de gewenste dingen, Hos. 3. Eenmaal zal de Heere Zich der Huisvrouw ontfermen, Hij zal haar roepen als een verlaten vrouw en bedroefde van geest, Jes. 54:6. ***“Voor een kleinen tijd heb Ik u verlaten, maar met grote ontfermingen zal Ik u vergaderen,”*** vs. 7. In de tijd van Openb. is dit nog niet geschied, maar wordt Israël weder als Vrouw erkend. In Openb. 12 zien we haar met de maan onder haar voeten. Dit betekent mogelijk: het Oude verbond. Zij is bekleed met de zon: het Nieuwe verbond wordt ingezet. God gedenkt aan het aan Abraham en andere profeten onvoorwaardelijk beloofde. Op haar hoofd is een kroon van 12 sterren, symbool der 12 stammen.

We zien hier, dat Jakobus' woord aan de 12 stammen zal vrucht dragen. Er is thans reeds een nationale eenheid komende, die nog wel geen geestelijk Tehuis moge hebben, maar hopen uitziend naar de vervulling van Gods beloften, naar de toekomstige heerlijkheid waarin de Zon der gerechtigheid opgaat. ***“Ulieden daarentegen die Mijn naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan,”*** Mal. 4:2. Zover is het thans nog niet. Nog is Israël de verdrukte door onweder voortgedrevene ongetrooste, Jes. 54:11.

DE MANNELIJKE .ZOON.

In de tijd van het in vervulling gaan van Openb., is Israël zwanger. Zwanger om kinderen te baren die Christus als Messias erkennen. Het baart ze dan ook. Deze kinderen heten de Man-

nelijke Zoon. Velen menen, dat dit op Christus slaat. Dat nu gaat niet op. Laat ons zien. De Vrouw is Israël, maar Israël als volk heeft de Christus niet gebaard. Op. 12 zegt, dat dit deel *een teken* is in de hemel, een symbool. De Vrouw is Israël, een groep, een veelheid, de Mannelijke zoon moet daarom ook een veelheid zijn, niet een enkele. Bovendien, als men voor de Vrouw letterlijk Maria neemt, moet men het andere ook letterlijk nemen en aanvaarden, dat de Draak, de Duivel, letterlijk voor Maria stond om Christus te verslinden. Men zij consequent in zijn verklaring. Als symbool, genomen voor Israël en een groep uit Israël voortkomend in de eindtijd, gaat alles op. De eigenaardige uitdrukking: mannelijke zoon, laat zich verklaren uit het feit, dat het woord zoon in het Grieks onzijdig is. De Gr. taal zegt dus eigenlijk: het zoon. Daarom moest er mannelijke bij staan om aan te geven, dat het mannen zijn, zonen Israëls, die geboren worden. Hun taak is om later de Heidenen te hoeden met een ijzeren roede. Voor mannelijke zoon zouden wij in onze taal gezegd hebben: een kind van het mannelijk geslacht.

Gods Woord constateert veelal de feiten. Niet de processen die tot de uitkomst leiden. Ook hier is dat het geval. Vanzelf gaat alles niet zo snel. Er is tijd voor nodig. De baring, de opwassing, de strijd met de draak, de wegrukking enz. loopt over een hele periode. Het verblijf in de woestijn duurt reeds 1260 dagen, vs. 6 dus 3 1/2 jaar of een tijd (een jaar) tijden (2 jaar) en een halve tijd (1/2 jaar). Voor de dag des Heeren begint, heeft de “baring” reeds plaats gehad. De “zoon” zijn de in Christus gelovigen uit Israël die het Lam volgen waar het ook heen gaat, Op. 14:4. Dat zijn de 144000 verzegelden uit de geslachten Israëls Op. 14:1; 12:5. Zij zijn maagden, d.i. maagdelijk, ongehuwd. Zij zijn gekocht uit de mensen tot eerstelingen voor God en het Lam. Jakobus wijst er op in hfdst. 1:18. Het zijn alle mannen, 14:4.

Zo bezien blijkt, dat een deel van Op. 12 voorafgaat aan Op. 2 en 3 en ons een beschrijving geeft van wat reeds voor de dag des Heeren aanvangt. Evenwel valt het grootste deel er van in die dag. De Draak treedt op en wil de Mannelijke zoon verslinden. Dit heeft plaats onder het vijfde zegel en is vervulling van Mt. 24:8-10: ***“Alsdan zullen zij u (in Jezus gelovende Joden of Israëlieten) overleveren en zullen u doden en gij (gelovig Israël) zult gehaat worden van alle volken om Mijns naams wil... Maar wie volharden zal tot het einde toe zal zalig (behouden) worden.”*** De vervolging is het werk van de Draak die door de verschuiving der rijken door de in vs. 6 en 7 genoemde oorlogen, de vier wereldrijken, tot stand doet komen, het vierde er van de oppermacht geeft en Israël, en de door God ter wereldheerschappij bestemde heiligen, vervolgt, Dan.7.

DE 2 GETUIGEN.

Onder die vervolgingen zullen de twee getuigen opstaan om te profeteren, 1260 dagen, de eerste helft van Daniels 70ste jaarweek. Als zij hun getuigenis zullen voleind hebben, worden zij door het Beest dat uit de afgrond, het graf of het onderaardse (Rom. 10:7) opkomt, de 8ste koning, Op. 17:11, gedood. Na 3 1/2 dag onbegraven op de straten van Jeruzalem gelegen te hebben, herleven zij door Gods levensgeest en varen op Gods machtswoord op, 11:7-12. Dan wordt waarschijnlijk ook de Mannelijke zoon opgenomen.

Men symbolisere de twee getuigen niet. Sommigen houden hen voor het O.T. en N.T. Alsof zij zakken om zouden kunnen hebben, alsof hun dode lichamen op Jeruzalems straten zouden kunnen liggen. Uit Zacharia 4 blijkt, dat de twee olijbomen twee personen waren. Een ervan was Zerubbabel, de ander wel Jozua. de hogepriester. De twee olijbomen in Op. 11 zullen ook twee personen zijn. Hun namen noemt de Schrift niet. Uit vs. 6 blijkt dat ze soortgelijke wonderen doen als Mozes en Elia. Of deze het soms zijn? We weten het niet. In die tijd zal men het weten. Elia zal in elk geval terugkomen. Men neme ook hier de Schrift, waar mogelijk, letterlijk.

De twee getuigen worden gedood te Jeruzalem. Dat immers is de stad, waar de Heere gekruisigd is, vs. 8. Geestelijk mag het Sodom en Egypte heten, letterlijk is het de stad in Kanaän. Zo blijkt ook hier, dat Openb. zich om Israël concentreert. Na 3 1/2 dag staan zij op en varen ten hemel, vs. 11, 12. Er komt een grote aardbeving in Jeruzalem, het tiende der stad valt er door en 7000 namen van mensen, dit is: personen, komen om.

SATANS NEDERWERPING.

Als de Mannelijke zoon wordt weggerukt, met de 2 getuigen, hun leidlieden, letterlijk 2 personen, wordt de Draak uit de hemel geworpen, 12:7. De Draak is de Oude slang. De traditie leert, dat Satan in de hel is, de Schrift zegt dat hij in de hemel is. Over zijn nederwerping is grote vreugde. ***“Nu is de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk geworden onzes Gods en de macht van Zijn Christus, want de verklager onze broederen die hen verklaagde voor onzen God, dag en nacht, is nedergeworpen,”*** 12:10. ***”En zij (de Mannelijke zoon. de 144000 verzegelden) hebben overwonnen door het bloed des Lams en door het woord hunner getuigenis en zij hebben hun leven (Gr.: hun ziel, hun persoon, zichzelf) niet liefgehad tot de dood toe,”*** 12:11. Zie ook Mt. 16:25. Dit is de 3 1/2 jaar voor de wederkomst. Satan heeft nu nog een kleine tijd, 12:12. Wee der aarde.

VERVOLGING.

Nu komt de vervolging der Vrouw. Zij moet vluchten naar de woestijn. Hiervan spreekt Mt. 24:20. Dan is de gruwel der verwoesting gesteld, Dan. 9:27; Mt. 24:15. Dit duurt 3 1/2 jaar. Gedurende die tijd wordt Israël in de woestijn onderhouden, 1260 dagen, Op. 12:6. Met het oog op die tijd heeft de Heere Jezus bijzonder het Onze Vader gegeven, het gebed om het komende koninkrijk, de bede dat Gods wil geschiede op aarde en het: geef ons heden ons dagelijks brood. In het Gr. staat voor: dagelijks een woord dat maar eenmaal voorkomt en betekent: op-zijnde of opkomende, d.i. nederdalende, neerkomende brood. Dit is wellicht een vernieuwd nederdalen van manna in de woestijn, waarheen vele getrouwen in Israël moeten vluchten, mogelijk dezelfde woestijn, waardoor Oud Israël getrokken is en Elia heen vluchtte voor Izebel. De Slang tracht het vluchtende Israël door waterstromen te verzwelgen. Dit mislukt door Gods tussenkomst, de aarde verzwelgt de rivier, 12:15, 16. Nu gaat de Draak heen om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad die de geboden Gods bewaren en de getuigenis van Jezus (Christus) hebben, 12:17. Dit is wel de grote schare, Op. 7:9-17 die door de grote verdrukking heen moet. De vervolging bestaat hierin, dat zij niet kunnen kopen of verkopen, omdat zij het merkteken van het Beest niet hebben aan hoofd of rechterhand of het getal zijns naams, 13:16, 17. Vandaar dat ze honger en dorst moeten lijden, dat ze geen schuilplaats hebben en hitte moeten verduren, 7:15, 16. De grote schare zijn de overigen van het zaad der Vrouw, dus uit Israël. Zij zijn uit alle natie, geslachten en volken en talen, niet wat afkomst, oorsprong aangaat, maar wat woonplaats betreft, 7:9, want Israël is dan nog niet in het land teruggekeerd. Eenmaal zullen zij met witte klederen voor de troon staan en God en het Lam dienen. Het Lam zal ze weiden als de Grote Herder en God zal alle tranen van hun ogen afwissen. Op. 7:9-17 is een anticipatie, vooruitgrijping, naar de 1000 jaar, valt dus naar de uitkomst in de toekomstige eeuw, de vervolging in het einde van deze eeuw.

Alles in het oog nemende blijkt dus, dat er zeker drie groepen zijn: de Vrouw, mogelijk het reeds teruggekeerde deel in het Land, de 144000 verzegelden en de grote schare. Alle zijn uit Israël. Zij die zich thans tot de 144000 verzegelden willen rekenen, zullen in dat opzicht beschaamd uitkomen. Hiertoe behoren alleen Israëlieten, uit alle geslachten der kinderen Israëls. Waar wij uit de Heidenen zijn, vallen we er buiten, wij zijn van nature niet uit Israël. Tot de 144000 behoren ook geen vrouwen, zij zijn met vrouwen niet bevlekt, het kunnen dus alleen mannen zijn. Men leze wat er staat en neme het steeds, waar mogelijk, letterlijk. Dan komt er klaarheid.

“Verkondigt de dood des Heeren totdat Hij komt”

Hoevelen zijn door deze woorden misleid geworden! Ze zijn geheel overtuigd in 1 Cor. 11:26 een bevel te vinden. Daarbij een bevel dat van kracht blijft, zonder enige onderbreking tot de Heere komt, want er staat toch: **“Verkondigt de dood des Heeren totdat Hij komt”**. Dat staat wel in de St.Vert, maar de vraag is: Wat zegt de Schrift? Letterlijk dit: **“Zo dikwijls gij dit brood etende en deze drinkbeker drinkende moogt zijn, de dood des Heeren zijt gij verkondigende totdat Hij moge komen”**. Het werkwoord verkondigen staat niet in de gebiedende wijs.

Maar men zal onze vertaling in twijfel trekken. Daarom verwijzen we ook naar die uitgegeven door J. N. Voorhoeve: **“zo dikwijls gij dit brood eet, en de drinkbeker drinkt, verkondigt gij de dood des Heeren, totdat Hij komt”**. Men ziet hieruit ook dat het geen bevel is. Het: “verkondigt gij de dood” is *de betekenis* van wat ze doen als ze “dit brood” eten en “deze drinkbeker” drinken. Die betekenis zou echter niet altijd aan die ceremonie gehecht blijven, dat zou slechts duren “totdat Hij komt”.

Men lette er goed op, dat “deze drinkbeker” niet gelijk welke beker is, maar die welke *na* “het eten des avondmaals” genuttigd werd (v. 25 en Luk. 22:20). Het was de “drinkbeker der dankzegging” (1 Cor. 10:16), die deel uitmaakte van het Joodse Pascha en volgde op een niet-rituele maaltijd, die in het Pascha ingelast was. Deze drinkbeker stelde voor het Nieuwe Verbond, dat volgens Jer. 31:31 (Hebr. 8:8) met het Huis Israëls en het Huis Juda opgericht wordt.

Wat zal er veranderen bij Zijn komst? De Heere zal dan weer met de 12 Apostelen Israëls deze vrucht des wijnstoks drinken doch op een nieuwe wijze en in het Koninkrijk Zijns Vaders (Mat. 26:29). Dan is de betekenis vanzelf niet meer het verkondigen van Zijn dood, doch het uitroepen dat Hij leeft en Koning Israëls is.

Verder merke men op, dat Paulus niet spreekt tot alle gelovigen, doch meer in het bijzonder tot hen die met hem konden zeggen, dat hun *vaders* allen onder de wolk waren, door de zee zijn doorgegaan en in Mozes gedoopt waren (1 Cor. 10:1, 2). Wie er aan twijfelt of dat Israëlieten zijn, kan daarbij Rom. 9:4, 5 lezen: “welke Israëlieten zijn... welker zijn de vaders”, (Voor meer uitvoerige behandeling, zie onze brochure “De Strijd”).

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 5.

ALLE KNIE ZAL ZICH BUIGEN.

Nu hebben onze bestrijders een bezwaar n.l. dat Fil. 2:10 zegt, dat alle knie zich voor Christus buigen zal en wel die dergenen die in de ophemelen zijn, die op aarde zijn, die onder de aarde zijn. Zij die de hemelen bewonen, het Lichaam van Corinthe, vallen daar dus buiten zeggen zij, het zijn alleen de knieën der ophemelsen, der opaaardsen en der onderaardsen. We merken op, dat dit letterlijk genomen juist schijnt te zijn, doch naar de bedoelingen genomen bewijs geeft van oppervlakkig doordenken. Immers 2Cor. 5 zegt, dat het Huis slechts aionisch in de hemelen is en dus later op aarde kan zijn zoals het Nieuw-Jeruzalem nu nog boven is, Gal. 4:26 doch eenmaal op aarde komt. De hemelsen van de toekomstige eeuw kunnen de “aardsen” van later zijn geworden. Naar de bedelingen bezien, is er dus geen bezwaar voor de oplossing, want Paulus zegt niet, wanneer alle knie zich voor Hem buigen zal. Verder wijst de naam Jezus er op, dat we meer aan de sfeer op aarde moeten denken.

Hierbij komt nog iets: Voor ons bedoelt Paulus nog wat anders dan mensen en wel de ophemelse boze overheden en machten van Ef. 6:12. de op de aarde geworpen duivel en zijn engelen, de onder de aarde komende gestorven bovennatuurlijke zonen Gods van Ps. 82:6, 7, de verdorven zonen Gods van Gen. 6 die in de tartarus geworpen zijn. Vers 10 wijst op een aparte groep. In Jezus' naam buigt zich eenmaal de knie der drie groepen. Vers 11 kan dan nog een bredere kring aangeven: Alle tong zal belijden, dat Jezus Christus de Heere is. In elk geval, niets dwingt ons te leren, dat we hier beslist de lichamen van Efeze, van Corinthe en andere mensen moeten zoeken. We geloven dat die er juist buiten vallen, want zij buigen reeds nu de knie voor Hem. Het Lichaam van Efeze dat dan op de troon zit, behoeft dit niet meer te doen. Het Lichaam van Corinthe waarschijnlijk ook niet. Zij belijden hier reeds dat Christus de Heere is. Daarom, zoeken we er juist andere groepen in. In elk geval kan men dit niet als bewijs aanvoeren, dat Christus niet de hemelen zou doorgedaan zijn, wat de Schrift zegt, dat Hij niet, opgevaren zou zijn boven over al de hemelen, zoals Ef. 4 leert. De hemel der hemelen, d.i. de derde hemel, kan Hem niet bevatten, volgens Salomo, Hij troont in het ontoegankelijk licht Gods.

DE OPHEMELSE.

Wie wil leren dat epouranios moet betekenen: ophemels, moet ook leren, dat Christus thans op een der hemellichamen is, want Hij heet de Ophemelse en waar Hij een lichaam heeft, is Hij lichamelijk niet alomtegenwoordig. Hiermee leert men tevens, dat Christus' gebed: Vader, verheerlijk Mij met de heerlijkheid die Ik bij U had eer de wereld was, Joh. 17:5, niet verhoord want ook de derde hemel is een deel der schepping. Als Christus thans naar Zijn Wezen niet boven de schepping verheven is, dan is Hij een schepsel en in Wezen niet God. Maar dan valt daarmee ook de verzoening, want God kan alleen door Zijn Beeld het probleem der zonde oplossen aangezien Zijn recht en Zijn liefde in tweestrijd geraken zonder dat.

Voor ons is Christus thans de Ophemelse in andere zin. Hij vertoeft niet op een der hemellichamen of verwisselt beurtelings Jupiter met Neptunus, deze met Uranus, deze met Mars, enz., of de Orion met het Zevengesternte, enz. Hij is in wezen Gods Beeld, wedergekeerd tot het ontoegankelijk licht dat eenmaal tot Zijn gestaltenis behoorde, is nu boven over alle macht en overheid en kracht en heerschappij en alle naam in deze aïoon en in de toekomstige Ef.

1:21 Hij is boven over al de hemelen, Ef. 4:10. Gode zij dank voor de verheerlijking van Zijn Beeld.

De groep van Corinthe kan het beeld des Ophemelsen dragen. Zij kan komen tot de derde hemel. Paulus is daar als voorloper van in opgetrokken geweest, 2 Cor. 12. Reeds het spreken van de derde hemel moest de tegenstanders aan het nadenken brengen, wat dat is. Dat is de hemel over de hemelen. Christus zal dus zeker niet op een der hemellichamen zijn.

TEN HOOFD BOVEN ALLE DINGEN.

Er is evenwel meer. De tegenstanders zien niet, dat zij in een vicieuze (noodlottige) cirkel lopen. Eerst ontkennen zij, dat Efeze een geheel nieuwe sfeer opent met een nieuw Lichaam, dat opwast uit het *Hoofd boven alle dingen*. Dan persen ze de vroegere bedeling in in de nieuwe en brengen alles, wat niet *in God* verborgen was over naar de tegenwoordige, dan verwijten zij ons, dat wij niet goed lezen om ten slotte Christus neer te halen tot de oude schepping en Hem daarin een plaats te geven buiten het ontoegankelijk licht, buiten de heerlijkheid die Hij had *eer de wereld was*. Uiteindelijk komen zij er op terug, dat Hij ophemels is.

Zij vergeten Gen. 3 en 2 Cor. 12. Paulus is opgetrokken geweest in het paradijs tot in de derde hemel. Gen. 3 leert, dat er nog meer is dan het paradijs en die derde hemel. Er zijn ook nog de cherubim die dragers zijn der Godheid, Ez. 1:26. In Ef. 1 en 2 leert Paulus iets meer dan in 2 Cor. 12. In 2 Cor. 12 is hij in het paradijs. In Ef. zit hij met Christus op de troon Gods. Het Lichaam wordt mede gezet aan Gods Rechterhand. Als de tegenstanders kunnen bewijzen, dat Ef. 1 en 2 op een lijn staat met 2 Cor. 12 en er slechts een overgang is, dan zullen we onze mening over de bedeling der verborgenheid wijzigen. Maar als vaststaat, dat er nimmer geopenbaard is, dat naast en na Christus enig mens, hij zij dan Jood of Heiden, mag plaats nemen *zonder nieuwe roeping Gods*, de roeping Gods die boven is, Fil. 3:14, en dat dit maar niet alleen is het op een lijn stellen van de Heiden met de Jood, dan is te verstaan, dat de bedeling der verborgenheid meer is dan het optrekken tot in de derde hemel, dat er iets hogers is.

We besluiten dit onderdeel en geloven van harte, dat Christus al de hemelen is doorgegaan, omdat in de derde hemel geen zetel voor Hem was evenmin als voor de hogepriester in het heilige der heiligen een zetel was en het type leert, dat hij daar niet zitten kan. De zetel van Christus is boven de cherubs d.i. boven al het geschapene uit. Daar wordt het Lichaam mede gezet. Hiertoe is een aparte roeping nodig. Alleen zij die Paulus volgen in zijn bediening voor de bedeling der verborgenheid, die door God daartoe uitverkoren zijn, wordt dit nu bereid. Over wat later zijn zal, handelen we niet. Christus is naar Zijn bestaanswijze verheven boven al het geschapene en bewoont met God een ontoegankelijk licht. Wie dit niet kan belijden, doe in elk geval niet af van Zijn eer en late dit punt rusten, werpe zich in geen geval op als bestrijder van hen die Hem leren te zijn boven over alle dingen. Naar de Schriften. Het “in de ophemelse plaatsen” sluit wel in, dat Hij daarin af kan dalen, zoals God tot Mozes afdaalde in het heilige der heiligen, Ex. 25:22, maar zegt niet, dat Hij er niet boven uit gaat en op mag klimmen tot Gods rechterhand in het ontoegankelijk licht. En daar wordt het Lichaam, ook een plaats bereid.

De Weg der Behoudenis

HET WERK VAN DE HEERE JEZUS CHRISTUS (Vervolg).

DOOD, BLOED, KRUIS

Men ziet uit onze opmerkingen over “katallagè”, dat “dood” en “bloed” elk hun bijzondere betekenis hebben. Wij voegen er nog bij: het “kruis” en onderzoeken die drie wat meer uitvoerig.

1. **De dood van de Zoon.** Het is het middel der verzoening (katallasso:) en der volle verzoening (apokatallasso), Rom. 5:10; Kol. 1:22. Het is ten bate van alle mensen. Hij heeft voor allen de dood gesmaakt (Heb. 2:9). Die verzoening wordt echter niet door allen aangenomen.

De dood heeft ook tot gevolg, het te niet doen van de duivel (Heb. 2:14). Israël kon van de overtredingen van het Oude Verbond verlost worden door de dood van de “verbondsmaker” Jezus Christus (Heb. 9:15-17).

2. **Het bloed.** Dit is niet meer voor “allen”, maar betreft “velen”. Zie Mat. 26:28 en de andere verder vermelde teksten. Het oefent zijn kracht slechts uit bij hen, die gehoor geven aan Gods genade, die Christus’ dood op zich toepassen en zo kunnen komen tot al wat Hij verworven heeft.

Het bloed van Lev. 16 was wel voor de zonden van heel het volk, doch men moet niet vergeten, dat het een *verlost* volk was. Dat bloed had geen invloed op de volken buiten Israël. Het bloed der offers werd “gesprengd”, zo kwam er contact tussen het offer en degene voor wie geofferd werd. Zo ook met Christus. Het bloed spreekt van gemeenschap. Deze komt door het geloof. Het bloed is de toegepaste dood.

Het bloed voert tot:

de volle vergeving van zonden, Mat. 26:28

reiniging van het geweten en van de zonde, Heb. 9:14; 1 Joh. 1:7; Op. 1:5; 7:14.

ingang in de heiligen, Heb. 10:19

heiliging, Heb. 13:12

gerechtigheid, Rom. 5:9

verlossing uit ijdele wandel, 1 Petr. 1:18

volle verlossing (apolutroosis) Ef. 1:7

nabijheid, Ef. 2:13

vrede, Kol. 1:20

Nieuw Verbond, 1 Cor. 11:25

3. **Het Kruis.** De dood van Christus kan nog door velen aangenomen worden al ware het slechts als voorbeeld voor ons. Het bloed begint velen af te schrikken, zij willen van geen boeddologie weten. Maar als het over het kruis gaat, dan wijken bijna allen terug.

Christus’ bloed kan nog aangezien worden als een verheerlijking van de mens. Want als Christus voor de mens stierf, dan moet deze toch heel wat waard zijn. Maar het kruis spreekt van zonde, vijandschap en vloek en vernedert de mens. Het laat hem alleen de keuze tussen genade en oordeel. Alle eigen waarde, kracht, werk, verdienste enz. worden ter zijde gezet, Zo is dan het kruis alleen ergernis en dwaasheid (1 Cor. 1:23). Daarom is ook het geloof dat “Jezus” de Christus is, boven de macht van de zondaar. Eerst moet hij in God geloven en wedergeboren zijn (1 Joh. 5:2).

Hoe fundamenteel echter ook, toch moet men niet bij de kruisprediking blijven staan, maar men moet verder gaan tot de opgewekte Christus Jezus, Meestal wordt 1 Cor. 2:2 verkeerd verstaan. Hier zegt Paulus alleen, dat hij toen niet verder kon gaan dan de verkondiging van het kruis. Zij waren nog “jonge kinderen” in Christus (3:1) en konden nog niet met vaste spijs gevoed worden (3:2). Dit wil niet zeggen, dat die boodschap minderwaardig is, maar alleen dat er nog meer is. In Romeinen gaat hij verder en het toppunt bereikt hij in de latere Brieven (Ef. Fil. Kol.). Het kruis staat ook in verband met de volledige verzoening (Ef. 2:16; Kol. 1:20).

NA HET KRUIS.

Het is ons plan niet hier over uit te weiden en we beperken ons dan ook er slechts een paar woorden van te zeggen, al begint hier eigenlijk de “vaste spijs”.

Alle vijanden zijn nu overwonnen: de zonde, de dood, de overheden en machten enz. Later worden ze ook onderworpen.

Men denke er verder ook vooral aan, dat hetgeen op het kruis volgt ook van het grootste belang is. De nationale wedergeboorte is door Zijn opstanding mogelijk gemaakt (1 Petr. 1:3). Door Zijn opwekking en heerlijkheid is ons geloof tot-in God (1 Petr. 1:21). Hij is als Hogepriester in de hemel gegaan om een aionische lossing te verwerven (Heb. 9:12, 24). En hoe zouden wij in Hem in de over-hemelse kunnen geplaatst worden, als Hij er Zelf niet was (Ef. 2:6)?

We moeten niet alleen spreken van *opstandingkracht*, maar er aan denken dat deze kracht ook reikt tot het zitten aan de rechterhand van God (Ef. 1:20).

Men denke verder aan Zijn toekomende tegenwoordigheid, (*parousia*), verschijning (*epipha-neia*) en openbaring (*apokalupsis*). En dan aan Zijn koningschap, het onderwerpen van alle heerschappij, macht en kracht en het overgeven van het koninkrijk aan God de Vader (1 Cor. 15).

Christus' werk is universeel.

XXVII HEILIGING.

De grondgedachte van “heilig”, is: afzondering. In het O.T. ziet men dat b.v. uit Lev. 20:24-26. Ook uit teksten zoals Joz. 20:7 en Jer. 22:7. Maar het beste nog uit het feit dat zelfs zij, die aan de afgoden gewijd zijn en tot deze afgezonderd zijn, “heiligen” genoemd worden. De Statenvertaling vertaalt het Hebr. woord voor “heilige” hier door “schandjongen”, zie Deut. 23:17; I Kon. 14:24 enz.

De ware heiligheid, zoals we ze nu verstaan, is er slechts als iets of iemand afgezonderd is tot God. Daarom zegt Ex.13:2:

“Heilig Mij alle eerstgeborenen; wat enige baarmoeder opent onder de kinderen Israëls, van mensen en van beesten, dat is Mijn.”

Israël was dus een geheiligd volk (Ex. 19:6; Lev. 11:44; 19:2; 20:6, 26) in de zin dat het afgezonderd was van de volken en tot God. Er is een zekere gemeenschap met God.

Afzondering tot iets en gemeenschap met iets kunnen in verschillende mate aanwezig zijn. Israël had hiervoor een treffend onderwijs. Zij waren allereerst als volk geheiligd (zie, behalve

de reeds opgegeven teksten, ook nog Deut. 7:5, 6; Jes. 63:12). Van dit volk was een stam (Levi) bijzonder geheiligd. (Deut. 10:8; Num. 3:9, 10; 17:8) Uit die stam was dan weer een familie (Aäron en zijn zonen) in nauwere gemeenschap met God (Num. 16:8-10, 40; 18:1-7) en in die familie een man (Aäron, Heb. 11:1-7).

We hebben in vroegere hoofdstukken op uitvoerige wijze de verschillende “posities” van de gelovigen en hun graden van gemeenschap met God onderzocht. Met elk dezer komt een zekere trap van heiligheid overeen. Een “zoon” is in nauwere gemeenschap met God dan een “kind” en een “volwassen man” dan een “zoon”. Zelfs de in-Christus-ongelovige kan reeds in zekere mate met God in gemeenschap gebracht worden door een gelovige (1 Cor. 7:14).

Naar de positie hebben we in Christus de volle mate der heiligheid, die aan die positie verbonden is (zie b.v. 1 Cor. 6:11; Heb. 10:10). Dat is geheel een werk van God voor ons, daartoe kunnen wij niets bijdragen. Het is God Die ons in die gemeenschap plaatst. “In Christus Jezus” zijn we geheiligd (1 Cor. 1:2). Die heiliging is ons deel als we zelf door geloof “in Christus” zijn. Nu moeten we ook naar die positie wandelen. Dat is ook niet van ons, al hangt het van ons af, want het is God die ons de mogelijkheid geeft. In die wandel nu is vooruitgang mogelijk in heiligheid, het is een proces. We moeten de heiligmaking *najagen* (Heb. 12:14), wij *worden* geheiligd (Heb. 2:11; 10:14), we moeten *geheel* geheiligd *worden* (1 Thes. 5:23). Zelfs in de hogere positie, bij het samen-lichaam, is nog heiliging (Ef. 5:26, 27).

We zien hier weer, hoe nodig het is te *weten* wat God voor ons gedaan heeft en die dingen te onderscheiden. Wil men een heilig leven leiden, dan minachte men dus de kennis en het verstand niet. We bedoelen vanzelf niet, dat deze alleen voldoende zijn. Het verstand moet voor eerst door God verlicht worden en bij het kennen moet ook het geloven komen. Zonder kennis van Gods Woord blijft echter alles in het vage en kan men het doel niet bereiken dat God met ons heeft. Daarbij verlieze men niet uit het oog, dat ware kennis en geloof betreffende een hogere positie slechts dan mogelijk gemaakt worden als we heilig wandelen naar de positie, die we bekleden. Wat niet wil zeggen, dat we door die wandel iets kunnen verdienen uit eigen kracht (zie vroegere hoofdstukken over werken en loon).

Sommigen hebben heiliging verward met reiniging. Anderen hebben, uit reactie, de twee geheel gescheiden. Voor ons moeten die twee wel onderscheiden, maar niet gescheiden worden. Heb. 9:13 brengt ons op het spoor: **“heiligt tot (pros, d.i. met het oog op) de reinigheid”**. We hebben reeds gezien, hoe men bij heiliging moet onderscheiden tussen heiliging *weg van* iets en *tot* iets. Het begrip van reiniging is. nauw verbonden aan dat van heiliging (of afscheiding) *van* iets. Als God Israël afscheidt van de volken, dan zijn ze ook, naar de positie, van der volken zonden gereinigd. Dat belet niet dat ze naar de wandel nog moesten gereinigd worden, wat voor dit volk op zeer treffende wijze voorgesteld wordt door het water van Num. 19. Hetzelfde leren we uit Joh. 13:10. We kunnen ons heiligen en reinigen *van* iets omdat we reeds geheiligd zijn *tot* iets. Door onze gemeenschap met God geven we van zelf op wat zonde is, reinigen we ons in de wandel. We zonderen ons af van de wereld en wijden ons geheel toe aan God.

De heiliging *weg van* iets is dus negatief, de heiliging *tot* iets is positief. Dit laatste houdt geen verband met de zonde en zo lezen we dan ook in Joh. 10:36 en 17:19 dat de Heere Jezus geheiligd werd.

De heiligheid of gemeenschap met God blijkt onder meer door het werken en het wonen van de Heilige Geest en van Christus in de gelovige (Joh. 3; Rom. 8:1, 4, 9-11; 1 Cor. 6:19; Gal. 4:6; Ef. 3:17 enz.)

Men lette er verder op, dat een ander Gr. woord (hieros) ook twee maal door “heilig” vertaald is. 1 Cor. 9:13; 2 Tim. 3:15. Het betreft iets, dat wel aan God toegewijd is, doch daarom nog niet met Hem in gemeenschap staat. “Hieron” is vertaald door “tempel”; het Gode toegewijde gebouw met de voorhoven. “Hiereus” is vertaald door “priester”: de Gode toegewijde man. De priester is daarom nog niet heilig, maar moet zich juist heiligen (zie b.v. 2 Kron. 5:11).

De Schrift is niet alleen Gode toegewijd (hieros, 2 Tim. 3:15), doch ook heilig (hagios, Rom. 1:2). Zij is uit God en Hij blijft in nauwe gemeenschap met de Schrift. Daarom ligt er zulk een kracht in.

Heel de weg der behoudenis is ook die der heiliging. Volgens de positie en de wandel zijn we tot op een zekere mate geheiligd. In de positie bezitten we de heiligheid, in de wandel moet ze uitgewerkt worden. Volgens de positie geeft God ons een overeenkomende mate van heiligheid. Wij moeten ze ons echter geleidelijk toe-eigenen in Gods kracht. Maar al is dit een proces, daarom behoeft het niet noodzakelijkerwijze lange tijd te duren.

REEKS I. **Het Profetische Woord** Nº 75.

OPENBARING (vervolg).

3 Het wereldrijk van het Beest.

OPENB. 13 EN 17.

Bij Daniël hebben we reeds uiteengezet, hoe in grote trekken het verloop der wereldhistorie zal wezen. Het 5^e rijk van Daniël 2 is nog niet gekomen of hoogstens in opkomst. Het vierde is geweest. Toen Israël in Hand. 28 geestelijk en in 70 na Chr. politiek uitgeschakeld werd en tijdens de bedeling der verborgenheid, aanvangend na Israëls terzijdezetting, Lo-Ammi is, zinkt het vierde rijk, dat het laatste had kunnen worden, terug en verbreekt. De eb komt. Deze eb in de historie heeft zo’n 19 eeuwen geduurd. Nam het Romeinse rijk in 117 na Chr. Babel in, gaandeweg zonk het weg. Nu is het vijfde rijk nodig om met het vierde in bond en de andere onderwerpend, het rijk van ’t Beest te worden van Openb. Waar Israël weer aan het opkomen is, zal ook het vijfde rijk verschijnen en tegenover Israël komen te staan. Hoe lang dit nog duren kan, is niet te zeggen. De vloed zal evenwel opkomen. Na dit vijfde rijk komt de “zee”, de woelende wateren van volken en scharen en natiën en tongen, Op. 17:15. En dan klimmen uit die zee de 4 dieren op van Dan. 7, waarvan de eerste drie de herleving zijn van de oude rijken Babel, Médo-Perzië en Griekenland en het vierde het gecombineerde vierde en vijfde rijk van Dan. 2, dat de overige zal vertreden. We herhaalden kort Daniël. Zie aldaar de bredere uiteenzetting.

HET VIERDE RIJK.

Openb. nu heeft het over dit vierde rijk en is daarmee de voortzetting van Daniël. Het verband er mee ligt in Op. 13:1 ***“En ik zag uit de zee een beest opkomen, hebbende 7 hoofden en 10 hoornen.”*** De 7 hoofden zijn de cesars, keizers of heersers der 4 wereldrijken. Babel 1, Médo-Perzië 1, Griekenland 4, Pan-Europa 1, benevens de 10 koningen van het dan voorbijgegaane vijfde rijk. Daniël 7 spreekt van die 10 hoornen in vs. 7, 20 en 24, Dan. 8 over de vierdeling van het derde rijk, zie vs. 22, 23. De “hoofden” komen eerst op in de laatste tijd, met hen begint de aanvang van die rijken.

Johannes ziet het vierde beest als de pardel, de beer en de leeuw, Daniël als leeuw, beer en pardel na elkaar opkomen en vertreden worden door het ongenoemde gedrocht. Johannes blikt terug, zij zijn er dan al. Hij legt alleen het aanknopingspunt met Daniël om dan verder te gaan. Dat doet hij in hfdst.17.

Het vierde wereldrijk van Dan. 7 is dat, hetwelk de Draak stevig. Het is het Beest dat Johannes uit de zee ziet opkomen. Uit Op. 13 blijkt, dat het Beest zowel een rijk als een persoon is. Eerst wordt van het rijk gesproken, vs. 1, daarna van de persoon, vs. 4. Het blijkt, dat het Beest een der hoofden is, vs. 3, o.i. het hoofd van het vierde rijk, dus van Pan-Europa.

Het Beestrijk zal er eerder zijn dan de Beestpersoon. Johannes zag, dat dit rijk dan reeds vijf koningen gehad heeft, Op. 17:10. In het stadium waarin hij het toen zag, was reeds de zesde koning aan het bewind. O.i. vallen de vijf koningen onder de 7 zegelen. De politieke Antichristus is er dan al, het is de Kleine Hoorn uit Dan. 8, opkomend uit een der 4 staten van Griekenland, het derde wereldrijk, dus niet uit Rome. Hij heeft dan nog niet de wereldmacht in handen, de zesde koning heerst dan nog over het Gedrocht, de Antichristus is nog de verachte. Het gaat evenwel niet goed met het wereldbewind. Vandaar dat er reeds vijf koningen gevallen zijn en de zesde het ook niet houden kan. De Antichristus weet nu de aarde te bekoren, de ure der verzoeking is gekomen. Eindelijk gelukt het hem 3 der 10 Hoornen uit te rukken. Daarmee is de weg gebaad om de plaats van de zesde koning van het vierde rijk in te nemen. Deze wijkt of sterft. In elk geval komt de politieke Antichristus als de zevende koning. Nu kan men hem het Beest noemen. Hij is tevens ook de achtste, Op. 17:11.

HET BEEST.

De dag des Heeren komt niet, voordat de mens der zonde, de zoon des verderfs, geopenbaard is. Voor hij geopenbaard is, is hij er al, doch niet als vorst van het vierde wereldrijk. Hij is er als Kleine Hoorn, die zich groot maakt, Dan. 8:10. Hij is dan vorst van een der Griekse rijken, Dan. 8:9, nog niet van het Beestrijk. Die toestand ziet Johannes in Op. 17:10 Ook zo is Daniël met Openb. verbonden. De troonsbestijging van het Beest heeft mogelijk plaats in de pauze tussen het zesde en zevende zegel. De pauze van een half uur in de hemel is daar dan symbool van. Zijn optreden als Beest valt dan onder de 7 bazuinen en de 7 schalen, de tijd van de laatste jaarweek van Daniël 9, waarin hij een verbond maakt voor een week, vs. 27.

Na drie koningen vernederd te hebben, sluit het Beest met tien koningen een verbond. Of dit de reeds genoemde tien zijn, zegt de Schrift niet. Op. 17:12 zegt, dat de tien hoornen tien koningen zijn die het koninkrijk nog niet ontvangen hebben, maar als koningen macht ontvangen op (of voor, gedurende) een ure met het Beest. We kunnen aannemen, dat evenals het Beest opnieuw gevestigd wordt, de hoornen, waarvan er reeds drie uitgerukt waren, opnieuw optreden met dusdanige macht als er nog niet geweest is. Anderen houden hen, evenals de reuzen van Gen. 6, voor bovenmenselijke geweldhebbers, geboren uit de vereniging van engel en mens. Christus' toekomst lijkt dan ook zo voor hen op de dagen van Noach, Mt. 24:38, 39. We laten dit punt onbeslist.

Het vierde wereldrijk heeft nu ook ten volle de wereldmacht. Het Beestmens, de politieke Antichristus, de mens der zonde, de zoon des verderfs, heerst nu. Hij maakt nu een verbond met Israël en heerst over het afvallige volk, Dan. 8:23. Dan beginnen evenwel de twee getuigen hun getuigenis, Op. 11:2-7. Dit duurt 3 1/2 jaar. Zij getuigen ongetwijfeld tegen de verbondssluiting en de onheilige Anti-Goddelijke verbintenis, zoals een Mozes tegen Farao, een Elia tegen Achab sprak.

DE DODELIJKE WONDE.

Het Beest krijgt na de herleving der getuigen een dodelijke wonde. ***“En ik zag een van zijn hoofden als tot de dood verwond en zijn dodelijke wonde werd genezen en de gehele aarde verwonderde zich achter het Beest,”*** Op. 13:3. ***“En zij aanbaden den Draak (Satan), die het Beest (de politieke Antichristus) macht gegeven had en zij aanbaden het Beest, zeggende: Wie kan krijg voeren tegen hetzelfde,”*** 13:4. Op de tijd dat de Antichristus dood is, heeft Op. 17:11 het oog: ***“En het Beest dat was, n.l. als zevende koning, en niet is, dat is gedurende de tijd dat hij in de afgrond is (waaruit hij weer opkomt, 11:7), die is ook de achtste koning en is uit de zeven en gaat ten verderve.”*** Het Beest dat gij gezien hebt, was n.l. als zevende koning, en is niet, n.l. na het ontvangen van de dodelijke wonde, en het zal opkomen uit de afgrond (het onderaardse, Rom. 10:7, de hades) en ten verderve gaan, Op. 17:8. Men ziet dat we hier het Beest voor een persoon houden, het is de achtste koning. Het is geen stelsel, maar een persoon, niet het Pausdom, maar een mens. Evenzo zijn de twee getuigen mensen, geen O. en N.T. b. v.! Waar mogelijk letterlijk.

42 MAANDEN MACHT.

Na zijn opkomen uit de afgrond, strijdt het Beest tegen de twee getuigen. Hiermee begint de tweede helft der jaarweek. ***“En aan hetzelfde werd macht gegeven om grote dingen en godslasteringen te spreken... 42 maanden,”*** Op. 13:5. Het lastert nu God en Zijn naam en Zijn tabernakel en die in de hemel wonen 13:6. De laatste zijn wellicht de opgenomen 144.000. ***“En aan hetzelfde werd macht gegeven om de heiligen krijg aan te doen en om die te overwinnen,”*** 13:7, het krijgt macht over alle geslachten taal en volk, vs. 7, Nu wordt het aangebeden door hen, wier namen niet zijn in het boek des levens, vs. 8, en begint de toestand van Dan. 9:27 b, het stellen van de gruwel der verwoesting. Dit wordt bewerkt door het Beest uit de aarde.

HET TWEEDE BEEST.

“En ik zag een ander Beest uit de aarde opkomen en het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk, en het sprak als de Draak,” Op. 13:11.

Er komt dus nog een ander Beest op. Uit de aarde. Men kan ook lezen: uit het land, zie onze aantekening bij Op. 1:7. Dit Beest is de Valse Profeet, Op. 19:20. Die Profeet komt uit Israël. Reeds in Johannes de Dopers dagen had men de verwachting dat de profeet zou komen, Joh. 1:21, de door Mozes beloofde profeet, verwekt uit het midden van Israël, als Mozes, Deut. 18:15. Het is Israël ontgaan, dat die Profeet Christus was. Satan bootst dat profeetschap nu na en zendt de Valse profeet. Deze gelijkt op het Lam en spreekt als de Draak. Het is hij wellicht, van wie de Heere in Joh. 5:43 zegt, dat er een ander zal komen in zijn eigen naam en Israël naar hem, zal horen. Geen ander volk dan Israël verwacht de profeet door Mozes voorzegt. Ook hieruit blijkt, dat we hier in Israëls sfeer staan en dat: aarde beter vertaald kan worden door: land. Hij staat evenals Christus op, in Kanaän.

Wat doet hij nu? Als het Beest van zijn dodelijke wonde genezen is, maakt het tweede Beest, dat allen het eerste Beest, de politieke Antichristus, gaan aanbidden, Op. 13:12. Het doet grote tekenen, bootst de twee getuigen na, 13:13 (vergelijk met 11:5, 6) en laat een beeld voor het eerste Beest oprichten, 13:14. Dat is de gruwel der verwoesting, dit is het beeld dat tot verwoesting leidt, Dan. 9:27, Mt. 24:15. Het wordt gesteld in de heilige plaats, de tempel. We weten reeds, dat deze herbouwd zal worden, zie 2 Thess. 2 en zien hem herbouwd in Op. 11:1. De Antichristus kan vanzelf niet voortdurend in de tempel zitten, hij resideert er van tijd tot tijd, het beeld vervangt hem nu. Het kan zelfs spreken, Op. 13:15.

DE VERLOSSING.

Nu begint in alle felheid de grote verdrukking te woeden. De Mannelijke zoon is opgenomen, de Vrouw wordt vervolgd. Tijden en Wet worden veranderd. Het merkteken is aan alle volgelingen. Het wordt de tijd van Jakobs benauwdheid. Er heerst een geweldige haat tegen het Lam, Op. 17:14. Daaraan wordt een einde gemaakt door het opstaan van Michaël die onder Jehovah-Christus uitgaat om Israël te verlossen. Tegen Jeruzalem zijn dan alle Heidenen verzameld geworden. Deze stad is in de uiterste nood, zie Zach. 14:1, 2. De Heere daalt neder op de Olijfberg met Zijn duizenden engelen, 2 Thess. 1:7; Jud.:14; Mich. 1:3. Jeruzalem wordt ontzet, zijn inwoners kunnen tenminste vluchten, Zach. 14:4-7. Nog is het Beest niet uitgewoed. De krijgsmacht wordt samengetrokken in Armageddon, in de vlakte van Jizreël. Dan wordt de hemel geopend en verschijnt op het witte strijdpaaard de Getrouwe en Waarachtige, getooid met vele Koninklijke hoeden. De heerlegers in de hemel volgen Hem op witte paarden, Op. 19:11-18. De woedende Heidenen worden overwonnen. 19:19, het Beest en de Valse Profeet gegrepen, 19:20, de overigen gedood, vs. 21 en het hele land door, 1600 stadiën lang, wordt de pers van de toorn Gods getreden, Op. 14:20. Met het werpen van Beest en Valse Profeet in de poel des vuurs en van het opsluiten van Satan in de afgrond, is de overwinning volkomen, Op. 19:21, 20:1, 3.

NIET VERGEESTELIJKEN.

Men ziet hoe zo genomen de Schrift tot de Schrift wederkeert. Alles beweegt zich om Israël. Niet om de Christenheid. De grondfout van alle uitleggingen die menen dat het Beest Rome of het Pausdom is, is, dat zij uitgaan van de gedachte, dat de Christenheid de voortzetting is van Israël. Zij zien de bedeling der verborgenheid niet. Zij gaan ook Daniël voorbij.

De dieren zijn rijken, geen Kerken of systemen. De 2 Beesten uit Op. 13 zijn personen. Het (eerste) Beest is de achtste koning. Is dat de achtste paus? Het Beest uit de aarde is voor ons de valse profeet uit Israëls land voortkomende. Waarom de Schrift niet genomen naar rede en verband, waarom er iets anders van gemaakt. Volgens Op. 19 worden het Beest en de Valse Profeet geworpen in de poel des vuurs en blijven daarin gedurende de eonen der eonen. Nu is volgens het Adventisme en Russellisme het eerste Beest het Pausdom, het tweede het Protestantisme in Amerika. Worden die twee geworpen in de poel des vuurs? Komen die twee stelsels in een letterlijk vuur? Dat vuur brandt immers met sulfer, zwavel. Is dit geestelijke sulfer? Volgens Gen. 19 werd Sodom en Gomorra ook verbrand met vuur en sulfer. Waar het in Gen. 19 letterlijk is, zien we niet in, waarom we het in Op. 19 figuurlijk moeten nemen. We geloven in een letterlijke poel des vuurs. Vanzelf kunnen daarin geen figuurlijke dingen worden geworpen.

Volgens het Adventisme is het merkteken de Zondagsviering. Dit wordt gegeven door het Beest, zegt het Adv. Daarmee bedoelt het 't eerste Beest, het Pausdom. Maar de Schrift zegt, dat het tweede Beest het merkteken geeft; zie Op. 13:16. Het merkteken, de Zondagsviering, ingevoerd door het Pausdom, wordt gegeven door het Protestantisme! Dat is immers het tweede Beest, volgens het Adv. Men ziet, waar men zo uitkomt. Waarom Gods Woord niet aanvaard, waarom er aan af- of toegedaan. Het merkteken zal een bepaald teken zijn, dat letterlijk te zien is aan voorhoofd of rechterhand.

666

In dit verband een enkel woord over het getal 666. Het Adv. maakt daar Vicarius Filii Dei van, plaatsvervanger van de Zoon Gods. Hier vormt men dat getal *met Latijnse cijfers*. Daarbij moet men er overslaan, b.v. de a, de r, de f. Deze toch behoren niet tot de Latijnse cijfers. Zo krijgt men een scheef geknutsel om zijn systeem op te houden. We moeten met het Grieks rekenen. Het Gr. heeft geen cijfers en drukt de getallen uit door letters. Het getal 666 nu bestaat uit drie letters X (chi), § (xi) en S (sigma), respectievelijk 600, 60, 6. Deze letters op

voorhoofd of een bepaald merk (een swasticakruis of iets anders), zullen het teken zijn, dat de dragers recht geeft om te kopen en te verkopen. Die tijd is nog niet daar. Adventisten die zonder het merkteken van het Beest zijn en daarom sabbatvierders, kunnen (gelukkig) nog kopen en verkopen. Ze worden ook niet getroffen door de plagen uit Openb. als zij aan dat Boek af en toe doen. Zij zijn zo zelf een tegenspraak van hun eigen leer.

4. Babylon.

BABYLON IS HET OUDE BABEL.

We komen nu tot punt 4: Babylon. Wat is Babylon? De Schrift is hierin afdoende. Ze geeft haar eigen verklaring. Babylon is voor haar de grote stad, die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde, Op. 17:18; 18:16, 18; de grote sterke stad, Op. 18:10, de vrouw, de grote hoer die zit op vele wateren, Op. 17:2, 3.

Velen in onze dagen zeggen de Hervormers na, dat Babylon Rome is. Anderen menen, dat het de Christenheid is of het Pausdom. Voor nog weer anderen is het de verwarring onzer dagen. Laat ons een en ander kort bezien.

Babylon heet de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde, Op 17:5. Gruwelen zijn afgoden. Hoe kan Rome de moeder zijn der afgoden die er voor het Pausdom al waren? Aangenomen zelfs dat het heidense Rome dat is, hoe dan met de afgoden der Kanaänieten, die er al waren voor Rome's stichting in 753 voor Chr. We wezen er al bij Jeremia op, dat Babel in het land der Chaldeëen lag, aan de Frath, Jer. 50:1. Voor ons is Babylon van Openb. de Griekse naam van het Babel van het O.T. We staan verder bij de vele meningen niet stil, maar geloven dat als God Babylon zegt, Hij Babylon bedoelt. Waarom er wat anders gelezen. Dat Babel thans niet bestaat, behoeft toch geen bezwaar te zijn voor de vervulling van dit woord. Of kan het niet weder herbouwd worden? Waarom het Rome moet zijn, zien we niet in. Er leven op aarde 'n 1150 miljoen niet-christenen tegen 'n 580 miljoen Christenen, waarvan 180 miljoen Protestanten. De Paus heeft hoogstens invloed over 'n 275 milj. Roomsen. (Er zijn ± 125 milj. Grieks-Katholieken). Daartegenover staan bijna 1200 miljoen, waarover Rome geen macht heeft.

BABYLON NERGENS FIGUURLIJK GEBRUIKT

Wie Schrift met Schrift vergelijkt en gelooft dat God meent wat Hij zegt, neemt Babylon te zijn het oude Babel, dat thans wel niet meer bestaat, maar weder op zal komen. Hoe meer het Oosten naar voren komt, des te meer zal Babels herbouw noodzakelijk worden. Evenmin als de rijken van Daniël 2, die *tezamen* vermalen zullen worden, thans al bestaan of het Beestrijk er al is, evenmin is Babel er al. Maar even zeker als het een geschiedt, komt het andere. Wie de Schrift gelooft, acht geen ding dat voorzegd is onmogelijk.

Het Calvinisme is de mening toegedaan, dat Babel de wereldmacht symboliseert. Het moet evenwel toch tot de conclusie komen, dat die wereldmacht eenmaal toch ergens zetelen moet. Dat zou kunnen zijn te Parijs, te Londen, te New York, wellicht ook te Moskou. Of waar dan ook. Is het niet eenvoudiger de Schrift te aanvaarden en te zeggen, dat Babylon Babel is, de stad aan de Eufraat. *Nergens wordt Babel in de Schrift figuurlijk gebruikt*, 't Is altijd de stad in het land van Sinear. Waarom ook niet in Openb.? Petrus schreef van daaruit zijn eerste Brief, 1 Petr. 5:13. Indien dit Rome is, waarom spreekt Paulus dan ook niet van Babylon. Als we aanvaarden, dat Babylon het herbouwde Babel is, weten we meteen dat we nog niet in de eindtijd leven. Zeker, het Oosten ontwaakt en alles kan snel verlopen. Maar Babel is nog niet herbouwd en de grote koopstad geworden die Op. 18 ons te zien geeft. En vóór die tijd kan het einde niet komen.

We geven hier een lijst van teksten uit het O.T. en uit Openb. De lezer kan dan zelf naslaan en vergelijken.

Jer. 51:13	en Op. 17:1	Jer. 51:9	en Op. 18:5
“ 51: 7	“ 17:4	“ 51:15	“ 18:6
“ 51: 7	“ 17:2	“ 50:29	“ 18:6
Jes. 47: 5, 7	“ 17:18	“ 51:8	“ 18:2
“ 47:9	“ 18:7, 8	“ 51:63, 64	“ 18:21
Jer. 51:25	“ 18:8	Jes. 13:21	“ 18:2
“ 51:6, 45	“ 18:4		
“ 50: 8	“ 18:4		

De goddeloosheid krijgt eenmaal een huis in het land Sinear, Zach. 5:1-11. Het afvallige volk Israël zal door zijn rijkdom de economische wereldmacht in handen krijgen. Babel wordt een weeldekoopstad. De kooplieden der aarde zullen daar voor hun goederen een afzetgebied hebben en het na zijn ondergang bewenen, Op. 18:11. Nimmer kan van Rome of het Pausdom gezegd worden wat Op. 18:11-16 zegt van Babel. We willen Rome's zonde van vervolging enz. niet verkleinen of vergoelijken, maar Lutheranisme en Calvinisme hebben ook hun schavotten opgericht en staan daarin in beginsel aan het Rome der 16^e en 17^e eeuw gelijk.

ROME KARIKATUUR LICHAAM.

Babel wordt de grote Hoer genoemd. Luther heeft Rome zo genoemd. Maar Luther is de Schrift nog niet. We weten hoe hij tegenover Openb. stond. De mening, dat Babel de grote Hoer is, heeft ook een geestelijke achtergrond. Men meent, dat de Gemeente die Zijn Lichaam is de Bruid is. Heeft men evenwel ooit in het natuurlijke gezien, dat het lichaam van de bruidegom de bruid is? Dan dat ook niet in de Schrift ingelegd waar God juist natuurlijke beelden neemt om ons het geestelijke iets nader te brengen. Te menen, dat de Bruid in het geestelijke het Lichaam is, is de Schrift geweld aandoen.

Tegenover een hoer staat een bruid. Is Rome de Hoer, dan is het Lichaam de Bruid. Beide lopen parallel. Is evenwel het Lichaam dat God thans bereidt, de Bruid niet, en het is dat niet, dan is Rome de Hoer niet. *Rome is karikatuur lichaam*, geen karikatuurbruid. De Hoer kan alleen optreden naast de Vrouw en de Bruid. De Vrouw is Israël. Naast Israël moet een karikatuurvrouw staan. Dat is niet de Kerk van onze bedeling. Het is het door de Mammon in Hoer ontaalde Israël, dat zijn eer te koop heeft en die geeft om des gewins wil. Spreekt Ezechiël 16 al niet van het hoerachtige Israël?

DE HOER OP HET BEEST

De Hoer zit op het Beest. Het Beest is hier het Beestrijk. Dit zitten geeft een macht aan. Het is Israëls economische macht over de politieke wereldmacht. Velen menen, dat de Hoer en het Beest hetzelfde zijn De Schrift onderscheidt ze. Het afvallige Jodendom krijgt de economische macht in handen en concentreert het handelswezen in Babylon. Het zal de wereld door zijn bankwezen beheersen. De 10 koningen met de Antichristus als hoofd, de politieke macht dus, zal deze economische wereldmacht haten, Op. 17:16 en ze eindelijk verwoesten. Als Beest en Hoer het Pausdom waren, zou het Pausdom het Pausdom verwoesten!

Babylon zal hoereren met de koningen der aarde, Op. 17:1. Dat zal ongetwijfeld het Beest en de 10 koningen niet bevallen. Nu krijgt Babel zijn oordeel thuis. Vol van het bloed der heiligen en getuigen van Jezus, komt eindelijk het oordeel over de Eufraatstad en deze wordt verbrand. Dat geschiedt als de zevende engel zijn fiool uitgiet, Op. 16:17-19. Openb. 18 is dus uitwerking van de zevende schaal (fiool), Openb. 17 een tussengedeelte ter inleiding.

BABELS OORDEEL.

Voor de dag des Heeren begint, is Babel of Babylon herbouwd. Dit zal wellicht al geschied zijn als de wereldrijken van Daniël 7, waarbij ook Babel is, opduiken uit de volkenzee. Het wordt een grote stad die niet zozeer handelt maar koopt, 't Is een stad van weelde, Op. 18:9, 19, de stad der rijke Israëlieten, zie vs. 12-14. Het gelovig Israël wordt vermaand uit haar uit te gaan. "Gaaf uit, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt," Op. 18:4, Jer. 50:8. Eindelijk valt het oordeel, Babel wordt ingenomen en verwoest en zal als een steen wegzinken, Op. 18:21, Jer. 51:63, 64. ***"Alzo zal Babel... zijn gelijk als God Sodom en Gomorra omgekeerd heeft,"*** Jes. 13:19. Bewijs dat Babylon geen stelsel of verwarring is. Sodom en Gomorra zijn verbrand, in korte tijd. Zo zal het ook de stad Babel vergaan. ***"En alle stuurlieden en al het volk op de schepen en bootsgezellen en allen die ter zee handelen, stonden van verre en riepen, ziende den rook van haar brand, zeggende: Welke stad was deze grote stad gelijk?,"*** Op. 18:17, 18. Kan men een stelsel zien verbranden?

Het oordeel over Babylon wordt voltrokken door het Beest en de 10 koningen. Zij willen zich zo bevrijden van de heerschappij van het afvallig Israël. Daarna trekt hij op om Israël in Kanaän te bestrijden en vergadert alle Heidenen (Volken) tegen Jeruzalem, Zach. 14. Inmiddels schijnt de Koning van het Zuiden, Egypte, het juk afgeworpen te hebben, Dan. 11:40. Ook het Noorden, Syrië, begint oproerig te worden. Het Beest zal eerst tegen het Zuiden optrekken, daarna in het land des sieraads, Kanaän, komen, Dan. 11:41. Hij wint de slag, maar verneemt nieuwe onheilspellende geruchten uit Oosten en Noorden. Het zijn waarschijnlijk de tijdingen van het oprukken van de koningen van het Oosten. Onder de zesde schaal is hun de weg gebaad door het uitdrogen van het water van de Eufraat, Op. 16:12. Uit grimmigheid vertreedt het Beest nu Israël. De Heere grijpt voorlopig in en verlost Jeruzalem, Zach. 14. Nu gaat er door middel van drie onreine geesten, n.l. van die van Draak, Beest en Valse Profeet een oproep uit tot de koningen der aarde om zich te vergaderen tot de krijg tegen het Lam, Op. 16:13, 14. In Armageddon worden de legers verenigd. Dan komt de zevende schaal, 16:17 en grijpt God andermaal in door Christus te zenden op het witte paard des strijds. Hij gaat de wijnpersbak van God treden en overwint allen. Hiermee is Gods toorn geëindigd.

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 6.

3 Wie zijn de “Wij” van Efeze 1-3.

“WIJ” EN “GIJ”. Waar men meent, dat het “Lichaam van Corinthe” overgaat in het “Lichaam van Efeze”, waarin de Heidenen op een lijn gesteld worden met de Joden en het erfdeel van de laatsten naar de hemel verplaatst wordt, alsof Christus als Jood daar zit, komt men ook tot een eigenaardige verklaring van Ef. 1-3 wat betreft het “wij” en het “gij”. De “wij” zegt men zijn de Joden, de “gij” de Heidenen. Men grondt dit vooral op Ef. 2:11 **“... en *gij die eertijds Heidenen waart in het vlees*”** en 2:13 **“... *gij die eertijds verre waart, zijt nabij geworden*”**. Wij willen een en ander narekenen en de proef op de som maken. Daartoe zullen we overal waar “wij” of “ons” staat het woord “Joden” bijvoegen en overal wat “gij” en “u” staat Heidenen en zien tot welke conclusies dit leidt. Zijn ze houdbaar, dan is het “Lichaam van Efeze” nu het samenlichaam van Jood en Heiden, zo niet, dan zijn Jood en Heiden thans samenlichaam met Christus en is de verborgenheid iets geheel nieuws.

NIEUW KOMMENTAAR OP EFEZE.

Beginnen we dan: ***“Genade zij u (Heidenen) en vrede van God onzen (der Joden) Vader en den Heere Jezus Christus. Gezegend zij de God en Vader onzes (der Joden) Heeren Jezus Christus, die ons (Joden) gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de ophemelse (d. i. volgens de bestrijders op de hemellichamen) in Christus, gelijk Hij ons (Joden) uitverkoren heeft in Hem,... opdat wij (Joden) zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem; in liefde ons (Joden), verordineerd hebbende tot het “tellen in de zoonsstand (grondtekst) ...door welke Hij ons (Joden) begenadigd heeft in den Geliefde, in Wien wij (Joden) hebben de verlossing door Zijn bloed... ons (Joden) in alle wijsheid bekend gemaakt hebbende de verborgenheid van Zijn wil... wij (Joden), die te voren verordineerd waren naar het voornemen Desgenen die alle dingen werkt naar den raad van Zijn wil, opdat wij (Joden) zouden zijn tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, wij (Joden), die een voorhoop hebben in Christus (grondtekst), in Wien ook *gij (Heidenen)*, nadat *gij (Heidenen)* het woord der waarheid, het evangelie uwer (der Heidenen) behouden is, gehoord hebt, in Wien ook *gij (Heidenen)* nadat *gij (H.)* geloofd hebt, (Gr.: toen *gij geloofdet*), zijt verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte Die het onderpand is van onze (der Joden) erfenis...*”**

Daarom ook ik, gehoord hebbende van het geloof in den Heere Jezus, dat onder u (Heidenen) is, en de liefde tot al de heiligen, houd niet op voor u (Heidenen) te danken, gedenkende uwer in mijn gebeden, opdat de Vader der heerlijkheid u (Heidenen) geve den geest der wijsheid ...opdat *gij (Heidenen)*, moogt weten, welke *zij de hoop van Zijn roepingen welke de rijkdom zij van de heerlijkheid Zijner erfenis in de heiligen...*”

***En u (Heidenen) heeft Hij mede levend gemaakt, daar *gij (H.)* dood waart voor (niet: door) de misdaden en de zonden, in welke *gij (H.)* eertijds gewandeld hebt ...onder dewelken ook *wij (Joden)* allen eertijds verkeerd hebben. Maar God... toen *wij (Joden)* dood waren door (voor) de misdaden, heeft ons (Joden) levend gemaakt met Christus (uit genade *zijt *gij (H.)* behouden geworden*) en heeft ons, (J.) mede opgewekt en heeft ons (J.) mede gezet in de ophemelse (plaatsen) in Christus Jezus...*”**

... Want wij (Joden) zijn Zijn maaksel... Daarom gedenkt gij die eertijds Heidenen waart en die voorhuid genaamd werd van degenen die genaamd zijn besnijdenis in het vlees die met handen geschiedt, dat gij (H.), in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls en vreemdelingen van de verbonden der beloften... Maar nu, in Christus Jezus zijt gij (H.), die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus. Want Hij is onze (der Joden) vrede, die deze beiden één gemaakt heeft... En komende heeft Hij door het evangelie vrede verkondigd u (H.), die verre waart en dien die nabij waren. Want door Hem hebben wij (Joden) beiden de toegang door een Geest tot den Vader. Zo zijt gij (H.) niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen (der Joden) en huisgenoten Gods, gebouwd op het fundament... op welken ook gij (H.) medegebouwd wordt tot een woonstede Gods door den Geest.

... Indien gij (H.) maar gehoord hebt van de bedeling der genade... dat de Heidenen samenbezitverkrijgers, samenlichaam en samendeelgenoot zijn van de belofte in Christus... Mij... is deze genade gegeven om onder de Heidenen door het evangelie te verkondigen den onnaspeurlijke rijkdom van Christus.

Daarom bid ik u (H.), dat gij niet vertraagt in mijn verdrukking voor u (H.)... opdat gij (H.) ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, (Joden)...

Zo bid ik u (H.), dan... dat gij (H.), wandelt waardiglijk... u (H.) benaarstigende ... gelijkwijs gij (H.) ook geroepen zijt tot één hoop uwer roeping... Maar aan elk van ons (Joden), is de genade gegeven naar de maat der gave van Christus... totdat wij (Joden), allen zullen komen tot de enigheid des geloofs... opdat wij (Joden) niet meer kinderen zouden zijn.

Ik zeg dan dit, ... dat gij (H.) niet meer wandelt gelijk de Heidenen (andere staat niet in het Grieks) ... Doch gij (H.) hebt Christus alzo met geleerd, indien gij (H.) maar gehoord hebt... dat de waarheid in Jezus is. “

DE INCONSEQUENTIE.

Tot zover de omzetting in de toonschaal der bestrijders. De lezer kan dit nu zelf wel voortzetten. We bezien het bovenstaande nu wat nader. Gelooft men, dat Paulus nu met de “wij” en “ons” de Joden op het oog heeft en met de “gij” de Heidenen? Zo ja, dan moet men ook geloven, dat God allereerst der Joden Vader is, vs. 2, dat God de Joden in Christus uitverkoren heeft in Hem, vs. 4, d.w.z., toen voor de nederwerping der wereld, toen er nog geen Jood was, dat Hij Christus als Jood aanziet en Hem deswegen zegent met alle geestelijke zegening, vs. 3, dat Hij de Joden voorgetrokken heeft in Zijn zegening, vs. 4-14. Maar dit wordt weersproken door Rom. 2:29, waarin God ook even goed de God der Heidenen heet, volgens Gal. 3:5 waarin staat, dat in Christus, en over Hem gaat het in Ef. 1 vooral, noch Besnijdenis, noch Voorhuid enige kracht heeft, door Hand. 15:11, waarin Petrus zegt, dat hij gelooft door de genade des Heeren Jezus zalig te worden op zulke wijze als ook “zij”, dus niet “zij” als “wij” (Joden) en verder door de hele Paulinische bediening die steunt op de rechtvaardiging door bet geloof zonder de wet en zonder de besnijdenis.

God heeft geen Joden uitverkoren in Hem, want in Christus is noch Jood noch Griek, Gal. 3:28. God is niet der Joden Vader wat betreft hun voorrang, God begenadigde niet allereerst de Joden in de Geliefde, maakte hen niet allereerst bekend met de verborgenheid van Zijn wil. Dat wordt al weerlegd door Ef. 3:11 “in Hem, in Welken ook wij (Joden) een erfdeel geworden zijn.” Als zij het geworden zijn, hebben zij het niet in de hoedanigheid van Jood.

Wij verklaren het “wij” en “gij” anders. Het “wij” moet niet verklaard worden door de vooropgezette mening, dat de Heidenen in Efeze op een lijn met de Jood getrokken wordt, maar door vs. 1 van Efeze: Paulus een apostel van Jezus Christus door de wil Gods, *aan de heiligen*

en gelovigen in Christus Jezus. (In Efeze ontbreekt in de oudste handschriften. “Efeze” was een algemeen rondschrĳven. De plaatsnaam, het adres, werd opengelaten en later ingevuld bij het afzenden naar een bepaalde gemeente). De “wij” zijn de heiligen en gelovigen. Deze kunnen beurtelings “gij” worden, niet gezien van uit het standpunt van Joodse voorrang, maar *bezien vanuit het standpunt van Paulus. Niet als Jood, maar als schrijver.* Het “gij” staat dus niet tegenover het “wij”, maar tegenover het “ik”. Het “wij” omsluit het “ik” en het “gij” en is geen tegenstelling met het “gij”. Het “wij” staat niet tegenover het “gij” maar vat het “ik” en “gij” samen. Zo gelezen, wordt alles duidelijk. De God en Vader onzes Heeren Jezus Christus is hun aller God en Vader. Die heeft hen, Paulus en de lezers (die hem althans gehoor geven) uitverkoren in Christus. Niet als Jood of als Heiden, maar als groep uit de mensheid voor de nederwerping der wereld. Die heeft hen verordineerd tot het stellen in de zoonsstand. In de Romeinenbrief schrijft hij reeds, dat zij, en dit waren Joden en Heidenen, ontvangen hadden de Geest der “aanneming tot kinderen”, Gr.: het stellen in de zoonsstand, 8:15. Evenzo in Gal. 4:5. En dit waren voornamelijk Heidenen. Rom. 8:15 en Gal. 4:5 werpen dus reeds de mening, dat in Ef. 1:4 Joden zouden bedoeld zijn, finaal omver. De “aanneming tot kinderen” betrof allen die heiligen en gelovigen waren, mits zij met Christus gekruisigd, gestorven en opgestaan waren, in Christus waren, Rom. 6, 8. Zij werden begenadigd in de Geliefde, zij hadden de verlossing in Zijn bloed, hun werd nu de nieuwe verborgenheid bekend gemaakt, hun werd een nieuw erfdeel verzekerd, zij moesten zijn tot prijs Zijner genade. Enz. Paulus sluit met zijn “wij” en “ons” niet uit, maar in. Als hij dan verder gaat om een bepaalde groep uit hen toe te spreken, b.v. de gemeente te Efeze, Laodicea, Filipp., enz. dan is het vanzelf “gij” vs. 13. Dit betreft dan een nieuw te winnen groep, een deel, dat het nu voor het eerst hoort, voor wie de verborgenheid uiteengezet wordt, die verlichte ogen mogen krijgen. Paulus zegt dan ook in vs. 18 niet: en welke de rijkdom zij der heerlijkheid Zijner erfenis in de Joden, maar: in de heiligen. De “wij” zijn dus niet de Joden, maar de “heiligen”. We zouden zo verder kunnen gaan met hfdst. 2 doch laten ook iets aan de lezers over. We wijzen er ten overvloede nogmaals op, dat de Jood niet als Jood in Christus in de ophemelse gezet wordt, 2:6, maar dat de “ons” hier de groep is van heiligen en gelovigen en de “gij” dat deel van de groep tot wie de nieuwe tijding komt. Men lette op de afwisseling van het “ons” en “gij” in vs. 8 en 10.

ONDERSCHIEDEN “GIJ’S”.

Maar, betekent het “gij in 2:11 dan niet de Heidenen? Dat is onloochenbaar, gezien de bijvoeging: “gij die eertijds Heidenen waart. Het Grieks heeft: Daarom, gedenkt, dat eens gij, de Heidenen in het vlees... Dat wil echter niet zeggen, dat voor “gij” steeds “Heidenen” moet gelezen worden. Dan had Paulus in 3:6 niet moeten schrijven: dat de Heidenen... enz., maar: dat “gij” ... samenlichaam zoudt zijn met ons.

Dat bij het “gij” wel nagegaan moet worden, wat er mee bedoeld wordt en alles maar niet gelijk gesteld mag worden, dat, m.a.w. de geleiding en onderscheiding veel fijner is, dan men aangeeft door botweg te beweren, dat “gij” de “Heidenen” betekent, althans in hfdst. 1-3 (dus niet in 4-6?) en er een andere lijn in gezocht moet worden, bewijst ook 5:22, 25, 6:1, 4, 5, 9. Hier vinden we dezelfde constructie als in 2:11:

“Gij vrouwen”, “gij mannen”, “gij kinderen”, “gij dienstknechten”, “gij, Heren”. Steeds staat er “de” zoals in 2:11, dus: de Heidenen, de vrouwen, de mannen, de kinderen, de slaven, de Heren. Ef. 2:11 luidt dus: Daarom gedenkt gij, Heidenen, in het vlees, die genoemd werd voorhuid van de zijde van hen die genoemd worden (de) besnijdenis in het vlees die met handen geschiedt. Wie deze tekst opmerkzaam leest, zal zien, dat Paulus niet zegt, dat zij zo genoemd werden door “ons”, door hem en de Joden die hem volgden, maar door hen die de Besnijdenis genoemd werden. Hij onderscheidt zich dus van die Besnijdenis en wijst daarmee drie groepen aan: de Besnijdenis, de Voorhuid en het “ons”. Maar dan kan het “wij” en “ons” niet zijn de Joden de Besnijdenis als zodanig, maar is iets anders. Voor ons hen die Paulus volgden.

WIE ZIJN DE “WIJ’S” EN DE “GIJ’S”.

Het “wij” en het “gij” is niet Jood en Heiden, maar de gehele groep als zodanig genomen en het toegesproken deel. Dat blijkt uit de praktische raadgevingen in hfdst. 4-6. Ook daar hebben we die afwisseling. Durft men volhouden, dat het “wij” en “ons” daar ook Joden, het “gij” en “u” Heidenen aanduidt? Zo ja, dan ontstaat de grootste ongerijmdheid. En zo neen, waarom is men dan zo inconsequent, dat men dit in hfdst. 1-3 wel in- en doorvoert en terugschrikt voor hfdst. 4-6? Als de regel alleen opgaat in 1-3 en niet in 4-6, deugt hij niet en bewijst, dat men een vooropgezette mening heeft. Deze zal schipbreuk lijden op de rots der realiteit. Nog een enkele tekst ter toepassing. 5:30 **“Want wij, is dat alleen de Joden? zijn leden Zijns Lichaams”**. 5:33 **“Zo dan ook gijlieden, elk in het bijzonder”**, zijn dit alleen de Heidenen? 6:12, **“Want wij hebben den strijd niet”**, enz. Zijn dit de Joden? 6:21 **“En opdat gij moogt weten”**, enz. Betreft dit alleen de Heidenen?

Laat men nuchter zijn en niet drijfverig doordraven op iets wat onhoudbaar is. Laat men onderscheiden. Als het “gij” van Ef. 1-3 steeds de Heidenen aanduidt, waarom dan ook niet het “gij” van Ef. 4-6. Men moet geen willekeurige maatstaf nemen.

We besluiten. Het “wij” in Ef. zijn niet de Joden of Joodse gelovigen als zodanig, maar omvat de hele groep heiligen en gelovigen die Paulus’ nieuwe openbaring ontvangen en aannemen en met wie Paulus zich vereenzelvigt zoals b.v. in 1Thess. 5:8, 1 Cor. 2:12, 16; 9:25, 12:13 e.a. Het “gij” is de groep tot wie de brief gericht wordt en is te bezien vanuit Paulus, des schrijvers, standpunt. De aanspreking “gij Heidenen”, bedoelt niet te zeggen, dat het “gij” in Efeze altijd “heidenen” aanduidt evenmin als uit het “gij vrouwen”, “gij mannen” enz. afgeleid moet worden, dat het “gij” steeds vrouwen of mannen aanduidt; het is slechts een aanspreking. In hfdst. 2 is wel sprake van de gesteldheid der Heidenen, geestelijk en historisch bezien, maar kan niet afgeleid worden, dat het “gij” steeds Heidenen als zodanig betekent, want dan zouden alleen de Joodse gelovigen mede opgewekt en medegezet zijn in de ophemelse plaatsen in Christus en niet ook de Heidenen. Dan zouden alleen de Heidenen gelovigen uit genade zalig worden en niet ook de Jodengelovigen en zouden alleen dezen Zijn maaksel zijn geschapen tot goede werken. Dit wordt reeds uitgewist door 2 Cor. 5, waarin geleerd wordt, dat, wie in Christus is, een nieuwe schepping is. En als zodanig spreekt Paulus hen toe. Dat hij hen herinnert aan het Heidenen zijn, bewijst te meer, dat er een nieuwe bedeling is ingegaan, die Hand. 28:28 aangeeft: **“Het zij u dan bekend, dat de zaligheid der Heidenen gezonden is en dezen zullen horen.”** Het “gij” in Efeze moet onderscheidelijk uitgelegd worden en niet maar oppervlakkig weg toegepast worden op de Heidenen.

De Weg der Behoudenis

BESLUIT.

De meeste delen dezer studie zijn in het kort behandeld. Enkele aanwijzingen zijn gegeven om de lezer aan te sporen verder te onderzoeken. Wij beklemtonen, dat het ons doel niet is, de lezer alles geheel gereed en afgewerkt voor te zetten. Hij moet, zoals de scharen van Mat. 15, het brood niet alleen aannemen, maar eten en verzadigd worden. Hij moet dus niet slechts lezen, maar onderzoeken, onderzoeken en nog eens onderzoeken. Wat onverteerbaar is verwijderen. Dat onderzoek moet zijn gehele inwendige mens, door de Geest verlicht, in beslag nemen.

De schets die wij hier geven, is niet alleen onvolledig, maar gebrekkig. Men neme dit niet als een vage uiting van valse ootmoed, maar als onze diepe overtuiging. Wel hebben wij dikwijls de gedachten van anderen aan de Schrift getoetst, en menen wij in enkele dingen de waarheid meer nabij te komen. Maar daarom beweren wij niet er te zijn. Wij sluiten ons in geen stelsel op en vragen oprecht aan alle geestelijke gelovigen mede te onderzoeken. Wij behouden ons

het recht voor onze eigen woorden te herzien en te verbeteren. Zo anderen, na een ernstig onderzoek, ons uit de Schrift aan- tonen, dat wij ergens mis zijn, zal het ons een grote vreugde zijn dit te erkennen, want dan komen wij dicht bij de waarheid. Dikwijls voelden wij ook onze onmacht de dingen uit te drukken zoals dat zou moeten. Moge meer bekwame handen hieraan een betere bewerking geven.

In dit onderzoek hebben wij gezien, dat God de mensen niet als poppen behandelt, maar Zijn goddelijkheid betoont door met betrekkelijk vrije schepselen tot Zijn doel te komen, Zo alleen kan die schepping Hem: werkelijk verheerlijken.

Waren de mensen slechts werktuigen zonder vrijheid dan was hij niet de almachtige God. Die Hij nu is en kon er ook maar alleen een “mechanische” verheerlijking zijn.

Wij hebben ook gezien, dat God niet méér van de mensen vraagt dan hij door Gods genade kan geven. Van de natuurlijke mens verlangt Hij slechts wat het lichaam en de ziel kan doen: uit de schepping God leren kennen en zich tot Hem keren. Hij geeft aan allen de mogelijkheid tot bekering. Na de bekering tot God, kan de geest van de mens in gemeenschap met God zijn en is er wedergeboorte. Zo is geloof en bekering “tot-in” Christus mogelijk. Van kind kan het dan gaan tot zoon en tot volwassen man. Dit is de geopenbaarde weg der verlossing, vrijheid, rechtvaardiging en behoudenis; van de oude mens tot de nieuwe mens.

Terloops hebben wij van de drie sferen van gemeenschap gesproken. In de aardse sfeer is nog een tempel en zijn er priesters nodig. In de hemelse sfeer is men met Hem gestorven en “in Hem”. Hij leeft dan in ons. Zijn rechtvaardigheid strekt zich over ons uit. Wat wij dan doen, kan Zijn werk zijn. Dan kan men ook zeggen: ***“Ik leef, doch niet meer ik. maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof van de Zoons van God”*** (Gal. 2:20).

In de over-hemelse sfeer is het gemoed verder vernieuwd, het hart meer gereinigd, de oude mens afgelegd. In het “samen-lichaam” is volkomen gemeenschap, volkomen verzoening, verlossing en rechtvaardigheid. Dan kan men spreken van “Christus, ons leven” (Kol. 3:4), dan kan Christus in ons hart *wonen* (Ef. 3:17).

Wij hebben ook geleerd, dat de uitverkiezing tot iets, anderen niet tot schade is, maar in de eerste plaats een opdracht om andere schepselen tot God te brengen. Voor welke positie God ons door Zijn besluit ook uitverkiest, daarin moeten wij volkomen naar Zijn verlangen leren wandelen. Zo prijzen wij de heerlijkheid Zijner genade en krijgen wij daarbij een genadeloon.

In de weg der behoudenis zien we hoe zich de hoop, het geloof en de liefde meer en meer uitbreiden hoe nauwer de gemeenschap met God is, hoe hoger de positie waarin men geplaatst is. Zo bereikt God Zijn doel met ons: Christus ons leven. Hoe worden en zijn alle dingen anders als men tot dat standpunt komt!

Hoe klein zijn wij voor al deze dingen! Hoe weinig dringt het werkelijk door tot onze geest! Hoe weinig maken wij gebruik van de bovennatuurlijke kracht, die door ons wil werken (zonder daarom stoffelijke wonderen te doen)! Hoe vele bittere lessen zijn er nodig om ons telkens van ons zelf af te voeren tot Hem, Die alle leven geeft!

Gods Woord bevat twee grote dingen: ten eerste hetgeen de schepping in haar geheel betreft, namelijk het uitwerken van Zijn voornemen in de verschillende aionen en bedelingen; ten tweede hetgeen de mens persoonlijk betreft, namelijk de weg der behoudenis. Van zonde, ongeloof en vijandschap moet men komen tot vereenzelviging met Christus. Het voornemen der eeuwen is het toneel dat ons aller weg omvat. We moeten van die achtergrond een zekere mate van kennis hebben of krijgen, doch ons vooral concentreren op hetgeen voor ons op een

gegeven ogenblik van het meeste belang is om vooruit te komen op de weg der behoudenis. Daarna kan men ook verder nader onderzoeken wat betreft het verre verleden of de verwijderde toekomst. Men moet dus vermijden zich te veel met het voornemen bezig te houden zonder dat we er persoonlijk aan deelnemen, dan is het een zuivere verstandskwestie. Men moet echter ook niet uitsluitend op het persoonlijke acht geven, want dan gaan we allicht allerlei vermengen en in andere bedelingen leven, wat niet naar Gods wil is. Geheel Gods Woord moet tot zijn recht komen en ons geheel, lichaam, ziel en geest, in beslag nemen.

Laat ons dan Gods Woord naarstig onderzoeken en vooruitkomen op de weg der behoudenis.. In welke positie we ons ook bevinden, we kunnen rekenen op God, Die ons de vooruitgang mogelijk maakt als we Zijn kracht naar Zijn wil gebruiken. Zijn woord zij een licht op dit pad. Laat ons bovenal naar de liefde trachten, ook als we de waarheid vasthouden. Ons doel zij nooit onszelf of enig ander schepsel, maar wel de verheerlijking van Zijn naam. Zijn genade zij daartoe met ons.

REEKS I.

Het Profetische Woord

N° 76.

OPENBARING (vervolg).

5 Inleiding van de Dag des Heeren.

HERHALEND OVERZICHT.

We hebben reeds opgemerkt, dat de kern van Openb. is hfdst. 6, 8 en 9 en 16-18. Hoofdst. 6 geeft beschrijving van de inleiding tot de dag des Heeren, de andere zijn de beschrijving van de dag zelf, de uitgieting der gerichtsoordelen. Wie Openb. wil ontleden, moet met de kern ervan beginnen en daar het andere om heen groeperen. Dat lost de moeilijkheden het eenvoudigst op. Waar echter eerst een en ander uitgewerkt moest worden ter wegneming van de Traditie, de omlijsting eerst nader moest gezien worden, moest het eigenlijke deel der schildering buiten nadere beschouwing blijven. Thans kunnen we dat in de gezichtskring betrekken.

Voor de oordelen beginnen, is Dan. 7 vervuld, zijn de vier rijken van de eindtijd opgekomen, is de Antichristus er, is Israël zich van zijn nationale eenheid bewust, al is het overgrote deel ook nog onder allerlei taal en volk en geslacht en natie verstrooid, bewijze de schare uit de grote verdrukking.

In de grote dag des Heeren klinken de bazuinen. Dan vangt de laatste jaarweek aan. We kunnen niet inzien, dat de inleiding tot de dag des Heeren zo kort zal duren. Hij zal wel een periode van enkele tientallen jaren beslaan. Zonder nu te zeggen dat het zo is, stellen we de mogelijkheid, dat deze inleiding tot de dag des Heeren een 30 a 40 jaar duurt. De laatste 7 daarvan vormen dan de grote en vreselijke dag des Heeren. Het kan ook zeer wel korter zijn, maar niet veel langer, want in de dagen van die koningen, zegt Dan. 2:44, dus van de eerste heersers in het vijfde rijk, zal God Zijn Koninkrijk oprichten. Als dus de 10 Koningen verschenen zijn, loopt de historie van deze eeuw in enige tientallen jaren af.

In de grote dag des Heeren verschijnen ook de twee getuigen. Mal. 4 zegt, dat Elia komen moet voor de grote en vreselijke dag des Heeren, dat is voor de laatste 3 1/2 jaar. Juiste onderscheiding lost de moeilijkheden op en doet volkomen harmonie zien. In de eerste 3 1/2 jaar der laatste week komen nu de oordelen van Openb. 8 en 9. Vooraf heeft de verzegeling plaats gehad, Op. 7:2. De oordelen doen het rijk van de Antichristus vreselijk schokken. Hij zelf ontvangt aan het eind van de zevende bazuin de dodelijke wonde, waarom er al vreugde is in

de hemel, daar deze slag zijn tenietdoening inleidt, Op. 11:15-17. Het einde is er evenwel nog niet, het Beest herleeft. We nemen uit de beschrijving der bazuinen letterlijk wat letterlijk kan. Waarom niet. Alle andere verklaringen spreken elkaar tegen. Gods woord legt hier niets uit, dus acht geen uitlegging nodig, het wil dus zeggen: aanvaard het zoals het er staat.

De zevende bazuin, het derde wee, valt uiteen in 7 fiolen. Fiolen waren vroeger flesjes. Een betere vertaling is evenwel: schalen. Hiermee begint de grote en vreselijke dag des Heeren, waarin de toorn Gods voleindigd is. Als de zevende schaal is uitgegoten, volgt het oordeel over Babylon. De 7 schalen lopen parallel met de grote verdrukking over Israël gaande. Uit woede tegen God Die hij niet erkennen wil doch evenmin kan loochenen, vervolgt de Antichristus de overigen van Israëls zaad die zijn beeld niet willen aanbidden. Het zevende zegel loopt door tot het einde. Het eindpunt is Op. 11:5: Het Koninkrijk der wereld is geworden (of: wordt) onzes Heeren en van zijn Christus, De zevende bazuin loopt ook door tot het einde. Dan wordt de verborgenheid vervuld, Op. 10:7, wat o.i. ook omvat Openbaring van de in God verborgen Christus, dus de komst van Op.19:11. De zevende schaal loopt ook tot het einde. We gaven in het overzicht van de kern van Openb. (zie hiervoor) reeds een en ander aan. Het 7e zegel valt uiteen in bazuinen, de zevende bazuin in schalen. Het geheel is een op elkaar opvolgende reeks van feller wordende oordelen.

HET VERZEGELDE BOEK.

In Op. 5:1 is sprake van een boek, verzegeld met zeven zegelen. We geloven, dat dit boek tot inhoud heeft Daniels profetieën. Daniël wilde gaarne nog meer vernemen, 12:8, maar hem wordt gezegd: **“deze woorden zijn toegesloten tot den tijd van het einde,”** vs. 9. In Openb. zien we nu het ontsluiten van Daniels boek, d.w.z. de nadere ontvouwing van de bijzonderheden en toekomstige omstandigheden.

Men ziet, dat men, om Openb. te verklaren, met Daniël beginnen moet. Elke verklaring die Openb. uiteenzet zonder eerst bij Daniël te beginnen en die uit het oog verliest, dat het gaat over zijn volk en zijn heilige stad, 9:24, over Israël, loopt kans in de fout gaan en moet door ons verworpen worden. Openb. is alleen te ontsluiten, door haar geheel betrekking te zien hebben op Israël en op wat zich in de eindtijd om Israël zal bewegen. Het “verzegelde boek” dat men zo vaak heeft willen ontsluiten, blijft verzegeld als men, niet uitgaat van en het uitlegt voor Israël. Als Christus nu het verzegelde boek neemt om dat te openen, betekent dit, dat Hij dingen gaat openbaren over Israël. Daarom heet Hij “de Leeuw” uit Juda’s stam, “de Wortel Davids”, 5:5.

DE ZEGELEN.

We nemen de zegelen, waar mogelijk, letterlijk op. Dit: “waar mogelijk” houdt rekening met de symbolieke taal waarin ze uitgedrukt worden. In de eerste 4 Zegelen is geen sprake van letterlijke paarden; het zijn symbolen van andere dingen. We hebben reeds aangegeven, waar de feiten in werkelijke bewoordingen zijn uitgedrukt, n.l. Mt. 24 (zie hier vóór: Mt. 24 en Openb.). Het eerste paard stelt voor ons het opkomen van de valse christussen en valse profeten voor. Niet de macht en doorwerking van het evangelie in de wereld. Zij die dat leren, verliezen uit het oog, dat we hier in de eindtijd leven; zij nemen de voorbijgegangene 19 eeuwen voor de tijd van de overwinnende ruiter. De ruiter kan allerm minst Christus Zelf zijn, want Deze opent het zegel waarin Johannes de ruiter ziet uittrekken. Waar de tweede, derde en vierde ruiter de oorlog, de honger en de dood voorstellen, dingen, die we ook in Mt. 24 vinden, geloven we, dat de eerste ruiter de opkomst is van de vele valse christussen en valse profeten van Mt. 24:4, 5. Uit een en ander blijkt ook, dat de zegelen geruime tijd in beslag kunnen nemen. Zeker enige tientallen van jaren.

Het eerste zegel. Dit symboliseert de tijd van het streven om alles in één hand te leggen, de

tijd van het opkomen van de werelddictators. Uit Op. 17:10 blijkt, dat het vijf koningen zal gelukken heerser over het Beestrijk te worden. Zij zullen zich echter niet kunnen handhaven, maar vallen.

Het tweede, derde en vierde zegel. Deze tonen aan, welke gevolgen dit alles zal hebben: oorlogen, besmettelijke ziekten, hongersnood.

Het tweede zegel verklaart zich zelf.

Het derde spreekt over de duurte der eerste levensmiddelen; het dagloon is een penning (zie Mt. 20:2); hiervoor kon men een maatje tarwe kopen, wat voldoende was voor één persoon; wie een gezin had, moest meer hebben en zich tevreden stellen met de mindere gerst. Men zal dus al zijn verdienste moeten uitgeven tot levensonderhoud. Het zal een zeer dure tijd zijn. Het “zwart” ziet op het zwart van de honger zijn. Zie ook Klaagl. 4:4-8; 5:10; Jer. 14:1, 2. Het brood is “naar het gewicht”, Ez. 4:10-17. Olie en wijn zullen zeer schaars zijn; mogelijk zijn zij bestemd voor de rijken; zij mogen in elk geval niet beschadigd worden om er maar niets van te verliezen.

Het vierde zegel. Dit geeft aan, hoe de dood woedt. Voor “hel” staat hades, d.i. het ene grote graf, de verzamelnaam van alle graven. Tot een vierde deel der aarde wordt gedood. Dit is een enorm aantal. Volgens de laatste ons ten dienste staande opgave bedraagt de bevolking der aarde over de 2000 miljoen zielen (± 2100 milj.). Een vierde deel zou dus 500 miljoen zijn. Een ontzaglijk aantal. Dit is dan wel door drie “ruiters” samen, oorlog, honger, pest, maar niettemin is het een ontzettend aantal. Daarbij is de oorlog van 1914-18 nog niets. Toch zal dit getal blijken juist te zijn. Men weet welke vreselijke dingen men nu reeds voorzegt van een eerstvolgende oorlog gezien de afschuwelijke verdelgingsmiddelen. Men weet, dat het Griekse woord *gè* ook door “land” vertaald kan worden. Als men het hier zo zou moeten vertalen, en er Palestina mee bedoeld zou worden, dat thans slechts enige honderdduizenden inwoners heeft, zou het vierde deel betrekkelijk gering zijn, veel te gering. We geloven daarom, dat de S.V. hier met juistheid “aarde” heeft vertaald.

Het vijfde zegel. Dit geeft de dingen in symbolische taal weer, evenals de eerste vier. We geloven daarom niet aan een letterlijk roepen van de zielen onder het altaar. “Zielen” betekent hier, evenals op meer andere plaatsen, persoon. Het zijn zeker geen ontlichaamde zielen, want zij krijgen klederen. Wie het een letterlijk neemt, moet het ook het andere doen. Wij nemen alles symbolisch. Voor ons is het om wraak roepen het roepen van de stem huns bloeds van de aarde, zoals dat ook van Abel staat in Gen. 4:10; het met witte klederen bekleed worden ziet op hun toekomstige opstanding, 3:4, is er de belofte voor, de vooruitneming. Zij moeten verder rusten totdat het getal der andere martelaars vol is. Men lette er op, dat dit roepen om wraak niet kan behoren tot de sfeer van de hogere groepen. Dan geldt o.a. Rom. 12:17, 20.

Het zesde zegel. Dit is minder symbolisch. Wij vatten hier althans zon, maan en sterren niet symbolisch op, omdat niets daartoe dwingt. We zien hier geen aanduiding in van godsdienstige of politieke machten of personen. Het vallen van de sterren op de aarde neme men op als van uit onze planeet bezien; de Schrift zet er trouwens bij, hoe men het verstaan moet: als het afwerpen van onrijpe vijgen door de vijgenboom. Het vallen der sterren is dus wat wij noemen: een sterrenregen. Het “waar mogelijk letterlijk” betekent niet: door alles heen star letterlijk.

Het zesde zegel voert naar de laatste jaarweek van Daniël. Daarna begint de grote dag des Heeren. Hierin wordt het laatste zegel geopend.

Het zevende zegel. Dit valt uiteen in zeven bazuinen; de laatste bazuin weer in zeven schalen. (Zie: De kern van Openb. hiervoor).

DE BAZUINEN.

Over de Bazuinen kunnen we korter zijn. We nemen ze letterlijk, waar enigszins mogelijk. Waarom zullen de gerichten die over de aarde komen zullen, niet letterlijk zo vervuld worden?

De eerste bazuin. Er komt hagel en vuur. Men neme dit letterlijk. Ook het bloed. God zal geven bloed en vuur en rookpilaren, Joël 2:30.

De tweede bazuin. Hier zien we wat woordelijk en wat niet woordelijk opgevat moet worden: er is iets als een grote berg. Dat is dus geen letterlijke berg. 't Is een "berg van vuur". Het andere, het tot bloedworden van de zee, neme men letterlijk. Waarom niet? Mozes veranderde toch ook water in bloed, Ex. 7:20.

De derde bazuin. Hier heeft men een ster als een fakkel. Dat kan een komeet of meteor zijn, maar behoeft dit nog niet. 't Is geen vurige berg, want een fakkel brandt slechts aan één einde. Men neme ook deze bazuin letterlijk en denke niet aan een of andere persoonlijkheid aan de politieke of godsdienstige hemel.

De vierde bazuin. Deze nemen we ook letterlijk t.o.v. de genoemde hemellichamen.

De vijfde bazuin. De "ster" hier is geen hemellichaam. Dat kan niet volgens wat verder volgt: Zij krijgt een sleutel, bewijs, dat het een hemelwezen is. Engelen heten ook sterren, Job. 38:7; Zij maken deel uit van het hemelse heer, 1 Kon. 22:19, 2 Kron. 18:18; Ps. 148:3 e.a. De put des afgronds is de woonplaats van een deel der demonen, zie Luk. 8:28-31. In Vs. 3-12 neme men de "sprinkhanen" niet voor gewone sprinkhanen. Gewone sprinkhanen hebben geen koning, Spr. 30:27. Deze hebben er wel een, vs. 1. Het schijnen een soort demonische wezens te zijn; paard, mens, leeuw, schorpioen, alles is in hen verenigd. Zij beschadigen niet het gewas, vs. 4, maar de met Gods zegel verzegelde mensen en wel vijf maanden lang. We nemen ook deze tijd letterlijk. Hun koning heet de engel des afgronds. Mogelijk is dit Satan. Waar we alles eerst in de toekomst zien, vervallen hiermee alle verklaringen die deze bazuin op iets anders laten slaan als b.v. op de inval der Saracenen, de 5 maanden voor 150 jaar houden, enz.

De zesde bazuin. Hierin worden vier engelen ontbonden. Deze zullen het derde deel der mensen doden. Dit is het derde deel van het overgebleven drie vierden deel (6:8), dus weer minstens 500 miljoen, zodat dus de helft der mensheid verdorven wordt. Er heeft dus een ontzaglijke vermindering plaats. Het aantal van die boze geestwezens is dan ook niet gering: twee maal tienduizenden der tienduizenden, d.i. $2 \times 10.000 \times 10.000 = 200$ miljoen. Elk doodt dus 2 a 3 mensen. Deze verderving leidt niet tot bekering, vs. 20. Dit is het tweede wee.

De zevende bazuin voert tot het einde, zie 11:15. Hij is echter weer onderverdeeld in zeven schalen. Deze vinden we beschreven in Op. 16-19.

DE SCHALEN.

Over deze kunnen we ook kort zijn. We nemen ze weer, waar mogelijk, letterlijk.

De **eerste** schaal veroorzaakt kwaad en boos gezweer aan de Beestvereerders.

De **tweede** doet de hele zee tot bloed worden.

De **derde** doet dit de rivieren en fonteinen.

De **vierde** veroorzaakt grote zonnehitte.

De **vijfde** leidt tot verduistering van de troon van het Beest.

De **zesde** veroorzaakt uitdroging van de Eufraat, zodat de koningen van het Oosten (China, Japan, Indië?) kunnen komen om op te trekken naar Armageddon (= berg van Megiddo, in de vlakte van Jizreël).

De **zevende** besluit de andere, veroorzaakt donder, bliksem en aardbeving, waardoor Babel in drieën gescheurd wordt en de steden der Heidenen (Volken) vallen.

De verduistering van de troon van het Beest, 5^e schaal, brengt waarschijnlijk mede het verschrikt worden door de geruchten van het Oosten en het Noorden, Dan. 11:44. Deze geruchten betreffen mogelijk de mobilisatie en opmars der Oosterse vorsten. Door de uitdroging van de Eufraat wordt hun de weg naar het Westen ontsloten. Geen andere uitweg, meer ziende, gaat de Draak en het Beest hen nu vergaderen tegen God Zelf. Op 16:16 Vooraf verwoest hij nog Babel, 17:16.

Daarna wordt de hemel geopend en verschijnt op het witte paard der overwinning de verheerlijkte, nu toornende Zoon des Mensen, gevolgd door de hemelse heerlegers, Op. 19:11.

Wel willen het Beest en de koningen tegen Hem strijden, maar: ***“Hij zal eens iegelijks vlees daar hij op zijn voeten staat, doen uitteren en eens iegelijks ogen zullen uitteren in hun holten en eens iegelijks tong zal in zijn mond uitteren.”*** Zach. 14:12, Zo worden zij gedood, Op. 19:21. Beest en Valse Profeet worden in de poel des vuurs die met sulfer (zwavel) brandt, geworpen en Satan gebonden om in de afgrond te worden gesloten, Op. 19:20, 20:1-3. Hiermee eindigen de schalen en is ook het derde wee voorbij. Vanaf dan begint Christus te Jeruzalem te regeren, Zach. 14:17, Joël 3:21, Ez. 48:35.

6 's Heeren wederkomst. Het Koninkrijk der hemelen opgericht.

DE 1000 JAAR EN DAARNA.

Met Christus' komst wordt het Kon. der hemelen aan Israël opgericht. Het werd als nabij aangekondigd door Johannes, Mt. 3:2, door de Heere Jezus, 4:17, door de 12 discipelen, 10:7. Het wordt weer gepredikt in de tijd van Israëls aanneming, Mt. 24:14, het wordt opgericht met kracht vanuit de hemelen door Christus' komst. Israël zal op “de tweede reis” de Meerdere dan Jozef herkennen en aannemen, Mt. 23:39. De engelen gaan dan uit om uit dat koninkrijk de ergernissen te vergaderen, Mt. 13:41 en de bozen uit het midden der rechtvaardigen af te scheiden, Mt. 13:49, 50. Dan ontvangen de heiligen des Allerhoogsten het rijk, Dan. 7:27, het gericht zal zitten, Op. 20:4, het Beestrijk wordt weggedaan, Dan. 7:11, de overige rijken krijgen verlenging van leven tot tijd en stonde toe, Dan. 7:12. Christus neemt plaats op de troon Zijner heerlijkheid, Mt. 25:31, het Koninkrijk van Vader David wordt gevestigd, Mk. 11:10, het rijk wordt bezeten tot in der eeuwigheid, d.i. de toekomstige eeuw of aion, ja tot in eeuwigheid der eeuwigheden, Hebr. de eeuw der eeuwen, de laatste aion, Dan. 7:18. Dit zegt ook Op. 22:5 in andere vorm: zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid, Gr.: in de aionen der aionen, de twee laatste aionen. Christus' koningschap duurt ook zo lang. Hij zal over het Huis Jakobs Koning zijn in de aionen, zegt Luk. 1:33 volgens het Grieks, dan geeft Hij het koninkrijk over aan God den Vader, 1 Cor. 15:24.

Bij het begin der 1000 jaar wordt Satan gebonden. “En ik zag een engel afkomen uit de hemel, hebbende den sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand, en hij greep den Draak, de oude Slang, welke is de Duivel en de Satan en bond hem duizend jaren en wierp hem in den afgrond en sloot hem daarin en verzegelde dien boven hem opdat hij de volken niet meer verleiden zou, totdat de duizend jaren zouden geëindigd zijn. En daarna moet hij een kleinen tijd ontbonden worden.” Op. 20:1-3.

De eerste vraag is: Wat hebben wij onder de afgrond te verstaan. Dat is o.i. de sheool of hades, het onderaardse. In Rom. 10:7 zegt Paulus: Wie zal in den afgrond nederdalen, dat is

Christus uit de doden opbrengen. Christus is in de hades geweest, Ps. 16:10, Hand. 2:27, in het hart der aarde, Mt. 12:40. Satan wordt dus in de hades gesloten. Dan komt Jes. 14 tot vervulling: ***“De hel, Hebr. : de sheool, het onderaardse (in het hele O.T. staat nergens in het Hebr. het woord: hel), van onderen was beroerd om uwentwil, om u tegemoet te gaan als gij kwaamt; zij wékt om uwentwil de doden op, alle bokken der aarde, zij doet alle koningen der Heidenen van hun tronen opstaan. Die al te gader zullen antwoorden en tot u zeggen: Gij zijt ook krank geworden, gij zijt ons gelijk geworden. Uw hovaardij is in de sheool nedergerstort met het geklank uwer luiten; de maden zullen onder u gestrooid worden en de wormen zullen u bedekken. Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, gij zoon des dageraads, hoe zijt gij ter aarde neder gehouwen, gij die de Heidenen krenktet en zeide in uw hart: Ik zal ten hemel opklimmen, ik zal mijn troon boven de sterren Gods verhogen, ... ik zal den Allerhoogsten gelijk worden. Ja, in de sheool zult gij nedergerstoten worden aan de zijden van de kuil. Die u zien, zullen u aanschouwen, zij zullen op u letten en zeggen: Is dit die man die de aarde beroerde, die de Koninkrijken deed beven, die de wereld als een woestijn stelde en haar steden verstoorde, die zijn gevangenen niet liet losgaan naar huis toe. Alle koningen der Heidenen, zij allen liggen met ere een iegelijk in zijn huis, maar gij zijt verworpen van uw graf als een gruwelijke scheut, als een kleed der gedoden die met het zwaard doorstoken zijn, als zij die nederdalen in de steenkuil, als een vertreden dood lichaam. Gij zult bij dezelve niet gevoegd worden in de begrafenis, want gij hebt uw land verdorven en uw volk gedood,”*** Jes. 14:9-Wij geloven, dat dit een beschrijving is die op Satan ziet. Beest en Valse profeet komen niet in de sheool, zij worden in de poel des vuurs geworpen. Satan wordt dat later, eerst komt hij 1000 jaar in de afgrond.

Satan is een persoonlijk wezen, 't Is een der cherubs en wel de overdekkende. Ez. 28. De andere cherubs zijn de vier “dieren” beter vertaald: levende wezens, van Op. 4. Satan is daaruit gevallen. De cherubs zijn wezens van hoger orde, maar daarom nog geen abstracte geesten zoals men dat van Satan gelooft. Satan vertoonde zich aan Eva als een engel des lichts,

2 Cor. 1:13 en 14, hij zal eenmaal omgaan als een briesende leeuw, 1 Petr. 5:8, bewijzen, dat hij een wezen is met een lichaam, dat zich zichtbaar kan maken, althans substantieel is. Men denke ook aan de verzoeken in de woestijn. Zo kan hij dan ook in de afgrond opgesloten worden.

Waar de gehele Openbaring toekomstig is en voor Israël, zijn het ook de 1000 jaren van Op. 20. We behoeven daar verder niet veel pleidooi voor te houden. De mening, dat we er nu al in leven, is bewijs, dat men het woord der waarheid niet recht snijdt. De onjuiste visies van Rooms-katholicisme, Lutheranisme, Calvinisme en Russellisme vloeien voort uit het niet zien van Israëls herstel. Wie scheef gaat in het begin, moet stranden aan het eind. Wie niet begint de Schrift, waar mogelijk, letterlijk te nemen, moet de 1000 jaren ook vergeestelijken en ze als uitdrukking houden voor een volmaaktheid. We nemen dit getal letterlijk en vragen waar dat tijdvak in de Kerkgeschiedenis is aan te wijzen.

De 1000 jaar beginnen bij de eerste opstanding. Men vatte het woord “eerste” niet absoluut op, niet alsof er daarvoor geen opstandingen zouden plaats kunnen hebben of hebben gehad. Zij die opgenomen worden, de Heere tegemoet, hebben een groepsvooropstanding, zij gaan vooraf aan hen die opstaan ten laatste dage. Voor hen stonden reeds op de ontslapen heiligen van Mt. 27. En voor wie de bedeling der verborgenheid ziet, is voor 's Heeren wederkomst en voor de opname het Lichaam reeds lid voor lid opgestaan. De eerste opstanding in Op. 20 is *de eerste van de daar genoemde twee*. Eerste is hier eerste t.o.v. wat volgt, niet t.o.v. wat voorafgaat.

Het Calvinisme houdt de “eerste opstanding” voor de wedergeboorte, dus neemt die figuurlijk, de “tweede” voor een lichamelijke opstanding. Dit is zeer inconsequent. Hiertegen zij

opgemerkt:

1° dat het woord “opstanding”, de opstanding van het lichaam aanduidt;

2° dat de wedergeboorte nergens een opstanding heet, wat ook niet kan, want in de geestelijke verwekking is men, evenals in de natuurlijke, volkomen passief, terwijl de opstanding, het opstaan, een activiteit is;

3° dat er staat, dat na de 1000 jaar de overigen der doden ook levend worden, wat dus betekent, dat, als men het levend worden van de eerste groep als de wedergeboorte beschouwt, de andere dus ook wedergeboren worden;

4° dat men de lichamelijke opstanding dezer zielen laat vervallen, want in deze visie, zou de lichamelijke opstanding “de tweede” moeten heten.

Het Calvinisme neemt tevens het 1000 jaar met Christus regeren op als het na het sterven bij Christus zijn en met Hem in de hemel verblijven tot Zijn wederkomst. We merken hier tegen op

1° dat hier een bepaalde groep genoemd wordt: de martelaars, zij die het Beest niet aanbeden en zijn merkten niet ontvangen hebben;

2° dat, “zielen dergenen” een Hebraïsme is, dat niet betekent de ontlichaamde zielen, maar: de personen die, zij die;

3° dat Christus nu nog niet als Koning heerst; wel is Hem alle macht gegeven, maar Hij heeft die nog niet daadwerkelijk aanvaard Hebr. 2:8;

4° dat het heersen als koningen een aardse belofte is, geen hemelse en niet eerder vervuld kan worden dan wanneer Hij zit in Zijn troon, Op. 3:21; men moet dit gedeelte niet uit de sfeer lichten waarin het thuis behoort, d. w. z.: Openb. niet zonder Openb. verklaren;

5° dat duizend nergens in de Schrift een symbolisch getal is. Waar de andere getallen van Openbaring alle letterlijk te nemen zijn en als zodanig ook genomen moeten worden, heeft niemand die buigt voor Gods Woord het recht het getal “duizend” hier symbolisch te noemen.

Men ga het volgende even na. Er zijn 7 gemeenten, 7 zegelen, 7 bazuinen, 7 fiolen, 7 geesten Gods; 144.000 verzegelden, uit elk geslacht van Israël 12000, hier is 1000 ook letterlijk 10 x 10 x 10, geen symbolisch getal; er zijn 4 “paarden”; het woord “paard” is symbool, het getal 4 niet; er zijn 2 getuigen, die 3 1/2 dag dood zijn; er is 1 vrouw, 1 mannelijke zoon; zoon is symbool, 1 niet; er is 1 Beestmens en 1 Valse Profeet; er is 1 Draak. Enzovoort. Waarom zou 1000 in Op. 20 nu geen 1000 zijn. Het enige antwoord is: alleen omdat men een onjuist uitgangspunt heeft en Openb. niet verklaart vanuit Daniël; omdat men Daniels verzegelde boek niet verstaat; omdat men geen groepen onderscheidt, wat de Schrift wèl doet, Ef. 3:15; omdat men aan Israël niet laat wat voor Israël is. In één woord, omdat men de Schrift, waar mogelijk, niet letterlijk neemt.

Na de 1000 jaar wordt Satan ontbonden. Een kleine tijd. Hij zal uitgaan om de volken te verleiden die in de vier hoeken der aarde zijn, Gog en Magog, om hen te vergaderen tot de krijg, welker getal is als het zand der zee, Op. 20:8. Van die strijd spreekt Ez. 38 en 39, althans grotere delen. Ez. 39:17-29 slaat er niet op. Van het overige van Ez. 38 en 39 geeft Op. 20:9, 10 de korte samenvatting. **“En zij zijn opgekomen op de breedte der aarde (of: des lands) en omringden de legerplaats der heiligen en de geliefde stad (Jeruzalem) en daar kwam vuur neder van God uit den hemel en heeft ze verslonden,”** vs. 9. Zeven maanden duurt het begraven der doden, Ez. 39:12. Uit Ez. 39 blijkt duidelijk, dat we in Israëls land zijn. Gog krijgt daar een grafstede, vs. 11, het Huis Israëls begraaft de doden. Hieruit volgt, dat de geliefde stad Jeruzalem is. Zie ook Ez. 38:18 en 39:2 en 4. Men ziet, hoe alles tot zijn recht komt als men niet alles samenperst in een tijd die God niet opgeeft. De hele Schrift wordt duidelijk, als ze uitgelegd wordt naar aionen en bedelingen, als men rekening houdt met de letterlijke profetische uitspraken en de vervulling gezien wordt naar tijden en gelegenheden.

Na de 1000 jaar heeft de tweede opstanding plaats en volgt het oordeel voor de witte troon voor de overigen der doden. Dit deel is allereerst Israëlitisch, Rom. 2:9. Eindelijk komt in een volgende aïoon het Nieuw Jeruzalem neder.

Hiermee -eindigt Openb. Maar niet de Schrift. God maakt alle dingen nieuw, Op. 21:5. Deze woorden zijn mede waarachtig en getrouw, gelijk de hele Openbaring, Op. 21:5.

7 Het overige deel en het slot.

SLOTOPMERKINGEN.

Nog enkele opmerkingen over het overige deel en het slot. We hebben Openb. niet vers voor vers besproken. Dit zou een aparte studie vorderen. Het ging hier om de hoofdlijnen. Enkele delen zijn zo meer op de achtergrond gebleven. Op de door ons ontworpen kaart kan men zien waar we die plaatsen.

Tussen het zesde en het zevende zegel is een pauze van een half uur, Op. 8:1, tussen de zesde en zevende bazuin schijnt ook een rust te zijn, althans de zeven donderslagen vallen er tussen, Op. 10:1-11, Johannes moest nog meer profeteren voor of over vele volken en natiën en talen en koningen, 10:11. De lofzeggingen der vier dieren, de vier cherubs uit Ezechiël, de cherubim van Gen. 3:24, en der 24 ouderlingen, der oudsten, mogelijk vertegenwoordigers der andere gelovigen in de hemelen, gaan we stilzwijgend voorbij. De lezer ga die zelf na.

Over de engel van Op. 10:1 nog dit: Deze engel behoort niet tot de zeven bazuinengelen, hij wordt een andere sterke engel genoemd. Zijn nederdalen heeft met veel majesteit plaats; het met een wolk bekleed zijn wijst zijn hoge waardigheid aan. De wolk is als regel met Goddelijke verschijningen verbonden, zie Ps. 18:12; 104:3; Jes. 19:1; Ez. 1:4; Mt. 24:30; Op. 1:7. Toch geloven we niet, dat deze engel hier Christus is. Overal in Openb. duidt het woord “engel” niets anders dan gewone engelen aan. Deze engel is waarschijnlijk de sterke engel van hfdst. 5:2 en deze wordt juist onderscheiden van Christus, zie vs. 6-8. Het “andere” wijst in het Grieks op een van dezelfde soort. We geloven, dat het Michaël is, de grote vorst, die voor Israël staat, Dan. 12:3, en tegen de Draak krijg voert, Op. 12:7. Van Christus kan moeilijk gezegd worden, dat Hij een “andere” engel is. Wel lijkt vs. 3-6 veel op Dan. 12:7, maar dit is niet beslissend, immers de stem, uit de hemel is die van Christus, en Deze beveelt Johannes het boekje uit de hand van de sterke engel te nemen. In Op. 1:1 wordt deze engel waarschijnlijk reeds aangeduid en is hij onderscheiden van Christus.

Op. 14:6, de engel vliegende in het midden des hemels, is de basis voor het Adventisme. Dat meent dat het de vliegende engel is. Het beeld van het beest is voor hen het afgefallen Protestantisme, het Beest zelf Rome. Het merkteken van het beeld is de Zondagviering. Men ziet, dat het de dingen scheef trekt. Er is hier sprake van een andere engel. Dit houdt het voor een groep; het vliegen in het midden des hemels is voor hen evangelieverkondiging op aarde; het Beest is voor hen een stelsel, het beeld Evenzo. Wij vermelden een en ander om aan te tonen, waar men komt, als men de Schrift, waar mogelijk, niet letterlijk neemt. Als de ene engel een groep is, zijn het de andere die daarop volgen (vs. 15, 17, 18) ook.

Het komen van het bloed aan de tomen der paarden, 14:20, betekent niet, dat het bloed zo hoog staat, dat het tot de tomen reikt, maar dat de hele aarde er mee doordrenkt is, zodat de over de aarde slepende tomen er door bevochtigd worden.

Duizend zes honderd stadiën is $1600 \times \pm 180 \text{ m.} = 288.000 \text{ m.} = 288 \text{ km.}$ dat is de lengte van Palestina ongeveer, van Edom tot de Libanon.

Op. 7:9-17 is een anticipatie, een vooruitgrijping, naar de rust der toekomstige eeuw. De grote schare ziet men reeds door de grote verdrukking heen. Uit de beschrijving is op te maken wat er dan geleden wordt. Zie punt 2. In Op. 14 zien we de 144.000 die opgenomen zijn, staan op de berg Sion. Ze zijn dus met het Lam wedergekomen. Ze zingen een nieuw gezang voor de troon en voor de vier dieren en de ouderlingen, Op. 14:1-3. Hier hebben we tevens een beschrijving die terugblijkt op wat zij waren en deden.

Het eeuwig evangelie, verkondigd door een engel, is de goede tijding voor de toekomstige eeuw. Tegenover de Godloochening van de Antichristus die zichzelf uitgeeft voor God, wordt dan gehoord het: **“Vreest God en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen en aanbidt Hemt Die de hemel en de aarde en de zee en de fonteinen der wateren gemaakt heeft,”** Op. 14:7. Hiermee wordt het schepsel bekend gemaakt met de ware Schepper. Van de verlossing in Christus is hier nog geen sprake.

Het: **“Zalig de doden die in den Heere sterven van nu aan,”** betekent: Gelukkig de doden die dan, in de tijd van het woeden van het Beest, in de Heere sterven. Zij kunnen rusten. De anderen gaan nog heen door de verdrukking. Hun werken volgen met hen, n.l. in de toekomstige eeuw.

In hfdst. 15 wordt weer een vooruitblik gegeven op de grote schare die het gezang van Mozes (Deut. 32) en het gezang des Lams zullen zingen. Dit gezang des Lams is samengevat in: **“Groot en wonderlijk zijn Uw werken Heere, Gij almachtige God, rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der Heidenen,”** 15:3. Niet der heiligen, zie Jer. 10:7 waarvan het citaat is:.

In hfdst. 19:7-11 zien we de grote schare die God dank zegt. Ook dit gericht is voor de toekomstige eeuw. Johannes spreekt over de bruiloft des Lams, die eerst kan plaats hebben in die eeuw, 19:7, Hos. 2.

Het overige van Openb. blijft in dit deel buiten bespreking. Zie daarvoor Dl. II: De Tijden der Eeuwen.

Het slot begint bij hfdst. 22:6 en voert terug naar het begin, d.w.z. naar de tijd voor Openb. aanvangt. De woorden dezer profetie moeten niet verzegeld worden, zoals dat eenmaal met die van Daniël moest geschieden, zie Dan. 12:9. Die werden verzegeld tot de tijd van het einde, d.i. Israël kan ze tot dan niet verstaan. Deze behoeven niet verzegeld te worden, ze zijn voor de dan levende gelovigen en anderen in Israël, die ze beter zullen verstaan dan wij thans. Voor wie dan leeft, gelden de woorden van vs. 11: **“Die onrecht doet, dat hij nog onrecht doe en die vuil is, dat hij nog vuil worde en die rechtvaardig is, dat hij nog gerechtvaardigd worde en die heilig is, dat hij nog geheiligd worde.”** Vs. 13 sluit zich aan bij het begin. **“Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.”** Vs. 14 en 15 gelden ook voor de toekomst, in het bijzonder de laatste eeuw: **“Zalig zijn zij die Zijn geboden doen, opdat hun macht zij aan den boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in de stad (het Nieuw Jeruzalem). Maar buiten zullen zijn de honden en de tovenaars en de hoereerders en de doodslagers en de afgodendienaars en een iegelijk die de leugen liefheeft en doet.”** Men ziet, dat de volmaaktheid op de nieuwe aarde nog niet volkomen is.

“De Geest en de Bruid zeggen: Kom,” vs. 17. Dit zal de uiting wezen van de eindtijd. Dan is het Lichaam van Christus reeds voleind. Dan pas wordt de Bruid gehoord. We wezen er reeds op, dat Lichaam en Bruid niet identiek, niet dezelfde, zijn.

Een der bewijzen dat we niet in Openb. leven, is vs. 18 en 19. **“Want Ik betuig aan een iege-**

lijk die de woorden dezer profetie dezes boeks hoort: Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen de plagen die in dit boek geschreven zijn. En indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek ('t Gr. voegt er bij: van de boom) des levens en uit de heilige stad en uit hetgeen in dit boek geschreven is." Thans wordt er veel af en toe gedaan. Getallen worden versymboliseerd, stukken vergeestelijkt, dingen anders gelezen. Nochtans treffen de plagen van Openb. hen die dit doen, niet. Wij leven dan ook in de dag der zaligheid, niet in de des Heeren. In die dag zullen ongetwijfeld de plagen hen treffen die zich dan aan de zonde van het af en toedoen schuldig maken. Thans heerst de genade. Ook zo weer wordt bewezen, dat Openb. toekomstig is.

"Ik kom haastiglijk" d.i. niet: spoedig, maar: snel, op snelle wijze. "Ja kom, Heere Jezus", bidt Johannes en vele zijner broederen zullen dit eenmaal mee bidden. **"De genade des Heeren Jezus Christus zij met al de heiligen. Amen."** Aldus de grondtekst van het laatste vers volgens betere handschriften.

BESLUIT.

Hiermee is de gang door Israëls Schriften volbracht. Duidelijk blijkt, dat hun de woorden Gods zijn toevertrouwd, dat de Schrift Israëlitisch is. Bijna zes zevende gaat over Israël: Wet, Profeten, Psalmen, Evangelien, Handelingen, Algemene Zendbrieven, Openbaring, 't is al Israëls lijn.

Wat blijft er dan voor ons over, vraagt de lezer die niet uit de Besnijdenis is, al dadelijk. De beloften in Christus, de onnaspeurlijke rijkdom van Christus, Ef. 3:8.

Maar de Schriften dan? De Schriften zijn nodig om uit de naspeurlijke rijkdom van Gods beloften te komen tot de onnaspeurlijke rijkdom van Christus, om door de geopenbaarde dingen te komen tot de verborgenheid van God en de Vader en van Christus, Col. 2:2. Bij Israël waren de verborgen dingen voor God, Deut. 29:29. Waar echter thans hetzij wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen alle onze zijn, omdat wij van Christus zijn en Christus Gods is, 1 Cor. 3:22 en 23, daar behoren ons ook toe de verborgen dingen, de onnaspeurlijke rijkdom, van Christus. Deze kan alleen gevonden worden door de Schriften. En die Schriften zijn niet te openen, zolang men de goede sleutel, Israël, niet gebruikt.

Wie inzicht wil ontvangen in de bedeling der verborgenheid, moet inzien, dat Israël het onderwerp is der meeste Schriften. Israël te zien is ontsluiting van het Woord. En tevens leerschool. Want in Israëls historie zijn alle toestanden gegeven, waarin de gelovige komen kan of die hij vermijden moet. Israël is het uitgebreide aanschouwelijke onderwijs ook voor ons. Zo blijven dan de Schriften, ook al gaan ze grotendeels niet over ons, over onze positie, voor ons. God past uit Israëls Schriften door Zijn Geest te allen tijde toe. Maar dat is iets anders dan dat het einddoel van Israël ons einddoel zou zijn. Israëls historie en lessen steunen, sterken, bemoedigen, vermanen, bestraffen ons in de geestelijke opvoeding. Ze dienen mede om op te wassen in het Hoofd. Voor ons echter blijft de veel hogere roeping gezegend te worden met alle geestelijke zegeningen in het overhemelse in Christus, Ef. 1:3. Israëls Schriften zijn voor ons doeldienend, niet doelstellend. Het einddoel voor ons is Christus als Hoofd boven alle dingen, Ef. 1:22, 23 en mede gezet te worden in 's Vaders troon.

In dit deel is de grondlijn gegeven. De bovenbouw kan nu volgen. Evenmin als een huis de onderbouw kan missen, evenmin kunnen we buiten het inzicht dat het onderwerp der Schriften grotendeels Israël is. Wie dat niet inziet, loopt gevaar aan te landen in een hoek of zich aan te sluiten bij een groep, die eenmaal de toets van Gods oordeel niet zal kunnen doorstaan. Wie zichzelf ondanks alles tot geestelijk Israël, tot een der 144.000 enz. maakt, zal eenmaal met schaamte de lagere plaats moeten innemen, n.l. onder Israël. Hij bouwt hout, hooi, stoppelen op het Fundament. In de dag des oordeels, van het louterend en verterend vuur, kan zijn

bouwsel niet blijven bestaan, 1 Cor. 3:11-15.

DE BELOFTEN VOOR ISRAËL AAN ISRAËL VERVULD.

Gods beloften zijn aan Israël gegeven en worden uiteindelijk en ten volle aan Israël vervuld. Er zijn grotere beloften. Men kan met Abraham erfgenaam der wereld, van hemelen en aarde zijn of nog hoger: met Christus ver boven alles gezet worden in het overhemelse. Door de Geest Die uit God is, kunnen we weten de dingen die ons van God geschonken zijn, 1 Cor. 2:12. “Dewelke wij,” zo gaat de Apostel voort, **“ook spreken, niet met woorden die de menselijke wijsheid leert, maar met woorden die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke samenvoegende”** of volgens betere vertaling: “geestelijke dingen aan geestelijke mensen verklarende,” 1 Cor. 2:13.

DOOR DE SCHRIFTEN TOT CHRISTUS.

De geestelijke dingen nu zijn het tegenbeeld van de letterlijke. Boven Israël is een andere sfeer. Die sfeer kan alleen voldoende opgemerkt worden door Israëls sfeer te zien. Wij nemen waar door vergelijking, door te beproeven de dingen die verschillen. Boven Israël, een der geslachten der aarde, ligt de sfeer van de geslachten der hemelen, Ef. 3:15. En daar boven, over boven alles, boven al de hemelen (Ef. 4:10), in het ontoegankelijk licht (1 Tim. 6:16), ligt de sfeer aan Gods rechterhand, waarin Christus is. En daar wil de Vader met Hem de Gemeente die Zijn (Christus’) Lichaam is, de vervulling Desgenen Die alles in allen vervult (Ef. 1:23), mede plaatsen. Het zien van Israëls grondlijn verarmt dus niet, maar verrijkt en leidt tot het inzicht in de dingen die ons van God geschonken zijn. Men lere daarom het woord der waarheid recht snijden en zie de positie in waarin God ons plaatst. Op de vraag wat er voor ons overblijft als de Schrift over Israël gaat, is het antwoord: De positie in Christus over boven alle dingen. Is dat niet veel meer dan wat God ooit in Israëls schriften openbaart? Daarom: Door de Schriften tot Christus.

Paulus of Christus

Wij hebben er al vaak de nadruk op gelegd (en hopen daarmee voort te gaan), dat men Paulus niet verstaan heeft, dat men zich van hem, heeft afgewend, dat men zijn leer heeft veronachtzaamd; in één woord, dat men in hem niet ziet de van God geroepen en afgezonderde die-naar voor de diepere en hogere waarheden.

Vele gelovigen nu menen, dat wij daarmee te kort doen aan Christus’ werk. Zij gevoelen niet, dat zij hiermee aan Schriftkritiek doen. Immers: Paulus is geïnspireerd, of hij is het niet. Is hij het niet, dan heeft hij het “evangelie van Christus” vervormd tot een geheel ander en kan hij de kroon der rechtvaardigheid niet verworven hebben. Dan is hij een grote misleider. En hij niet alleen, maar ook Johannes en Kefas en Jakobus, die hem de rechterhand der gemeenschap gaven en zijn leer als van God geopenbaard, aanvaardden. Is hij echter wel geïnspireerd, dan hebben wij zijn woord evenzo goed te aanvaarden als dat van Christus, want dan sprak Paulus evenmin als Christus eigen woord, maar dat Desgenen, Die hen beide zond. Wie dus meent, dat we niet bij Paulus in de leer mogen gaan, is Schriftcriticus, hij tornt aan de inspiratie, zij het onbewust.

Als we bij Paulus in de leer willen gaan is dit niet om hem boven Christus te stellen. Diezelfde Paulus leert, dat hij niet voor ons gekruisigd is 1 Cor. 1:10. Hij kan nooit onze Christus zijn of worden. Christus is in alles uniek, enig, ver boven allen. Niemand heeft ooit verricht of zal dat nooit kunnen, wat Hij deed: Gehoorzaam worden tot de dood, ja de dood des kruises (Fil. 2) het handschrift dat tegen ons was, uitwissen, de overheden en machten uittijgen en over hen triomferen (Col. 2) de naam ontvangen die boven alle naam is en een reeks van zegeningen verwerven, waarvan we de betekenis eerst in de toekomstige eeuwen in voller diepte

zullen verstaan, Ef. 2:7.

Van dit alles nu willen we niets afdoen. Juist er nog meer licht over laten vallen. En dat kan alleen, door Paulus te leren verstaan. Dat we bij hem in de leer wensen te gaan, is dus niet om Christus' eer te verkleinen, maar te vergroten, niet om hem, boven Christus te stellen, maar om van hem de betekenis van Christus' werk te leren verstaan.

Paulus is de door God verkorene om Christus' verdienste door lijden, sterven, opstanding, hemelvaart en zitten aan Gods rechterhand verworven, uiteen te zetten. Naar Paulus te gaan wil dus zeggen: Door hem *van Godswegen* onderwezen te worden in de arbeid van Zijn geliefde Zoon. Naar Paulus te gaan betekent dus dieper door te dringen in Christus' werk, dus niet Paulus, maar Christus te verheerlijken. De zaak staat dus niet, zoals men die stelt en welke stelling we in het opschrift van dit stukje weergaven: Paulus of Christus. Het staat aldus: Door Paulus' onderricht nader tot Christus, Hierin verschilt Paulus juist van vele andere geïnspireerde Schriften, dat hij ons (door de H. Geest) licht geeft op Hem, Die hij zelf nog op het einde van zijn leven nader wilde leren kennen (Fil. 3). Alleen door Paulus' (hem van God gegeven) openbaringen kunnen we Christus' werk leren verstaan voor zover het God behaagd heeft hierin inzicht te willen geven. Dus niet: Paulus of Christus, maar: *Christus alléén*. Bijzonder door Paulus.

Vraag en Antwoord

VR. Wat betekent het uit de ure der verzoeking bewaard te worden?

ANTW. Velen menen, dat dit inhoudt dat "de" gemeente (zij bedoelen de groep van 1 Thess. 4) opgenomen wordt voor de grote verdrukking komt. Zij baseren dit op 1 Thess. 1:10: het behouden worden van de toekomstige toorn. Nu zij vooreerst opgemerkt, dat de ure der verzoeking niet is de toekomstige toorn. Beide gelijk te maken, is onjuist. Ten tweede zegt 1 Thess. 1:10 niet in het Grieks, dat die groep bewaard wordt *van*, vanaf *maar uit* de toekomstige toorn, dat is: die groep gaat er doorheen en wordt er uit gered evenals Israël uit Egypte's plagen. Het bewaard worden uit de ure der verzoeking kan daarom ook niet inhouden, dat men niet in die ure zou komen maar juist, dat men er uit bewaard wordt, dus dat men die ure meemaakt maar er niet in verleid wordt. Het woord uit (ek) wijst hier aan, dat de verzoeking rondom plaats heeft.

Hierbij zij nog opgemerkt, dat men ten onjuiste meent, dat de 7 gemeenten op elkaar volgende tijdvakken zijn in de Kerkgeschiedenis. Als dit zo zou zijn, dan moest Filadelfia reeds opgenomen zijn (als dit lot het tenminste ten deel valt) want men zegt nu reeds in de Laodicea tijd te leven. Bij opeenvolgende gemeenteperioden is die uitlegging onhoudbaar. En meent men, dat de Filadelfia- en Laodiceaperioden parallel lopen, welke waarborg heeft men dan voor zijn uitlegging. Wij voor ons menen, dat de gemeenten van Op. 2 en 3 *toekomstige Christen-Joden* gemeenten zijn. Aannemende, dat ze in Johannes' tijd er reeds gelijktijdig waren (van 6 der 7 is dit aan te wijzen in de historie zegt men) dan is het niet in te zien, waarom het 7 *opeenvolgende* tijdperken moeten zijn. Deze mening berust alleen op de toepassing van Op. 2 en 3 op de Kerkhistorie. Men moet bewijzen, dat Openbaring, die Paulus nooit gelezen heeft, ingevoegd moet worden in zijn opwaartse gang. *Openbaring is aan de Besnijdenis gegeven*. Niet aan de Voorhuid. Paulus ging tot de laatste, Jacobus en Cefas en Johannes tot de eerste, Gal. 2:6, 7. We passen dit ook toe op de Algemene Zendbrieven en Openbaring. Alleen Judas is niet vermeld in Gal. 2, de drie overigen vinden we juist als Schrijvers. der Algem. Zendbrieven en van Openbaring. Daarom moet men het boek voor Israëls sfeer in de eindtijd, Openbaring, niet uitleggen als voor een deel ook passend in de bedeling der verborgenheid die uitsluitend Paulinisch is.

De Opstanding der Doden

Nº I.

INLEIDING.

De leer der onsterfelijke ziel die bij de dood het lichaam verlaat om in een hemel van gelukzaligheid op te varen of in een hel van rampzaligheid neer te dalen, in een plaats van louter zaligheid op te varen of neer te dalen, in een plaats van loutering te komen of in andere gewesten haar leven voort te zetten, over te gaan in een plant of dier of in welke andere vorm ook haar bestaan te vervolgen, is algemeen verbreid. In wezen verschillen hierin Christen- noch Heidendom: van elkaar, al is de voorstellingswijze verschillend.

De Schrift neemt te dezen opzichte een andere positie in. Ze spreekt anders en geeft tegenover al deze menselijke opinies de leer der opstanding. Zij kent geen directe voortleving evenmin als ze een later voortleven ontkent. Ze is hierin uniek en spreekt van de *opstanding der doden*. Waar dit punt van steeds meer betekenis wordt, willen we er in deze brochure een verhandeling over schrijven waarin we tevens bezwaren er tegen willen ondervangen of weerleggen. Bijzonder in het licht der grote verborgenheid aan Paulus geopenbaard, is de leer der opstanding van de allergrootste betekenis.

Het onderwerp bestrijkt een uitgebreid veld van onderzoek. In kort bestek bezien, kan de uiteenzetting niet dan zeer beknopt zijn. Met dat al zijn de hoofdlijnen duidelijk aan te geven en als deze eenmaal getrokken zijn, zal men inzien, dat de moeilijkheden, vaak nog veelal schijnbaar, vanuit de hoofd- en grondlijnen moeten opgelost worden en men ze niet tot uitgangspunt moet nemen. De regel die men hier moet nemen is deze: men heeft de Wet, de Profeten en de Psalmen, daarnaar moet men horen. Achtereenvolgens willen we nagaan:

- 1° de betekenissen van ziel en geest.
- 2° vanwaar is de mens,
- 3° waarheen gaat de mens.
- 4° wat leert de Schrift over dood en graf.
- 5° bezwaren en moeilijkheden.
- 6° de leer der opstanding.

Voor een bredere uitwerking verwijzen we naar ons grotere werk: "Van Dood en Opstanding" dat we D.V. later hopen uit te geven. Hierin wordt de stof uitgebreider behandeld.

I. BETEKENIS VAN ZIEL EN GEEST.

ZIEL.

Het woord "ziel" komt in de Schrift in meer dan één betekenis voor. We gaan er enkele na.

Ten eerste heten dieren, zielen, Gen. 1:20, 24; 2:19; 9:10 e.a.

Ten tweede heet de mens in zijn totaliteit een ziel, Gen. 12:5; 14:21; 36:6; 46:15 e.v., Ex. 1:5; Hand. 2:41; 27:37. Ziel betekent hier: persoon, mens. Er zijn zegenende, vermoeide, hongerige zielen, Spr. 11:25; 25:25; 27:7. Zielen der mensen, 1 Kron. 5:21 of: mensenzielen, is een

Hebr. uitdrukking voor: mensen, de persoon des mensen. Als zodanig is ook op te vatten: de ziel des vaders, Ez. 18:4.

Ten derde duidt het woord “ziel” de persoon aan, staat dus voor een persoonlijk of ander voornaamwoord: mijn ziel = ik, Gen. 27:4, uw ziel = gij, 27:19, een ziel = iemand, Lev. 2:1. Zie ook Mt. 12:18 (= Ik), Joh. 10:24 (= ons) enz. Hiervan zijn vele voorbeelden. Vaak wordt het voornaamwoord in het verband genoemd of ligt er in opgesloten.

Ten vierde drukt het woord “ziel” de lichamelijke begeerten uit. De Israëliet kon eten naar de lust zijner ziel, Deut. 12:15, 20. Zie 23:24 (lust= Hebr. ziel).

Ten vijfde duidt het woord “ziel” de hogere vermogens aan als liefde, Gen. 34:3, 8, benauwdheid, 42:21, walg, Lev. 26:11, verdriet, Num. 21:4, haat, 2 Sam. 5:18, angst, Job. 30:25, blijdschap, Ps. 34:3, droefheid, Mt. 26:38 enz.

Ten zesde betekent “ziel” leven, Gen. 9:5. De S.V. vertaalt het dan ook vaak door “leven”: Gen. 19:17 (om uws levens wil, Hebr.: om uwer ziel wil, Ex. 4:19; 21:23; Mt. 6:25; Joh. 13:37).

Ten zevende is de ziel de vergankelijke mens die aan allerlei gevaren blootstaat, Gen. 12:13; 19:19, 20. Zielen kunnen sterven, Num. 23:10, Richt. 16:30, 1 Kon. 19:4, van de dood gered worden, Ps. 66:9, uit het graf worden opgevoerd, Ps. 30:4, uitgestort worden in de dood, Jes. 53:10-12, gezocht worden om te doden, Mt. 2:20, behouden worden, Mk. 3:4 (mens, Gr.: ziel) uitgeroeid worden, Gen. 17:14, Ex. 12:15, 19; 31:14 Enz.

DE WESTERSE LEER EN DE SCHRIFT.

Men ziet hoe veelvoudig het begrip in de Schrift is. Het is daarbij veel concreter dan het Westerse begrip. Hetzij dat de Schrift de persoon zelf aangeeft, hetzij de werkingen van lagere of hogere aard, steeds is de ziel zo nauw aan het lichaam verbonden, dat ze een eenheid vormen. De mens in zijn totaliteit heet ziel. Leert het Platoïanisme en ook de Kerktheologie, dat de mens een tweeheid is en bestaat uit ziel en lichaam, waarvan de eerste bij de dood het lichaam verlaat en voortleeft, terwijl het lichaam vergaat, de Schrift leert wat anders. Ze kent deze scheiding niet. Ze maakt de ziel niet los van het lichaam. Ze spreekt ook van doden nog als zielen, of als dode zielen. Lev. 21:11 dode lichamen, Hebr.: dode zielen, Num. 6:6: lichaam eens doden, Hebr. dode ziel. Volgens Westerse leer zou men moeten spreken van stoffelijk overschot, zielloos of ontzield lichaam. Niet aldus de Schrift. Ook de dode is voor haar een ziel, bewijs dat ze geen scheiding kent van ziel en lichaam.

De Westerse leer van een zelfstandige buiten het lichaam om; voort kunnende bestaande ziel, is afkomstig van Plato, een Heidense wijsgeer. Hij meende, dat de zielen een voorbestaan hadden, dat bij de verwekking telkens weer een der zielen in een lichaam geplaatst werd, dat het lichaam de kerker der ziel was en dat de dood de verlossing bracht. De mens was dus een tweeheid. Deze leer is in de Kerktheologie overgenomen en zo algemeen geworden, dat elke afwijking ervan beschouwd wordt als afwijking van de waarheid! De Schrift weet van deze dingen echter niets. Zij leert geen zelfstandig voortbestaan der ziel zonder het lichaam. Zonder lichaamsorganen kan de “ziel” niet denken, voelen, zich uiten, enz. Ze bestaat niet buiten, maar in het lichaam. Adam kreeg geen levende ziel maar is *geworden tot* een levende ziel, zegt de Schrift. Hiermee duidt ze een ontwikkeling aan, waarbij ook het lichaam betrokken was, zodat de eenheid reeds direct op de voorgrond staat. We komen hierop nog terug. Eerst bespreken we iets van het begrip “geest”.

GEEST.

Ook het woord “geest” heeft meerdere betekenissen. De oorspronkelijke betekenis is de in beweging zijnde lucht, daarna de onzichtbare werking er van, daarna onzichtbare kracht, voorts onzichtbare wezens, verder: mensen in een geestelijke bestaanswijze.

“Geest” wordt gebruikt ter aanduiding van Gods onzichtbaar Wezen, Joh 4:24a, (God is Geest). Verder ook als aanwijzer voor de Derde “Persoon” d.i. zelfstandigheid en openbaringswijze van Gods wezen. Ps. 139:7, Neh. 9:20, Mt. 12:31, 32, Joh. 3:8, 1Cor. 12:4, enz. Hierbij sluit zich nauw aan de uiting en werking van die Geest die uitkomt in de werkingen in de natuur; Ps. 33:6; 104:30; Ez. 37:5 enz.

“Geest” betekent ook de natuurlijke en geestelijke gave die de mens gegeven wordt. Er kan geest der wijsheid zijn, Gen. 41:38; Ex. 28:3. Van Mozes geest kregen ook anderen, Num. 11:17, 25, de Geest des Heeren toog de richters aan, Richt. 3:10; 6:34; 11:29; 13:25 enz. Ook Saul ontving die, 1 Sam. 10:6, 10. Zo ook David, 16:13, 14. In het N.T. worden geestesgaven gegeven; deze heten veelal: heilige geest, d.i. kracht van Boven, Mt. 3:11; Joh. 1:33 b; Luk. 1:1,5, 35; Hand. 2:38, enz.

“Geest” duidt ook geestwezens aan. Engelen heten geesten, Ps. 104:4; Heb. 1:7. Job zag een geest, Job. 4:15. Er zijn boze geesten, 1 Sam. 16:14b e. v., leugengeesten, 1 Kon. 22:21; onreine geesten, Mk. 7:24, geesten in de gevangenis, 1 Petr. 3:19. Satan is een geest, Ef. 2:2.

“Geest” is ook de onzichtbare levenskracht in de mens die hem bij de verwekking gegeven wordt en zich bij de dood terugtrekt, Ps. 146:4; Pred. 12:7; Ps. 104:30; Hand. 7:59; Mt. 27:50; Op. 11:11.

“Geest” duidt ook de hogere vermogens en onzichtbare eigenschappen in de mens aan die zich openbaren in verstand, wil, strevingen, geweten, en die hem verheffen boven het dier. De geest kan verslagen zijn, Gen. 41:8; Ps. 34:19, smart hebben, Gen.26:35 benauwd worden, Ex. 6:8, bezwaard zijn, 1 Sam. 1:15, verbrijzeld zijn, Jes. 57:15, toornig zijn, Richt. 8:3 (toorn = Hebr. geest). De geest kan zich verheugen, Luk. 1:47, verkwikt worden, 1 Cor. 16:18; 2 Cor. 7:13. Men kan arm van geest zijn, Mt. 5:3. Johannes werd gesterkt in de geest, Luk. 1:80. Paulus’ geest werd ontstoken, Hand. 17:16. Hij nam zich iets voor in de geest, Hand. 19:21, was gebonden in zijn geest, Hand. 20:22, diende God in zijn geest, Rom. 1:9. Men kan vurig van geest zijn, Hand. 18:25, heilig naar geest, 1 Cor. 7:34, bevlekt van geest, 2 Cor. 7:1, vernieuwd worden in de geest, Ef. 4:23. Christus was bewogen in de geest, Joh. 11:33.

Al deze sferen behoren tot de geest des mensen die in hem is, 1 Cor. 2:11. Deze geest vormt met ziel en lichaam de totale mens, 1 Thess. 5:23.

“Geest” is ook de nieuwe inwerking die God geeft in de wedergeboorte en die staat tegenover de verdorven werking van het vlees. Men kan naar de geest wandelen, Rom. 8:4, Gal. 5:16, 25.

“Geest” betekent ook: “verheerlijkt opstandingslichaam”, en duidt zo de mens aan naar zijn geestelijke bestaanswijze. De laatste Adam is geworden tot een levendmakende geest, 1 Cor. 15:45. Hij is levendgemaakt in de geest, 1 Petr. 3:18. De gestorven gelovigen zullen eenmaal leven in de geest, 1 Petr. 4:6.

Men ziet, dat ook aan dit woord velerlei inhoud wordt toegekend en dat men wèl na moet gaan, voor men in dezen beslist.

ZIEL EN GEEST.

Ziel en geest zijn niet identiek, niet hetzelfde. Ze grijpen wel in elkaar, maar daarom vallen ze nog niet samen. Reeds in het O.T. is het onderscheid in beginsel gegeven en in het N.T. wordt het duidelijk aangegeven in 1 Thess. 5:23. ***“En de God des vredes Zelf heilige u geheel en al en uw geheel oprechte geest en ziel en lichaam worde onberispelijk bewaard in de toekomst onzes Heeren Jezus Christus”***, Ook in Hebr. 4:12 ***“Want Gods Woord is levend en krachtig en scherp snijdender dan enig tweesnijdend zwaard en gaat door tot de verdeling der ziel en des geestes, der samenvoegselen en des mergs”***.

In 1 Thess. 5 is sprake van uw geest en ziel en lichaam. Deze tekst wijst dus op drie delen. Zo leert ook Hebr. 4:12 onderscheid te maken tussen ziel en geest, want evenmin als de samenvoegselen het merg zijn, evenmin is de ziel de geest. Zij zijn twee onderscheiden sferen.

Een beeld kan een en ander ophelderen. Den Haag is Rijk der Nederlanden, Zuid-Holland is Rijk der Nederlanden, Nederland zelf is Rijk der Nederlanden. Volgt hieruit nu dat Den Haag = Nederland? Men weet beter. Zo nu ook met lichaam, ziel en geest. Elk heeft een eigen sfeer. Zoals Den Haag ligt in Zuid-Holland en dit weer in Nederland, zo is dit ook met de geest, de ziel en het lichaam van de mens. Alle drie samen vormen de mens. Beter nog alle drie liggen samen in een centrum, de ikheid van de mens, de mens achter de mens, de diepere ondergrond en de hogere samenvatting.

In enkele teksten komt ziel en geest in parallelvorm voor b.v. in Jes. 26:9: ***“Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht, ook zal ik met mijn geest die in het binnenste van mij is U vroeg zoeken.”*** Zie ook Job. 7:11 ;12:10; Luk. 1:46, 47; 1 Sam. 1:15; Ps. 77:3, 4. Men wil daaruit concluderen dat geest en ziel identiek zijn. We vinden echter ook in parallelvorm hart en ziel (zie Spr. 2:10; Ps. 13:3; 78:18; Jer. 4:19) ook vlees en ziel (Ps. 63:2; Spr. 11:17) ook buik en ziel (Ps. 44:26) ook hart en geest (Deut. 2:30; Ps. 34:19; Jes. 57:15). Indien men nu wil beweren, dat ziel = geest, moet men consequenterwijze ook aanvaarden, dat hart = ziel, dat ziel = vlees, dat hart = geest. Uit Ps. 63:2 zou voortvloeien, dat ziel = vlees, dus precies het tegenovergestelde van wat men wil beweren n.l. dat ziel = geest. Men behoeft deze parallelismen niet op te vatten als zuivere parallelismen, ze kunnen zeer wel elk een zijde ener zaak aangeven en de zijden in elkaar doen grijpen zonder dat ze samenvallen.

HET HART.

We spraken reeds van een hogere eenheid achter ziel en geest, van de ikheid, de mens achter de mens. Die wordt in de Schrift vaak aangeduid door het hart. Daarin vinden ziel en geest ja ook het lichaam zijn centrum. Het is dan ook wel eigenaardig en opmerkelijk, dat de Schrift nergens het dier een hart toekent, zelfs niet in lichamelijke zin.

Afgezien van de letterlijke betekenis als hart des lichaams (2 Sam. 18:14 a; 2 Kon. 9:24), van de betekenis: midden (Deut. 4:11, Spr. 30:19, Mt. 12:40) van lichaam of lichaamsdeel, Gen. 18:5; Richt. 19:5, 8; Ex. 28:29, 30, komt het hart voor in de betekenis van verstand, centrum der gedachten, Gen. 6:5; 8:21, wijsheid, Ex. 28:3; 31:6; Job. 8:10, geheugen, Spr. 3:1. Zie ook Pred. 1:13; 8:16; 7:2, 21. Enz. Ook is het de zetel van het gevoel, heeft blijdschap, Ex. 4:14, droefheid, Spr. 14:10, 13, vrolijkheid, Spr. 15:13 a, nijdigheid, Spr. 23:17.. Enz. Tevens is het de zetel van de wil, Ex. 25:2; 35:5, onwil, Deut. 15:7, boosheid van hart, Jer. 3:17; Jes. 6:10. Enz. In het N.T. ga men na Mt. 9:4; 15:19; 12:34; 13:15; Mk. 3:5; Hand. 7:51.

De Schrift schrijft aan het hart alle werkingen toe, die ze ook aan lichaam en ziel en geest toekent. Uit het hart zijn de uitgangen des levens. In elk opzicht. Een gezond hart is het leven des vleses zegt Spr. 14:30. De reinen van hart zullen God zien, Mt. 5:8. Hier hebben we de fysieke (natuurlijke) en geestelijke zijde. God moet een nieuw hart en een nieuwe geest ge-

ven, Ez. 36:26, de innerlijke kern en de gesteldheid van de mens veranderen.

Hart en geest zijn onderscheiden zoals o.a. blijkt uit Ez: 36:26. Ziel en geest zijn eveneens onderscheiden. Ziel en lichaam evenzo. Hiermee komt veel anders te staan. De ikheid rust in het hart, heet vaak in het O.T. het hart en heeft geest, ziel en lichaam. Deze ikheid kan wel eens door ziel aangeduid worden, Mt. 10:28, maar dit is geen regel. Voor ons onderzoek komt nu de vraag naar voren: Wat geschiedt er met de ikheid des mensen als dit de eigenlijke kern is waarin de anderen vast liggen. Hiermee komt alles in ander licht. Voor we daarover handelen spreken we over de schepping van de mens.

De Doop

Enige beknopte beschouwingen.

INLEIDING.

Er is niet veel kennis van de Bijbel nodig om te weten, dat vooral de Evangeliën en het boek der Handelingen over de doop spreken. Zij die iets van Israëls herstel zien, weten dat dit volk gedurende de tijd waarover die delen der Schrift handelen nog op de voorgrond stond. Het blijkt ook, dat de doop voor hen niet iets nieuws was waarover ze zich moesten verwonderen. Als we daarom over de doop handelen is het nodig eerst in het O.T. na te gaan wat er over gezegd wordt. We onderzoeken daarbij ook enige andere woorden, zoals: wassen, baden, besprengen.

ONDERZOEK IN DE HEBR. SCHRIFTEN.

1. **Dopen.** Ziehier al de teksten waar dit werkwoord gebruikt wordt: Ex. 12:22; Lev. 4:6, 17; 14:6, 16, 51; Num. 19:18; Ruth 2:14; Gen. 37:31; Lev. 9:9; 1 Sam. 14:27; 2 Kon 5:14; 8:15; Job. 9:31; Deut. 33:24; Joz. 3:15.

De betekenis is duidelijk: in een of andere vloeistof indompelen. In verband met water lezen we:

Num. 19:18 ***“En een rein man zal hysop nemen en in dat water dopen, en sprengen het aan die tent..”***

Men ziet het verschil tussen dopen en sprengen. Verder lezen we:

2 Kon. 5:14 ***“Zo klom hij af, en doopte zich in de Jordaan zevenmaal”.***

Naäman werd daardoor volkomen genezen van de melaatsheid.

2. **Wassen.** In de meeste gevallen betreft het klederen of een deel van het lichaam (zie b.v. Lev. 14:8, 9; 15:8, 11, 13), terwijl “baden” meestal het gehele lichaam betreft. Dat wassen heeft dikwijls een godsdienstige betekenis. Het staat dan in verband met afzondering (heiliging) en reiniging. Men zie b. v.

Ex. 19:10 ***“Ook zeide de Heere tot Mozes: Ga tot het volk, en heilig hen heden en morgen, en dat zij hun klederen wassen”.***

Lev. 13:6 ***“En hij zal zijn klederen wassen, zo is hij rein”.***

Lev. 13:34 ***“En hij zal zijn klederen wassen en rein zijn”.***

Lev. 14:8, 9 ***“Die nu te reinigen is, zal zijn klederen wassen en al zijn haar af scheren, en***

zich in het water afwassen, zo zal hij rein zijn... en zal zijn klederen wassen, en zijn vlees met- water baden, zo zal hij rein zijn”.

Lev. 15:13 ***“Zo zal hij tot zijn reiniging zeven dagen voor zich tellen, en zijn klederen wassen, en hij zal zijn vlees met levend water baden, zo zal hij rein zijn***”.

Num. 8:7 ***“En aldus zult gij doen, om hen te reinigen: spreng op hen het water der ontzondiging; en zij zullen het scheermes over hun ganse vlees doen gaan, en zij zullen hun klederen wassen, en zich reinigen***”.

Men ziet hoe er hier ook gesproken wordt over het water der ontzondiging. Dat werd gesprengd. In Jes. 1:16 gebruikt de St. Vert. het woord wassen als vertaling van het Hebr. woord voor baden. Hier ook betreft het reiniging. We geven nog de volgende verzen op, die spreken over reiniging van zonde en wat er mee in verband staat:

Ps. 51:4 ***Wassen van ongerechtigheid.***

Reinigen van zonde.

Jer. 4:14 ***Wassen van boosheid.***

Het uitwendige kan een voorstelling zijn van een inwendige reiniging, doch op zich zelf kan het niets doen:

Jer. 2:22 ***“Want al wiest gij u met salpeter, en nam u veel zeep, zo is toch uw ongerechtigheid voor Mijn aangezicht getekend, spreekt de Heere Heere***”.

Zo zegt ook Job in verband met het baden:

Job. 9:30 ***“Indien ik mij wasse met sneeuwwater en mijn handen zuivere met zeep...”***.

3. ***Baden.*** Ook hier is het uitwendige weer een voorstelling van het inwendige. Aaron en zijn zonen moesten een bad nemen voor ze als priesters tot de tabernakel mochten komen:

Ex. 29:4 ***“Alsdan zult gij Aaron en zijn zonen doen naderen aan de deur van de tent der samenkomst; en gij zult hen met water wassen (baden)”***.

Men moet hier onderscheid maken tussen het algemene bad, op het ogenblik dat ze door Mozes gezalfd en in de positie van priester geplaatst werden (zie v. 5-9 en Ex. 40:12-15) en het gedeeltelijke bad dat ze telkens namen als ze hun priesterambt gingen vervullen. Het eerste deed Mozes, het tweede namen ze zelf:

Ex. 30:19-21 ***“Dat Aaron en zijn zonen zich daaruit wassen hun handen en voeten. Wanneer zij in de tent der samenkomst zullen gaan, zo zullen zij zich met water wassen, opdat zij niet sterven; of wanneer zij tot het altaar naderen, om te dienen, dat zij het vuuroffer den Heere aansteken; zij zullen dan hun handen en voeten wassen, opdat zij niet sterven***”.

In verband met Israëls toekomst lezen we:

Jes. 4:4 ***“Als de Heere zal afgewassen (gebad) hebben de drek der dochteren van Sion, en de bloedschulden van Jeruzalem zal verdreven hebben uit derzelver midden, door de Geest des oordeels en door de Geest der uitbranding***”.

4. **Besprengen.** We schrijven slechts een paar teksten op.

Num. 19:13 *“Al wie een dode, het dood lichaam eens mensen die gestorven zal zijn, aanroert en zich niet ontzondigd zal hebben, die verontreinigt de tabernakel des Heren; daarom zal die ziel uitgeroeid worden uit Israël, omdat het water der afzondering op hem niet gesprengd is, zal hij onrein zijn; zijn onreinheid is nog in hem”.*

Num. 19:20 *“Wie daarentegen onrein zal zijn en zich niet zal ontzondigen, die ziel zal uit het midden der gemeente uitgeroeid worden, want hij heeft het heiligdom des Heeren verontreinigd, het water der afzondering is op hem niet gesprengd, hij is onrein”.*

Men weet wat de Hebreeënbrief hiervan zegt:

Heb. 9:13 *“Want indien het bloed der stieren en bokken, en de as der jonge koe, besprengende de onreinen, hen heiligt tot de reiniging des vleses; hoeveel te meer...”.*

In verband met Israëls herstel lezen we:

Ezech. 36:25 *“Dan zal ik rein water op u sprengen, en gij zult rein worden van al uw onreinigheden en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen”.*

Er is nog een ander Hebr. woord door besprengen vertaald. Het heeft de grondbetekenis van “springen”. In Jes. 52:15 is het vertaald door “doen opspringen”: des Heeren Knecht zal namelijk de volken van vreugde of angst doen opspringen. Dit woord komt voor in Num. 8:7 en 19:21, waar men het verschil ziet met wassen.

5. **Wasvat.** In de tabernakel was één wasvat:

Ex. 30:18 *“Gij zult ook een koperen wasvat maken, met zijn koperen voet om te wassen; en gij zult het zetten tussen de tent der samenkomst, en tussen het altaar, en gij zult water daarin doen”.*

In de tempel waren er tien, behalve de “zee”:

2 Kron. 4:6 *“En hij maakte tien wasvaten, en stelde vijf ter rechter-, en vijf ter linkerhand, om daarin te wassen; wat ten brandoffer behoort, staken zij daarin, maar de zee was, opdat de priesteren zich daarin zouden wassen”.*

In Ezechiëls toekomstige tempel zijn geen wasvaten. Daarentegen vloeit het “levende” water uit die tempel, Ezech. 47.

ENIGE GEVOLGTREKKINGEN.

Men ziet dat er vele besprengingen, wassingen en dopen waren bij Israël en dat het van belang is daarmee rekening te houden als men het vraagstuk over de doop onderzoekt.

De uitwendige vormen hadden op zichzelf noch waarde, noch kracht. Zij waren zichtbare tekenen van een geestelijke werkelijkheid. Ze waren godsdienstige reinigingen van zonde of van haar gevolgen. Die inwendige reinigingen werden zoals zoveel andere dingen op tastelijke wijze voorgesteld. Dat was Gods manier om Israël, en door hen het gehele mensdom, op te voeden en te leiden tot en op de weg der behoudenis. Heb. 5:12 noemt dergelijke dingen “eerste beginselen”.

Het is van belang onderscheid te maken tussen de twee soorten baden:

1. het bad in verband met het stellen in een positie (priester) en toegediend door een hoger staand persoon,
2. het bad in verband met de wandel in die positie en door de persoon zelf genomen .Het besprengen betreft ook de wandel.

In de toekomst zal de Messias Israël baden en besprengen. Dan zijn ze een koninklijk priesterschap (Ex. 19:6; Jes. 61:6; 66:21; 1 Petr. 2:9; Op. 1:6). We hebben reeds opgemerkt dat er in Ezechiëls tempel, in de volgende aioon, geen wasvat meer is. De uitwendige vorm blijft echter nog wel behouden, maar is nu niet meer beperkt tot de priesters, maar strekt zich uit tot het gehele volk. Daarom vloeit een rivier uit die tempel. Geheel Israël is dan behouden en de goddeloosheden zijn van hen afgewend (Rom. 11:26). Het is de tijd der nationale wedergeboorte (Mat. 19:28).

In de daarop volgende aioon is geen tempel meer. Dan vloeit het levende water van uit de troon Gods en des Lams (Op. 22:1). Alles is dan wedergeboren en gereinigd.

Verder moeten we niet vergeten, dat alle Joden besneden waren en toch nog moesten gewassen, besprengd of gedoopt worden. De doop vervangt de besnijdenis niet, maar vervolledigt haar. Ook in de toekomstige aioon wordt Israël nog naar het vlees besneden (Ezech. 44:7, 9).

De Verborgenschap des Evangelies

Nº 7.

4. Wanneer heeft de opname plaats.

UIT DE TOORN.

Volgens de ene bestrijder kan de opname te allen tijde plaatsvinden, volgens de andere gaat ze minstens zeven jaar vooraf aan Openbaring. We mogen zeker wel vragen, waar de Schrift zegt, dat de opname plaats heeft zeven jaar voor Openbaring van Christus. We zullen de kwestie aangaande de opname nogmaals bespreken. We schrijven in hoofdzaak af wat we reeds, vroeger daarover opstelden.

De opname heeft plaats onder de volgende omstandigheden:

1°. De Thessalonicenzengroep wordt verlost uit de toekomstige toorn, 1 Thess. 1:10: ***“En zijn Zoon uit de hemelen te verwachten, Dewelke Hij uit de doden opgewekt heeft, Jezus, Die ons verlost uit (niet: van) de toekomstige toorn”***. We hebben in de grondtekst drie maal het woord “uit”. Christus komt uit de hemelen, is er dus in; Hij werd opgewekt uit de doden, lag eens tussen hen in, Ps. 16:10, Hand. 2:27; Hij verlost uit de toekomstige toorn, die groep is er dus in. Om uit de toorn verlost te worden moet men er eerst in zijn. Dit behoeft nog niet te betekenen, dat die toorn hen nu treft. God kan hen er zeer wel in bewaren. Evenals Israël in Egypte bevrijd bleef van de meeste plagen, zal deze groep in de toorn bewaard worden. Een reisgezelschap dat, gewaarschuwd voor een naderend onweer, zijn tocht uitstelt en thuis blijft, wordt voor (van) dat onweer bewaard, een herder die met zijn kudde op het veld is en over wie de bui losbreekt, kan er uit bewaard worden.

Om de consequentie van 1 Thess. 1:10 te ontgaan, is men op de vondst gekomen, het te verklaren met Op. 3:10: ***“... Zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal.”*** Ook hiermee loopt men vast. En wel hierom:

- a). De ure der verzoeking is niet de toekomstige toorn; het is o.i. het zich verwonderen achter het Beest, Op. 13:3, en het aanbidden er van, vs. 8.
- b). Men moet 1 Thess. niet verklaren met Openbaring, omdat het verschillende groepen zijn. Als men ze vereenzelvigt, komt men uit op het Calvinistische standpunt, dat er maar één gemeente is vanaf de grondlegging der wereld.
- c). Men vergeet 1 Thess. 1:10 te verklaren met het overige van 1-2 Thess.

Men voert tot verder bewijs, dat “uit” in 1 Thess. 1:10 niet “uit” betekent, nog andere teksten aan. Zo b.v. 2 Tim. 4:17: “... **ik ben uit de muil des leeuws verlost**”. Paulus was niet in de muil des leeuws, zegt men, dus kón hij er niet uit verlost worden. Laat ons zien. Paulus heeft hier het oog op zijn “eerste verantwoording”, vs. 16. Hij was niet in een letterlijke leeuwenmuil geweest en had zelfs nooit gevaar gelopen in een letterlijke leeuwenmuil te komen *daar hij een Romeins burger was*. “Muil des leeuws” kunnen we dus niet letterlijk opvatten, het is een stijlfiguur. Men kan veronderstellen, dat hij door “leeuw” Nero wil aanduiden. Paulus was in zijn macht en in gevaar om te komen. Men kan de uitdrukking echter meer algemeen opvatten voor een groot gevaar. Zo zegt ook Ps. 22:22 : “**Verlos mij uit des leeuwen muil**”. Hoe het ook zij, Paulus was letterlijk *in* dat gevaar en werd er letterlijk *uit* verlost. “Muil des leeuws” kan een figuur zijn, “uit” niet, dat moet men letterlijk nemen. Onze tegenstanders draaien het juist om : leeuwenmuil zou letterlijk zijn, doch “uit” zou iets anders willen zeggen. Men begrijpt hoe veel zwakker de uitdrukking van Paulus zou zijn, als men hier zou moeten lezen, dat hij slechts *van* een gevaar verlost is. Dat drukt niet op voldoende wijze het dreigende, hem omringende gevaar uit.

Evenals het gevaar, de leeuwenmuil, er was toen Paulus schreef, zal de toorn van 1 Thess. 1:10 er eens zijn. Evenals Paulus *In* dat gevaar was en er *uit* gered werd, zullen sommigen *in* die toorn zijn en er *uit* behouden worden. 2 Tim. 4:17 bewijst dus juist het tegenovergestelde van wat men wil bewijzen.

Verder geeft men Joh. 17:15 als bewijs: “**Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van, Gr.: uit, den boze**”. Zij zijn toch niet in de Boze, zegt men. We geloven, dat, waar de gehele wereld in het boze ligt, 1 Joh. 5:19. Men kan ook vertalen: in de Boze ligt. Alle gelovigen verkeren op zijn terrein. Daaruit neemt God ze niet weg, Joh. 17:15. Zij zijn er dus in. Hoe werden ze er nu uit bewaard? Aldus: “**Die uit God geboren is, bewaart zichzelf en de Boze vat hem niet**”, 1 Joh. 5:18. Hij is dus wel in de Boze, d.i. in zijn machtsfeer, (zie Ef. 2,3), maar wordt er uit bewaard. Zo nu ook met de toekomstige toorn. Men komt er in, maar wordt er in bewaard en uit verlost. Ook de bewijsvoering met Joh. 17:15 faalt, want 1 Joh. 5:18 en 19 geven een andere oplossing. De hele wereld ligt in de Boze, toch kan men zichzelf daaruit bewaren.

Zo blijken de tegenbewijzen geen steek te houden. Veeleer bevestigen zij onze mening. We merken verder op, dat men 1 Thess 1:10 allereerst met 1 Thess. 1:10 moet verklaren en dat, als “uit” daar twee maal werkelijk “uit” betekent, het de derde maal niet zal betekenen, “af van” of “voor” maar ook uit betekent, d.i. uit het midden van.

BIJ MICHAELS OPSTAAN.

2°. De opname heeft eerst plaats als de Heere met Michaël komt. 1 Thess. 4:16 zegt duidelijk: “**Want de Heere Zelf zal met (Gr.: in) een geroep, met (in) de stem des archangels en met (in) de bazuin Gods nederdalen...**” De archangel is Michaël, Jud. 9. Volgens Dan. 12:1 staat Michaël eerst op als het zulk een tijd van benauwdheid zal zijn als er niet geweest is sinds dat er een volk geweest is; dus in de grote verdrukking voor Israël. Hoe kan men de opname los

maken van de grote verdrukking als Michaël, die niet los te maken is van de opname, eerst opstaat in de grote verdrukking? Dat is de tijd, wanneer de politieke Antichristus, het Beest, opgetrokken is naar het Sierlijke Land en de tenten van zijn paleis (d. i. paleiselijke tenten) staan tussen de zeeën aan de berg des heiligen sieraads, de tempelberg. Er is voor ons in de Schrift geen opname te vinden buiten Michaël om. Er is voor ons ook evenmin een dubbele komst, één ter opname van “de” Gemeente, één voor Israël. Michaël is verbonden met Israël. De opname van 1 Thess. 4 en de komst van Christus voor Israël liggen in één lijn. Het zijn twee fasen van één parousia. Ook hier heeft men een nieuwe uitlegging opgesteld. Men zegt: er staat niet: met de stem *des* Archangels, maar: met aardsengelijke stem., d.i. met de stem als van een aartsengel. Niet de Archangel Michaël zal zich laten horen en Christus komt niet met hem, maar Christus zelf zal Zijn stem laten horen en die zal klinken alsof ze van een aartsengel was.

Als dat zo is, moet men consequent zijn. Dan staat er dus ook niet, dat Christus zal komen met de bazuin Gods (zelfde constructie), maar: met de bazuin van 'n God. En in vs. 16 niet, dat Paulus iets zegt in het woord des Heeren, maar: in het woord van 'n Heer. Overal is het lidwoord weggelaten. Er staat dus: in woord Heeren, in stem Archangels, in bazuin Gods. Als “de stem archangels” betekent: de stem van 'n archangel, betekent de bazuin Gods: de bazuin van 'n God (god) en het woord van 'n Heer (heer?). Dit is de noodwendige consequentie. Maar als het woord “Heeren” betekent “het woord des Heeren” en “de bazuin Gods” “de bazuin van (de hun bekende allerhoogste) God”, dan is “de stem archangels” ook “de stem des (d. i. van de bekende) Archangel”. En dit is dan Michaël. Men vordert dus niets met zijn betoog. Echter, al aangenomen, dat hier zou moeten staan: met een aartsengelijke stem (de nieuwe vertaling van een der bestrijders heeft: met de stem des Archangels), dan nog zijn daarmee de andere bezwaren tegen de te-allen-tijde-mogelijke-opname die we hier geven, niet ontzenuwd. Deze bevestigen de gewone vertaling. Christus komt in de sfeer van de Aartsengel, in die van de bazuin Gods, d. i.: als zij zullen klinken.

IN DE DAG DES HEEREN.

3°. Paulus schrijft aan de Thessalonicensen over de dag des Heeren, 1 Thess. 5:2, 2 Thess. 2:2, grondtekst. Als deze groep daar niets mee van doen had, waarom hadden zij dan dat onderricht nodig over het tegenwoordig zijn van de dag des Heeren. De Thessalonicensen dachten, dat die dag er reeds was, bewijs, dat zij er op rekenden die dag mee te zullen maken. In 2 Thess. 2:2 staat: alsof de dag des Heeren tegenwoordig ware (grondtekst). Paulus zegt nu, dat die dag niet komt voor de Antichristus geopenbaard is. Maar dat gelovigen van die groep de dag des Heeren zullen meemaken, bewijst 1 Thess. 5:4: ***“Maar, broeders, gij zijt niet in de duisternis, dat u die dag als een dief zou bevangen.”*** Paulus zegt niet: Gij zult die dag niet mee maken, maar: Die dag zal u niet als een dief bevangen, bewijs, dat zij die dag zullen meemaken, want anders kon hij dit niet zeggen. Als wij tegen iemand zeggen: Wees van nacht op uw hoede voor inbrekers, dan maakt men die nacht mee, alleen, men waakt. Zo moesten wij ook waken: ***“Zo laet ons dan niet slapen gelijk als de anderen, maar laet ons waken en nuchteren zijn,”*** vs. 6. Men kan dus slapen als de anderen over wie de dag des Heeren komt, bewijs dat men er dan is als die dag aanbreekt, dus niet is opgenomen.

BIJ DE KOMST MET DE ENGELN.

4°. Die groep zal verdrukt worden en niet weggenomen voor de grote verdrukking. Bewijs: 2 Thess. 1:7: ***“U die verdrukt wordt verkwikking in Openbaring des Heeren Jezus. Christus van den hemel met de engelen Zijner kracht.”*** De verkwikking geschiedt dus eerst, als de Heere met Zijn engelen komt. Is dat alleen ter opname van die groep? Neen, want vs. 8 zegt: ***“... met vlammend vuur wrake doende over degenen die God niet kennen, d.i. willen erkennen.”*** Dit zijn de aanhangers van het Beest, 2 Thess. 2:4. Op. 13:15-18. De opname heeft dus plaats als de Heere komt met vlammend vuur om wrake te doen. Van een opname lang voor

die dag weet de Schrift ook hier niets.

Wanneer komt de Heere nu met Zijn engelen. Dat leert ons Mt. 24:29-31 *“Na de verdrukking dier dagen,”* d.i. na de grote verdrukking, zie Mt. 24:21. Eerst dan zendt Hij Zijn engelen uit, vs. 31. Er is nergens sprake van een dubbele komst, eerst met, dan zonder engelen. Als Hij met Michaël komt, en dat is eenmaal, komt Hij ook met Zijn engelen. De Heere kan dus noch te allen tijde wederkomen om “de” Gemeente op te nemen, noch zeven jaar voor de eindtijd.

IN DE LAATSTE BAZUIN.

5°. De opname en verandering heeft plaats *in* de laatste bazuin.

1 Cor. 15:51, 52 luidt in de grondtekst: ***“Zie, broeders, ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden, in een punt des tijds, in een ogenblik, in (zelfde woord als de twee andere “in’s) de laatste bazuin”.*** Wat is de laatste bazuin? Als we Schrift met Schrift verklaren en niet met de Romeinse legerbazuinen zoals men wel doet, is de laatste bazuin de zevende van Openbaring. Deze weerklinkt niet voor de tweede helft van Daniels 70ste jaarweek begonnen is. In de laatste bazuin heeft de verandering, en de opname plaats. ***“In de dagen der stem des zevenden engels, als hij bazuinen zal, zo zal de verborgenheid Gods vervuld worden”***, het verborgen zijn van God zal dan ophouden, m.a.w., dit loopt uit op Openbaring. En deze vinden we in Thess. 1:16, 17 genoemd. De opname heeft dus niet plaats voor de grote verdrukking, noch ook 7 jaar voor het einde, maar bij het einde. Wat “in” zeker jaar plaats heeft, kan even zo goed nog aan het eind van dit jaar plaats vinden.

Met ziet uit een en ander duidelijk, dat men de opname van de Thessalonicenzengroep niet voor, maar zeker in en wel aan het einde van de grote verdrukking moet stellen. Hiermee vervalt de mening, dat ze te allen tijde of 7 of 3 1/2 jaar voor Openbaring van Christus kan plaats hebben. En ook de mening, dat dit de voorhoop is van Ef. 1:12, grondtekst (wij die een voorhoop hebben in Christus). Zo is er geen voorhoop en blijft de opname nauw aan de hoop Israëls verbonden.

Aan de Leden van Zijn Lichaam

Hoe dikwijls zou alles anders zijn voor ons, als we meer dachten aan onze positie aan Gods rechterhand. De dingen der aarde zouden dan niet zoveel vat op ons hebben en we zouden veel minder bezig zijn met onszelf.

Toen we na onze geboorte uit de Geest in Christus geloofden, kwamen we in zodanige gemeenschap met Hem, dat Paulus ervan kon zeggen, dat we met Hem begraven werden, dat we samengeplant werden in de gelijkenis Zijns doods, dat onze oude mens met Hem gekruisigd werd, dat we met Hem gestorven waren. Als we dan, naar onze positie, geheel gescheiden waren van de Adamietische mensheid, waren we niet langer zondaars, maar gerechtvaardigd van de zonde. We waren der zonde dood.

God kon toen ook verwachten dat we de zonde niet meer zouden dienen, dat we ons voor de zonde zouden dood achten en deze niet meer zou heersen in ons sterfelijk lichaam. We moesten ons aanzien als uit de doden levend geworden en onze leden voor God stellen tot werktuigen der gerechtigheid, tot een levende offerande. Dat moest onze redelijke godsdienst geweest zijn (Rom. 12:1). Was het inderdaad niet redelijk alzo te handelen, nu we nieuwe schepselen waren, niet slechts wedergeboren (doch zondige) kinderen, maar gerechtvaardigde zonen? Toen we nog “in het vlees” waren, werkten de lusten der zonden in onze leden, maar nu werden we daardoor niet langer vastgehouden (Rom. 7:6). We waren vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods. Gods rechtmatige eisen konden nu in ons vervuld worden. De Geest

Gods kon in ons *wonen*, Christus kon in ons zijn en zo konden we de praktijken van de Adamietische mens doden en werkelijk leven. God was voor ons, wie kon tegen ons zijn? Hij had ons met Zijn Zoon alle dingen genadiglijk geschonken, zou het dan niet zeer onredelijk zijn daar geen gebruik van te maken? Hadden we ons als door de zonde moeten laten overwinnen, als we door Christus meer dan overwinnaars konden zijn?

We moesten dus wandelen naar onze positie en gebruik maken van al de mogelijkheden die God ons geschonken had. Maar helaas, als we op die tijd terugzien, hoe dikwijls hebben we daarin gefaald. We lieten ons nog zo dikwijls in beslag nemen door de zonde. Niet zodat we eenvoudig zondigden, maar zodat we dachten niet anders te kunnen. We rekenden ons niet der zonde dood. Maar de Geest bleef niet onwerkzaam en gebruikte allerlei middelen om ons tot meer redelijke gedachten te brengen. Was het dikwijls niet voldoende even de Schrift te lezen of te onderzoeken om ons weer te herinneren aan onze ware positie? Zo sterkte God ons in onze wandel en kwamen we waar God ons wilde hebben: bewuste zonen, rechtvaardigen, een nieuwe schepping.

Als we onze vroegere toestand goed nagaan, zullen we wellicht moeten erkennen dat we nog aan sommige zonden vasthielden en daarom zo gemakkelijk vergaten, dat we der zonde dood waren. Nu we echter ook de zonden opgegeven hebben, zien we duidelijker en zijn we er meer bewust van hoe we tegenover de zonde staan. We zijn niet slechts der zonde dood, maar ook der zonden dood. En toen we tot die toestand kwamen, greep God weer in en stelde ons in de positie van volwassen man en in zo'n innige gemeenschap met Zijn Zoon, dat er nergens een beeld van te vinden is.

Zijn we dan nu zondeloos? Zeker niet, al zijn we geheel bewust der zonde dood te zijn en hebben we ook de zonden in beginsel opgegeven, toch blijven we nog te dikwijls ten achter in het doen van Gods wil: we zondigen nog. Waar we der zonden dood zijn, moeten we er ons ook in de praktijk voor dood achten, evenals we ons der zonde moesten dood achten toen we der zonde dood waren. We moeten nu de oude mens uitdoen *met zijn werken* (gr.: praktijken).

Nu God overvloediglijk genadig geweest is door ons lid te maken van Zijn lichaam, verwacht Hij ook weer een wandel in overeenstemming met die positie. Hoe zou alles anders zijn als we maar meer de dingen aan Gods rechterhand bedachten en zochten. Als we onszelf zien met Christus boven alles, hoe moest alle zonde, moeilijkheid en bezorgdheid dan verdwijnen. Hoe moesten we het dan niet betreuren in het verleden niet meer gebruik te hebben gemaakt van al de mogelijkheden die God ons gegeven had. Moesten we het dan niet beter begrijpen zovele gelegenheden gemist te hebben om Hem te verheerlijken, Die ons leven is. Hoe zouden we dan als afzonderlijke mens wegvallen, opgenomen zijnde in de sfeer Zijner heerlijkheid. Hoe moesten we dan het onredelijke van alle hoogmoed, ikzucht, eigenzin en al wat er uit voort vloeit, niet inzien. Hoe gemakkelijk zou het ons dan zijn de "innerlijke bewegingen der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid" aan te doen. Hoe zouden we dan Paulus navolgen en wat ons gewin was, schade achten om Christus' wil en naar het wit jagen. De Vader der heerlijkheid wil ons geven de geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis; verlichte ogen des verstands, opdat we mogen weten, welke zij de hoop Zijner roeping, en welke de rijkdom zij der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen en welke de uitnemende grootheid Zijner kracht aan ons zij. Laat ons dan vervuld zijn met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand, opdat we mogen wandelen waardiglijk de Heere, tot alle behaaglijkheid, in alle goede werken vrucht dragende en wassende in de kennis van God; met alle kracht bekrachtigd zijnde, naar de sterkte Zijner heerlijkheid, tot alle lijdzaamheid en lankmoedigheid, met blijdschap, dankende de Vader.

De Opstanding der Doden

Nº 2.

II. VANWAAR IS DE MENS?

UIT DE AARDE.

De vraag: vanwaar is de mens is in de loop der tijden op velerlei wijze beantwoord. We gaan hier vanzelf niet op in, maar willen alleen uit de Schrift nagaan vanwaar de mens is,

Joh. 3:31 ***“Die van boven komt, is bóven allen, die uit de aarde is, spreekt uit de aarde, die uit de hemel komt, is boven allen”.***

Joh. 8:23 ***“Gijlieden zijt van beneden”, (Gr.; uit beneden).***

1 Cor. 15:47 ***“De eerste mens is uit de aarde aards, de tweede mens is (de Heere) uit de hemel”.***

Velen menen. dat alleen 's mensen *lichaam* uit de aarde is, en de *ziel* door God is ingeblazen. Dit is onjuist. Allereerst staat nergens, dat de ziel is ingeblazen. Gen. 2:7 spreekt alleen van de adem des levens. Ten tweede blijkt uit 1 Cor. 15, dat 's mensen *wezen* uit de aarde is. Immers, daar wordt een tegenstelling gemaakt tussen de eerste en de Tweede Mens. De Tweede Mens is uit de hemel, zegt vs. 47. Die Tweede Mens is de Ikheid, de Persoon des Zoons, Niet zijn vlees. Dat heeft Hij uit Maria aangenomen, is in haar schoot ontwikkeld, het Woord is vlees geworden. Het is alleen de Ikheid, Die uit de hemel kwam.

Men ga dit wèl na. Christus had voor Zijn vleeswording reeds Een lichaam. Dit nam Hij maar niet tijdelijk aan zoals de Theologie leert, maar bezat Hij. Daarin verscheen Hij, Gen. 18, Richt, 6 of werd er in gezien, Jes. 6, Dan. 10. Zie ook Zach. 14:3, 4. Hij heet dan ook: de geformeerde God, Jes. 43:10. Het lichaam Zijner heerlijkheid nu heeft Hij bij de vleeswording afgelegd, Hij heeft Zichzelf ontledigd, Fil. 2:7 grondtekst, heeft een andere “gestaltenis”, d.i. bestaanswijze aangenomen, is tot menselijke kiem getransformeerd en in Maria ontvangen. Als zodanig nu is Hij “uit de hemel”. Zijn gehele Wezen, getransformeerd in een andere bestaanswijze, is van Boven. Maar daar volgt uit, dat, zal hier een tegenstelling zijn tussen Adam en Christus, de eerste naar zijn *wezen* dus uit de aarde moet zijn. Zoals de Ikheid van Gods Zoon getransformeerd tot menselijke kiem uit de hemel is, zo is de ikheid van Adam uit de aarde. En zoals de Zoon Gods in Maria's schoot vlees werd, zo is Adam in de aardschoot een mens geworden. Adam kreeg geen ziel, hij *werd een ziel*. Het Woord kreeg geen vlees, maar wèrd vlees. Hij was van boven, Adam van beneden, Hij was uit de hemel, dus Adam uit de aarde. Naar “lichaam en ziel”. God blies geen ziel in, na eerst een vorm geboetseerd te hebben, van binnenuit ontwikkelde zich de mens tot levende ziel evenals een kind zich uit een kiem tot klein mens ontwikkelt. En evenals het kind daarna uit de moederschoot voortkomt, zo is de mens uit de aarde voortgekomen om daarna te gaan ademen en de adem des levens door zijn neusgaten te blazen. Indien de ziel is ingeblazen, dan is de mens, want de ziel houdt men voor de eigenlijke mens, ook van boven.

Adam is een voorbeeld Desgenen Die komen zou. Daaruit volgt ook, dat zijn ontwikkeling gelijk op die van Christus. Omdat Adam zich organisch ontwikkeld heeft van klein tot groot,

daarom is ook Christus als Kindeken geboren en verder opgewassen.

De Schrift zegt, dat Adam van beneden is, uit de aarde. Men zegge nu niet, dat dit betekent, dat zijn bestanddelen uit de aarde zijn. Wel zegt 1 Cor. 15:47, dat de eerste mens aards, van aardse substantie is, wil men: van lemen substantie, zoals een vat van leem is, maar als men dit alleen op het lichaam toepast, gaat de tegenstelling van 1 Cor. 15 niet op. Christus is getransformeerd uit de hemel gekomen. Zo zullen we moeten aannemen, dat de eerste mens, eveneens getransformeerd, uit de aarde is. Hij is uit de aarde.

'S MENSEN WORDING.

Men sta hier wèl bij stil. De Schrift zegt dat alle dingen door het Woord geworden zijn. Joh. 1:3. Ook dus de mens. Dat sluit zijn schepping niet uit maar wel de mechanische daarstelling die ons geleerd werd. Men meent veelal, dat scheppen op eenmaal iets kant en klaar daar stellen is. Dat nu is niet zo. Schepping en wording gaan samen. God schept om te doen worden. We geloven niet in de evolutietheorie alsof de mens verschillende dierenstadiums heeft moeten doorlopen om mens te worden. Wel geloven we in de ontwikkeling van een oerkiem waaruit God de mens heeft doen voortkomen. Zoals de Tweede Adam vlees (mens) geworden is, zo is ook de eerste Adam tot levende ziel geworden. Door een ontwikkelingsproces heen. Hoe lang dit geduurd heeft, zegt de Schrift niet. Maar dat het een wording geweest is, staat vast. Op grond van Joh. 1:3. Alle dingen zijn door het Woord geworden. Ook dus de mens. Hiermee vervalt het idee van het dualisme van ziel en lichaam. Uit een kern, een "ongeformeerde klomp", een oerkiem, is ziel en lichaam ontstaan. Want de ziel is evenals het lichaam een bezit van de Ikheid.

Men wijze niet op Gen. 2:7, dat God de mens formeerde, dus dat Hij eerst een leemvorm daargesteld heeft. Jer. 1:5 zegt: ***"Eer Ik u in den moederschoot formeerde, heb Ik u gekend"***. Denkt men hier ook aan dat mechanische formeren dat men in Gen. 2:7 legt? God heeft Jere-mia geformeerd. Organisch. En deed dat ook zo met Adam. God formeert ook Israël, Jes. 43:7. Ook dit gaat organisch. In Gen. 2:19 staat, dat God al het gedierte des velds gemaakt had. In het Hebr. staat: geformeerd, zelfde woord van Gen. 2:7. Denkt men hier ook aan een mechanische boetsering van de dieren? Dan moet ook bij hen een ziel ingeblazen zijn, want ook zij heten levende zielen, Gen. 2:19.

's Mensen formering is voor ons langs de weg van organische ontwikkeling gegaan, ontwikkeling van binnen uit. De mens is uit de aarde geworden tot een levende ziel, toebereid in de benedenste delen der aarde om daarna daaruit voort te komen. De naïeve voorstelling die door ons in de jeugd of door de traditie opgedaan is, zal ook hier gewijzigd moeten worden en we zullen tot een andere, betere, moeten komen, n.l. de organische ontwikkeling uit de aarde. De mechanische van thans is o.i. voor de Schrift niet houdbaar. Adam is ook in zijn ontwikkeling tot mens voor ons een type van Christus.. Het enige verschil is, dat Adam de aarde en Christus Maria tot moeder had. Maar in hun ontwikkeling tot mens zien wij geen verschil.

IN DE BENEDENDSTE DELEN DER AARDE.

David zegt in Ps. 139 zeer opmerkelijke woorden. Hij is als een borduursel gewrocht *in de benedenste delen der aarde*, vs. 16. Men heeft dit opgevat als te zijn de moederschoot. We menen dat dit onjuist is. Onze mening berust op de andere teksten waarin sprake is van de benedenste delen der aarde. Deze zijn Ps. 63:10; Jes. 44:23; Ez. 26:20; 31:14, 16, 18; 32:18,24. Steeds betekenen benedenste delen in deze teksten het onderaardse. Waarom Ps. 139 hierop een uitzondering zou maken, is niet in te zien. Men zal ons. er op wijzen, dat David zelf in vs. 14 zegt, dat hij in zijn moeders buik bedekt is, dus dat de moederschoot de benedenste delen der aarde is. We menen, dat David hier op twee dingen doelt, n.l. de moederschoot en de aardschoot. Van het ene blikt hij profetisch terug op het andere, Zoals hij een-

maal in de moederschoot gevormd is, zo is zijn voorvader Adam, en hij tevens in hem, in de benedenste delen der aarde toebereid.

Job heeft een soortgelijke uitspraak. **“Naakt ben ik uit de moederschoot voortgekomen en naakt zal ik daarheen wederkeren”**, 1:21. Nu moet het een of het ander niet opgaan of Job moet wat anders bedoelen. Hij gaat niet naakt terug naar de lijfelijke moederschoot waaruit hij voortkwam. Zo genomen gaat zijn woord niet op. Wel als men het dieper profetisch beziet en zegt, dat Job zich in Adam in ziet liggen. De moederschoot is dan de aarde. En daarheen gaat hij na het sterven terug. Om weder te keren, moet hij er vandaan gekomen zijn. Job vereenzelvigd zich met Adam. In Adam lag hij in de schoot der aarde. Na de dood keert hij daarheen weder.

Deze teksten bewijzen het voorgaande: de mens uit de aarde aards, toebereid in het onderdaardse. Bij de dood keert hij daarheen weder, zegt Job. Eenmaal lag de oerkiem der mensheid in die schoot in en ontwikkelde zich tot de mens Adam. De ontwikkeling van het kind in de moederschoot is een uitbeelding in wat andere vorm van die van de eerste mens in de aarde. De moederschoot en de aardschoot zijn niet identiek maar er ligt een zekere parallel tussen die David dan ook trekt in Ps. 139.

DE ADEM DES LEVENS.

Algemeen meent men, dat de adem des levens die de mens ingeblazen werd, de ziel is. Dit is slechts blote traditie die geen steun vindt in de Schrift, maar deze slechts verkeerd gebruikt om er heidense leer op te baseren.

Het woord adem dat in Gen. 2:7 voorkomt, komt nog 24 maal voor in het O.T. Men vindt het verder in Deut. 20:16; Joz. 10:40; 11:11, 14; 1 Kon. 15:29; 17:17; Jes. 2:22; Dan. 5:23; 10:17 waarin het ook door adem vertaald is. Dat de “adem “ niet ziel is, blijkt uit Dan. 10:17: in Daniël bleef geen adem over. Toch was hij niet dood, dus zijn ziel was nog in hem. Jes. 2:22 zegt dat de adem in 's mensen neus is. Is deze de zetel der ziel?

Het woord adem wordt ook in verband met God gebruikt, 2 Sam. 22:16; Ps. 18:16; Job. 4:9; 37:10; Jes. 30:33. De adem Gods is de wind. Maar niet de “ziel” Gods. Soms duidt adem de hele persoon aan, is dus gedeeltelijke aanduiding, Jes. 57:16 (de zielen, Hebr.: de adems). Zie ook Gen. 7:22; Job. 26:4 (geest, Hebr. adem), Ps. 150:6. In enkele teksten staat adem in parallelisme met geest, zie Job. 27:3; 33:4; Jes. 42:5. In het N.T. vinden we het woord in Hand. 2:2 (wind) en 17:25 (adem).

Wie deze teksten nagaat, zal zien, dat we hier niet aan ziel kunnen denken. Het is de luchtstroom die bedoeld wordt, hetzij deze de gewone adem is of de storm. Dat de adem niet de ziel is, bewijst ook Job 34:4, waar sprake is van adem en geest. Beide worden tot God vergaderd. Hieruit blijkt duidelijk het verschil tussen beide. Al aangenomen, dat de geest de ziel is (wat nog niet het geval is), dan kan de adem toch ook de ziel niet zijn. Dat volgt ook uit Hand. 17:25: God geeft het leven en de adem. Als het leven de ziel is, dan is de adem wat anders.

De vertaling: **“... en had in zijn neusgaten geblazen de adem des levens”** is niet beslissend. Er kan beter gezet worden: **“En de Heere God formeert de mens uit het stof der aarde en hij (de mens) is blazende door zijn neusgaten de adem des levens”**. Het werkwoord in Gen. 2:7 in onvoltooide vorm staande en vertaald door “had geblazen”, is in Hag. 1:7 in de voltooide vorm staande, door: blaas vertaald, zodat de onvoltooide vorm in Gen. 2:7 zeer wel weergegeven kan worden door: is blazende, wat dan op Adam betrekking kan hebben en de gewone ademhaling aanduidt.

DE EERSTE MENS.

Het daarstellen van de eerste mens heeft meer dan een werk omvat. Het was een schepping, een in oerkiem daarstellen, een formeren, wat organisch plaats had van binnen uit, een maken, een tot volle wasdom brengen. Deze laatste processen omvatten zijn wording. Toen trad hij uit en onderhield zijn leven door de ademhaling, door de in- en uitblazing van de adem des levens.

Adam, is levende ziel geworden. We kunnen niet bewijzen, dat dit proces, negen maanden geduurd heeft zoals, bij de gewone menselijke ontwikkeling. Wel geloven we dat het een proces geweest is, dat uit een oerkiem begon en deze tot basis had. Zoals de tweede mens uit de hemel in oerkiem indaalde in Maria, heeft God Adam eerst in oerkiem in de aarde geschapen. Dat is de ongeformeerde klomp, beter vertaald, de ingewikkelde kern, waar David over spreekt in Ps. 139. Deze ontwikkelde zich door de Geest Gods. Wat reeds in kiem ingeschapen was, ging zich nu ontplooien. Uit de windingen en ingelegde potenties (ontplooingsmogelijkheden) wies, lichaam en ziel op en de geest vulde steeds weer wat opgebouwd was. Die geest werd in hem geformeerd, Zach. 12:1 zonder dat deze, nu de persoonlijkheid zelf was. Deze lag in de oorspronkelijke kern.

Mens en dier heten beide levende zielen. Waarin ligt nu het verschil tussen mens en dier. Dat ligt in de hogere eenheid die bij de mens gevonden wordt, in de persoonlijkheid, de ikheid. Hierin ligt de concentratie van lichaam, ziel en geest. De mens is zelfbewuste natuur.

De eerste mens is gemaakt naar Gods Beeld. Gods Beeld is Christus, 2 Cor. 4:4; Col. 1:15; Heb. 1:3. Adam had de vorm, van Christus vóór Zijn vleeswording. Beeld en gelijkenis betekent: welgelijkend beeld. Dit gaat niet zover dat Adam alle Christus' eigenschappen bezat, maar betekent dat hij innerlijk een zelfbewust wezen kon zijn en uiterlijk de gedaante had die Christus had, de Oermens, Ez. 1:5; Dan. 10. Adam had niet de volle kennis, gerechtigheid en heiligheid die Christus verworven heeft door Zijn leven, lijden en sterven. Hij stond in oorspronkelijke rechtheid, maar had nog lang niet het einde bereikt. Ook was hij niet onsterfelijk. Want hij kon nog sterven, wat de historie bewijst. En zolang het sterfelijke geen onsterfelijkheid heeft aangedaan, is de dood niet verslonden tot overwinning. Adam was levende ziel en had geest. Door de geest stond hij in contact met God. Hij had de onsterfelijkheid echter nog niet. Hij had geen onsterfelijke ziel maar was levende ziel.

De Doop (vervolg)

DE PROSELIETEN-DOOP.

Uit de Talmud en andere geschriften weet men een en ander over de “jodengenoten” waarover ook Mat. 23:15; Hand. 2:10; 6:5; 13:43 spreken. De “proselieten van het verbond of der gerechtigheid” waren besneden en volgden de wet. Zij waren dus geheel opgenomen in Israël. Daarentegen stonden de “proselieten der poort” niet onder het verbond. Zij geloofden in God en volgden min of meer de Joodse inzettingen, doch waren niet bij Israël ingelijfd.

De proselieten, althans de eerstgenoemde groep, werden ook “godvrezenden” genoemd (zie b.v. Hand. 10:2 en 13:16, 26. Ook 13:43).

Men ziet hoe God wel een zeker volk uitverkoos om Zijn genade tot de andere volken te laten doervloeden, doch niemand uitsloot. Elkeen kon zich tot het volk voegen. Door geloof in God en besnijdenis werden ze als Jood aangemerkt en mochten ze dan b.v. ook het Pascha houden (Lev, 12:48).

De ware proselieten, die van het verbond, werden ter reiniging in water gedoopt d.i. gedompeld. Zij waren, zo dus besneden en gedoopt. Zij werden van de overige volken afgescheiden en bij Israël gevoegd. Hun doop had dus ook de betekenis: afscheiding en reiniging.

Bij de Esseërs (of Essenen) had de doop een min of meer geheimzinnige betekenis en werd aangemerkt als een “sacrament”, het water zelf had een zekere kracht.

DE WATERDOOP DE EEUWEN DOOR.

Voor we met ons onderzoek in de Griekse Schriften beginnen, willen we enkele dingen aanstippen over de waterdoop in het Christendom. Men weet, hoe de algemene gedachte was, dat de “Kerk” Israël verving. Israël had de schaduw, zij de werkelijkheid. Zo kwam men er ook toe in de vele vormen een werkelijkheid te zien. Het Joodse Pascha werd nu de eucharistie, het brood was waarlijk Christus’ lichaam. De waterdoop was ook geen symbool, maar een werkelijkheid. De gedoopte stierf werkelijk met Christus. Als hij uit het water kwam, had hij werkelijk deel aan Christus’ opstanding, werd wedergeboren, kwam tot een nieuw leven, was vrij van de macht der zonde, die tot dan toe op hem rustte als een natuurwet. Hij kon nu aan Gods wet voldoen, was een nieuwe schepping.

Hieruit volgde, dat de waterdoop een zeer ernstige zaak was en dat men zo maar niet kon gedoopt worden. Eerst moest men lang onderwezen worden en degelijke bewijzen van geloof en vroomheid geven. Na enige tijd van vasten werd men dan in de meeste gevallen met Pasen gedoopt. In buitengewone omstandigheden, zoals doodsgevaar, kon dit ook op andere tijden plaats hebben. Steeds werd er zeer sterk de nadruk gelegd op het bovennatuurlijke van de waterdoop.

We geven hier in het kort een doopsceremonie weer, volgens hetgeen Cyriel van Jeruzalem er in de vierde eeuw van zegt. De kandidaten nemen plaats in de gang, die toegang geeft tot de doopszaal en richten hun aangezicht naar het Westen. Zij strekken hun handen uit naar het Westen en zeggen: “Ik geef u op, Satan, en al uw werken en geheel uw wezen”. Dan keren ze zich om naar het Oosten en zeggen hun belijdenis op. Vervolgens gaan ze naar het binnenste deel van de plaats waar de doop zal plaats hebben en ontdoen zich geheel van hun klederen. Ze worden van het hoofd tot de voeten met olie gezalfd en tot het doopvont geleid. Elk - hunner beantwoordt de vragen of hij in Vader, Zoon en Heilige Geest gelooft, volgens een voorgeschreven formulier en wordt bij elk antwoord ingedompeld. Als hij uit het vont komt, wordt hij wederom met “heilige” olie (chrisma) gezalfd op het voorhoofd, oren, neus en borst en krijgt hij een wit kleed als uitwendig teken van de zuiverheid waartoe hij door het “sacrament” gekomen is. De dopeling gaat dan de kerk in en heeft deel aan de “eucharistie” (dankzegging) d.i. het “avondmaal” (datgene wat men van het Joodse Pascha gemaakt had).

Deze zienswijze maakt de waterdoop noodzakelijk ter behoudenis. Alleen de “bloeddoop” van het martelaarschap kon hem vervangen. Het is onmogelijk twee maal te dopen, want men kan slechts eenmaal met Christus sterven. Er kwamen allerlei moeilijkheden in de praktijk, die men zo goed mogelijk trachtte op te lossen. In het algemeen werd de doop als geldig aangemerkt door wie en waar hij ook toegediend werd. Komt een gedoopte tot de “ware kerk”, dan behoeft hij niet weder gedoopt te worden. Later heeft men echter een voorwaardelijk herdopen ingevoerd, namelijk zo, dat men naar de regels herdoopte voor het geval de vroegere doop geen waarde zou gehad hebben.

Gedurende de eerste eeuwen kent men, op enkele uitzonderingen na, alleen de doop van volwassenen, die zich welbewust bij de gemeenschap voegen. Vaak werd de doop zelfs zo lang mogelijk uitgesteld, tot de meeste zonden uitgewerkt waren.

Augustinus heeft de meeste invloed uitgeoefend op de gedachten der latere eeuwen. De waterdoop werkt de vergeving van alle zonden uit, zowel van de erfzonde als van eigen zonden. Ongedoopte kinderen staan buiten het “koninkrijk Gods” ter oorzaak van de erfzonde. Als ze sterven, blijven ze ergens “leven” onder een mild oordeel. De gedoopte draagt geen schuld meer voor de erfzonde en de toegang tot God is voor hem geopend. Maar de gevolgen der zonde blijven nog doorwerken en daartoe behoort de neiging tot zondigen (concupiscentia). Alleen de eigen zonden maken hem schuldig. Gedoopte kinderen worden door de Heilige Geest beschermd voor boze invloeden tot zij tot volle bewustzijn en verantwoordelijkheid komen.

Gedurende de Middeleeuwen wordt dit alles verder uitgewerkt. De doop vormde met het ordenen tot priester de twee onuitwisbare “sacramenten”: men heeft aldus voor altijd het merkteken van Christus. Dan alleen heeft men het recht ook andere “sacramenten” te ontvangen. De moeilijkheid om de zo noodzakelijke waterdoop toe te dienen in bijzondere gevallen, voerde tot de “baptismus flaminis” van hen die in doodsgevaar verkeren, doch onmogelijk in water konden gedoopt worden. Het verlangen gedoopt te worden werd dan aangemerkt als een zeker teken van Gods genade en het water was niet onontbeerlijk. Men moest dus, evenals bij de “bloeddoop” erkennen, dat de uitwendige ceremonie niet absoluut noodzakelijk was.

In 1546 nam het Concilie van Trente een middelweg tussen verschillende opvattingen aangaande de gevolgen van de val. De zonde van Adam ging door tot al zijn afstammelingen en kon alleen weggenomen worden door de verdiensten van Jezus Christus, en deze werden door de “Kerk” toegepast in het “sacrament” des doops. Door de wedergeboorte des doops werden de erfzonde en de reeds zelf bedreven zonden vergeven. De neiging tot zondigen bleef, doch deze is op zich zelf beschouwd geen zonde.

Bij de Hervorming werd deze opvatting in zekere opzichten gewijzigd met het oog op de “rechtvaardiging door geloof alleen”.

Luther wijzigt meermalen zijn opvatting in verband met de kinderdoop. Eerst volgde hij de vroegere zienswijze, doch dit leidde tot grote moeilijkheden en later meende hij, dat de kinderen zelf geloven. Hij breidde de werking van de doop ook uit tot de vergeving van nog toekomstige zonden.

Zwingli neemt de waterdoop als een uitwendig teken van de inwendige genade, die men reeds bezit. De kinderen hebben deel aan die genade vanwege Gods belofte volgens welke kinderen van Christen ouders reeds deel uit maken van de “Kerk”, evenals de Joodse kinderen tot Israël behoorden.

Calvyn legt meer dan Zwingli de nadruk op de waarde van de ceremonie. De waterdoop is het zegel op de uitverkiezing en het plechtig teken, door middel van hetwelk zij die reeds tot Christus’ lichaam behoren, in de “Kerk” ontvangen worden. Hij verwierp de letterlijke opvatting van Joh. 3:5 en legde dit vers uit met Mat. 3:11. De wedergeboorte hing evenmin af van het letterlijke water “als van het letterlijke vuur. De vorm is niet volstrekt nodig tot zaligheid, maar mag daarom niet verwaarloosd worden. De doop mocht alleen in de kerk en door kerkdienaars bediend worden. De Gereformeerden volgden niet de menigvuldige ceremoniën der overlevering. Voor hen is de doop voor de gelovigen en heeft tot doel het geloof te versterken. De kwestie van de kinderdoop gaf echter allerlei moeilijkheden en er zijn tientallen meningen over geweest. Ten slotte schijnt men nagenoeg algemeen aangenomen te hebben, dat de waterdoop aan de kinderen het vermogen des geloofs geeft en dat de Heilige Geest dit vermogen kan versterken. De doop zelf doet eigenlijk niets, maar is het teken en de zegel dat God het gedaan heeft of verondersteld wordt het gedaan te hebben.

Lange tijd werden Staat en Kerk aanzien als bij elkaar behorende, want ook dit was een gevolg van het feit, dat men de “Kerk” in plaats van Israël stelde en meende dat het Koninkrijk nu begonnen was. Het was echter onmogelijk dit standpunt vol te houden en sommigen begonnen dan ook de ware kerk af te scheiden van de wereld. Zo kwam de kinderdoop nog meer in het gedrang, na door de leer van de rechtvaardiging door geloof alleen reeds aan het wankele gebracht te zijn. We kunnen hier noemen de Wederdopers en Mennonieten. De Kwakers gingen verder en verwierpen met alle uitwendige autoriteit ook de ceremonie. Voor hen was de doop een geestelijke zaak en Johannes' doop slechts een symbool, dat voor een tijd dienst deed. Kinderdoop konden ze helemaal niet in de Schrift vinden.

Ook over de wijze van dopen voegen we hier een paar woorden toe. In de eerste eeuwen hoort men nagenoeg alleen van onderdompeling. Besprenging of begieting deed men slechts als er weinig water voorhanden was of later ook bij kinderen en zieken.

Het concilie van Ravenna (1311) liet beide onderdompeling en begieting toe. Daarna wint de besprenging veld, vooral omdat de kinderdoop toen reeds algemeen werd. Ook de Hervormers volgden meestal die gewoonte, al keerden sommigen terug tot de onderdompeling.

In het algemeen stemt men toe, dat de onderdompeling een betere voorstelling is van de doop, doch men wil er geen vast beginsel van maken, dat geen andere vorm mag gebruikt worden.

Welke strijd er al over de waterdoop gevoerd is, kan men zich moeilijk voorstellen. Het schijnt duidelijk, dat deze opkwam uit het feit, dat ergens een grondfout gemaakt werd. We weten nu welke deze is: het miskennen van Israëls toekomst, het niet inzien van het speciale karakter van de periode der Handelingen, het niet geloven van Paulus' latere openbaringen.

Evenals dat het geval is met de andere ceremoniën, heeft men geen enkele duidelijk bepaalde aanwijzing tot het uitvoeren van de waterdoop. Men weet niet wie gedoopt moet worden, wanneer, door wie, op welke wijze. Als die vorm nu naar Gods wil was, dan zou men genoeg aanwijzingen hebben om hem uit te voeren. Het gaat hier over een eenvoudige ceremonie, die heel gemakkelijk in enkele woorden kan omschreven worden en slechts op één wijze opgevat zou kunnen worden. Over diep geestelijke dingen kan er gemakkelijk verschil van inzicht bestaan, over een ceremonie niet. Israël had al de nodige aanduidingen voor zijn vormen en daarbij nog door God onderwezen mensen. Zouden wij minder hebben?

Laat ons alle vooroordeel laten rusten en de Griekse Schriften raadplegen.

De Verborgenschap des Evangelies

Nº 8.

5 Wat is: Zijn dood gelijkvormig worden?

LEER DER TEGENSTANDERS.

De tegenstanders keren zich ook tegen de uitopstanding. Men zegt: “In 2 Tim. 4:8 staat niet, dat Paulus de prijs behaald heeft en bereikt heeft het aan Christus' dood gelijkvormig worden. De kroon der rechtvaardigheid die hem weggelegd is, ontvangt hij niet “enige dagen na zijn dood maar hij ontvangt hem *in die dag*, tegelijk met allen die Zijn verschijning liefgehad hebben. De dag dat die allen de kroon ontvangen, is nog niet gekomen, zodat dus ook Paulus er nog op wacht. *Paulus is nog dood*. En dan is het een kroon voor allen die Christus' verschijning hebben liefgehad. Er staat niet, dat het een kroon is voor wie Zijn dood gelijkvormig zijn geworden. Zo er een tekst de leer van de persoonlijke opstanding tegenspreekt, dan is het wel 2 Tim. 4:6- 8.

Het ontbonden worden is losgemaakt worden van de doden. Maar als wij geloven, wat de Schrift zegt, dat de doden niet met al weten, dan maakt het voor ons bewustzijn geen onderscheid of wij na drie dagen of na drie jaar of na drieduizend jaar losgemaakt worden. Voor ons bewustzijn volgt de heerlijkheid op het ogenblik van (of na?) de dood. Leerde de Schrift die voortdurende persoonlijke opstandingen, dan zouden we ze aanvaarden. Maar de Schrift zegt: de Eersteling Christus, daarna die van Christus zijn bij Zijn komst, 1 Cor. 15:23. Of betekent Christus daar de mystieke Christus, Christus en Zijn Lichaam? Maar dan moet ook in vs. 17, 18, 19, 20 gelezen worden: Christus en Zijn Lichaam en ook in vs. 3 dat Christus en Zijn Lichaam gestorven is voor onze zonden. De Schrift zegt nergens, dat er tussen de Eersteling en die van Hem zijn, nog andere opstandingen plaats hebben.

Al deze leringen komen daar vandaan, dat men Fil. 3:10 en 11 uit het verband rukt. Fil. 3:4-11 is een volzin. In vs. 4-6 somt Paulus op wat hem als Israëliet gewin was, inderdaad gewin was, want het beërven van de aarde was hem, toegezegd. Maar dat alles heeft Paulus schade geacht voor hetgeen hem voorgehouden werd. Dan zou ook hij niet alleen de uitopstanding hebben, neen hij somt alles op wat hem zou geworden, indien hij de wetsgerechtigheid losliet en de geloofsgerechtigheid aannam: hij zou Christus gewinnen, in Hem rechtvaardig gevonden worden, Hem kennen, de kracht Zijner opstanding kennen, de gemeenschap Zijns lijdens kennen, Zijn dood gelijkvormig worden, komen tot de uitopstanding, dus niet slapen tot de opstanding der rechtvaardigen of tot het oordeel van de witte troon, maar tot de uitopstanding van 1 Cor. 15 en 1 Thess. 4. Naar dat alles heeft Paulus het oog gericht. Naar dat alles jaagt hij, niet alleen naar de opstanding. Christus te kennen, daarnaar jaagt hij ook. Niet om daarmee wat te verdienen. Verdienen deed hij in vs. 4-6. Maar van vs. 8-11 is alles genade. Paulus leert ons dat wel in de Romeinenbrief. Wie echter Romeinen aan anderen geeft, kan Filipensen niet verstaan.

ALGEMENE TEGENWERPINGEN.

Tot zover een tegenstander. We willen vanzelf ook deze dingen onder het oog zien en nagaan wat Fil. 3:10 en 12 betekent. Vooraf moeten echter enige algemene opmerkingen worden gemaakt.

1° De tegenstanders lopen weer in de cirkel hunner bevangenheid rond. Wij leren, dat het Lichaam een aparte sfeer, in een nieuwe bedeling is. Zij menen, dat 1 Cor. 15 de laatste openbaring is in dezen en bestrijden ons vanuit hun standpunt terwijl zij dit moesten doen van uit het onze zelf. Zij menen, dat er overgang van bedeling is; wij geloven dat God iets geheel nieuws aanvangt, waartoe een aparte roeping nodig is. Toen Paulus 1 Cor. 15 schreef, was hem de bedeling der verborgenheid nog niet geopenbaard en kon hij dus nog niet schrijven dat tussen de Eersteling en die van Christus zijn, nog anderen waren, die Leden van Christus' Lichaam zouden zijn en tot iets hogers zouden komen.

Evenmin als in het O.T. of in de Evangeliën geleerd wordt, dat er verschillende orden zijn in de opstanding, evenmin wordt voor Efeze-Col.-Fil geleerd, dat er een uitopstanding is. De Kerktheologie bestrijdt b.v. dat tussen de eerste en tweede opstanding 1000 jaar ruimte is, omdat ze die in het O.T. en de Evangeliën niet vindt, hoewel ze later geopenbaard is. Zo bestrijden onze tegenstanders ons met argumenten uit een vroegere bedeling, terwijl wij leren, dat er een latere nadere openbaring volgt. Hierom is de bestrijding door onze tegenstanders even weinig doeltreffend als het die van de Kerktheologie is teven het z.g. Chiliasme.

2° De tegenstanders moeten voorzichtig zijn met wat al of niet in de Schrift geopenbaard is. Nergens staat in de Schrift, dat de opname 7 jaar is voor de wederkomst. Toch geloven en leren velen hunner dat. Nergens staat, dat er een opstanding is uit de tweede dood. Toch zijn velen hunner daarvan hartstochtelijke verdedigers. Nergens leert de Schrift met even zoveel woorden, dat de Tempel van Ezechiël zal weggenomen worden. Evenmin leert de Schrift, in

letterlijke bewoordingen, dat Openbaring vooral voor Israël is, Als men zuiver gaat, kan men sommige dingen uit het verband en uit het andere afleiden. Paulus deed dat t.o.v. het feit, dat Christus de Messias was Hand. 9:22. Een nieuwe vertaling, nog wel van een bestrijder, zet hier: afleidende uit. Men mag dingen uit de Schrift afleiden. Christus deed dat t.o.v. de opstanding tegenover de Sadduceeën, Mt. 22:32, Luk. 20:37.

3°. Men noemt de opname een uitopstanding. Alsof 1 Thes. 4 los te maken is van Christus' wederkomst. Wij hebben in het voorgaande aangetoond, dat de opname eerst plaats, heeft als Christus verschijnt met Zijn engelen, dat is vlak aan het eind der 70ste jaarweek. Dat zijn feiten, geen conclusies. Die staan dus onherroepelijk vast. Als dat dus de uitopstanding is, zien we niet in, dat Paulus iets groots begeerd heeft, want de opstanding en verandering van de Thessalonicenzengroep heeft plaats kort voor de opstanding "ten laatsten dage".

4°. De tegenstanders spreken ervan, alsof wij Romeinen aan anderen geven en Filippensen voor ons houden. We geven Romeinen evengoed aan anderen als we het O.T. aan anderen geven en houden het evengoed voor ons als we het O.T. voor ons houden. Wie ziet, dat er een weg der behoudenis is, weet, dat èn de wedergeboorte voor ons nodig is (ook dit wordt door de tegenstanders ontkend) èn de rechtvaardiging en verzoening van Romeinen. Dit zijn grote hoofdstations op de weg der behoudenis. Maar beide moet men passeren om tot Efeze-Col.-Fil. te komen. De hele Schrift is voor ons, maar gaat niet over ons. Romeinen geeft de positie niet aan, zal het geestelijk goed zijn, van de gelovigen onzer bedeling, want dan zouden wij nu nog ingeënt moeten zijn op de tamme olijfboom en in het Nieuwe Verbond moeten staan. Dit is evenwel niet het geval. We geven toe, dat Romeinen nodig is om te komen tot het in Christus zijn, om tot de verzoening te komen. Maar Efeze reikt hoger. Wie daarom in Romeinen het eindpunt wil zoeken, komt in de geest niet tot de volkomenheid.

Verder spreekt men van iets verdienen en meent dat de prijs der roeping Gods een verdienste is. Al aangenomen: dat hij het is, waarom jaagt Paulus er dan naar. De uitopstanding is niet het iets willen verdienen, maar zich uitstrekken tot hetgeen voor is. Wie jaagt naar de uitopstanding slechts om het verdienen, heeft zijn loon weg. Maar wie er naar jaagt *tot Gods verheerlijking* en daarom beproeft wat de Heere welgevallig is, kan zeker op Gods bijstand rekenen.

5° We besluiten deze algemene opmerkingen met er op te bewijzen, dat onze tegenstanders wel bloot denken aan het menselijke, maar niet aan het Goddelijke. We zijn het met hen eens, dat het voor ons niets geeft of we drie dagen, drie jaar of drie duizend jaar in het graf liggen. Maar, gaat dit God niets aan? "***In 't stille graf zingt niemand 's Heeren lof.***" Moet God dan maar wachten om door de Gemeente geprezen te worden. Denkt men er wel aan, dat de uitopstanding is *ter verheerlijking Gods*? Moet God 19 of 20 eeuwen wachten voor Hij iemand opneemt en is Hij door Israëls verharding gedwongen geworden Zijn eer te missen. Is er in de hemel alleen een **Hoofd** zonder een lichaam. Wordt het Lichaam mechanisch, dat is, op eens, door een groepsopstanding tot het Hoofd samengebracht? Of wordt het Lid voor Lid aan het Hoofd toegevoegd? En is dit het meest tot Gods eer. Wie spreekt van verdienen, verstaat niet dat het niet gaat om iets te *verdienen*, maar om Christus te *gewinnen*, (Fil. 3:8), niet om daardoor iets van Hem te verkrijgen, maar om in Hem gevonden te worden met al Zijn gerechtigheid, niet om ons zelf een trapje of sportje hoger te plaatsen, maar om Hem te leren kennen, de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens. Niet om de rechtvaardigheid door het geloof te verkrijgen, die had Abraham ook reeds, maar om de *rechtvaardigheid Gods* te verkrijgen die *door het geloof van Christus* is, de rechtvaardigheid die *uit God* is. En deze rechtvaardigheid of gerechtigheid (zelfde woord) Gods gaat veel dieper dan de rechtvaardigheid die uit het geloof van Abraham is, Rom. 4. Ze reikt evenveel verder als het geloof van Christus verder reikte dan dit van Abraham.

Dus: wij onderscheiden tussen de rechtvaardigheid door het geloof van Abraham, Rom. 4:12 en de rechtvaardigheid door het geloof van Christus, Fil. 3:9. Deze laatste reikt veel verder en betreft mede het verheerlijkt worden kort na Zijn opstanding, Joh. 17:5. En deze rechtvaardigheid moeten wij verkrijgen. Dat kan niet uit en om verdienste maar moet om *Hem* te gewinnen. Is het een egoïsme als we Hem in al Zijn volheid willen gewinnen? Het gaat niet om iets te verdienen, het gaat om Christus. Het gaat niet om het feit of we lang of kort in het graf liggen, het gaat om de verheerlijking Gods. Om het feit of *nu* reeds door de Gemeente bekend gemaakt wordt aan de overheden en machten in het ophemelse de veelvuldige wijsheid Gods, Ef. 3:10. Hoe kan dit "nu" nu zijn als het eerst na 1900 en meer jaar door Paulus kan geschieden?

Voor ons leert Fil. 3 iets diepers dan wat men er van maakt. Paulus jaagt niet naar de "uit" opstanding van 1 Thess. 4, Want die had hij reeds. Hij doelt op iets anders. Dat willen we nu nagaan.

Welke bedeling heeft God voor ons geopend

De overgrote meerderheid der gelovigen weet niet, welke bedeling God het laatst geopend heeft. De meesten hunner menen, dat ze in de nieuwe bedeling leven. Die nieuwe bedeling noemen ze dan ook wel het nieuwe verbond. Zij menen onder het nieuwe verbond te leven. Christus heet dan ook het Nieuwe Verbondshoofd. Waar het nieuwe verbond evenwel met het Huis Israël en met het Huis Juda gemaakt wordt, Jer. 31 en wij uit de Heidenen zijn, is deze mening een theologische filosofie, on- en anti-schriftuurlijk. Ze klopt niet met wat de Schrift zegt, dat in het nieuwe verbond allen de Heere kennen van de kleinste tot de grootste, dat het nieuwe verbond gemaakt wordt met hetzelfde volk als waarmee het oude, het eerste verbond, gemaakt is, dat Israël daarbij in zijn land hersteld wordt, enz.

Andere gelovigen menen, dat we de pinkstertijden terug moeten verlangen met hun gaven, tekenen, talen, krachten, enz. Zij verstaan niet, wat Paulus in 1 Cor. 13 zegt, dat talen, profetieën, krachten zullen ophouden als behorende tot een voorbijgaand kinderlijk tijdperk, tot het volmaakte gekomen is, dat het nu is het opwassen tot een volkomen man en dat een man te niet doet, hetgeen eens kinds is. Waar is het ene Lichaam *zichtbaar te vinden*, waartoe allen gedoopt zijn?

Weer andere gelovigen menen, dat de tegenwoordige bedeling de voortzetting is van de tijd der Handelingen zonder wondertekenen, krachten, enz.

Bezien we nu de meningen over het einde dezer bedeling.

De eerste groep meent dat het einde is de verschijning van Christus op aarde, het oordeel ten laatste dage en het doen ingaan in de eindeloze eeuwigheid.

De tweede en derde groep ziet ook het einde in de wederkomst des Heeren en verbindt daar, als regel, aan de opname de Heere tegemoet in de lucht.

Voor ons is dit alles een dooreenwarren der bedelingen. *De Schrift leert, dat we thans leven in de bedeling der verborgenheid.* Deze begon na Paulus' aankomst als gevangene in Rome, waar hij voor het eerst in geschriften de bedeling openbaart. De afloop dezer bedeling is niet de wederkomst van Christus op aarde en niet de opname, de Heere tegemoet in de lucht. We zijn dan ook niet de mening toegedaan alsof Christus te allen tijde, ja elk ogenblik kan wederkomen. Evenmin geloven we, dat Hij thans al onzichtbaar tegenwoordig is in Russellistische zin.

De bedeling der verborgenheid of der genade Gods heeft een heel ander doel en einde. Beide moeten niet gezocht worden in 1 Thess. 4 en de Corinthen Brieven, maar in Ef.-Col.-Fil en

betreft de vorming van een *mystiek* Lichaam en Openbaring met Hem in heerlijkheid.

Vormt de Gemeente der Verborgenheid een afzonderlijke groep gelovigen?

Uit de “Berean Expositor” van Febr. 1933.

Waarin gelijkt 2 Tim. 2 op Num. 16? Daaruit blijkt ons, dat Korach niet kon aannemen, dat sommigen tot een grotere heerlijkheid geroepen waren dan anderen, al waren ze allen leden derzelfde “gemeente”. Laat ons zien hoe de Apostel tegenover deze geest staat:

“Doch in een groot huis (parallel met de ganse vergadering van Num. 16) zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, (zoals Mozes, Aaron en de Levieten), maar ook houten en aarden vaten; en sommigen ter ere, maar sommige ter onere. Indien dan iemand zichzelf van deze reinigt, die zal een vat zijn ter ere, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren, tot alle goed werk toebereid” (2 Tim. 2:20, 21).

Sommigen hebben bezwaren tegen de bijzondere heerlijkheid der gemeente der verborgenheid en beroepen zich op het feit, dat alle kinderen Gods, van welke roeping of groep ook, vrijgekocht zijn door hetzelfde kostbare bloed en dezelfde Christus toebehoren. Dit is echter geen geldige tegenwerping. De Heere kan sommige vrijgekochten kiezen om de aarde te beerven, sommigen om in de straten van het Nieuwe Jeruzalem te wandelen, anderen om hun erfenis in het overhemelse in bezit te nemen. Hetzelfde antwoord, dat Mozes aan Korach gaf, moeten wie ook hier geven. Het is een kwestie van des Heeren soevereine keuze.

Wij voegen hier nog dit bij: 2 Tim. 1:9 zegt, dat Hij “ons” geroepen heeft naar Zijn eigen voornemen en genade. Naast de algemene groep gelovigen, die de overvloed Zijner genade aanvaardt (Rom. 5:17: ontvangen, Gr.: nemen) en zich met God laat verzoenen (2 Cor. 5:20) staat de groep die is *tot prijs der heerlijkheid Zijner genade* (Ef. 1:6), die Zijn roeping kennen (Ef. 1:18) aan wie de *uitnemende rijkdom, Zijner genade* te beurt valt (Ef. 2:7). Hierin blijft God vrij.

Vraag en Antwoord

VR. Zijn de “vele duizenden heiligen” van Jud. 14 de opgenomen gelovigen van 1 Cor. 15:51, 52?

ANTW. Zou Henoch van die gelovigen gesproken hebben? “Heiligen” wordt evengoed voor de “heilige engelen” gebruikt en dat we bij Henoch’s profetie aan engelen moeten denken en niet aan mensen is veel waarschijnlijker. Zie ook b.v. Job. 5:1; Ps. 89:6, 8; Dan. 4:13; 8:13. Verder de “tienduizenden der heiligen” van Deut. 33:2, die volgens Hand. 7:53; Gal. 3:19; Heb. 2:2 engelen waren). De “heirlegers” van Op. 19:14 zijn ook zo dikwijls in het O.T. genoemde “heirscharen”. Wat echter beslist is:

1. Mat. 25:31 **“al de Heilige engelen met Hem”**.
2. 1 Thess. 3:13 **“met al Zijne heiligen”**. De gelovigen werden hier duidelijk afgescheiden van de heiligen, die met de Heere komen.
3. 2 Thess. 1:7, 8 **“met de engelen Zijner kracht”**.

Nu is de komst van Mat. 25:31 NA de verdrukking want DAN zal Hij zitten op de troon Zijner heerlijkheid (zie ook Mat. 24:29). De gelovigen van 1 Thess. 4:15 blijven “tot-in” (Gr. eis) die toekomst en worden dus slechts *na* die verdrukking opgenomen. De Griekse tekst van 1 Thess. 1:10 zegt dat ook heel uitdrukkelijk: “die ons verlost UIT de toekomstige toorn”, ze moeten er dus eerst in komen. Zie verder “Wat de Konkordantie leert” Deel V N° 9.

De Opstanding der Doden

Nº 3.

III. WAARHEEN GAAT DE MENS.

VELERLEI MENING.

T.o.v. de dood en de toestand daarin, heersen, velerlei meningen. Heidense volken geloven in de zielsverhuizing: de zielen der gestorven gaan in voorwerpen, planten, dieren of mensen over. Spiritisten geloven, dat de geest voortleeft en zich vertonen kan. De Theosofie meent dat het Ego, de kern, zich ontdoet van verschillende bolsters en in hogere sfeer opstijgt om eenmaal weer een lichaam aan te nemen. Het Rooms-katholicisme gelooft, dat de onsterfelijke ziel naar hemel, hel of vagevuur gaat. Het Protestantisme leert, dat ze naar hemel of hel gaat. Ziehier enkele hoofdstromingen. Allen baseren zich op de onsterfelijkheid. Hier tegenover staat het Materialisme, dat meent dat dood, dood is en dood blijft, d.w.z. na de dood is het uit.

In het Adventisme wordt een nieuwe visie geopend. Dat leert geen onsterfelijkheid maar wel opstanding. Het houdt hierbij bijna het midden tussen de twee hoofdstromingen van Spiritualisme (directe voortleving na de dood) en Materialisme, (algehele opheffing van het bestaan). Bijna, want het ziet in de dood een vernietiging, dus trekt teveel naar het Materialisme. Bij het Adventisme heeft zich ten dele aangesloten het Russellisme, dat evenwel niet consequent aan de opstanding vasthoudt.

Men ziet welk een verscheidenheid er is en dat ook hier een nieuw onderzoek alleszins gewenst en nodig is. We willen dat instellen na eerst nog op één en ander gewezen te hebben.

Er is hier een breed terrein. We hebben dat reeds door een vooronderzoek enigermate betreden. Immers, om hier tot een bepaalde opinie te komen, moet men enigszins inzien, wat Gods Woord ons leert over de mens. Dan kan men juister aangeven wat de dood is. Waar we vonden dat er onderscheid is tussen de ziel en de geest, en ook nog tussen de geest en de ikheid, zal men inzien, dat de zaak maar niet zo uitgemaakt is. De vraag is: Wat gebeurt er met de geest, met de ziel, met de ikheid zelf. We willen daar nader op terugkomen. Vooraf geven we de Schriftgegevens die onwrikbaar vast staan als waarheid Gods.

NAAR HET GRAF.

De eerste mens is uit de aarde aards. De dood is een wederkeer tot de aarde. Hij gaat naar het graf.

Gen. 3:19 *“In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert, dewijl gij daaruit genomen zijt, want gij zijt stof en gij zult tot stof wederkeren”* Zie ook Job 10:9.

Er zijn velen blijde als zij het graf vinden, Job. 3:22. Daarin daalt men neer, Job 7:9. Dan ligt men in het stof, 7:21. Job wenste van de moederschoot naar het graf te zijn gebracht, 10:19. Hij vraagt om in het graf verstoken te mogen worden, 14:13. Het graf zal zijn huis zijn, Job 17:13. Zie ook Job 21:13; 24:19.

In de Psalmen vinden we dezelfde lijn. Men looft God niet in het graf, Ps. 6:6. De mens vergaat en wordt in het graf gezet, Ps. 49:13-15. Wie bevrijdt zijn ziel van het graf, Ps. 89:49.

Prediker 9:10 leert Evenzo: ***“Alles wat uw hand vindt om te doen, doe dat met uw macht, want daar is geen werk, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf waar gij henengaat”.***

Dan. 12:2 spreekt van de doden die in het stof der aarde slapen.

En Christus Zelf betuigt: ***“Verwondert u daar niet over, want de ure komt, in welke allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen en zullen uitgaan”.*** Joh. 5:28

We denken dat deze uitspraken voldoende zijn om te bewijzen, dat de doden niet naar hemel of hel gaan, maar naar het graf. We zullen hieronder nog nader over de woorden die de Schrift hiervoor gebruikt spreken, maar daarmee wordt het feit niet weggenomen, dat de doden in de graven zijn. Het graf is het huis der samenkomst aller levenden.

Vanzelf geldt dit de begravenen. Er zijn ook verdrinkenen, verbranden, vermorzelden, enz. Zij komen niet in een graf. Maar uit de plaats waar zij komen, komen zij bij de opstanding weer te voorschijn. Zo leert Op. 20, dat de doden komen uit de zee, uit de dood (de overige plaatsen). Hiermee wordt dus de leer bevestigd, dat de doden niet naar hemel of hel gaan, maar naar het graf, de zee, de doodsplaatsen. Eerst de opstanding brengt dan in het leven terug. Er is dus geen onmiddellijk voortleven na de dood. De dood is een onbewuste staat. We zullen dat nader uit het volgende bewijzen.

ONBEWUSTE TOESTAND.

Dat de doden onbewust zijn, bewijzen tal van Schriftplaatsen. We noemen er enkele.

Ps. 6:6 ***“Want in den dood is Uwer geen gedachtenis, wie zal U loven in het graf”.***

Jes. 38:18 ***“Want het graf zal U niet loven... die in den kuil nederdalen, zullen op Uw waarheid niet hopen”.***

Ps. 115:47 ***“De doden zullen den Heere niet prijzen”.***

Job 14,12 ***“Alzo ligt de mens neder en staat niet op totdat de hemelen niet meer zijn, zullen zij niet uit hun slaap opgewekt worden”.***

Pred. 9:5, 6, 10 ***“Want de levenden weten, dat zij sterven zullen, maar de doden weten niet metal, zij hebben geen loon meer, maar hun gedachtenis is vergeten. Ook is alrede hun liefde, ook hun haat, ook hun nijdigheid vergaan en zij hebben geen deel meer in deze eeuw, in alles dat onder de zon geschiedt... daar is geen werk noch verzinning noch wetenschap noch wijsheid in het graf waar gij henengaat”.***

Job 3:13 ***“Want nu zou ik neder liggen en stille zijn, ik zou slapen, daar zou voor mij rust zijn”.***

Job 3:17, 18 ***“Daar houden de bozen op van beroering en daar rusten de vermoeiden van kracht; daar zijn de gebonden tezamen in rust, zij horen de stem des drijvers niet...”***

Van de doden wordt gezegd, dat zij slapen. ***“Lazarus onze vriend slaapt”***, zei de Heere eerst. Daarna: ***“Hij is gestorven”***, Joh. 11:11, 14. Evenzo nu als de natuurlijke slaap een toestand van onbewustheid is, zo ook de dood. Dromen is geen slapen, dromen is een grensgebied tussen de waak- en de slaaptoestand. De echte natuurlijke slaap is een onbewuste toestand. Zo is de dood ook een onbewuste toestand. We komen hierop terug. We merken hier reeds op, dat

het zijn in het graf, in het stof der aarde een onbewuste toestand vraagt en de doden daarom mede niet metal weten. Hen bewust eeuwenlang in het graf gesloten te zien, is ongerijmd. De Schrift zegt, dat de doden niet metal weten. Noch iets van het natuurlijke, noch iets van het geestelijke, hun liefde en haat, hun verzinning en wetenschap zijn geheel vergaan.

ONTSLAPEN.

Thans een enkel woord over het ontslapen. Dit woord komt in de S.V. telkens, voor. Ontslapen betekent in het Nederlands eigenlijk: beginnen te slapen zoals ontbranden is: beginnen te branden. In de Engelse bijbels staat: slapen. in Deut. 31:16 zet de S.V. ook slapen: **“Zie *gij zult slapen met uw vaderen.*”** Verder zet ze ontslapen.

David ontsliep met zijn vaderen, 1 Kon. 2:10. Zo ook Salomo, 1 Kon. 11:43 en Hiskia, 2 Kon. 20:21. En zo telkens weer, zie 2 Sam. 7:12; 1 Kon. 1:21; 2:10; 11:21, 43; 14:20, 31. Hetzelfde woord wordt gebruikt van de natuurlijke slaap, zie Joz. 2:1, 8; Job. 11:18; Spr. 23:34. Het is ook vertaald door: zich leggen, liggen, te slapen leggen, zich te slapen leggen.

In het N.T. vinden we hetzelfde. Het woord “koimaomai” is vertaald door “slapen” en “ontslapen”. In Luk. 22:45 staat, dat de discipelen, volgens Mt. 28:13 moesten de wachters zeggen, dat zij geslapen hadden, in Hand. 12:6 sliep Petrus in de kerker. Betekent dit nu een welbewust de dingen meemaken? Immers, juist het tegendeel. De discipelen wisten van niets, de wachters moesten van niets, weten, Petrus wist van niets. Slapen is het tegenovergestelde van waken.

We komen nu tot de teksten waarin hetzelfde woord door ontslapen is vertaald. Er waren heiligen ontslapen, Mt. 27:52; Stefanus ontsliep, Hand. 7:60; David is ontslapen, Hand. 13:36; er waren broederen ontslapen, 1 Cor. 15:6, 18; niet allen zullen ontslapen, vs. 51. Zie verder 1Thess. 4:13-15; 2 Petr. 3:4. Zullen we nu het onderwijs, dat de Heilige Geest in de letterlijke betekenis over dit onderwerp geeft, veronachtzamen en beweren, dat, hoewel men in de natuurlijke slaap onbewust is, men dat in de doodsslaap niet is? Dat ware ingaan tegen alle logica en Schriftgebruik. God heeft opzettelijk het woord gebruikt om ons te leren, dat beide iets gemeen hebben: het onbewuste.

De doden slapen, weten niet metal. Om tot het leven terug te keren, moeten zij gewekt worden. Dit geschiedt in de opstanding. Men staat op uit de slaap. Zo staat men op uit de dood. In de tussentijd tussen het sterven en de opstanding rust men (als regel) in het graf, onwetend van alles. Eerst door de opstanding kan men weer verkeren in het land der levenden.

DE GEEST KEERT WEDER.

Men zal ons Pred. 12:7 tegenwerpen. Daar lezen we: **“... en dat het stof wederom tot de aarde keert als het geweest is en de geest weder tot God, Die hem gegeven heeft”.** We geloven dit ook. Alleen, die geest is niet de ikheid, niet de persoon zelf. Hier komt het belang uit van de onderscheiding tussen lichaam, ziel, geest en ikheid. De geest is de algemene inwerkende kracht die lichaam en ziel vormt door in te werken op de oorspronkelijke kern, die daardoor tevens gedragen wordt. De verborgen mens zit dieper. De mens gaat naar zijn eeuwig huis, Hebr.: het huis zijner eeuw. En dit huis zijner eeuw is het graf. Zelfs voor de kanttekening der S.V. Pred. 12:5.

Men lette er op dat evenmin als het stof dat tot de aarde keert, de persoon zelf is, de geest die tot God wederkeert de persoon is. Dan zou God elke seconde iemand moeten oordelen. Dit leert men wel, maar de Schrift zegt dat de Vader al het oordeel aan de Zoon gegeven heeft, Joh. 5:22 en dat de Zoon eerst oordeelt in Zijn verschijning en in Zijn Koninkrijk, 2 Tim. 4:1. De geest is niet de persoon zelf. Hij is slechts, zolang “persoonlijk” d.i. behoort zolang de

persoon toe, als deze leeft.

God heeft de geest gegeven. Wie daaruit opmaakt dat God telkens een aparte ziel doet inkomen, moet komen tot de leer van Plato, het voorbestaan der zielen. Dan is het lichaam de kerker der ziel. En dat is niet het geval. God neemt de geest terug op dezelfde wijze als Hij hem gaf. Hij gaf hem onpersoonlijk, Hij neemt hem onpersoonlijk terug.

Dat blijkt o.a. uit Op. 11:11. In de twee getuigen komt eenmaal de geest terug. Er staat niet dat hun geest terug komt, hun ziel, maar dat de geest des levens terugkomt. Dat is de algemene, activerende kracht, werking of factor die doet leven. Die komt van God en keert bij de dood tot God. Maar dat is niet de persoonlijkheidskern, de eigenlijke persoon. Die vaart niet op. David heeft ook de geest gegeven, maar is niet opgevaren, Hand. 2:34. Zijn graf was nog daar, zegt Petrus. Hij was nog niet tot God gegaan. Dat doet de geest wel. Maar, als algemene levenskracht die zich aan de persoon onttrekt. Ps. 146:4 zegt daarvan: **“Zijn geest gaat uit en hij keert weder tot zijn aarde”**. Men ziet dat dit zeer duidelijk is.

DE ZIEL STERFT.

Het lichaam keert tot de aarde weer, de geest tot God. Wat nu met de ziel, kan men vragen. De ziel is voor ons product van geest en stof. De ziel is èn de hoedanigheid van het lichaam èn de werkingen daarvan èn de sfeer der gevoelens. Deze houden alle op. De ziel sterft daarmee. Ez. 18:4 zegt: De ziel die zondigt zal sterven. Simson bad zijner ziel te mogen sterven, Richt. 16:30. Men zal zeggen: daarmee wordt de hele persoon bedoeld. We gaan hiermee akkoord. Maar dan is wat wij de ziel noemen, daarin begrepen. Alle gevoelens, werkingen en strevingen houden op. De ziel wordt van haar sfeer afgesneden en is daarmee dood. Christus stortte Zijn ziel uit in de dood, Jes. 53. De Schrift leert dus de sterfelijkheid der ziel. Men zal wijzen op Mt. 10:28 en zeggen, dat de mens wel het lichaam kan doden, maar niet de ziel. We antwoorden hier op, dat daarmee niet bewezen is dat de ziel niet gedood kan worden. God kan ziel en lichaam verderven. De ziel is dus niet onverderfelijk. Alleen, de mens kan haar niet verderven. Bovendien kan ziel hier een bijzondere betekenis hebben n.l. de eigenlijke kern. Die kan God alleen wegnemen. Niet de mens.

Velen denken, dat wij voorstanders zijn van de zieleslaap. We menen, dat zij onjuist zien. Niet de zielen slapen, maar de doden. Dat maakt verschil. Soms kan een arm, of been van ons “slapen”, gevoelloos zijn door tijdelijke onderbreking van de bloedstroom. Maar daarmee slapen wij zelf niet. Als men met zieleslaap bedoelt, dat de afgescheiden *ziel* in een onbewuste toestand verkeert, zijn wij even grote tegenstanders daarvan als onze tegenstanders zelf. Niet de “ziel” slaapt, de doden slapen. En dit reikt verder. Hiermee bedoelen we, dat een zeer waarschijnlijk onzichtbare maar daarmee niet onvormelijke, dus lichamelijke kiem of gefixeerde ikheid overblijft, geheel afgesneden van elke levenssfeer, onbewust. Het zichtbare lichaam vergaat, de ziel sterft, de geest ging tot God, de ikheid ligt in het stof des doods, Dan. 12:2. De dood is fixatie, kristallisatie der ikheid, neerliggen van de verborgen mens des harten in het stof. De ziel slaapt dus niet, maar de hele persoon, waarschijnlijk microscopisch onzichtbaar, ligt in de aarde. Of waar dan ook. Christus’ woorden zijn hierin afdoende: *Allen die in de graven zijn. En: Lazarus slaapt*

DE MENS LIGT NEDER.

De mens keert weder tot de aarde, gaat naar het huis zijner eeuw. De ikheid zinkt hierbij in het stof. Deze ikheid is als we haar zo mogen noemen, de gekristalliseerde, in het stof vastgelegde persoon zoals men een stuk vastlegt op een grammofoonplaat.

“Maar een man sterft als hij verzwakt is en de mens geeft de geest; waar is hij dan. De wateren verlopen uit een meer en een rivier droogt uit en verdort. Alzo ligt de mens neder en staat niet op...” Job 14:10-12.

Dit is een duidelijke aanwijzing. Zoals een rivier zich een bedding baant, zo baant zich de mens een weg. Zijn weg is zijn levenshistorie. Wordt de watertoevoer afgesneden, dan blijft weldra alleen de droge bedding over. Zo blijft van de mens na de dood de ingesneden maar droge levenswindingen over, er bruist geen geest meer in hem, hij zinkt terug in het stof. Zijn levensgang is evenwel niet ongedaan gemaakt, de “bedding” blijft.

Job 14 zegt nog meer. ***“Alzo ligt de mens neder en staat niet op; totdat de hemelen niet meer zijn, zullen zij niet opwaken noch uit hun slaap opgewekt worden.”***

In de dood ligt de mens neder. Dat kan niet anders dan in de aarde. Daar blijft hij (in het algemeen genomen) liggen tot deze aïon uit is, tot er nieuwe hemelen en een nieuwe aarde komt. Eerst dan gaat zijn graf open en komt de opstanding der doden.

2 Tim. 4:1 is hierin zeer duidelijk. De doden worden niet geoordeeld vóór Christus wederkomt: in Zijn verschijning en toekomst. Tot zolang zijn zij dus ongeoordeeld. Job zegt, dat zij nederliggen en niet opstaan. Hieruit volgt de rusttoestand. En wel in het graf. Het O.T. geeft ons hierin voldoende onderricht. En dat wordt door het N.T. niet krachteloos gemaakt. Dat leert de opstanding der doden. We zullen nader de moeilijke plaatsen onder het oog zien. Maar nu reeds kan opgemerkt worden, dat de brede grondlijn niet door schijnbare kruisende lijnen wordt weggenomen. De grondlijn is: de mens ligt neder en staat niet op. Die lijn moeten we vasthouden en van die lijn uit het andere eens bezien. Er zal blijken meer harmonie te bestaan met het andere dan men wel denkt

O.T. VISIE?

Voor we dit hoofdstuk besluiten, moet nog een vraag onder het oog gezien worden, n.l. deze: Is de hele wijze van voorstelling en uitdrukking in het O.T. niet ontleend aan een toen heersende visie, die nog niet waarheid behoeft te zijn en zich slechts aansloot bij de beperkte kennis. M. a. w., leert de Schrift in het N.T. niet wat anders en geeft b.v. Luk. 16 daar geen bewijs voor? Voor velen staat zo de zaak. Zij zeggen: de O.T. gelovigen wisten niet beter. Zij zeiden, dat de mens nederlag, ten grave daalde, sliep, enz. Men bezag de dingen van uit het uiterlijke standpunt.

Wij geloven hierin tweeërlei.

1°. dat het O. T. in dezen evenzeer de waarheid openbaart als het N.T.

2°, dat het N.T. niet anders leert. *Heel de Schrift* leert, dat de doden naar de Sheool of Hades gaan, heel de Schrift zegt, dat ze slapen. Als men zegt, dat de O.T. gelovigen niet beter wisten en God dit zo maar liet, moet men hetzelfde van Christus zeggen. Hij leert immers, dat ze in de graven zijn en dat Lazarus sliep, Joh. 5 en 11. Verder leert het N.T. in het laatste boek, dat de doden in de Hades, de zee of de dood zijn, en Paulus, dat de doden slapen.

Het een of het ander nu is waar. Of ze slapen en zijn dan onbewust, of ze zijn bewust en slapen niet. Nu leert de Schrift zeer overwegend, dat ze slapen. Men zie wat we hiervan op somden. Paulus leert hetzelfde, 1 Thess. 4, 1 Cor. 15. En Christus Die toch zeker het eindwoord heeft, zegt, dat ze in de graven zijn. Hieruit volgt, dat men de andere plaatsen anders verklaren moet. Het mindere zal zeker voor het meerdere moeten wijken. Er kunnen geen twee elkaar tegensprekende verklaringen naast elkaar bestaan. Het N.T. leert het ontslapen zijn der doden en hun opstanding uit de Hades, de zee en de dood, Op. 20. Hiermee bevestigt het de O.T. openbaring. Dit geeft geen blote menselijke visie maar een duidelijke openbaring van de toestand na de dood door God Zelf. Het O.T. is niet weifelend, maar poneert met stelligheid in dezen. En Christus bevestigt dit. Zo ook Paulus en Johannes. Paulus heeft hoop op de opstanding, Hand. 24:15. Hij noemt *alle leer die zegt dat de opstanding alreeds geschied is*, dus dat

men die geestelijk moet verstaan, *een afwijken van de waarheid*, 2 Tim. 1:18. Hij leert, dat de doden niet direct geoordeeld worden, 2 Tim. 4:1, dat zij slapen, 1 Thess. 4:14. Hiermee bewijst hij, dat het O.T. geen toenmalig uitzicht maar de waarheid zelf geeft. Hiermee vervallen alle leerstellingen over het bewust voortleven van de “onsterfelijke ziel”. Wie leert, dat de opstanding reeds heeft plaats gehad, wat dan niet anders kan betekenen dan dat men er iets geestelijks van maakt en zodoende op het terrein der onsterfelijke bewust voortlevende ziel belandt, is, volgens Paulus, *van de waarheid af geweken*.

De Verborgenschap des Evangelies

Nº 9.

EEN GEESTELIJKE ERVARING?

Het Christus' dood gelijkvormig worden is volgens de tegenstanders een geestelijke ervaring die Paulus wil beleven. Volgens hen is het met Christus sterven en begraven worden, het sterven aan de zonde. Alleen zo kon hij tot de uitopstanding van 1 Thess. 4 komen. We willen eens nagaan, wat de woorden van Fil. 3 betekenen en daarna zien wat hij in 2 Tim. 4 zegt:

“Sterven” en “dood” zijn in het N.T. twee verschillende, woorden gelijk in onze taal. Het sterven is niet de dood. Het eigenlijke sterven wordt door de dood gevolgd, is het gevolg van het sterven. De dood is niet het sterven, maar gevolg van het sterven. Nu zegt Paulus niet, dat men Christus' sterven gelijkvormig moet worden, maar Zijn dood.

Zij die menen, dat met Christus' dood gelijkvormig worden bedoeld wordt met Hem der zonde te sterven, beroepen zich op Rom. 6:2. Maar dit vers zegt niet, dat Paulus begeert der zonde te mogen sterven, maar: **“Wij die der zonde gestorven zijn”**. Als hij nu in Fil. 3 nog eens gaat jagen der zonde te sterven, hoe is dat dan met elkaar te rijmen?

Hier is nog iets bij te voegen met betrekking tot een opmerking van de tegenstanders die we bij de algemene tegenwerpingen lieten liggen. Volgens hen wil Paulus de wetsgerechtigheid loslaten om tot de geloofsgerechtigheid, te komen. Maar reeds in Gal. 2:20 zegt hij, dat hij met Christus gekruist is, en in 2:19, dat hij door de wet der wet gestorven is. Ligt hierin niet opgesloten, dat hij toen reeds, dus lang voor hij Fil. 3 schreef, afgezien had van de wetsgerechtigheid. Hij zegt dan ook niet in Fil. 3:7: “wat mij gewin is”, maar “was”, omdat dit reeds in het verleden lag; niet: “acht ik... schade,” maar: “*heb* ik schade geacht.” Het Grieks heeft hier beslist de verleden en de voltooid tegenwoordige tijd. Dat is dus een feit dat reeds achter hem ligt.

Als men in dit verband wijst op Rom. 6:5: **“Indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods”** en zegt, dat Fil. 3:10 niet de werkelijke dood maar een geestelijke toestand, een ervaring betreft, dan vergeet men ten eerste al, dat Paulus Rom. 6 achter zich had. Hij was reeds één plant met Hem geworden, was reeds der wet gestorven. Dat volgt noodzakelijk uit Rom. 6:4: het wandelen in nieuwigheid des levens. De oude mens in Paulus was reeds gekruisigd. Want als dit niet het geval was, hoe kon Paulus dan schrijven, dat men zichzelf en zijn leden, als uit de doden levend geworden Gode dienstbaar moest stellen? Voor het sterven geen dood, maar ook voor de dood geen nieuwe, schepping. Als Paulus dus in Fil. 3:10 nog geestelijk sterven moet, dan was Hij zelfs nog geen nieuw schein. Dan zou hij nog in de zonde leven, Rom. 6:2. Neen, hij was reeds, geestelijk met Christus begraven en ook opgestaan, Rom. 6:9. Dit wat betreft de geestelijke gesteldheid van Paulus.

BEZWAREN.

Er zijn echter nog andere bezwaren. Ten eerste staat in Fil. 3:10 “gelijkvormig”, in Rom. 6 “gelijkmaking”. Dit is niet hetzelfde. We willen daar iets van nagaan.

Het Grieks heeft in dit opzicht twee woorden: gelijk, d.i. evangelijk, en gelijkend, een soort overeenkomstigheid, enige gelijkenis, maar geen volle gelijkheid. Rom. 6:5 (grondtekst) nu zegt : **“indien wij samengeplant zijn geworden (S.V. één plant geworden) in de gelijkenis Zijns doods, zo zullen wij ook van de opstanding zijn.”** In Rom. 8:3 hebben we hetzelfde woord, nu overgezet door gelijkheid. **“Zijn Zoon zedende in de gelijkheid des zondigen vlees”**. Christus had geen zondig vlees, had slechts enige overeenkomstigheid met het zondige vlees der mensen. In Heb. 2:17 staat, dat Hij in alles de broederen moest gelijk worden. Ook hier wordt geen volle gelijkheid uitgedrukt, maar slechts zekere overeenkomstigheid. Wie geestelijk met Christus, sterft, heeft enige overeenkomstigheid met Zijn sterven. Meer niet. Want hij is zondaar en Christus is tot zonde gemaakt.

In Fil. 3 staat niet het woord “gelijkheid”, “overeenkomstigheid”. Veel minder het woord evangelijkheid., waarin we het bijv. naamwoord in 2:6 vinden, dat zegt dat Christus, het Gode evangelijk, geen roof achtte, te zijn. In Fil. 3 staat “gelijkvormig”. Ook dit willen we na gaan.

In het N.T. zijn er twee grondwoorden. Het zijn morphè en schéma, vorm, en gedaante. Schéma, heeft betrekking op het uiterlijke, ziet op de uitwendige vorm, morphè op de inwendige samenstelling of bestaanswijze. In Fil. 2:6 en 7 vinden we morphè, dat hier vertaald is door: gestaltenis. Christus was in de gestaltenis Gods, d.w.z. in de bestaanswijze van God; Hij heeft daarna de bestaanswijze eens dienstknechts aangenomen, d.w.z. is. dienend mens geworden. In Fil. 3:10 staat het woord “summorphos”, “gelijkvormig” letterlijk: samen “vormig” zijn, d.i. dezelfde bestaanswijze hebbend. Dit woord komt ook voor in Rom. 8:29: **“Het beeld Zijns Zoons gelijkvormig te zijn”**. Paulus. wenst Zijn dood gelijkvormig te worden. Indien dit betekent, dat hij enige overeenkomstigheid wil zien in zijn geestelijk leven als Christus had in Zijn sterven, dan had hij hier een ander woord moeten gebruiken. Hij plaatst echter: summorphos, d.i. gelijk “gestaltig” zijn aan Zijn dood. (Niet aan Zijn sterven). D.w.z. Paulus wenst zo neer te liggen als Christus neerlag in de dood. Wie beweert, dat Paulus aan Christus’ sterven gelijkvormig wil worden, maakt Christus tot een zondaar, want dan zou Deze evenzo der zonde gestorven moeten zijn als Paulus dit wilde zijn. Christus is tot zonde gemaakt, Paulus was zondaar. Daarom kan het gelijkvormig zijn aan Zijn dood, nog afgezien dat er niet staat: aan Zijn sterven, nimmer betekenen: het der zonde sterven, want daarin is Christus even ver van Paulus af als God van de zonde. Christus stierf niet als zondaar, dus kan Paulus, de uitnemendste der zondaren, daarom niet aan Christus der zonde sterven gelijkvormig worden.

We vonden dus in Fil. 3 twee dingen.

1° dat Paulus zijn gewin reeds lang had laten varen en dit nu niet meer los behoeft te gaan laten, dat wat winst was, hij reeds eerder achtte schade te zijn;

2°, dat het Zijn dood gelijkvormig worden niet kan betekenen evenals Christus der zonde te sterven want a) Paulus was dit reeds; b) Christus stierf op unieke wijze der zonde, omdat Hij geen zondaar was en Paulus noch iemand anders kan hieraan gelijkvormig worden, d.i. op gelijke wijze als Hij zo sterven. Hier is aan toe te voegen, dat, als Paulus hier bedoeld had iets te zeggen omtrent zijn levenservaring, hij een ander woord gebruikt had, n.l. dat van 1 Cor. 15:31: Ik sterf alle dag. Ik spreek echter over Christus’ dóód, niet over Diens sterven. Aan die dood wil Hij gelijkvormig worden. Niet aan zijn sterven. Daarmee kan hij slechts enige overeenkomst hebben. Uit een en ander volgt noodzakelijkerwijze, dat Fil. 3 anders verklaard moet worden. Daartoe gaan we nu over.

CHRISTUS' DOOD GELIJKVORMIG.

Paulus wenst Christus' dood gelijkvormig te worden. We zeggen, dat hier staat "summorphos". We komen hier nog even op de morphè terug. De morphè staat buiten de zintuiglijke waarneming. Het gelijkvormig zijn betreft geen stoffelijke vorm, 't, is de innerlijke gesteldheid die wel aan een of andere gedaante, uitwendige vorm of schema verbonden is, maar daarvan toch onderscheiden. We zullen dit concreter uitdrukken.

Water is een verbinding van 2 delen waterstof, Hydrogenium, en 1 deel zuurstof, oxygenium. De scheikundige term er voor is H. 2 O. H. 2 O. nu kan in vaste toestand (ijs) zijn- of in vloeibare (water) of in gasvormige (waterdamp). Dit zijn de drie "gestalten" waarin het voorkomt. Het ijs kan men in brokken delen, het water in allerlei vormen gieten, de waterdamp kan zich verbreiden. Dit zijn de "gedaanten" van deze stof. De "morphè" is een zekere bestaanswijze, de "schéma" een zekere uiterlijke vorm.

In de levende natuur vindt men een voorbeeld in rups-, pop- en vlinder toestand. Dit zijn zekere bestaanswijzen. Zuiver gaan deze beelden vanzelf niet op, zij hebben enige overeenkomstigheid.

Het Zijn dood gelijkvormig worden moet men niet verklaren buiten de woorden van Fil. 2 om. Christus was eens in de gestaltenis, de morphè Gods. Dat was voor dat Hij Eerstgeborene der creaturen was en voor Zijn vleeswording. Toen nam Hij de vorm van een slaaf aan, innerlijk had Hij zich ontledigd, was van Heere mens geworden en nog wel dienend mens. Hij kwam om Zijns Vaders wil te volbrengen. Daarna is Hij gestorven en kwam Zijn Ziel in de Hades, Hand. 2:27, 31. Nu kreeg Hij de bestaanswijze zoals die in de dood is. Deze is voor ons onkenbaar maar wordt bij de dood ondergaan. Wat ziet Paulus nu? Dat deze bestaanswijze in de dood bij Christus maar kort geduurd heeft. En wat hij in 2 Cor nog niet wilde, dat wil hij nu wel. Toen wilde hij niet ontkleed worden, wel levend overblijven en overkleed worden. Nu wenst hij ontbonden te worden en bij Christus te zijn. Daarmee wil hij Zijn dood gelijkvormig worden.

Het Zijn dood gelijkvormig worden betreft niet de uiterlijke vorm. Dan zou men als een gekruisigde in het graf moeten nederliggen. Dan zouden de verbrande martelaren Zijn dood niet gelijkvormig kunnen zijn. Dan zou zelfs Paulus het niet geworden zijn, want die is naar de overlevering zegt, onthoofd. Hiernaar kon Paulus niet jagen, want als Romeins burger mocht hij niet gekruisigd worden. Hij moet dus wat anders bedoelen. Het is ook niet der zonde te sterven, want daar sprak hij reeds van in Rom. 6. Het is het in de dood nederliggen zoals Christus daarin nedergelegen is geweest, in die bestaanswijze, dat Hij weldra weer verrees. Daarom wenste Paulus de kracht Zijner opstanding te leren kennen en de gemeenschap Zijns lijdens. Dat lijden betreft niet de vervolging, want daaraan had hij reeds rijkelijk deel gehad, 2 Cor. 11. Ook dat is dus iets anders. Beide staan in nauw verband met het geloof van Christus. De gemeenschap Zijns lijdens te kennen betreft het zien van de volle betekenis van Christus' lijden en daar iets van te ervaren. Dit is dus een ervaring die Paulus begeert. Het andere: Zijn dood gelijkvormig worden niet. Dit leidt tot de uitopstanding die uit de doden is.

De tegenstanders zien hierin de opstanding (en opname) van 1 Thess. 4. Zij verwarren Fil. 3 met de betere opstanding. Paulus zegt, dat het met Christus zijn verreweg het beste is. Niet het 1900 jaar in het graf rusten dus. Het ontbonden worden en bij Christus zijn is voor ons tot de uitopstanding komen. Paulus maakt niet bekend wat hij kiezen zal van dood en leven. Aldus de grondtekst van Fil. 1:22 (S.V. weet ik niet). Door die twee werd hij vastgehouden (S.V. gedrongen, het is gevangen gehouden, bekneld gehouden), begeerte hebbende naar een derde iets, n.l. ontbonden te worden en bij Christus te zijn. Hoe daartoe te komen? Door de uitop-

standing. Daarheen jaagt Paulus nu, dat is de prijs der roeping Gods,

IS PAULUS NOG DOOD?

Is Paulus nu daartoe reeds gekomen '? Neen zeggen de bestrijders, Paulus is nog dood. Dat hindert hem trouwens niet, zeggen zij, want hij heeft de prijs behaald en die zal hem toch niet ontgaan. Hij moet slechts wachten op de anderen. Die krijgen dan op een dag de kroon der gerechtigheid. Laat ons zien wat Paulus in 2 Tim. 4:6-8 zegt.

a₁ Want *ik* wordt nu als een drankoffer geofferd,
 b₁ en de tijd *mijner ontbinding* is aanstaande,
 c Ik heb den goeden strijd gestreden,
 ik heb den loop geëindigd,
 ik heb het geloof behouden,
 b₂ voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere,
 de rechtvaardige Rechter *in dien dag* geven zal.
a₂ en niet alleen *mij*, maar ook allen die Zijn verschijning liefgehad hebben.

a₁ met zijn “ik” staat tegenover a₂ met zijn “mij” en zijn “allen”; b₁ met het “de tijd mijner ontbinding” tegenover b₂ met zijn “in dien dag”; c staat op zichzelf.

Ook hier lezen de bestrijders iets anders dan wij doen. Als Paulus zegt, dat de tijd zijner ontbinding aanstaande is en we niet geloven in de leer der onsterfelijke, voortlevende ziel, kan dit niet betekenen, dat Paulus. 1900 en zoveel jaar in het graf ligt. De bestrijders geven zelf toe, dat het ontbonden worden de losmaking uit het graf is. Een van tweeën dus: Paulus heeft zich vergist, want die tijd was dus niet aanstaande of hij is ontbonden. Er is geen andere oplossing wil men niet vervallen in de Kerktheologische van de bij de dood opstijgende ziel. Maar als Paulus dan ontbonden is, dan heeft hij ook de kroon ontvangen, dan slaat het “de tijd mijner ontbinding” tegenover het “in dien dag”.

Maar zegt men: ook de anderen krijgen dan de kroon. Dit staat er o.i. niet. Paulus zegt niet, dat allen op de dag zijner ontbinding de prijs verkrijgen maar: voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid (of: gerechtigheid) welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter in dien dag geven zal. En niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning liefgehad hebben.

We moeten hier tussen twee dingen onderscheiden:

- 1° de tijd van Paulus' ontbinding. Dat is “die dag”;
- 2° de allen die ook de kroon krijgen. Dat is niet in “zijn” dag.

Wij lezen het dus. zo: De rechtvaardige Rechter gaf Paulus in die dag, n.l. toen het de tijd zijner ontbinding was de kroon en geeft die verder aan allen die Zijn verschijning hebben liefgehad. Wanneer? Op de dag hunner ontbinding.

Alle Leden des Lichaams sterven niet tegelijk. Evenmin is de tijd van hun ontbinding dezelfde. Ze behoeven daarom niet allen op één dag gekroond te worden. Het “dien dag” slaat niet op aller kroning maar op Paulus' kroning.

Volgens Heb. 2:9 is Jezus gekroond met heerlijkheid en eer. Dat was persoonlijk. Voor ons worden de Leden des Lichaams ook allen persoonlijk gekroond, successievelijk en wel op de dag hunner ontbinding, dat is op de dag waarop zij opstaan uit het graf en opvaren aan Gods rechterhand. Zij behoeven evenmin als het Hoofd in het graf te rusten tot het eind dezer eeuw,

zij hebben een uitopstanding vanuit de doden en worden evenals het Hoofd persoonlijk gekroond.

Vraag en Antwoord

Vr. Wat is de ure. der verzoeking die over de gehele aarde komen zal?

ANTW. Het woord verzoeking heeft de betekenis van: beproeving, op de proefstelling. De op de proefstelling kan van God uitgaan maar ook van Satan. Er is verzoeking des geloofs en des ongeloofs. Het eerste moet men voor vreugde achten, Jak. 1:2, het laatste afbidde, Mt. 6:13. Gelukkig hem die de verzoeking doorstaat, Jak. 1:12. Christus moest vele verzoeken doorstaan, Luk. 4:13. Er zijn menselijke verzoeken, 1 Cor. 10:13 en Satanische. De eerste ontstaan door eigen begeerten, Jak. 1:13, 14, de andere door Satan, 1 Cor. 7:5.

Wat is nu de ure der verzoeking die komen zal. Om dit te verstaan, moet men Openbaring verder onderzoeken. Dan ziet men, dat de tijd van de zegelen zal komen. Het eerste daarvan is, dat er een rijder komt op een wit paard. Dit zijn de na of naast elkaar opkomende antichristussen. De ure der verzoeking is dan de tijd, waarin men gesteld wordt voor de vraag: Is de Messias reeds verschenen of verschijnt hij nu. Elke geest die dan belijdt dat Jezus is de Christus, is uit God, die dit niet doet, is niet uit God. De ure der verzoeking is dus de tijd waarin het gaat over het al of niet aannemen van de voorlopers van de Antichristus en vanzelf ook van hemzelf. Deze ure is nog toekomstig.

De Doop

ONDERZOEK IN DE GR. SCHRIFTEN.

We hebben vooreerst de vier woorden: baptizoo, baptismos, baptisma, baptistès.

Baptizoo, 1. In de gewone vorm of met een naamwoord in de vierde naamval (ace.): Mat. 3:16; 20:22, 22, 23, 23; Mark. 6:14; 7:4; 10:38, 38, 39, 39; 16:16; Luk. 3:12, 21, 21; 7:29; 11:38; 12:50; Joh. 1:25, 28; 3:22, 23, 26; 4:1, 2; 10:40; Hand. 2:41; 8:12, 13, 36, 38; 9:18; 10:47; 16:15, 33; 18:8; 19:4; 22:16; 1 Cor. 1:14, 16, 16, 17.

2. In de derde naamval (dat.), die aangeeft waarin gedoopt (gedompeld) werd (water): Luk. 3:16; Hand. 1:5; 11:16.
3. Met het voorzetsel “en” (in). Dit geeft ook aan waarin gedoopt wordt, namelijk:
 - a Water, Mat. 3:11; Mark. 1:8; Joh. 1:26, 31, 33.
 - b De wolk en de zee, 1 Cor. 10:2.
 - c Heilige geest (de kracht, niet de persoon), Mat. 3:11; Mark. 1:8; Luk. 3:19; Joh. 1:33; Hand. 1:5; 11:16; 1 Cor. 12:13.
 - d De naam des Heeren, Hand. 10:48,
 - e De plaats, Mat. 3:6 en Mark. 1:5 (Jordaan); Joh. 3:23 (Enoin).
4. Met het voorzetsel “eis” (tot-in).
 - a Tot-in de naam des Vaders en des Zoons en des H. G., Mat. 28:19.
 - b Tot-in de Jordaan, Mark. 1:9.
 - c Tot-in de naam des Heeren Jezus, Hand. 8:16; 19:5. d Tot-in Christus Jezus (en Zijn dood), Bom, 6:3. e Tot-in de naam van Paulus, 1 Cor. 1:13, 15. f Tot-in Mozes,

- 1 Cor. 10:2. g Tot-in één lichaam, 1 Cor. 12:13. h Tot-in Christus, Gal. 3:27. i Tot-in vergeving van zonden, Hand. 2:38.
5. Met het voorzetsel “epi” (op), Hand. 2:38 (Vaticanus heeft “en “.)
6. Met het voorzetsel “huper” (ten bate van), 1 Cor. 15:29, 29.
7. Met het voorzetsel “hupo” (door), Mat. 3:6. 13, 14; Mark. 1:5, 9; Luk. 3:7; 7:30.

Baptismos Mark. 7:4, 8; Heb. 9:10; 6:2.

Baptisma. 1. Algemeen. Mat. 20:22, 23; Mark. 10:38, 39; Luk. 12:50; Rom. 6:4- Ef. 4:5; Kol. 2:12; 1 Petr. 3:21.

2. Van Johannes' doop, Mat. 3:7; 21:25; Mark. 1:4; 11:30; Luk. 3:3; 7:29; 20:4; Hand. 1:22; 10:37; 13:24; 18:25; 19:3, 4. Tussen deze teksten zijn de volgende gebruikt met het voorzetsel “eis »: Hand. 19:3 (tot-in de doop van Johannes); Mark. 1:4 en Luk. 3:3 (tot-in de vergeving van zonden). Deze doop wordt genoemd de doop der bekering (Mark. 1:4; Luk. 3:3; Hand. 13:24; 19:4).

Baplistès. Gebruikt in 14 plaatsen in de uitdrukking: “Johannes de doper”.

Het woord “besprengen” (rantizoo) komt voor in de volgende teksten : Heb. 9:13, 19, 21; 1:22. “Besprenging” (rantismos) vindt men in Heb. 12:24 en 1 Petr. 1:2.

OPMERKINGEN OVER DE DOOP IN DE GR. SCHRIFTEN.

1. *Het gebruik van wassing, dopen en doop, in de St. Vert.* In Mark. 7:4 gebruikt de Alexandrinus het werkwoord “baptizoo”. De Sinaiticus en Vaticanus “rantizoo”. De St. Vert. geeft het weer door “gewassen zijn”. In hetzelfde vers is “baptismos” vertaald door “wassing “. Dit is ook het geval in v. 8.

Luk. 11:38 heeft het werkwoord “baptizoo “, vertaald door “wassen”.

Heb. 9:10. De “wassingen” zijn letterlijk “dopen” (baptismos). Heb. 6:1, 2 zegt van diezelfde dopen, dat ze behoren bij het “beginsel der leer van Christus.”

2. De betekenis van de gebruikte woorden.

Baptizoo is indompelen. Het duidt aan, dat men iets of iemand in gemeenschap brengt met iets of iemand anders. Als het indompelen plaats heeft in water, dan ligt er de gedachte van wassing en reiniging in. Het is echter geen gewone, stoffelijke wassing, want daarvoor heeft het Grieks twee andere woorden, n.l. “niptoo” voor het wassen van een deel van het lichaam (Mat. 6:17) en “plunoo” voor het wassen van een zaak (Op. 7:14). Verder heeft men ook nog het woord “louoo” voor het baden. Deze drie woorden kunnen gebruikt worden voor een stoffelijke reiniging. Deze heeft dan geen godsdienstige betekenis. Dit is echter nooit het geval met “baptizoo” (noch met baptismos” en “baptisma”). Hier gaat het steeds over een niet stoffelijke reiniging en deze is het symbool ener inwendige reiniging. Er kan zelfs meer zijn dan de gedachte van reiniging. De betekenis kan zich uitstrekken tot de gedachte van afscheiding van iets en gemeenschap krijgen met iets anders. Een gedoopte is dan in een nieuwe sfeer of positie geplaatst. Men ziet dat b.v. bij de doop “tot-in” de vergeving van zonden, “tot-in” Christus' dood, “tot-in” één lichaam.

Al de ceremoniële wassingen door de wet aan Israël opgelegd, waren dopen. Men mene niet, dat de doop een kenmerk is van het Christendom. Johannes de Doper was een Jood en doopte uitsluitend Joden. Zij bekeerden zich wel en geloofden in de komende Messias, doch waren ver van het geloof in Christus' dood en opstanding, wat toch meer het kenmerk is van iemand, die wij gewoonlijk "Christen" noemen. Daarbij bleven ze Jood, al werden ze gedoopt.

De beide Gr. woorden "baptismos" en "baptisma" worden door "doop" vertaald. De uitgang "mos" duidt een handeling aan. De uitgang "ma" wijst op de uitslag, op het gevolg, het resultaat. Men heeft een dergelijke betekenis bij :

Oharisma: gevolg van genade.

Krima: gevolg van oordeel.

Katakrimia: gevolg van veroordeling.

Doorèma: gevolg van wat gratis gegeven wordt.

Dikaiooma: gevolg der gerechtigheid.

Hlaimarteina: gevolg der zonde.

Paraptooma: gevolg van het er naast vallen.

3. *Verskil tussen "in" en "tot-in"*. Het woordje "in" geeft aan waarin gedoopt wordt: water, wolk, zee, heilige geest. Het kan ook de plaats aanduiden waar gedoopt werd: b.v. in Enon.

Eenmaal, in Hand. 10:48, is "in" gebruikt in de uitdrukking "in de naam des Heeren ". Men kan hier heel goed lezen, dat Petrus in de naam des Heeren beval dat zij zouden gedoopt worden. Petrus kon dit zeggen. In onze tijd mag men er wel eens ernstig over denken of men in de naam des Heeren iemand met water mag doen dopen.

Het voorzetsel "tot-in" drukt uit, dat men iets bereikt heeft en er dus mee in gemeenschap staat. Men komt tot de vergeving van zonden, staat in gemeenschap met Christus, met Mozes, met Paulus, met elkaar (lichaam). De doop zondert af van sommigen en voegt hen bij anderen. Hier heeft men dus ook het begrip van heiliging, dat we vroeger in de Hebr. Schriften reeds gevonden hebben. Een doop tot-in Paulus mocht er niet zijn, want dan zou men een afzonderlijke groep gevormd hebben waarvan Paulus het middenpunt zou geweest zijn.

We kunnen dus in het algemeen zeggen, dat men gedoopt wordt door iemand, in iets en tot-in iemand of iets.

Het gebruik van beide "in " en "tot-in" in hetzelfde vers vindt met in:

1 Cor. 10:2 "Allen tot-in Mozes gedoopt zijn in de wolk".

1 Cor. 12:13 **"Wij allen zijn in een geest tot-in één lichaam gedoopt"**.

De Opstanding der Doden

IV. DE WOORDEN GRAF EN HEL IN HET O. EN N.T.

VERSCHILLENDE WOORDEN.

Met de vertaling der woorden “graf” en “hel” is het in onze Bijbel niet in orde. In de grondtekst komen verschillende woorden voor; deze komen in de vertaling niet tot hun recht. Het Hebr. heeft voor het woord dat in onze Bijbel door graf of hel vertaald is, drie woorden: *qè-ver*, *qevoerah* en *sheool*; het Grieks heeft hiervoor vijf woorden: *taphos*, *mnemeion*, *mnema*, *hadès* en *tartarus*. Men ziet dat een en ander onderzoek vraagt en men niet op de vertaling moet afgaan.

Qevoerah is een afleiding van *qèver* een andere vorm voor dezelfde zaak. Een *qèver* is een grafstede, de plaats waar een dode ligt of kan liggen, de ruimte die hij inneemt. In het Gr. wordt dit uitgedrukt door *taphos*. Een *mnemeion* is oorspronkelijk een in- of opschrift op een graf, later ook een graf of grafstede. Een *mnema* is een herdenking, een verhaal van een persoon of zaak die hem of haar in herinnering brengt, bijzonder een overledene, later een monument ter ere van een dode. De 5 genoemde woorden zijn in één begrip te verenigen: de concrete grafstede, de persoonlijke of gemeenschappelijke grafspelonk of -kelder.

Teksten met *qèver*: Gen. 23:4; 49:30; 50:13; Ex. 14:11; Num. 11:34, 35; 33:16, 17; 19:16, 18. En andere.

Teksten met *qevoerah*: Gen. 35:20; 47:30; Deut. 34:6. En andere.

Teksten met *taphos*: Mt. 23:27, 29; 27:61; 28:1; Rom. 3:13.

Teksten met *mnemeion*: Mt. 8:28; 23:29; 27:60; 28:8. Verder o, a. Joh. 5:28; 11:17, 31, 38.

Teksten met *mnema*: Mk. 5:3; Luk. 8:27; 23:53; 24:1 e. a.

Men ziet dat de woorden zonder veel onderscheid door elkaar gebruikt worden. Ze hebben echter een concrete betekenis.

SHEOOL.

Het woord *sheool* komt 65 maal in het O.T. voor.

Het is 32 maal door graf vertaald, 33 maal door hel. Men ziet dat een onderzoek hier zeer gewenst is. Immers, het graf kan de “hel” niet zijn, hel nu opgevat in de traditionele betekenis.

Het eerst komt *sheool* voor in Gen. 37:35. Jakob zegt: “... *ik zal rouw bedrijvende tot mijn zoon in het graf (sheool) nederdalen.*” Dan in Gen. 42:38: “... *zo zoudt gij mijn grauwe haren met droefenis ten grave (ten sheool) doen nederdalen.*” Zo ook 44:29, 31.

Uit deze teksten is reeds veel aangaande de betekenis van “*sheool*” af te leiden. Jakob zegt, dat hij met zijn grauwe haren in de *sheool* neerdaalt. Hij komt daarin met zijn hele persoon. Men zou kunnen zeggen: dat is zoals men het uitwendig ziet gebeuren, is een spreekwijze. Voor we daar verder op ingaan en de tweede tekst bespreken, willen we eerst de andere

teksten geven om daarna een conclusie te trekken.

In Num. 16:30 en 33 is “sheool” vertaald door “hel”. Krach, Data en Abiam voeren levend ter “helle”, Hebr.: “naar de sheool”. Hoe geschiedde dit? Daarop geeft vs. 33 het antwoord: “de aarde overdekte hen”. Anderen komen eerst in de sheool als zij gestorven zijn. Korach en de zijnen kwamen er levend in, d.i. zij werden levend begraven. Dat hier niet de Middeleeuwse Hel bedoeld wordt, bewijst het verband. Er staat: “zij en alles wat het hunne was” ging er heen. Ook hun have dus. Alles zonk in de aarde weg.

Deut. 32:22 ***“Een vuur zal branden tot in de onderste hel”***, Hebr.: sheool.

Uit bovenstaande teksten blijkt reeds, dat het Hebr. woord “sheool” wat anders betekent dan de vuurpoel die men meent die nu reeds bestaat voor de goddelozen. Het is wat anders. Dat volgt mede uit 1 Sam. 2:6.

“De Heere doodt en maakt levend, Hij doet ter helle (in de sheool) nederdalen en Hij doet weder opkomen.”

We vinden hier een parallellisme: het doden is in de sheool doen nederdalen, het levend maken het daaruit weer doen opkomen.

In 2 Sam. 22:5 en 6 en Ps. 18:6 vinden we de parallel: banden des doods en banden der hel (sheool). De sheool is de plaats der binding in de dood. In doodsgevaar verkerend, gevoelde David reeds die banden bij voorbaat.

1 Kon. 2:6 en 9 loopt parallel met Gen. 37 en 42.

SHEOOL IN JOB EN DE PSALMEN.

In Job komt het woord “sheool” 8 maal voor. Het is 2 maal door hel vertaald, 6 maal door graf.

Job 7:9 zegt: ***“Een wolk vergaat en vaart henen, also die in het graf daalt, zal niet weder opkomen.”***

In Job 11:8 staat de sheool in tegenstelling tot de hoogte der hemelen. De S.V. zet hier: dieper dan de hel. Men leze: dieper dan het onderaardse of de onderwereld.

Job vraagt in hfdst. 14:13 aan God hem in het graf te versteken (sheool). Hij zegt in hfdst. 17:13 dat het graf (de sheool) zijn huis zal zijn. In 17:16 spreekt hij van de handbomen des graf, sheool. Dit is de baar. Volgens Job 21:13 dalen de goddelozen in het graf (de sheool). Het graf (de sheool) neemt hen die gezondigd hebben, weg, 24:19. In 26:6 zet de S.V. weer “hel”: De hel is naakt voor Hem. Waarom ook hier niet: het graf? Dit is voor God open. Zie Ps. 139:8.

In de Psalmen vinden we het woord 16 maal.

Ps. 6:6 ***“Want in de dood is Uwer geen gedachtenis, wie zal U loven in het graf (sheool)”***. Men ziet, dat de doden, ook de vromen, God niet loven in de sheool.

Ps. 9:18 ***“De goddelozen zullen terugkeren naar de hel (sheool) toe.”*** Als het hier iets anders betekent dan graf in Job 21:13, is deze tekst in strijd met de andere. Men ziet de inconsequentie in de vertaling.

Ps. 16:10 ***“Want Gij zult Mijn ziel in de hel (sheool) niet verlaten, Uw Heilige zal geen verderving zien”***. Dit woord slaat profetisch op Christus zoals Hand. 2:31 duidelijk zegt. Maar Christus is niet in de Hel geweest. Hij was in de sheool. Dat is in het graf, bij de rijke, Jes. 53. Hij is dood geweest. Op. 1:18.

Ps. 18:6. Zie 2 Sam. 22:6.

Ps. 30:4. God voerde Davids ziel d.i. persoon, op uit het graf (sheool). Sheool staat hier voor de doodsmacht, het doodsgevaar.

Ps. 31:18. Zie Job 21:13 en onze aantekening bij Ps. 9:18.

Ps. 49:15, 16.

Ps. 86:13. Dit loopt parallel met Ps. 30:4.

Ps. 89:49. ***“Wat man leeft er die de dood niet zien zal, die zijn ziel zal bevrijden van het geweld des graf(s) (sheool)”***. De “ziel” d.i. de hele persoon, komt in de sheool.

Ps. 116:3. Ongeveer als Ps. 30.

Ps. 139:8. ***“Zo ik opvoer ten hemel, Gij zijt daar, of bedde ik mij in de hel (sheool) Gij zijt daar.”*** Men ziet, dat God ook in de “hel” is. Als dit de middeleeuwse Hel is waarin men de Satan de pijniger laat zijn, is het wel vreemd, dat God daar ook is. David kon zich bedden in de “hel”. Een vreemde plaats voor de man naar Gods hart als dit de “Hel” is.

Ps. 141:7 zegt: “Onze beenderen zijn verstrooid aan de mond des graf(s),” Hebr.: sheool.

SHEOOL IN HET VERDERE O.T.

In Spreuken komt het woord sheool 9 maal voor. Hier is het 6 maal vertaald door “hel”, 3 maal door “graf”. De teksten zijn Spr. 1:12 (graf); 5:5 (hel); 7:27 (graf); 9:18 (hel); 15:11 (hel); 15:24 (hel); 23:14 (hel); 27:20 (hel); 30:16 (graf). Overal staat sheool en is graf of grafdom te lezen.

In Prediker vinden we het in hfdst 9:10 welk vers we reeds citeerden. In de sheool is geen werk noch verzinning enz.

In Hooglied 8:6 staat, dat de liefde sterk is als de dood, de ijver hard als het graf (sheool). Dood en sheool lopen parallel. Niet: Dood en Hel zoals men zo vaak wil.

In Jesaja staat het woord 6 maal. Zie Jes. 5:14 (graf); 14:9 (hel); 14:11 (hel); 28:15 en 18 (hel); 38:10 en 18 (graf). In Jes. 14 zien we Satan inkomen in de sheool na zijn binding van-zelf, en symbolisch begroet door de bokken der aarde. Een en ander is inkleding voor de hoorders ervan, de Heidenen. Zelfs uit die inkleding blijkt, dat de bokken nederliggen en eerst opgewekt moeten worden. Bewijs dat ze slapen. Ze worden voorgesteld als te zitten op tronen. Niemand neemt aan, dat er in de Middeleeuwse Hel zulke tronen zijn. Ook niet in de Sheool. Een en ander is dus slechts dichtelijke inkleding.

In Ezechiël vinden we het woord in hfdst. 31:15, 16, 17 en 32:21 en 27. Hier wordt gesproken van Farao de koning van Egypte, type van Satan. We zien dat in de sheool de bomen van Eden en Libanon zijn. Ze liggen in het onderste der aarde, vs. 16. Daar is dus de sheool. In die sheool liggen de verslagenen met hun zwaard onder het hoofd, 32:27. Ook hier weer een

symbolische toespraak. Zie Jesaja.

In Hosea vinden we het woord in hfdst. 13:14: ***“Ik zal ze van het geweld der hel (sheool) verlossen, Ik zal ze vrijmaken van de dood. O dood, waar zijn uw Pestilentiën, hel (sheool) waar is uw verderf.”*** Het gaat hier over Israëls herstel. De verlossing van de sheool is de opstanding.

Verder is er Amos 9:2; Jon. 2:2 en Hab. 2:5. Jona is in de buik des grafs. Dat was een vis. Die is zijn graf, zijn sheool, zijn omknelling des doods.

BETEKENIS.

Wie al de teksten nagaat, ziet, dat de sheool een dubbele betekenis heeft: hij wordt plaatselijk en toestandelijk gedacht. Reeds de eerste twee teksten in Gen. bewijzen dat Jakob zegt in de sheool te zullen nederdalen met zijn grauwe haren. Hier ziet hij de sheool dus als het plaatselijke graf. Later zegt hij, dat hij tot zijn zoon Jozef in de sheool zal nederdalen. Nu was naar zijn gedachte, Jozef niet begraven maar door een dier verscheurd, dus niet in een graf gelegd. Toch zegt hij, dat hij tot hem zal nederdalen. Hier betekent “sheool” dus een toestand: ik zal in dezelfde toestand des doods komen. In Num. 16 is de sheool weer plaatselijk; zo ook in Deut. 32 en 1 Sam. 2:6. In 2 Sam. 22 en Ps. 18 is hij toestandelijk: strikken des doods en banden des sheools lopen parallel. In Job. is hij plaatselijk. Zo ook in andere teksten. In Spreuken is het dan concreet, dan meer figuurlijk n.l. als macht des doods. De doden gaan naar de sheool. Dit is het ene grote alle graven omvattende graf. Tevens een macht en toestand, de macht en toestand des doods.

HADES.

In het N.T. vinden we voor “sheool” het woord “hadès”. Het komt in de betere handschriften 10 maal voor. In andere uitgaven 11 maal. Uitgevallen is n.l. 1 Cor. 15:55 ***“Hel (hadès) waar is uw overwinning”***. Hier staat niet hadès, maar: Dood. Dus tweemaal in dit vers. Hiermee vervalt het woord geheel uit de Paulinische brieven en staat het alleen in andere N. T. boeken n.l. Mt. 11:23; 16:18; Luk. 10:15; 16:23; Hand. 2:27, 31; Op. 1:18; 6:8; 20:13.

Kapernaüm zou tot de hadès toe vernederd worden, Mt. 11:23. Dit is letterlijk geschied: het oude Kapernaüm is geheel onder de aarde verdwenen.

De poorten der hel (hadès) zouden de gemeente van Mt. 16:18 niet overweldigen, d.i. in macht overtreffen.

In Luk. 16:23 komt de rijke man in de hadès. Hieruit meent men tot het bewuste voortleven na de dood te moeten concluderen. Omdat Christus dit woord gesproken heeft en men meent, dat Hij hier van het hiernamaals een tip oplicht. We komen hierop terug. Hier merken we op, dat dit deel nooit geheel letterlijk kan genomen worden. Men moet toegeven, dat althans een deel inkleding is. Hiermee komt men zwak te staan, want als een deel inkleding is, kan het geheel dit ook zijn.

Volgens Hand. 2:27 en 31 is de Heere na Zijn dood in de hadès geweest. Dus evenals de rijke man. En niet in het paradijs zoals men de helft waarin Lazarus was, gelieft te noemen. In de hadès zag Hij geen verderving. Zijn ziel wordt niet verlaten in de hadès, Zijn vlees zag geen verderving. O.i. hebben we hier een parallellisme. Ziel en vlees wijzen op Zijn lichaam, het eerste meer op het lichaam, in zijn werkingen, het andere meer op zijn substantie. In de hadès hielden de werkingen op, maar ze werden in hun potentie niet verbroken en het vlees onderging geen verderving.

1 Cor. 15:55 valt uit naar we zeiden. Er staat :”**Dood waar is uw prikkel, dood waar is uw overwinning?**”

In Openbaring vinden we “hadès” driemaal, 1:18; 6:8; 20:13. In Op. 1 zegt de Heere, dat Hij dood is geweest maar nu leeft en dat Hij de sleutels heeft van hel (hadès) en dood: Hadès en dood worden hier onderscheiden. Zo ook in Op. 20:13 waar verder ook nog de zee genoemd wordt. De doden komen uit zee, dood en hadès. Op. 6 spreekt over de zegelen. Het vale paard draagt de Dood en de Hadès volgt hem. Het vale paard is symbool van de hongersnoden die komen zullen en waarbij velen zullen sterven en in de hadès komen. De dood in Op. 20 is voor ons de verblijfplaats van hen die niet begraven of verdronken zijn, dus b.v. der verbranden, vermorzelden, onbegravenen. Ook hiervan heeft Christus de sleutels.

BETEKENIS.

Wie deze teksten nagaat, ziet dat het N.T. hier in dezelfde lijn ligt als het O.T. Hadès heeft zowel een plaatselijke als een toestandelijke betekenis. Plaatselijk b.v. in Mt. 11 en Op. 20, toestandelijk b.v. in Mt. 16 en Op. 6. Het sterven doet in de Hadès komen en tevens in de toestand van de Hadès.

Het Hadès is in het Grieks Aidès. We kunnen dit opvatten als een vorming van a = niet en ides, een vorm- van idien = zien. Dei Aidès is het niet geziene, het niet waargenomene. De doden verliezen hun ziellijke lichaam, dit keert tot stof weder en hun persoon komt in een zodanige toestand dat hij onwaarneembaar is. Hij behoudt zekere lichamelijkeheid maar niet het stoffelijke lichaam. Alleen Christus maakte hierop een uitzondering : Zijn vlees zag geen verderving al was Hij ook in de Hadès, de doodstoestand. In zoverre er een soort vorm overblijft (niet te nemen als menselijk lichaam), zijn de Sheool en Hadès plaatselijk. Daarom zegt Op. 20, dat de doden uit de zee komen, alhoewel hun ziellijke lichaam al lang vergaan is. Deze “vorm” kan men niet nader omschrijven. Wel is zeker, dat hij geen oog en oor en tong en hoofd en schoot heeft, want Pred. zegt, dat het lichaam tot de aarde wederkeert. De beginselen er voor blijven echter. Zoals er in een mensenkiem niet het hoofd, met zijn delen en het lichaam met zijn delen zijn, zo zijn er in de Hadèstoestand geen doden met lichaamsdelen. Nochtans is de mens er in *wezen*, doch op een andere bestaanswijze. Er blijft een soort “kiem”, of “kern”, hoe dan ook over die het gehele *wezen* van de mens omvat.

Voor wie inzielt, dat de mens meer dan één bestaanswijze kan hebben, is de bestaanswijze van de dood beter in te denken. De mens kan een ziellijke en een geestelijke bestaanswijze hebben en ook die in de dood. De ziellijke heeft hij nu, in het lichaam der opstanding krijgt de gelovige een geestelijke bestaanswijze en bij het sterven komt hij in de doodstoestand. De laatste is voor ons de meest onbekende alhoewel we dagelijks de mens zien sterven. Dan gaat hij op zodanige wijze bestaan als hij het hier niet deed en later in de opstanding ook niet doen zal.

GEHENNA.

Het tweede woord door “hel” vertaald is Gehenna. Gehenna is de Griekse vorm voor het Hebr.: Gé Hinnom, dal van Hinnom. Dit lag bij Jeruzalem, Joz. 15:8; 18:16; Neh. 11:30. Vroeger was er een tofeth, een landouw met het beeld van de afschuwelijke afgod Moloch waaraan kinderen geofferd werden. Deze afgod heette ook Baal, Jer. 32:35. Zelfs koning Achaz deed hieraan mee, 2 Kron. 33:6. Jeremia noemde het dal Moord-dal, Jer. 7:31. De Heere zou aan die gruwelen een einde maken. Het vuur van Molech zou uitgeblust worden en bij Israëls wegvoering zou het vol dode lichamen zijn, Jer. 19:2, 6. Later diende het dal, verontreinigd als het was door de begraafplaatsen der gedoden, tot afvalshoop van Jeruzalem en werd er geregeld een vuur onderhouden, aangewakkerd door zwavel, om vuilnis en aas te verbranden. Zo werd het dal van Hinnom, het Gé Hinnom, de Gehenna van het N.T., de plaats waar een vuur gestookt werd tot vuilverbranding. In de rest kropen de wormen rond.

Het woord Gehenna komt 12 maal voor, n.l. in Mt. 5:22, 29, 30; 10:28; 18:9; 23:15, 33; Mk. 9:43, 45, 47; Luk. 12:5; Jak. 3:6.

In Mt. 5 spreekt de Heere over drie gerichten: het gericht, de grote raad en de gehenna. In de Gehenna wordt men geworpen nadat men gedood is, Luk. 12:4, 5. We nemen het vuur der gehenna voor een letterlijk vuur en het verbranden voor een letterlijk verbranden. Veelal neemt men het aan als een wroeging. Dit is de dingen omkeren. Niet de “Hel” komt in iemand, maar men kan in de “Hel”, de Gehenna, geworpen worden. Met het gehele lichaam, Mt. 5:29, 30. Dus niet eens vlak na de dood aangenomen, dat de leer de onsterfelijkheid der ziel waar ware. Ziel en lichaam kunnen daar verdorven worden, Mt. 10:28. Bewijs dat het lichaam er ook inkomt en niet alleen de ziel. Zie ook Mt. 18:9. Mt. 23:15 en 33 spreken ook over het toekomstig gericht van de gehenna (helse verdoemenis staat er niet in het Gr., er staat: het oordeel van de gehenna). Ook Mk. 9:45-47 wijzen er op dat men in de gehenna niet komt dan met handen, voeten en ogen. De gehenna is het letterlijke vuur waarin de moedwillige zondaars geworpen worden na gedood te zijn en waarbij de worm het er buitenvallende verteert, zie Jes. 66:24. Een eigenaardige tekst is Jak. 3:6 “... **de tong ...wordt ontstoken van de hel (gehenna)**”. Het rad der geboorte is de loop des levens. De betekenis is: neem acht op uw tong want de gevolgen ervan kunnen tot de gehenna doen verwijzen.

Wie al de teksten nagaat zal zien, dat de Gehenna een toekomstig vuur is, waarin de snoodaards, na gedood te zijn, geworpen worden om verbrand te worden.

TARTARUS.

In 2 Petr. 2:4 komt het woord “Tartarus” voor, dat ook door “hel” vertaald is. Onder dogmatische invloed der Middeleeuwen. God heeft de engelen die gezondigd hebben, in, de Tartarus geworpen, zegt Petrus en overgegeven om met ketenen der duisternis tot het oordeel bewaard te worden. Het is onmogelijk aan te geven wat de Tartarus precies is en waar hij is. Het woord komt slechts een maal voor en elke verdere plaatsaanduiding ontbreekt. De S.V. meenden dat Satan in de Hel was en ze sloten daarin de gevallen engelen, die ze ook duivelen noemden, op. Satan is echter met zijn engelen in de hemel, Op. 12:7. Hij is de overste van de macht der lucht, Ef. 2:2, is nog niet gebonden, Op. 20:1, 3. De Tartarus is daarom niet de Hel der Middeleeuwse dogmatici. Er moet echter ergens een plaats zijn waar de gevallen engelen bewaard worden. Dit behoeft nog geen plaats te zijn waar ze allen opeengehoopt gevangen zitten. Het “plaatselijke” kan in zoverre plaatselijk zijn als de engel plaatselijk is. De Tartarus kan zo genomen, ook een toestandelijkheid zijn. De slaap is een toestand die plaatselijk is waar iemand slaapt. Dit kan te midden van anderen die waken. Zo ook kan het met de Tartarus zijn. Wij beweren niet dat het zo móét zijn, het kan zo zijn. De Tartarus is zeker niet de Hadès, die in de aarde wordt gezien en nog veel minder de gehenna, want die is er nog niet, terwijl de Tartarus er wel is. Mogelijk vanaf de zondvloed reeds. Eenmaal zal ons wel opgehelderd worden waar die Tartarus is.

POEL DES VUURS.

In Op. 19:20 en 20:10 wordt ons nog genoemd de Poel des vuurs. Daarin worden eerst het Beest en de Valse Profeet geworpen als Christus wederkomt en 1000 jaar later ook Satan. Wat die Poel juist is, is ook niet veel nader aan te geven. Mogelijk is het de Gehenna. Waar die is wordt niet nader aangegeven. We laten deze dingen verder rusten. Te hunner tijd zal blijken hoe alles toegaat. De feiten zelf moeten echter aanvaard worden. Het “hoe” zal de historie leren. Mogelijk is de Poel het vuur dat mede de duivel en zijn engelen bereid is, Mt. 25:41. Voor de Duivel echter niet dan nadat hij 1000 jaar in de afgrond is geweest, het graf, de sheool van Jes. 14. Eerst na zijn ontbinding komt hij er in, Op. 20:7, 10.

AANVULLINGEN.

Het woord dat in Ps. 16:10 parallel loopt met sheool, n.l. verderf, is op andere plaatsen door groeve of gracht vertaald, zie Job 9:31; 17:14. Men daalt neder in de groeve, Ps. 30:10, in de put des verderfs, Ps. 55:24. In Jes. 38:18 staat sheool in parallellisme met kuil, Hebr.: “ber”, **“die in den kuil nederdalen, zullen op Uw waarheid niet hopen”**. Zo ook in Ps. 30:4.

Christus is in de afgrond geweest, Rom. 10:7. Deze afgrond is datgene wat onder de aarde ligt, Gen. 49:25 of een diepe plaats, Ex. 15:5. De afgrond staat in tegenstelling met wat hoog is. **“Zeg niet in uw hart: Wie zal in den hemel opklimmen. Dat is Christus van boven afbrengen. Of: Wie zal in den afgrond nederdalen. Dat is Christus uit de doden opbrengen”** Rom. 10:6, 7. Hieruit blijkt, dat het N.T. met de afgrond het onderaardse bedoelt, datgene wat Christus in Mt. 12:40 noemt het hart der aarde.

Men spreekt vaak van de afgrond als de Hel omdat in Op. 11:7 sprake is van het Beest dat uit de afgrond opkomt en men daaronder Satan verstaat. Dat is onjuist. Het Beest is Satan niet maar de mens der zonde. Hij zal een dodelijke wonde ontvangen en dood of als dood in de afgrond komen. Daaruit komt hij weer op, nabootsing van Christus' opstanding. De afgrond heeft niets met de Hel te maken. Satan is niet in de afgrond en komt er niet vóór hij gebonden wordt. Dat is als Christus wederkomt, Op. 19:11.

Men ziet dat men door te onderscheiden en de Schrift met een Concordantie te onderzoeken, de Schriftlijnen kan onderkennen. Dan blijkt, dat de sheool of hadès wat anders is dan de tartarus, dat de afgrond niet de Hel der traditie is, dat Satan niet in de “Hel” is maar in de hemel, dat de doden niet als ontlichaamde zielen voortleven, maar met hun gehele wezen nederdalen in de Sheool of Hadès, Enz. We willen nu de bezwaren onder het oog zien en de moeilijkheden uit de weg ruimen die men heeft met sommige teksten of gedeelten. Bij dieper onderzoek zal blijken, dat ze óf niet bestaan óf althans geen onoverkomelijke hinderpalen vormen voor de gegeven lijn.

De Verborgenschap des Evangelies

Nº 10.

6. Vanwaar en waartoe het jagen van Paulus.

KANAËN OF DE HEMELEN.

De tegenstanders zeggen, dat het de verwachting van de Jood was het land Kanaän te beërven. De Heiden had die verwachting niet. Ze konden alleen door de Pinksterbedeling deel krijgen aan Israëls verwachting en waren dan nog maar vreemdelingen en bijwoners. Door Openbaring van Efeze-Colosse krijgt de Jood een andere verwachting, een erfdeel in de hemelen en wordt de Heiden op een lijn met hem gesteld en wordt in de geest nu daarvan ook deelgenoot.

Nog afgezien van het feit, dat we het Samenlichaam niet zien met de “Jood”, maar met het Hoofd, is er in deze voorstelling een onjuist begrip van de O.T. openbaring. Men verjoodst het zo helemaal, terwijl er ook reeds een andere, hogere lijn op de achtergrond ervan waar te nemen is.

Genesis is in 12 deel en te delen. Elf daarvan spreken van “geslachten”. Men heeft de geslachten van Adam, van Noach, der zonen van Noach, van Terach, van Sem, van Terach, van Ismaël, van Izaäk, van Ezau, van de zonen van Ezau van Jakob. Gen. 2:4 spreekt van de geslachten der hemelen en der aarde. Die vinden we dan van 2:4-4:26. Wat wordt daarin nu beschreven? De geschiedenis van Adam, Eva, Kaïn en Abel. Toch ziet de Schrift hierin geslachten der hemelen (S.V. geboorten). Hoe kan dit. Door Abel als de eerste te rekenen van een

hogere groep die in Hebreeën uitgewerkt wordt. We vinden daar het eerst sprake van Abel en zijn geloof. Dan volgt Henoch, dan Noach ;Abraham en anderen. Van Henoch weten we dat hij “weggenomen”is, Gr.: overgebracht. Algemeen verstaat men hieronder, dat hij opgenomen is in de hemelen. Van Elia, weten we dit zeker. Zij (of althans de laatste) zijn type van een hogere groep, de geslachten der hemelen. Abel, Henoch en Noach behoren tot de Voor-israëlitische bedeling, toen de Jood nog geen Kanaän tot erfdeel had. We mogen zeker aan de tegenstanders vragen, of zij ook het land Kanaän zullen beërven.

Er is meer van te zeggen. Van al de geloofshelden in Hebr. 11 staat duidelijk, dat ze de belofte niet verkregen hebben. De belofte kan het land Kanaän niet zijn, want velen hunner hebben daarin gewoond, dus dat wel verkregen. We noemen de Israëlieten van vs. 30, Rachab, Gideon, Barach, Simson, Jefta, David, Samuel, de Profeten, vs. 32. Nochtans zegt de briefschrijver: **“Deze allen ... hebben de belofte niet verkregen, alzo God wat beters over ons voorzien had, opdat zij zonder ons niet zouden volmaakt zijn,”** vs. 39, 40. Hoe kan dat de belofte zijn het land Kanaän te erven?

Het betere dat God voorzien heeft, is het hemelse vaderland, 11:16. Dit komt eerst als het hemels Jeruzalem, nederkomt. Men weet, dat in beide teksten staat: ophemels, d.i. bereid vanuit de ophemelen. Tot zolang hebben zij een huis, aionisch in de hemelen, want tot dan is het Nieuw Jeruzalem nog boven, Gal. 4:26. Men ziet, dat er iets hogers moet zijn, want het aardse Kanaän hebben velen bezeten. Nochtans niet de “belofte”, d.i. erfgenaam der wereld te zijn. En de wereld omvat hier de hemelen en de aarde.

HET HUIS IN DE HEMELN.

Er is nog meer bewijs. In Joh. 14:1-3 zegt de Heere, dat Hij heengaat om plaats te bereiden en als Hij wederkomt (dus niet bij de dood zoals velen menen) Hij hen dan tot Zich nemen zal opdat zij zijn mogen waar Hij is. In Joh. 17 zegt Hij, dat Hij hun de heerlijkheid gegeven heeft, die de Vader Hem gegeven heeft, 17:22 Dat is een heerlijkheid voor de wereld was, vs. 5. Is dat de heerlijkheid van het land Kanaän te mogen bezitten? Of is dit wat hogers?

Paulus sprak in 2 Cor. 5 van een Huis, aionisch in de hemelen. Dus nog voor Openbaring van de Efeze verborgenheid had “de Jood” en de “Griek” een Huis in de hemelen. Is dit het land Kanaän? En als dit Huis nu niet uitsluitend voor de Heiden was maar evenzogoed voor de Jood, hoe kan men dan zeggen,

1°, dat de Heiden eerst in Efeze op een lijn gesteld werd met de Jood,

2°, dat er geen hogere lijn is in O. en N.T., gezien Henoch, Elia, Joh. 14 en 2 Cor. 5. Men verliest dus uit het oog, dat er reeds tweërlei geslachten zijn in het O.T., dat der aarde en dat der hemelen, Ef. 3:15.

God zei tot Abraham: Alzo zal uw zaad zijn, n.l. als de sterren des hemels, Gen. 15:5. De tegenstanders zeggen: dat betekent : zoveel in aantal. Dit laat de grondtekst daar niet toe, het woord “alzo” geeft wel degelijk de wijze, de gesteldheid aan, niet allereerst het aantal, want op andere plaatsen komt het voor in de zin : Alzo zegt de Heere. Wil men daar ook lezen : Zoveel zegt de Heere?

Abram had tweërlei zaad. Als het stof der aarde, als de sterren des hemels. De tegenstanders wijzen er wel op, dat in Ex. 32:13, Deut. 1:10, 10:22 en 28:62, 1 Kron. 27:23, Neh. 9:23 en Nah. 3:16 sprake is van de sterren des hemels t.o.v. Israël, maar wie geeft hun het recht te zeggen, dat dit hetzelfde is als het stof der aarde. Hebr. 11:12 zegt, dat uit Abraham zovelen in menigte geboren zijn als de sterren des hemels en als het zand dat aan den oever der zee is. Dat zijn twee dingen, twee sferen. Als van Israël ook staat, dat zij sterren des hemels zijn, dan is daar mee voor ons de hogere groep aangegeven, het geslacht der hemelen. Die “sterren des

hemels” waren toen nog wel op aarde, maar waren zij bestemd om een aards erfdeel te verkrijgen of evenals Elia, iets hogers en hebben zij met hun vader Abraham uitgezien naar de stad die fundamenten heeft, het hemels Jeruzalem? Moeten wij hen niet rangschikken bij hen die een betere opstanding verwachtten? Zoveel staat zeker vast, dat ons in Elia een hoger type getekend wordt, dat ons in Joh. 14 reeds van het Vaderhuis gesproken wordt, dat Paulus in 2 Cor. 5 spreekt van het Huis aionisch in de hemelen en dat niet alleen aan de Jood geeft, maar ook aan de Heiden en dat Hij in Rom. 8:29 zegt, dat zij het Beeld van Zijn Zoon gelijkvormig zullen zijn.

Christus zegt, dat zij die waardig geacht worden die eeuw te verwerven en de opstanding uit de doden de engelen gelijk zullen zijn, Luk, 20:34, 35. Krijgen die een aards erfdeel?

VOOR- EN BOVEN-ISRAELIETISCH.

Hier zij nog op iets gewezen. Wanneer is Abraham gerechtvaardigd als Jood, d.i. besneden of als Heiden, d.i. onbesneden. Niet als Jood, niet in de besnijdenis zegt Paulus, maar in de Voorhuid, Rom. 4:10. Hier loopt Paulus dus terug op een Voor-israëlitische, een voor-besnijdenistijd. En daarom is hem, Abraham, beloofd niet alleen erfgenaam, des lands, maar: der wereld te zijn, Rom. 4:13. En dat “der wereld” omvat meer dan alleen Kanaän, het omvat ook de hemelen. Slotsom van een en ander is dus, dat we in het O.T. reeds twee sferen zien. Deze worden reeds in het eerste vers, Gen. 1:1, aangegeven ,n.l. hemelen en aarde. Voor elk daarvan bereidt God een geslacht toe, want het is Zijn voornemen de mens te stellen over de werken Zijner handen. Alles wordt onder zijn voeten gesteld, Ps. 8:7. Ps. 8 beschrijft dan in verband met Israël, alleen de aardse sfeer, maar Hebr. 2:7 breidt dit verder uit. In het O.T. zijn die twee geslachten er reeds. En Israël kon reeds weten, dat er een hogere hoop was waaraan het deel kon krijgen. Zij konden dit zien in Elia. Verder kon het ook weten, dat de “Heiden” hierin op een lijn gesteld werd door Henochs opname. Dit alles was bekend. Wij althans kunnen het weten. Dit is de verborgenheid dus niet en op die lijn ligt Efeze dan ook niet.

Indien de verborgenheid was, dat de Heiden op een lijn gesteld werd met de Jood en beiden nu een erfdeel in de hemelen kregen, dan loopt men vast met het O.T. waarin Henoch en Elia reeds opgenomen worden in de hemelen. Daar is reeds sprake van een geslacht der hemelen. Indien men leert, dat het erfdeel nu naar de hemelen verplaatst wordt, hoe dan met die twee die iets typeren. Hoe dan met Melchizedek die type is van een hogere groep, als hij Abram zegent. Hoe dan met het Vaderhuis, dat Christus is gaan bereiden. Hoe dan met het Huis aionisch in de hemelen.

Dit alles wordt ondervangen als we zien, dat er niet twee maar drie sferen zijn, dat er is een bovenhemelse sfeer, de derde hemel en daar in nog weer een aparte plaats: aan Gods rechterhand.

Men zegge niet, dat Ef. 6:9 zegt, dat er een Heer is in de hemelen of dat Col. 1:5 zegt, dat er een hoop weggelegd is in de hemelen of dat Fil. 3:20 spreekt van een burgerschap dat tot de hemelen behoort. Hier is deze de aanduiding op te vatten in algemene zin, n.l. niet tot de aarde behorend of daarop zijnde. De derde hemel behoort ook tot de hemelen. De nadere aanduiding wordt hier weggelaten. Amsterdam behoort tot Nederland, Gelderland behoort tot Nederland, maar daarom is Amsterdam Gelderland nog niet.

In Abel begint een Voor- en tevens Boven-Israëlitische sfeer, waarin noch “Jood” noch “Griek” is. In Abrams' zegening in Gen. 12 en 22 vinden we, dat in hem en zijn zaad alle volken gezegend zullen worden. Hier ligt weer de Boven-Israëlitische lijn. Christus trekt die door in Luk. 20 en Job. 14. Paulus in 2 Cor. 5. Ze wordt steeds duidelijker. In Jozef vinden we ze getypeerd. Dit alles is geen verborgenheid. Deze ligt dieper en wordt in het O.T. nergens ge-

vonden noch in type, noch in schaduw, noch in woord, noch in profetie. Paulus' jagen betreft dan ook niet het naspeurlijke maar het onnaspeurlijke in Christus' rijkdom.

De Doop

4. **De waterdoop.** Het is merkwaardig hoe men bijna altijd aan water denkt als er van doop gesproken wordt. De Joodse wassingen geschieden in water, in Handelingen werd in water gedoopt en daar men nog steeds in dezelfde bedeling meent te zijn, heeft ook bij het Christendom het water de voorrang behouden.

We spreken verder van de betekenis van de doop en willen opmerken dat de waterdoop in de Schriften op misschien één uitzondering na, Joden of Jodengenoten betreft. De kamerling van Hand. 8 ging naar Jeruzalem om te aanbidden (v. 27). Men kan hieruit bijna met zekerheid besluiten, dat hij een Jodengenoot was. De wijze waarop Cornelius aangeduid wordt: "godzalig en vrezende God" (Hand. 10:2) duidt ook een Jodengenoot aan. De vrouwen die op een Sabbat tot het gebed vergaderd waren (Hand. 16:13), waren Joden of Jodengenoten. Van de gevangenenbewaarder in Hand. 16 hebben we geen nadere inlichting. In Hand. 18 gaat het over hen die naar de Synagoge gingen: Joden en Griekse Jodengenoten. Rom. 6:3, 4 spreekt niet van water en in 1 Cor. 1:14, 16 zijn Crispus, Gajus en Stefanus waarschijnlijk Joden. 1 Petr. 3:21 is gericht aan de verstrooide Israëlieten. De dopen van Heb. betreffen vanzelf Israël.

Na de tijd der Handelingen is er geen sprake meer van waterdopen in de Schrift, wel bij hen die zich in de plaats van Israël stellen en Paulus verlaten.

Paulus dankt God, dat hij niemand in Corinthe gedoopt had, dan Crispus en Gajus, hij was niet door Christus gezonden om te dopen (1 Cor. 1:14, 17).

5. **Het gedoopt worden.** In de Hebr. Schriften hebben we gezien, dat Aaron b.v. door Mozes gedoopt werd toen hij in de positie van priester gesteld werd. Later doopte hij zich zelf telkens als hij zijn priesterambt uitoefende. Ook de Israëlieten in het algemeen deden alle wassingen zelf. In de toekomst verwachtten ze door de Messias gedoopt te zullen worden (Jes. 4:4; Ezech. 36:25). Toen Johannes de Doper anderen doopte, vroegen zij hem of hij dan de Christus was (Joh. 1:19-22). En toen hij zei dit niet te zijn, vroegen zij waarom hij dan doopte (v. 25). Toen wees Johannes naar Hem Die in heilige geest zou dopen. Hij was slechts de wegbereider. Zijn doop, de uitwendige vorm, was slechts een afbeelding van een inwendige werkelijkheid.

Tot de wedergeboorte en de doop in heilige geest konden de vroomsten onder hen niét zelf komen. Hier moest een ingrijpen Gods zijn om hen in een hogere sfeer, een nieuwe positie te plaatsen: dat moesten ze leren uit Johannes doop: zij moesten zich LATEN dopen.

Van Paulus is gezegd geworden, dat hij zichzelf gedoopt heeft. Hand. 22:16 kan inderdaad zo verstaan worden. "Baptisai" is in de middenvorm en zegt niet bepaald, dat hij gedoopt werd. Wij menen echter, dat Hand. 9:18 hierin beslist. Hier staat: "werd gedoopt" en hieruit moet men dus wel besluiten, dat Paulus zich zelf niet doopte. Hand. 22:16 spreekt echter wel van iets, dat hij zelf moest doen. Het woord "afwassen" (apolousai) staat in de bedrijvende vorm. Het gaat hier over een inwendige reiniging, waartoe hij zelf aanleiding moest geven door het aanroepen van de naam des Heeren.

6. *Geboren uit water en geest.* We spreken verder over het verband tussen wedergeboorte en doop. Het is echter nodig eerst te onderzoeken wat de betekenis is van:

Joh. 3:5 **"Zo iemand niet geboren wordt uit water en geest".**

Men meent dikwijls, dat hier sprake is van twee zaken: 1. water; 2. Geest. Het water staat dan

voor de waterdoop, de Geest voor de Heilige Geest. De waterdoop zou dan onafscheidbaar zijn van de wedergeboorte. Door de doop in water zou men wedergeboren worden.

Als men een uitdrukking als “water en geest” vindt, heeft men met een stijlfiguur te doen. Deze heet hendiadys, wat betekent: twee voor één. D.w.z. door twee woorden wordt één zaak uitgedrukt. Het tweede naamwoord heeft de kracht van een hoedanigheidswoord dat het eerste naamwoord op treffende wijze bepaalt. De hendiadys komt menigmaal in de Schriften voor. We geven een paar voorbeelden.

Mat. 3:11 **“Met heilige geest en met vuur” staat voor: “met een vurige geest”**: Het “vurige” ziet op reiniging, wat dan ook door v. 12 nader omschreven wordt.

Ef. 6:18 **“Met alle bidding en smeking”** staat voor: “met alle smekend gebed”. Verder staat **“met alle gedurigheid (volharding) en smeking”** voor: “met smekende volharding”.

Men ziet dus, dat “water en geest” ook kan betekenen: “geestelijk water”. Alvorens men deze tekst dus gebruikt om te beweren, dat de waterdoop overeenstemt met de wedergeboorte, is het nodig zeer ernstige redenen te geven, die ons zouden dwingen in die tekst gewoon, stoffelijk water te vinden. Die redenen heeft men echter niet. Integendeel zijn alle argumenten ten voordele van de lezing: geestelijk water. Hoe zou uit stoffelijk water iets geestelijks geboren kunnen worden? Nicodemus dacht wel aan stoffelijke dingen, maar de Heere Jezus sprak van geestelijke. Hij maakt de tegenstelling: vlees- geest (v. 6) en zegt uitdrukkelijk: **“hetgeen uit de Geest geboren is, dat is geest”** (ook in v. 8). Wij hebben verder nog zevenmaal de tegenstelling: water-geest in de Schriften (Mat. 3:11; Mark. 1:8; Luk. 3:16, Joh. 1:26, 33; Hand. 1:5; 11:15, 16; 19:4), zullen we dan hier de twee samensmelten?

Voor ons is het dus duidelijk, dat het in Joh. 3:5 niet gaat over stoffelijk, maar over geestelijk water. Als leraar Israëls had Nicodemus moeten weten, hoe de Hebr. Schriften van die reinigende en vurige geest spreken en hoe zij door hem een nieuw hart zouden krijgen en in staat zouden zijn in Gods inzettingen te wandelen en Zijn wetten te bewaren en te doen (zie b.v. Jes. 4:4 en Ezech. 36:25-27). Kon water zo iets uitwerken?

We willen nagaan of de Schrift verder niet over “geestelijk water” spreekt. Ver behoeven we niet te zoeken. Reeds in Joh. 4:10 vinden we, hoe de Heere aan de Samaritaanse vrouw spreekt over “levend water”. We hebben hier de tegenstelling “dit water” (v. 13) en “het water, dat Ik hem geven zal” (v. 14). Het eerste is stoffelijk water, het laatste is geestelijk en voert tot het aionische leven. Van dit geestelijke water spraken ook reeds de profeten:

Jer. 2:13 **“Mij, de springader des levenden waters”**.

Jer. 17:13 **“De Heere, de Springader des levenden waters”**.

Maar, kan men vragen, kan het stoffelijke water geen bovennatuurlijke eigenschappen krijgen? Voor ons wordt dit uitgesloten door de reeds vermelde tegenstelling, die de Schrift steeds maakt tussen water en geest. Het water kan wel dienen als afbeelding van iets geestelijks, maar draagt het geestelijke niet in zich en kan allerminst daarin overgaan. We hebben overigens een Schriftplaats die heel duidelijk zegt, dat dit levende water geen stoffelijk water is, doch de geest zelf, de kracht die ons door God gegeven wordt:

Joh. 7:38, 39 **“Die in Mij gelooft, gelijkewijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien. (En dit zeide Hij van den Geest, denwelken ontvangen zouden, die in Hem geloven)”**.

In vs. 37 had Hij gezegd: **“Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke”**. Aan hem die tot

Hem komt en kracht begeert wordt van dat water aangeboden. Doet hij de mond open, dan kan hij ook drinken. We zien dat ook in Joh. 4:10-14; eerst moet men het water begeren (v.10), dan wordt het aangeboden, gegeven, dan kan men drinken. 1 Cor. 12:13 zegt letterlijk: **“ons allen wordt een geest (de kracht) te drinken gegeven”**. We zullen verder zien, hoe dat ontvangen van heilige geest, niet de wedergeboorte is, maar er op volgt.

Ef. 5:26 spreekt ook over geestelijk water.

De Leer der Bedelingen

Om de Schrift recht te verstaan, moet men ze uitleggen naar de bedelingen, bedelingswijze. Alleen zo komt er meer licht, veel licht zelfs. Een enkel woord hierover.

De meeste gelovigen hebben van niet meer dan twee bedelingen gehoord, de oude en de nieuwe, zoals men ze noemt. De oude hield op bij Christus' komst of dood, de nieuwe begon toen. Ze zijn verbaasd, als ze horen, dat er veel meer dan twee bedelingen zijn en dat een goede Schriftuitlegging de leer der bedelingen tot kernpunt heeft.

Wie de Schrift alleen beziet van het standpunt van oud en nieuw verbond komt niet tot helder inzicht en beter overzicht. Men moet een voortschrijdende gang leren zien. De bedelingen zijn de grote schreden Gods, die Hij neemt om het voornemen der eeuwen te volvoeren.

Door de leer der bedelingen leert men tevens sferen zien, die elkaar kunnen raken, elkaar kunnen doorkruisen maar die toch niet in elkaar ondergaan. Evenals de zee in de aarde is, deze in de lucht zweeft, deze in de oceaan van ether, zo kan de ene bedeling in de andere voorkomen zonder dat ze zich vermengen. M.a.w. meer dan een bedeling kan samenvallen.

Enkele voorbeelden. De Wet doet de belofte niet te niet. In Israël loopt dan ook de Wet naast de Belofte voort. De Volheid des tijds doet de Wet niet te niet, beide schuiven door elkander heen. Paulus' oudste bediening doet de Pinkstertijd niet te niet, is toch een eigen sfeer, want hij werkt 14 jaar geheel zelfstandig van de twaalf Israëlitische apostelen.

Het woord bedeling, oikonomia, is afgeleid van het woord oikos d.i.: huis en nomos d. i.: wet. Het betekent huisregel, huisorde, huisbestier, orde in een gang van zaken. Een welgesteld oosterling had verschillende orden van slaven (land-, hof-, huisslaven); voor elke groep daarvan had hij de regels vastgesteld, elk had zijn oikonomia, zijn regel van bestuur, zijn bewindsvoorschriften.

Zo handelt ook God. Hij bereidt verschillende groepen toe, in Ef. 3:15 genoemd: al het geslacht der hemelen en der aarde. Niet elk geslacht heeft dezelfde regels, God is vrij daarin. Elk heeft zijn eigen bedeling, zijn eigen huisbestier. Al die huisbestieren liggen samen in Christus. In Hem vinden allen hun middelpunt, Hij is de grote Opperbestierder. Van Hem gaan de orden uit. Waar er echter verschillende orden zijn, zijn zij onderling vaak gescheiden, althans onderscheiden. Dat te leren zien, is een deel van de leer der bedelingen. Waar de uitwerking van het geheel tijd vraagt is elke bedeling tevens een tijdsperiode.

Het doel Gods met de bedelingen is de mens niet alleen tot Zich te voeren, maar deze tevens te stellen over de werken Zijner handen. Het is tot verheerlijking Gods en tot 's mensen redding, heil en heerlijkheid. De leer der bedelingen heeft dan ook tot hoogste doel om God, de Vader der heerlijkheid, te leren zien en de trappen der heerlijkheid aan te wijzen, waarop God stellen wil.

De Opstanding der Doden

Nº 5

V. BEZWAREN EN TEGENWERPINGEN NAGEGAAN EN WEERLEGD.

DE ZIEL GAAT UIT, DE ZIEL KOMT WEER.

De leer der Traditie is velen zo eigen, dat zij met veel bezwaren en tegenwerpingen komen aandragen om de leer der opstanding te ontzenuwen. We zullen de voornaamste onder het oog zien.

In Gen. 35:18 lezen we dat Rachels ziel uitging, in 1 Kon. 17:21 en 22 bidt Elia of de ziel van het kind mocht wederkomen. Men meent, dat deze teksten de gegeven lijn te niet doen. We merken op, dat ziel hier leven betekent en zo ook vertaald wordt. Dit is een der betekenissen die we er van vonden. Het geldt hier dus een kwestie van vertaling. Hierbij zij opgemerkt, dat, als men zo de nadruk legt op het vertaalde woord, men het overige van de vertaling ook niet negeren moet. In Gen. 35 staat dat *zij* (Rachel) stierf, vs. 19, dat *zij* begraven werd, we lezen van *haar* graf. In 1 Kon. 17, dat Elia hem (de zoon) nam en *hem* naar boven droeg en *hem* neerlegde, dat Elia zegt, dat de Heere haar zoon *gedood* had, dat hij zich driemaal over het kind uitmat, dat het weder levend werd en dat hij *het kind* aan de moeder teruggaf, met de woorden: Uw zoon leeft. Daaruit blijkt dat de personen in kwestie zelf dood waren. Als eerst het lichaam zonder ziel kind genoemd wordt en het later nu met de teruggekomen ziel ook kind heet, is dit een eigenaardige wijze van uitdrukking. Men zou kunnen zeggen: dat is slechts een spreekwijze. Welnu, dan kan men even goed als spreekwijze aanmerken dat de ziel uitgaat. En als men nu daarbij ziel neemt voor leven, is de zaak opgelost. De ziel gaat uit, de ziel keert weer, is dan geen aanduiding van een scheiding van ziel en lichaam zoals de Westerse Theologie dat leert, maar betekent dat het leven wegvloot of terugkeerde. Bij Rachel vloot het leven weg, de geest keerde tot God terug en zij zelf werd begraven. Ziel is hier de volksuitdrukking voor geest, een spraakgebruik. Zo ook in 1 Kon. 17. Men moet hier door spraakgebruik en vertaling geen tegenstrijdigheden zien ontstaan. Ook niet in Job. 11:20 en Jer. 15:9 en Job. 27:8. Waar het woord in Gen. 19:17; Joz. 9:24; Richt. 18:25; 1 Kon. 2:23; 2 Kon. 7:7 en andere vertaald is door leven, kan het in de besproken teksten ook zeer wel door leven vertaald worden en vervalt daarmee de “persoonlijke ziel”. Dan heeft het meer de betekenis van geest.

1 SAM. 28.

Ook uit 1 Sam. 28 leidt men het bewuste voortleven van de doden af. Samuel immers is aan Saul verschenen, bewijs dus dat hij als ziel leefde.

Men kent het verhaal. God antwoordde Saul niet op enige wijze, vs. 6. Samuel was gestorven en begraven te Rama. Nu gaat Saul naar een vrouw met een waarzeggende geest, een soort spiritiste. Dit was scherp verboden, zie Lev. 19:31, 20:6, 27; Deut. 18:9-12. Dit verbod bewijst de mogelijkheid van verkeer met geesten. Niet met doden, want die weten niet met al. Maar wel met boze geesten.

Bij de waarzegster gekomen vraagt de vermomde Saul Samuel te laten opkomen, vs. 8. Dit schijnt te geschieden, de vrouw zegt althans, dat er een oud man opkomt, vs. 14. Saul ziet hem echter niet, hij verneemt het alleen en buigt zich dan ter aarde.

Hoe dit nu te verklaren? Dat doet men op drie wijzen. De eerste houdt de vrouw voor een handige waarzegster, die wraak wil nemen op Saul die ze reeds ondanks zijn vermomming herkend heeft, omdat hij de tovenaars heeft uitgeroeid. Haar kaste was gedood, vs. 3. Nu zal zij de uitroeier eens nemen. Na zich eerst door een eed gevrijwaard te hebben, vs. 10 doet ze zogenaamd iemand opkomen en deelt zelf door buikspreekten aan Saul mede wat velen, en vooral zij, vermoedden, n.l. dat hij het moest verliezen. Zo bezien zouden haar handelingen een vorm van bedrieglijk spiritisme zijn. Dit is de moderne verklaring.

De tweede verklaring ziet in de opgekomen werkelijk Samuel, gelooft dus, dat de vrouw macht had de doden te doen verschijnen. We geloven dit niet. Samuel was begraven en God gaf zeker geen in de Wet verboden macht over Zijn profeet, al aannemende, dat zijn “onsterfelijke ziel” ronddwaalde. Of ook: Hij antwoordde niet door Samuel waar Hij Saul niet wilde antwoorden. Als Samuel werkelijk uit de doden opgestaan was, zou Saul hem wel gezien hebben. Nu is dit niet het geval geweest. Saul gelóóft dat het Samuel is en meent dat deze spreekt. Hij ziet hem evenwel niet. Ook is wat “Samuel” zegt, onjuist. Saul is de andere “morgen” niet bij “Samuel” geweest. De Filistijnen lagen toen nog $\pm$ 10 km. van Israël af. Die dag verplaatsten zij zich naar Afek, + 5 km. van Sunem. Israël legerd zich bij de fontein van Jizreël, 6 km. van Gilboa. De afstand tussen hen is nu 6 km. De Filistijnen houden daar een wapenschouwing, 29:2. David moet wegtrekken. Dat doet hij eerst de volgende dag, vs. 10. Die “morgen” werd dus geen slag geleverd, die dag stierf Saul niet. “Samuels” woord is dus niet uitgekomen en de Heere heeft niet door hem gesproken. Het was een valse profeet.

1 Sam. 28 is een spiritistisch toneel. Wie daarin een bewijs zoekt voor een bewust voortleven na de dood, komt verkeerd uit. Vooreerst komt “Samuel” op, dus uit de aarde. Dat is toch niet de plaats der ontlichaamde zielen waarin men gelooft? Dan wordt hij gezien met een mantel om. Ontlichaamde zielen hebben geen kleren. Dan is hij een oud man, op het laatst van zijn leven. Is dat de hemelse zaligheid die men hem toedenkt? Verder is hij onrustig gemaakt. En dat in de ongestoorde zaligheid die men hem geeft! Verder zegt Samuel, dat Saul morgen bij hem zou zijn. Men denkt zich Samuel in de hemel. Hoe kon Saul daar ook heen gaan? Men ziet dat men zo vastloopt. En zegt men: Samuel was in het dodenrijk, dan was hij niet in de hemel en zijn we daarmee tevens een stap bij de waarheid gekomen. Maar in het graf, de school, is geen verzinning, noch wetenschap, is er geen deel in alles wat onder de zon geschiedt, Pred. 9:10, 5. Dus ook niet voor Samuel. Hieruit blijkt dat het Samuel niet is geweest. Samuel was dood en lag in zijn huis te Rama. Saul geloofde Satans leugenleer over het bewuste voortleven. Hij vroegde de waarzegster. Daarom is hij dan ook mede gedood, 1 Kron. 10:13, 14.

UIT MIJN VLEES GOD AANSCHOUWEN.

Job. 19:26, 27 ***“En als zij na mijn, huid, dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen. Denwelke ik voor mij aanschouwen zal en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.”***

Velen menen, dat dit wil zeggen, dat Job direct na zijn dood God zal aanschouwen. Er staat echter, dat dit eerst zal zijn nadat ook zijn vlees doorknaagd is, dus juist niet onmiddellijk na zijn dood. Verder zegt hij niet, dat hij uit zijn vlees zijnde God zal zien, maar vanuit zijn vlees, dus met een lichaam. Hij zal met zijn ogen God zien, dus moet hij die hebben. De vertaling uit mijn vlees van vs. 26 is niet beslissend. In vs. 22 is dezelfde term vertaald door: van mijn vlees, d.i. door middel van. Als men in vs. 26 nu leest: vanuit mijn vlees, is alles duidelijk. Job zal God aanschouwen in een nieuw lichaam. Vs. 25 zegt dan ook dat zijn Verlosser de laatste (lees: ten laatste) over (lees: op) het stof zal opstaan (lees: staan). Dan eerst ziet Job Hem. En dat is bij de opstanding ten laatste dage. Niet dus bij de dood. Job 19 bevestigt dus de gegeven lijn.

WIE MERKT.

Pred. 3:21 “Wie merkt, dat de adem van de kinderen der mensen opvaart naar boven en de adem der beesten nederwaarts in de aarde?”

Voor adem staat in het Hebr. “roeach” geest. Mens en dier hebben enerlei adem of geest. “... **zij hebben allen enerlei adem,**” vs. 19. Een zelfde levensgeest doorstroomt beide, dat is de adem des levens. De inwerking is dezelfde. Het verschil zit echter in het wezen zelf. Vandaar dat de uitwerking verschillend is.

Salomo heeft het hier over het gelijke in het sterven. De mensen zijn als de beesten op zichzelf, vs. 18. dat is bloot uitwendig genomen naar hun wedervaren bij het sterven. Dan hebben allen een zelfde levensgeest die mens en beest bij het sterven verlaat.

Men wachte zich hier voor twee dingen. Ten eerste om geest en ziel te vereenzelvigen. Men zegt wel, dat de geest de ziel is en dat deze bij het sterven tot God gaat om geoordeeld te worden. Dan zouden dus ook de “zielen” der goddelozen tot God gaan om geoordeeld te worden. Maar Joh. 5:22 zegt, dat de Vader niemand oordeelt, maar Hij al het oordeel de Zoon gegeven heeft en Hand. 17:31 leert, dat er een dag voor gesteld is terwijl 2 Tim. 4:1 zegt, dat het oordeel over levenden en doden plaats heeft in 's Heeren verschijning en koninkrijk. Men zal dus moeten aannemen óf dat er een voorlopig oordeel is waarvan de Schrift niets leert óf dat God toen wel de doden oordeelde maar nu dit in de toekomst zal laten doen door de Zoon óf dat men hier iets invoegt dat er niet staat. We geloven dat men door dit laatste te doen hier de dingen vertroebelt. We kunnen zeer wel leren, dat de geest tot God wederkeert zonder te aanvaarden, dat God dié geest oordeelt. Geest is hier voor ons de algemene levensgeest. Evenmin als God een aparte ziel (die men geest noemt) schept en in een lichaam inplaatst, evenmin wordt hier bedoeld op de dat lichaam z.g. weer verlatende ziel om: tot God weder te keren. De geest keert alleen weder. En ziel en geest zijn onderscheiden. Evenmin als God van te voren een persoonlijke geest schept, evenmin keert bij de dood de geest persoonlijk weder.

Wie ziel en geest onderscheidt, vindt geredelijk de oplossing. De geest hier is de algemene levenszee waarin mens en dier zich bewegen.

Het andere waarvoor men zich wachte, is te beweren, dat Salomo het in zijn hart zeide en dat het anders is. We lezen meer dan eens, dat Salomo iets in zijn hart zei. Maar hieruit volgt niet, dat het daarom steeds onjuist is. In vs. 17 zei hij ook in zijn hart, dat God de rechtvaardige en de goddeloze zal oordelen. Is dit dan niet zo. In vs. 18 zei hij in zijn hart wat dan volgt. Is dat dan nu wel onjuist?

Hoe nu met Salomo's vraag: Wie merkt enz.? Salomo bestrijdt hiermee juist de identiteit van ziel en geest. De heidenen zijner dagen meenden ook dat de geest des mensen als schim, naar boven voer en die der dieren naar beneden ging. De Engelse en Duitse vertaling beschouwen vs. 21 als een oratorische (redenaars) vraag. Dan zegt Salomo: Wie merkt dit nu, wie kan dat nu met zekerheid vaststellen? Ge beweert dat wel, maar waar is het bewijs? Die vraag doen wij mede aan de Dualisten, Spiritisten en Theosofen, die ziel en geest vereenzelvigen. De geest die als algemene in- en doorwonende levenskracht het schepsel doortintelt en drenkt, keert bij de dood in zijn stroming terug en wel op dezelfde wijze als God hem gegeven heeft. De ziel trekt zich naar binnen terug, het wezen keert weder in het stof.

Enige beelden mogen dit illustreren. Een orgel is ook zonder wind een orgel, een stoommachine zonder stoom een machine, een motor zonder stroom een motor. De lucht, de stoom, de elektriciteit vult bij toetreding de pijpen, de buizen, de draden. Elke pijp heeft dan zijn eigen luchtkolom, elke cilinder en draad zijn eigen stoom of stroom! Toch is het één lucht- damp- of krachtstroom. Noem de innerlijke bouw van elk dezer instrumenten de ziel, dan is de drijfkracht de geest. Deze levenloze dingen blijven na het ophouden van de aandrijvende kracht zo staan, een dode ziel gaat tot ontbinding over. Haar beginsel blijft alleen bewaart, d.w.z. het

vermogen om (in de opstanding) weer uit te groeien tot een mens. De kracht ervoor ontbreekt.

De mens is een ziel en heeft een geest die hem doet leven. Hij kan de geest geven zonder zelf nog vernietigd te worden. De mens is uit de aarde, de geest is van God. De mens werd een levende ziel door de aanblazing en activering van de geest. Dit is ook zo bij het dier. De mens heeft echter nog een hogere sfeer in zich, het redelijk-zedelijke. Ook die wordt door de geest gedragen en daarin ligt het verschil tussen mens en dier. Niet in de algemene levensgeest als zodanig. Daarom vraagt Salomo: Wie ziet nu dat de ene geest opvaart, de andere nederdaalt? Ze hebben allen één geest. Hun wezen zelf zinkt in het stof. Wat sterven betreft is er geen uitnemendheid van de mens boven het dier; allen zijn uit het stof, allen gaan tot het stof.

ZIEL NIET TE DODEN.

We komen nu tot de N.T. plaatsen.

Mt. 10:28 ***“En vreest niet voor degenen die het lichaam doden en de ziel niet kunnen doden maar vreest veel meer Hem Die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel (de gehenna).”***

Hierbij moet gelezen worden Luk. 12:4, 5, waar we als aanvulling vinden, dat dit werpen in de gehenna plaats heeft, nadat Hij gedood heeft.

Ziel en lichaam kunnen verdorven worden in de gehenna. Het lichaam kan door de mens gedood worden. Het lichaam omvat hier ook de werkingen ervan. Ziel duidt dan de inwendige mens aan. Lichaam en ziel betekenen hier uitwendige en inwendige mens. Het wezen der mensen is niet door doding van het lichaam weg te nemen. Dat kan God alleen doen in de gehenna. Daarin kan het lichaam en ziel verdorven worden, geheel kwijtgemaakt. Men ziet dat deze tekst juist het tegenovergestelde bewijst van wat men er mee wil bewijzen. In plaats van de onsterfelijkheid te leren, spreekt hij juist van de vernietigbaarheid. Van Godswege dan.

MOZES EN ELIA.

Uit de verschijning van Mozes en Elia wil men mede een bewijs aanvoeren voor de voortleving na de dood. Nu is Elia nimmer gestorven, 2 Kon. 2:11. Hij valt er dus reeds buiten. Wat Mozes betreft, die is gestorven. Deut. 34:5, 6. Verschijnt hij nu als onsterfelijke ziel op de berg der verheerlijking? O.i. niet want Jud. 9 geeft hierin een aanwijzing. Michaël heeft met Satan over Mozes' lichaam gehandeld. Hierin zien we het voorspel van Mozes' opstanding. Michaël kwam Mozes' lichaam opvorderen om Mozes levend te maken. Dat dit zo is, bewijst Luk. 9:30: ***“En ziet twee mannen spraken met Hem”***. Waar Elia een man was, geloven we ook, dat Mozes er een was. Een man heeft een lichaam, geen schijnlichaam. Zo geloven wij, dat Mozes hier niet verschijnt als onsterfelijke ziel maar als opgewekt man. Ook hiermee kan men dus geen bewijs aanvoeren dat de ziel als zelfstandig wezen buiten het lichaam voortleeft. Juist het tegendeel blijkt.

EEN GOD DER LEVENDEN.

Gaarne vestigt men de aandacht op Luk. 20:38 ***“God nu is niet een God der doden maar der levenden, want zij leven Hem allen”***. Men weet dat dit ontleend is aan het antwoord op het geval der Sadduceeën: de vrouw met de zeven mannen. Ook hier leest men verkeerd. Het gaat hier niet over het voortleven na de dood, maar over de opstanding. Dit blijkt duidelijk uit Mt 22:28 waar er bij staat: ***“In de opstanding dan”*** en uit Mk. 12:23: ***“... wanneer zij zullen opgestaan zijn”***. Christus zegt in Mt. 22:31 ***“En wat aangaat de opstanding der doden”*** en in Mk. 12:26: ***“Doch aangaande de doden, dat zij opgewekt zullen worden...”***. Juist door de opstanding is God geen God der doden. d.i. zij blijven niet dood. Dat God geen God der doden is, geldt alleen met het oog op de opstanding. Stonden Abraham, Isaak en Jakob niet op, dan waren ze voor God wel dood. Nu leven ze Hem allen. Niet ons, niet elkaar. Christus zegt

dat ze dood zijn. Het gaat hier dus alleen over de toekomstige opstanding.

IN UW HANDEN BEVEEL IK MIJN GEEST.

Deze uitroep komt voor in Ps. 31:6; Luk. 23:46 en Hand. 7:60. God zijn geest aanbevelen drukt de hoop der opstanding uit. Een ongelovige kan dat niet zeggen: die heeft geen hoop.

David heeft God zijn geest aanbevolen. Is dat zijn ziel? Betekent deze uiting: Heere, ik kom tot U. Wie dat meent, leze Hand. 2:34. David is niet opgevaren. Als de geest de eigenlijke David was en die is opgevaren, weerspreekt Ps. 31:6 Hand. 2:34. Dit nu kan niet. De geest is de eigenlijke persoon niet. David is niet opgevaren. De geest God aanbevelen betekent wat anders; het is zijn geloof in de opstanding uitspreken. Christus heeft dezelfde hoop geuit. Van Stefanus staat, dat hij na God zijn geest aanbevolen te hebben, ontsliep d.i. begon te slapen. Zijn geest, aanbevelen is de hoop op de opstanding uitspreken. God moge daar voor zorgen, is de bedoeling. Hij moge de geest doen wederkeren. Dan staat men weer op, Op. 11.

LEVEN AL WARE HIJ GESTORVEN.

Joh. 11:25 ***“Jezus zeide tot haar: Ik ben de opstanding en het leven. Die in Mij gelooft zal leven al ware hij ook gestorven. En die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid.”***

Ook deze tekst wordt aangevoerd tegen de sterfelijkheid. Ten onrechte. Christus bedoelt hier het opstandingsleven. Hij is de opstanding voor hen die gestorven zijn, Hij is het leven voor hen die leven als Hij komt en in Hem geloven. In het verband is sprake van de opstanding ten laatste dage. Wie gestorven is in geloof in Hem, zal dan herleven, de anderen zullen niet sterven in der eeuwigheid, d.i. de volgende aïoon. Christus zegt niet dat die gestorven is, leeft, maar dat hij zal leven. In de opstanding waarover sprake is.

LEVEN IN DER EEUWIGHEID.

Joh. 6:51 ***“zo iemand van dit brood eet, die zal in eeuwigheid leven.”***

Ook deze tekst verstaat men verkeerd. Christus zegt niet dat men niet zal sterven, maar dat men de (toekomstige) aïoon door zal leven, hetzij door opstanding voor de gestorvenen, hetzij door geloof in Hem voor de levenden (zie Joh. 11:25). Wie verstaat dat de aïoon de toekomstige eeuw is, begrijpt ook het woord. Het rust op Gen. 13:15. De aïoon vangt eerst aan als Abram opgewekt is.

HET EEUWIGE LEVEN.

Joh. 3:36 ***“Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven.”***

Ook deze tekst, en deze vooral, dient ter bestrijding van de leer der opstanding. Wie in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven, nu al zegt men. Als we dus sterven, leven we bewust voor. Dit is een onjuiste conclusie. We moeten hier wel nagaan.

Het eeuwige leven heeft een geestelijke en een lichamelijke zijde. Of wil men : twee betekenissen. De geestelijke zijde is deze : ***“En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God en Jezus Christus Dien Gij gezonden hebt,”*** Joh. 17:3. De lichamelijke of concrete ligt b.v. in Joh. 3:16 en in 1 Joh. 5:11, 12 ***“En dit is de getuigenis, dat ons God het eeuwige leven gegeven heeft en dit leven is in Zijn Zoon. Die de Zoon heeft, die heeft het (eeuwige) leven.”*** Men heeft het eeuwige leven omdat men de Zoon heeft. Niet concreet in zichzelf. Men ontvangt het eerst later naar het lichaam. De Schrift leert duidelijk: ***“In de toekomstige eeuw het eeuwige leven,”*** Mk. 10:30, Luk. 18:30. Niet bij de dood dus.

Het “eeuwige leven” is het aionische leven, het leven lichamenlijk door velen genoten in de toekomstige eeuw. Deze vangt aan bij 's Heeren wederkomst als Hij zit op de troon Zijner heerlijkheid, Mt. 25:31. In zoverre als men God en Christus kent, heeft men het in de geest.

Maar niet naar het lichaam.

Velen verwarren het “eeuwige” leven met het bewust voortleven. Zeer ten onrechte. Zie hier waarom. Zij zeggen, dat zij het eeuwige leven hebben. Goed. Zijn zij daar steeds bewust in? Immers neen. In de slaap hebben zij ook het eeuwige leven en weten er niets van. Het eeuwige leven dat zij hier hebben, wordt dus niet steeds ervaren. Zo behoeft het ook in de dood niet bewust bezeten te worden. Men kan dan zeer wel “slapen”, “ontslapen zijn”, d.i. begonnen hebben te slapen en toch bezitter van het eeuwige (aionische) leven zijn. Waar het lichamelijke in de Zoon is, ontvangt men het eerst bij de opstanding.

MET MIJ IN HET PARADIJS.

In Luk. 23:43 staat de bekende tekst die men telkens weer citeert om te bewijzen dat de gelovige direct na het sterven in de hemel komt. Zo aangehaald schijnt deze tekst het tot nu toe gevondene ter zijde te stellen. We willen zien of dit inderdaad zo is.

We beginnen met op te merken dat men de tekst bijna steeds onvolledig citeert. Er staat in het Grieks: **“Voorwaar Ik zeg u heden gij zult met Mij in het paradijs zijn.”** De volgorde in het Grieks is: Voorwaar U zeg Ik heden met Mij gij zult zijn in het paradijs. In het oorspronkelijk staan geen punten of komma’s enz. Die zijn bloot mensenwerk. We kunnen dus evengoed lezen: Voorwaar U zeg Ik heden: gij zult met Mij in het paradijs zijn. ’t Is de vraag of dit kan. Laat ons zien.

Het werkwoord “zeggen” komt in Lukas nog twee maal voor met het woord “heden” n.l. in Luk. 4:21 en 19:9. Hier staan vanzelf ook geen leestekens. Wie de grondtekst nu leest, zal echter iets opmerken, n.l. dat er daar telkens het woord “hoti” bij staat, een woord dat hier onvertaalbaar is en eigenlijk betekent: dat. Hij begon dan te zeggen tot hen dat heden, enz. Hij zeide dan tot hem, dat heden, enz. In Luk. 23:43 ontbreekt dit woord hoti: Voorwaar Ik zeg u heden. Het woord hoti scheidt in de eerste twee teksten het woord “heden” van de voorgaande woorden. Dat geschiedt niet in Luk. 23. Als we Lukas met Lukas verklaren, blijkt dat hij het woord “heden” van Luk. 23 bij het voorgaande trekt en we dus moeten lezen:

Voorwaar Ik zeg u heden: Gij zult met Mij in het Paradijs zijn.

Men denke zich de dingen wel in. De moordenaar ziet in Christus de Koning der Joden, wat hij kon lezen boven het kruis. Hij gelooft in het Davidische koninkrijk en vraagt de Heere hem dan te gedenken, hoewel hij straf verdiend had. De Heere belooft hem dat en zegt hem een plaats toe in het paradijs.

Is dat nu de hemel? Geen kwestie van. De Heere is die dag niet naar het paradijs gegaan, maar in de Hadès gekomen, Hand. 2:27, 31; Ps. 16:10, in het hart der aarde, Mt. 12:40, in de afgrond, Rom. 10:7. Hij voer niet op dan na Zijn opstanding, Joh. 20:17. Wat Hij zei is dus óf niet waar óf wordt verkeerd uitgelegd. Vanzelf geloven we dat bij de mens de onjuistheid ligt. Niet bij Christus. Hij belooft de moordenaar het paradijs, maar zegt niet dat hij er heden in zal gaan, al zegt Hij het “heden”. Het paradijs moet nog komen. Het zal liggen in Sion, Jes. 51:3, Kanaän zijn, Ez. 36:35. De moordenaar had geen hemelverwachting. Hij had een verwachting van het aardse koninkrijk. Die wordt hem toegezegd. De verwachting die men hem geeft, is door tweeërlei veroorzaakt: vooreerst door de leer der onsterfelijkheid, ten tweede doordat men uit Paulus’ Brieven iets indraagt, wat toen nog niet geopenbaard was, iets wat voor deze bedeling geldt. Zie hierover het laatste hoofdstuk.

De moordenaar ging die dag niet naar het paradijs. Christus ook niet. Beiden gingen naar de hadès. Zou men op willen merken, dat Paulus in het paradijs is opgetrokken geweest, dan zij geantwoord dat er geen twee paradijzen zijn, een in de hemel en een op aarde (Op. 22). Dus dat Paulus het profetisch zag zoals Johannes de nieuwe hemel en aarde ook reeds zag. Paulus

weet niet eens hoe het geschied is, n.l. als visioen of anderszins. Ook omdat het paradijs alleen nog maar in de geest er is, kan de moordenaar er nog niet zijn. Het moet nog komen en zal zijn op aarde, reëel, zie Op. 22. Christus' woord was dus een verre profetie.

Ten slotte zij nog opgemerkt dat al zou het paradijs de moordenaar opgenomen hebben, het woord "heden" nog wat ruimer betekenis kan hebben dan strikt: "vandaag", zie Joz. 23:14 en 24:1, Heb. 3:13 en 4:7. Zie ook Mt. 26:64 wat nog onvervuld is.

Voor ons is de lezing van Luk. 23:43: Voorwaar u zeg Ik heden: gij zult met Mij in het Paradijs zijn. Als de klemtoon lag op het "heden", had de Heere het vooraan geplaatst. Maar niet "heden" staat voorop, maar "u".

DE ZIELEN ONDER HET ALTAAR.

In Op. 6:9 is sprake van de zielen onder het altaar. Deze roepen tot God om wraak. Hun wordt gezegd nog een kleine tijd te rusten en hun werden witte klederen gegeven. Hieruit leidt men af dat de doden bewust voortleven.

Opgemerkt zij ten eerste, dat Openbaring een boek is, dat in het algemeen heel wat symbolische taal heeft. Ten tweede, dat de zegelen in het bijzonder symbolen zijn. Het eerste zegel is geen eigenlijke ruit. Noch ook de andere drie volgende. Ze symboliseren iets. Zo ook het vijfde. Het is symbool voor het martelaarschap. De letterlijkheid vinden we in Mt. 24:9, 10 : overlevering in verdrukking. De zielen zijn hier de mensen zelf. Het is een Hebraïsme, een bijzondere Hebr. betiteling. Het altaar is hun schavot of terechtstellingplaats, waarop zij geofferd worden voor het getuigenis van Christus. Het roepen is voor ons symboliek, zoals Abels bloed riep van de aardbodem, Gen. 4:10. Neemt men dat letterlijk? Zie ook Hab. 2:11. Wil men het roepen wel letterlijk nemen maar het bekleden met lange witte klederen niet? Aan ontlichaamde zielen kunnen toch geen klederen aangetrokken worden. Het bekleden met de klederen wijst op hun toekomstige opstanding. De andere gelovigen in die tijd zullen overtuigd zijn, dat zij die witte klederen eenmaal zullen dragen, Op. 3:4, 5. De gedoden zijn overwinnaars uit de gemeenten. Zij moeten rusten (onder hun altaar) totdat er nog anderen zijn gedood. Alles samengenomen is er geen grond om te denken aan een bewust voortleven, maar drukt de symboliek uit dat het bloed der martelaars tot God om wraak roept en dat zij hun beloning niet zullen missen. Waarom zaligen in de hemel in lange witte klederen zouden moeten wachten op de nog toekomstige martelaars en daarbij nog moeten blijven rusten, is niet goed in te zien bij de gewone visie.

ZALIG DE DODEN VAN NU AAN.

Ook Op. 14:13 doet opgeld in de gewone visie. ***"Zalig zijn de doden die in den Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid en hun werken volgen met hen."***

Een beroep op deze tekst gaat evenmin op. Er staat: Gelukkig de doden die in de Heere sterven. Zo het Grieks en ook het Engels. Dan is er te lezen: Gelukkig, van nu aan. Er staat niet dat zij bij de Heere zijn. Zij rusten. Dat geldt de tijd van de aanbidding van het Beest. Er staan zware oordelen te komen. De 7 schalen (fiolen) moeten nog uitgegoten worden. Gelukkig die nu maar sterft. In de Heere dan. Hij wordt bewaard voor vervolging en toornuitgieting. Hij rust van zijn arbeid en zijn werken zullen hem volgen. In de opstanding n.l. Het loon ontgaat hun niet. Op. 14:13 prijst dus de doden gelukkig, die in de Heere gestorven zijn. "Van nu aan". Waar Openbaring voor ons geheel toekomstig is, kan dit woord zeker niet gelden om daarmee te bewijzen dat de gestorven gelovige van thans ook reeds zalig in de hemel zouden zijn.

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 11.

HET GELOOF VAN CHRISTUS.

Het O.T. geeft reeds twee sferen. Wie die niet kan zien, moet ze wel aanvaarden in de Evangelien (Joh. 14) of Israëls herstel loochenen. In Paulus' eerste Brieven is er mede sprake van (2 Cor. 5). Er was reeds een hogere sfeer geopend. Dacht men nu, dat wat Christus de discipelen reeds beloofde, Paulus zou ontgaan tenzij hij er naar jaagde?

Het jagen van Paulus betreft niet het prijsgeven van de aardse verwachting maar van de "hemelse". De opname had hij al, volgens 1 Thess. 4. Daar behoefde hij niet naar te jagen. Dit zeggen de bestrijders. Hij jaagt naar iets anders n.l. Christus te leren kennen in Zijn geloof. Hij wenst de gerechtigheid Gods te hebben die door het geloof van Christus is. *En tot het geloof van Christus behoort ook, dat Hij van de dood niet kon gehouden worden* (Hand. 2:24), *dat Hij zou opvaren aan Gods rechterhand* (Ps. 110). Tot het geloof van Christus behoort ook de kracht Zijner opstanding, ***"de uitnemende grootheid Zijner kracht die Hij (God) gewrocht (ingewerkt) heeft in Christus als Hij Hem in de doden heeft opgewekt en Hem gezet heeft aan Zijn rechterhand in de ophemelse (plaatsen) of onder de ophemelse machten."*** Maar dit gaat verre uit boven de sfeer der hemelen, want zelfs de derde hemel kan God niet bevatten. Evenmin Christus. Laat staan de hemelen, waar de anderen een plaats bereid wordt.

Paulus jaagt naar iets dat hij niet heeft. Dat is geen ervaring in zijn leven. Vanzelf moet hij het wel eerst in de geest hebben maar daar gaat het hier niet over. Het gaat hier over het komen tot de uitopstanding. Dat is niet de opname, want die had Paulus reeds, 1 Thess. 4, 2 Cor. 5, 1 Cor. 15., maar iets anders, iets wat Paulus in Ef. 1:12 "een voorhoop in Christus hebben" noemt, d.i. een hoop die vervuld wordt voor de andere verwachtingen waarvan de Schrift spreekt, hun vervulling verkrijgen. Daarom jaagt hij en laat alles achter. Paulus jaagt, omdat er een nieuwe bedeling is geopend met een nieuwe hoop, een hele nieuwe sfeer. Daarin is een prijs te behalen, de uitopstanding. Dit is de prijs der roeping Gods.

VERDIENEN OP GEWINNEN.

De tegenstanders zijn bang, dat we hiermee komen op de lijn van het verdienen. Men moet niet jagen om daarmee wat te verdienen, zeggen zij. We geloven, dat er ook in dezen misverstand en onkunde heerst.

Bij het "verdienen" in Schriftuurlijke zin denke men niet aan een loon dat men verkrijgen kan voor verrichte arbeid, zoals een werkgever een werknemer loon toekent. In het geestelijke is dit niet zo. Hier is meer sprake van het "gewinnen". Wie hier niet onderscheidt, verwacht de wetswerken met de geloofswerken. Israël zocht zijn eigen gerechtigheid op te richten door het doen der wet om daarmee God dan als 't ware een kwitantie te kunnen aanbieden en zeggen: Heere, zoveel heb ik voor U gedaan. Hier staat lijnrecht tegenover het werk des geloofs. Dat biedt God niets aan, maar offert Gode. En dat offer neemt God aan om het, vaak veelvuldig, weder te geven. Is dit een verdienen? Neen, het is God slechts geven wat Hem toekomt. En als men dat doet, vermenigvuldigt God de gave, na ze bij ons, zondaren, nog eerst gereinigd te hebben, om ze dan, verrijkt uit Zichzelf aan ons als "loon" terug te geven.

Bij het geloof behoren geloofswerken. Deze zijn bewijs, dat er een levend geloof is. Abraham is mede door zijn werken gerechtvaardigd, Jak. 2:14-24. Men zegge niet, dat dit alleen in Israëls sfeer geldt, want ook Paulus' Brieven spreken van het werken. Zij die geen nieuwe sfeer geopend zien, verwijzen we naar Paulus' oudste Brieven. Men kan verschillend op het Fundament bouwen, een iegelijks *werk* zal openbaar worden, 1 Cor. 3:11-15. Als Paulus het evangelie gewillig verkondigt, heeft hij loon, 1 Cor. 9:17. Hij wil een onverderfelijke kroon

behalen, 1 Cor. 9:24. Er is werk des geloofs, 1 Thess. 1:3. Voor hen die een nieuwe sfeer geopend zien, is er eveneens sprake van loon in de bedeling der verborgenheid. Er is een vergelding der erfenis voor het dienen, Col. 3:24, een kroon na wettige strijd 2 Tim. 2:5, een met Hem heersen na verdragen te hebben, vs. 12, een tot alle goed werk voorbereid zijn, vs. 21. Een ieder die wat goeds gedaan heeft, zal dat van de Heere ontvangen, Ef. 6:8. Wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, Ef. 2:10, Col. 1:10. We kunnen alles samenvatten in dit ene woord: de mens Gods zij volmaakt, tot alle goed *Werk* volmaakt toegerust, 2 Tim. 3:17. Nogmaals zij gezegd, dat men dit niet moet doen alleen om het loon, maar tot verheerlijking Gods. Mag dit niet?

CHRISTUS GEWINNEN.

We komen nu nog even terug op Fil. 3. Men zegt: Paulus jaagt niet om wat te verdienen en bedoelt daarmee: Men moet niet denken dat Paulus door aan Christus' dood gelijkvormig te worden de uitopstanding verdient. Mogen wij vragen of er dan niet staat, dat hij Christus wil gewinnen, vs. 8 en of dat dan af te keuren is. Paulus acht alles schade en drek om Christus te gewinnen. Dat is dan zijn "loon". Wordt het tegenwoordig door de tegenstanders verboden Christus steeds dieper te leren kennen, omdat dit tot gevolg heeft, en 't is een Goddelijk gevolg, door de Heilige Geest teweeggebracht, dat men dan des te meer leven in zichzelf ontvangt? Is het verboden zo te wassen in het geloof, dat men tot het geloof van Christus komt, dat men uit de doden zal opstaan, Mark. 9:9, 10? Mag men geen moeite doen, niet jagen, om uit het graf te verrijzen voor de Heere wederkomt? Mag men niet lopen naar het ontbonden worden en bij Hem te zijn? Mag men dit niet meer doen omdat het anders geen genade meer is?

Wie dat leert, verstaat niet dat er een weg der behoudenis is. Die verstaat ook niet, dat Christus Zelf door lijden geheiligd is, Heb. 2:10, dat Hij door de dood het geweld des Satans te niet deed, 2:14 en de Leden Zijns Lichaams daartoe ook moeten komen. Daarmee "verdienen" zij niets, maar verheerlijken God. En die verheerlijking Gods "beloont" God door hen te verheerlijken.

Paulus' jagen is het uitwerken van wat God inwerkt. Hij schrijft in Fil. 2:12 en 13: ***"... werkt uit (grondtekst) uws zelfs zaligheid met vrezen en beven, want het is God Die in u inwerkt het willen (verlangen) en werken naar Zijn welbehagen"***. God werkt iets in. Nu moet de mens dat uitwerken. Met vrezen en beven. Het jagen is niet om iets te verdienen, maar om iets te bereiken. Het jagen is niet het willen rusten van eigen werken om tot Zijn rust in te gaan. maar het is het veroveren van eigen erfdeel waartoe God roept, het strijden tegen Satans geweld des doods. Dit is geen verdienste maar plicht. Toch werpt het een prijs af. God heeft die voorgehouden. Mag men er dan niet naar jagen? God beloont Zijn eigen werk. Dit loon valt ons ten deel omdat wij uitgewerkt hebben wat Hij inwerkte. Werkt uit uws zelfs zaligheid.

Indien men de persoonlijkheid uitschakelt, verlaagt men God tot de Allah der Mohammedanen en komt men tot een blind noodlot. Zeker, 't is waar, men moet vaak lang op de Heere wachten. Maar als Hij dan komt in Zijn genade, gaat het niet aan te zeggen: En nu moet God ook wat Hij ingewerkt heeft nog uitwerken. Paulus zegt: Werkt uit uws zelfs behoudenis. Om ons daarbij te bemoedigen, houdt Hij ons een prijs voor, want Hij weet hoe snel we vertragen en hoe spoedig we onderliggen in de strijd. Het is ook weer genade een prijs voor te houden voor wat Hij eigenlijk al ingewerkt heeft. Zo blijft alles toch genade. Zo goed als we gewezen worden op het ontrouw kunnen zijn, zo goed worden we ook gewezen op het verdragen, 2 Tim. 2:12. Niet door mechanische genade die ons tot machines zou maken, maar door op de persoonlijkheid inwerkende genade komt men tot de uitopstanding. ***"Werkt uit uws zelfs zaligheid"***.

NAAR HET WIT.

Paulus jaagde naar het wit van de prijs der roeping Gods die boven is (niet: van boven zoals de S.V. zegt). Vanwaar dit jagen? Omdat hij de nieuwe hoop zag in de bedeling der verborghenheid. De wederkomst van Christus was menselijkerwijs bezien, “uitgesteld”, verschoven tot Israël zich bekeerde, Hand. 3:19-21. God opende in de nieuwe bedeling een nieuw perspectief. Moest hij, als hij stierf, nu blijven wachten tot de opstanding bij de wederkomst des Heeren. Dat was wel het geval in 1 Thess. 4. Volgens vs. 15 komen de levenden de doden niet voor, maar dezen de eersten niet. Nu ziet Paulus, dat er iets hogers is: Christus’ dood gelijkvormig te worden. Niet Zijn sterven, niet het der zonde te mogen sterven, maar in de dood in eenzelfde innerlijke gesteldheid neer te liggen als Hij eenmaal lag en daaruit, tot eer van God, opgewekt te worden vóór Christus’ wederkomst om met Hem gezet te worden boven over alle dingen. Toen hij dit zag, ontstond in hem de begeerte daartoe te mogen komen. Hoe dan ook **“Of ik enigszins”**, d.i. op welke manier dan ook. Wat moet hij daarvoor doen? Werken? Neen, Hem leren kennen, en dat nog op een andere wijze dan hij Hem reeds kende in Zijn openbaringen en verschijningen, Hem leren kennen in Zijn geloof en de kracht Zijner opstanding te leren kennen. Dit zou meevoeren de gemeenschap met Zijn lijden. Maar dit wenst Paulus van harte, want dit alles brengt iets groots mee: te komen tot de uitopstanding uit de doden. En deze is ter verheerlijking Gods.

Men zegt: het doet er niet toe of en hoe lang men in het graf ligt. Dat doet er wel degelijk aan toe. Niet wat ons betreft, maar voor God. **“De doden zullen den Heere niet prijzen noch die in de stilte nedergedaald zijn,”** zegt Ps. 115:17. Als Paulus dus nog dood is, prijst Hij de Heere niet. Geloofst men, dat God Paulus nu nog in de Hades heeft gelaten, terwijl Hij overvloedig door Hem geprezen kon worden iets, waartoe Hij de mens toch geroepen heeft? Neen, zeggen wij. Want dan heeft Paulus zich ook vergist toen hij schreef: *De tijd, mijner ontbinding is aanstaande*. Is “aanstaande zijn” 1900 jaar moeten wachten. Is het ontbonden worden, het uit het graf terugkomen en de tegenstanders geven toe dat het dit is, 1900 jaar er in blijven liggen als Paulus zegt, dat die tijd aanstaande is? Voor ons niet. Voor ons verheerlijkt Paulus de God en Vader van de Heere Jezus Christus reeds lang, zeer lang, is hij reeds ontbonden en als Christus gezet aan Gods rechterhand. En dat worden na hem allen die, hoe dan ook, komen tot de uitopstanding die uit de doden is.

LOPEN 1 THESS., 1 COR. 15 EN 1 FIL. 3 PARALLEL.

We willen in dit verband handelen over de vraag of 1 Thess. 1:10, 4:16, 1 Cor. 15:51 niet parallel loopt met Fil. 3:20, 21. 1 Thess. 1:10 spreekt van het verwachten van Zijn Zoon uit de hemelen, 1 Cor. 15:51, 52 van het veranderd worden, 1 Thess. 4:16 van het nederdalen en Fil. 3:20, 21 van het verwachten van de Zaligmaker (d. i. Behouder) en het veranderd worden van het vernederd lichaam. Ogenscheinlijk is dit zo. Toch, wie de drie sferen ziet, moet daaruit concluderen, dat Fil. 3 op wat anders doelt. We geven toe, dat het niet zo gemakkelijk is het verschil te zien. Fil. 3:20 en 21 moet daarom ook tot het laatst bewaard worden. Evenmin als men bij de leer der opstanding beginnen moet met Luk. 16 en bij de “ophemelse” bij het N.T., zo moet men in dezen met Fil. 3 beginnen voor de grondlijnen zijn vastgesteld. Waar we dat deden, kan nu Fil. 3 ter sprake komen. 1 Thess. 1:10 spreekt van het verwachten van Zijn Zoon uit de hemelen, Fil. 3:20 zegt dit: **“Maar ons burgerschap behoort tot de hemelen, uit hetwelk (n.l. uit welk burgerschap) wij ook de Behouder verwachten.”** Er is hier onderscheid. De Behouder wordt verwacht te komen niet slechts uit de hemelen, maar uit een bepaalde sfeer in die hemelen, n.l. het burgerschap. Om dit te verstaan, moet men weten, dat Filippi geen stad was die tot Macedonië gerekend werd, maar voor de Romeinse staatsorde deel uit maakte van Rome; het was als ’t ware een (verafgelegen) wijk van Rome. Besluiten te en voor Rome genomen, golden ook voor Filippi (en andere plaatsen die dit voorrecht hadden). De Filippenzen hadden dus niets te maken met Macedonische regelingen, hun burgerschap was in Rome. Zo heeft ook het Lichaam niet te maken met de andere sferen. Het bur-

gerschap is in de hemelen. Dit burgerschap in de hemelen is voor ons weer de plaats van Gods rechterhand. Daarvandaan wordt de Behouder verwacht.

1 Cor. 15:51, 52 en Fil. 3:21 spreken van een veranderd worden. In deze teksten wordt evenwel in het Grieks niet hetzelfde woord gebruikt. In 1 Cor. 15 is het “allassoo”, dat gewoon “veranderen” betekent, in Fil. 3 is het “meta schématizoo”, in uiterlijke vorm en verschijningswijze veranderen.

Hieraan is nog wat anders verbonden: het gelijkvormig worden aan het lichaam Zijner heerlijkheid. “Gelijkvormig worden” is het werkwoord, waarvan we in Fil. 3:10 het bijv. naamw. bespreken, ’t is het dezelfde innerlijke bestaanswijze hebben. De uiterlijke verandering is slechts nodig om het innerlijke te doen doorbreken.

Is dit nu niet hetzelfde als 1 Cor. 15, zal men vragen?

Neen, want in 1 Cor. 15 wordt het lichaam der vernedering niet gelijkvormig gemaakt aan het lichaam van Christus’ heerlijkheid. Het kan wel dat der engelen gelijkvormig gemaakt worden, Luk. 20:34, 35. Waar Christus echter boven de engelen verheven is, Heb. 1, daar is het lichaam Zijner heerlijkheid daar ook boven verheven. Hieraan worden nu de Leden des Lichaams gelijkvormig en gelijkgedaantig gemaakt. Wie de sferen ziet en de grondtekst in het oog houdt, merkt het verschil.

Ten slotte: In Rom. 8:29 is sprake van het gelijkvormig gemaakt worden aan het beeld 'Zijns Zoons, in Fil. 3 aan het gelijkvormig worden aan het lichaam der heerlijkheid van de Heere Jezus Christus. Dit is de titel in verband met Christus God zijn. Ook hiermee wordt zo iets hogers aangegeven.

Vraag en Antwoord

VR. In “De Macht van het Gebed” door S. D. Gordon, lees ik, dat Paulus een doorn in het vlees had omdat hij soms eigenwillig en onverzettelijk was. Volgens de schrijver was het Gods wil niet, dat Paulus naar Jeruzalem zou gaan (Hand. 21 en 22). Was Paulus hier werkelijk eigenwillig?

ANTW. In dat werk van Gordon staan vele goede en belangrijke dingen. Het is daarom zo jammer, dat dit getuigenis ten dele zijn waarde verliest door dingen, die duidelijk antischriftuurlijk zijn. Wat zegt de Schrift in 2 Cor. 12:7? **“En opdat ik mij door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees”**. De reden wordt heel duidelijk opgegeven en betreft niet Paulus’ eigenwilligheid.

Verder is het gaan naar Jeruzalem een heel slecht voorbeeld om aan te tonen, dat Paulus soms zijn eigen inzichten zou gehad hebben en die door wou drijven. De mensen bidden hem niet op te gaan (Hand. 21:12), omdat ze voor zijn leven bevreesd zijn, doch Paulus laat zich door eigenbelang niet tegenhouden en is bereid gebonden te worden en te sterven voor de naam van de Heere Jezus, zoals de Heilige Geest het had gezegd (v. 11). Zij, die Paulus weerhouden, zien dan hun ongelijk in en zeggen: **“de wil des Heeren geschiede”** (v. 14). Als Paulus eigenwillig was geweest, had de Heere Zelf dan gezegd: **“Heb goeden moed, Paulus, want gelijk gij te Jeruzalem van Mij betuigd hebt, also moet gij ook te Rome getuigen”** (Hand. 23:11)? In “De Strijd” hebben we deze zaak meer uitvoerig behandeld.

Laat ons echter niet alles van Gordon verwerpen. Waar hij de nadruk op het gebed legt, laat ons met Paulus bidden, opdat velen de geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis mogen ontvangen, verlichte ogen des verstands.

De Opstanding der Doden

Nº 6

DE ZIELEN DIE LEEFDEN.

Op. 20:4 spreekt over de zielen dergenen die onthoofd waren en die leefden en heersten als koningen met Christus de duizend jaar.

Het Calvinisme meent dat het hier gaat over hen die thans reeds als ziel in de hemel zijn. Die heersen met Christus tussen Zijn hemelvaart en wederkomst. Het getal 1000 moet dan niet letterlijk genomen worden, zegt men. De zielen die hier gezien worden, zijn de onsterfelijke zielen der gelovigen, 1000 is een volkomenheidsgetal.

Ook deze visie is onjuist. Johannes ziet zielen. Op tronen. Die oordelen. Waar nu de Schrift zegt dat het oordeel nog moet komen, kan dit nimmer de toestand van heden zijn (2 Tim. 4:1). Die zielen leefden zegt Johannes. Wel een vreemde bijvoeging voor “onsterfelijke zielen”. Die leven immers toch altijd. Dan: heersen zij. Waarover? Er moeten toch onderdanen zijn? Zij zitten op tronen. Op welke? Op. 3:21 spreekt van twee tronen. Zitten zij in des Vaders troon? Daarvoor staat geen belofte in Openb. Wel een voor het met Hem zitten in Zijn troon. Maar dat is eerst als Hij wederkomt, Mt. 25:31. Dus moet Op. 20 plaats hebben na Zijn wederkomst. Die gaat dan ook vooraf in Op. 19.

Het Calvinisme leert dat Satan nu reeds gebonden is. Is dit zo, dan zou Op. 20:4 ook nu reeds moeten vervuld worden. Satan is echter niet gebonden want als hij gebonden was, moest hij ook in de afgrond zijn en hij is nog in de hemel, Op. 12:7. De afgrond is het onderaardse, Rom. 10:7. Satan is nu de overste van de macht der lucht, Ef. 2:2. Dit alles en nog meer bewijst dat Satan niet gebonden is. Maar dan zitten die zielen thans ook niet op tronen en vervalt daarmee de hele uitlegging.

Op. 20 is toekomstig. “De zielen dergenen” betekent de personen die. Er staat verder bij wie het zijn. Zij die onthoofd zijn om het getuigenis van Jezus en om het woord Gods en die het Beest en deszelfs beeld niet aangebeden en het merkteken niet ontvangen hebben. Dit alles moet nog geschieden. Hoe kan dan nu reeds hun heerlijkheid vervuld zijn als zij eenmaal nog moeten lijden wat daar staat.

Het Calv. houdt de eerste opstanding voor de wedergeboorte. Dus iets geestelijks. De tweede opstanding is de letterlijke. Maar die tweede opstanding is juist voor de ongelovigen. Niet voor de gelovigen. Die hebben dus geen lichamelijke opstanding meer! Men ziet waar men uitkomt door de Schrift te vergeestelijken. Tot pure ontkenning der waarheid. Zo leert men, dat de opstanding reeds geschied is, 2 Tim. 2:18. En dit is afwijken van de waarheid.

De zielen ...en zij leefden. Dezelfde tijdvorm van het werkwoord komt voor in Rom. 14:9 **“Want daartoe is Christus ook gestorven en opgestaan en (weder) levend geworden”**, in Op. 2:8 **“Die dood geweest is en (weder) levend geworden is”**, in Op. 13:14 **“het Beest dat ...(weder) leefde”**. Deze teksten dragen alle de gedachte in zich van : herleefd zijn. De S.V. kon er dan ook niet van buiten er “weder” tussen te voegen. De zielen van Op. 20 waren herleefd. Dus dood geweest. We hebben hier dus geen bewijs van de onsterfelijkheid, maar juist van de sterfelijkheid. Ze moeten om te kunnen heersen, eerst herleven.

Men ziet dat ook deze tekst geen houvast biedt voor de traditieleer. Bij ontleding gaat hij er juist tegenin. Mits men slechts Schrift met Schrift vergelijkt, geen traditieleer voorstaat, Israëls herstel ziet, Gods oordeelsdag in de toekomst, enz. De grondlijn wordt dus steeds breder.

DE GEESTEN IN DE GEVANGENIS.

Volgens 1 Petr. 3:18-20 heeft Christus de geesten die in de gevangenis zijn, gepredikt. Zij waren eertijds ongehoorzaam in de dagen van Noach.

Van deze tekstwoorden zijn heel wat verklaringen gegeven. Voor ons tot nu toe geen afdoende, althans niet van Rooms-katholieke en Protestantse zijde. De Rooms-katholieke meent dat Christus na Zijn dood in het vagevuur gegaan is om de daar zijnde geesten, de zielen der afgestorvenen, te prediken. De Lutherse meent dat Christus naar de voorburcht der hel gegaan is om de doden het evangelie te verkondigen. De Calvinistische zegt, dat dit de geesten zijn der mensen aan wie in Noachs dagen gepredikt is. Niet door Christus, maar door Noach. Voor ons alle drie onaannemelijk. Zien we wat er staat.

Christus is gedood in het vlees, zegt vs. 18. Hij is levend gemaakt in de geest. En daarin is Hij heengegaan. Dit is niet vóór Zijn vleeswording, ook niet tijdens, maar er na. Dus na Zijn opstanding. Christus is levendgemaakt als eersteling, 1 Cor. 15:23. De geesten zijn voor ons niet de aflijvige zielen der mensen, maar geestwezens. Deze waren eertijds ongehoorzaam! In Noachs dagen. We geloven, dat dit de zondigende zonen Gods, engelen, waren. Deze zijn opgesloten in de tartarus, 2 Petr. 2:4. Aan hen heeft Christus voor ons wat “gepredikt” of geproclameerd. Niet geëvangéliseerd. Dat staat er niet. Het heengaan heeft geen betrekking op de hadès. Toen was Christus dood. Bovendien is de hadès niet de plaats der geesten. Het heengaan heeft ook geen betrekking op Noach of Noachs dagen, want Christus predikte toen niet tot de mensen. Christus is heengegaan in de geest na Zijn levendmaking om gevallen geestwezens iets af te kondigen. Dat dit na Zijn opstanding is, blijkt uit het verband. Vs. 18 staat tegenover vs. 22; vs. 20 a tegenover vs. 22; vs. 20 naast vs. 21. Er is sprake van heengaan naar de Tartarus en naar de hemel, van ongehoorzame geesten en van onderworpen machten.

Christus is tijdens Zijn dood in het graf geweest. Bij de rijke. In de Hadès. Hij is toen niet naar de Tartarus gegaan. Vóór zijn opstanding heeft Hij niets geproclameerd. Eerst daarna gaf God Hem alle heerschappij. Het gaan naar de gevangenis heeft eerst toen plaats gehad. De gevangenen waren geen aflijvige zielen of geesten der mensen, want die doden zijn in de sheool. Het zijn voor ons de engelen die gezondigd hebben, Jud.:7.

DE DODEN HET EVANGELIE VERKONDIGD.

Men heeft het voorgaande gedeelte in verband gebruikt met 1 Petr. 4:6 waar gezegd wordt dat de doden het evangelie verkondigd is. Die doden zijn voor ons geen geesten die in de gevangenis zijn. Het zijn doden. Het evangelie verkondigd is nog iets anders dan wat 1 Petr. 3 zegt. De doden zijn naar de mens gedood, d.i. naar menselijk oordeel of besluit. De geesten in de gevangenis, als dat dan mensen zouden zijn, zijn niet door de mens gedood maar door God. In de zondvloed. 1 Petr. 4 ziet dus op wat anders. Er staat verder, dat zij leven naar God in de geest. Vangt het leven naar de geest eerst bij de dood aan? Naar God wil zeggen: naar Gods besluit, naar Gods oordeel.

De doden zijn de overledenen van Petrus' tijd aan wie hij mogelijk mede het evangelie gebracht heeft. Die zijn martelaars geworden voor het Woord. Van hen zegt Petrus dat zij leven zullen naar Gods oordeel. Niets als geest maar in de geest, want er staat dezelfde constructie als b.v. in het vlees. Zij zullen leven in de geest, d.i. hier het opstandingslichaam. Dit heeft niet plaats bij de dood, want vs. 5 heeft het over het oordeel der levenden en der doden. Zij

leven eerst bij Christus' wederkomst. In een nieuw lichaam, dat Petrus geest noemt als tegenstelling tot het vleselijk lichaam dat zij eenmaal hadden. Beide zijn bestaanswijzen in een lichaam, dat zichtbaar is.

De Doop

7. *Waarmee staat de waterdoop in verband?* We hebben gezien, hoe in de Hebr. Schriften de wassingen en baden in verband staan met afzondering en reiniging van zonde. In de Gr. Schriften vinden we deze betekenis verder ontvouwd.

De doop van Johannes is de doop der bekering en vergeving van zonden. We schrijven enkele teksten over:

Mark. 1:4, Luk. 3:3 ***“Johannes was dopende in de woestijn, en predikende de doop der bekering tot vergeving der zonden”.***

Hand. 2:38 ***“Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in (epi) den naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden”.***

Hand. 13:24 ***“Als Johannes eerst al den volke (d. i. geheel het volk) Israëls, vóór Zijn aankomst, gepredikt had de doop der bekering”***

Hand. 19:4 ***“Johannes heeft wel gedoopt den doop der bekering”.***

Het ging toen uitsluitend over Israël, zoals ook Hand. 13:24 zegt. Zij geloofden in God, hadden de wet ontvangen, die hun Gods verlangen te hunnen opzichte verkondigde en hun bewees, dat ze zondaars waren, omdat ze uit zich zelf die wet niet konden volgen. Ze hadden zich echter “onder” de wet geplaatst door deze uit eigen kracht te willen volbrengen. Geleidelijk hadden ze zich een eigen godsdienst gevormd en stelden zich vaak tevreden met uitwendige vormen en menselijke inzettingen. De Messias was gekomen en zo was niet alleen het Koninkrijk, maar ook de “toekomende toorn” in het zicht (zie b.v. Luk. 3:7). Hoe konden ze die toorn ontvlieden? Zij moesten zich oprecht tot God keren en dan ook vruchten der bekering waardig dragen.

Johannes vroeg dus geloof, bekering, omkering. Later wordt nader omschreven, dat het geloof, bekering en omkering “op” (epi) de Heere is (Hand. 9:35, 42; 11:17, 21; 16:31; zie “De Weg der Behoudenis” en “Uit de Schriften” Deel V Nr. 3 “Wat de Konkordantie leert”).

Johannes vroeg dit niet van in-God-ongelovigen, maar richtte zich tot Israëlieten. Ook de volken buiten Israël moeten echter de weg der behoudenis doorlopen en na geloof in God komen tot bekering en geloof betreffende Christus. De uitwendige vormen staan echter geheel op de achtergrond. Het water kon ook wel voor hen gebruikt worden toen Israël Gods Volk was, zoals gedurende den tijd der Handelingen, doch het viel geheel weg, nadat dit volk tijdelijk terzijde gezet was.

Bij de volken gedurende Handelingen zien we, hoe ze heilige geest (de kracht) ontvingen vóór ze in water gedoopt werden (Hand. 10:44-48). Men ziet dus, dat het water hier geheel van die kracht is afgescheiden. Omgekeerd weten we uit Hand. 8:16 en 19:2-6, dat zij die in water gedoopt zijn, nog niet noodzakelijk heilige geest ontvangen hebben. We zien hier weer, dat het water geen bovennatuurlijke kracht heeft of geeft. We kunnen hier ook het geval van Simon in Hand. 8 aanhalen. Hij geloofde Filippus wel toen deze het “evangelie van het koninkrijk Gods” verkondigde (v. 12, 13) en werd in water gedoopt, doch daarom had hij nog geen heilige geest ontvangen (v. 19). Hij moest zich bekeren (v. 22). Ook in Mat. 3:7 en Lk. 3:8

wijst Johannes de Doper er zelf op, dat de waterdoop niet voldoende was om behouden te worden van de toekomstige toorn. Daartoe moest er ook vrucht zijn, der bekering waardig en deze vrucht kan alleen volgen na de wedergeboorte. God werkt dan in de mens en laat hem toe vruchten voort te brengen. De waterdoop kan dus wel tot de behoudenis voeren, als hij de uitdrukking is van een oprechte bekering, maar heeft op zich zelf geen kracht. Zonder persoonlijk besef van zonde, bekering en geloof is de waterdoop een ijdele ceremonie, die Johannes weigert te volbrengen. Het is hier als met de instellingen der wet, die God een gruwel zijn als ze niet overeenstemmen met een inwendige gesteldheid. (Zie b.v. Jes. 1:11-18).

Als men de Schrift wil volgen, blijkt alles in één richting te wijzen: het water heeft geen bovennatuurlijke kracht. De ceremonie was slechts gewettigd in verband met Israël. Daarbij moest ze gepaard gaan met een inwendige gesteldheid, die men slechts kan vinden bij redelijke personen, die reeds in God geloven en na bewuste erkenning van zonde zich tot Hem en de Heere richten om hulp. Niets laat toe te veronderstellen, dat het water de wedergeboorte zou kunnen geven en dat kinderen of volwassenen, die niet in God geloven, zouden moeten gedoopt worden in water.

Men heeft soms gemeend, dat de uitdrukking **“u en uw huis”** van Hand. 11:14 en 16:31 en verdere teksten zoals Hand. 16:15 en 1 Cor. 1:16 er op wijzen dat ook jonge kinderen gedoopt werden. Laat ons dit in het kort nagaan.

We lezen van Cornelius, dat niet alleen hijzelf **“vroom, en God vreemde”** was, maar ook *geheel zijn huis* (Hand. 10:2). Als we moeten aannemen dat tot *“geheel zijn huis”* ook kinderen behoren, dan waren deze dus ook gelovig. We moeten echter niet vergeten dat we het *“geheel zijn huis”* niet door middel van onze moderne begrippen, maar naar de Schriften moeten uitleggen. Uit 1 Sam. 1:21, 22 leren we, dat Elkana opging met **“geheel zijn huis”** en toch bleven Hanna en Samuel thuis. (Vergelijk ook 1 Kron. 10:6 met 2 Sam. 2:8; 9:6; 21:8). Wat het *“geheel zijn huis”* was voor Cornelius leren we uit Hand. 10:24: **“Zijn maagschap en bijzondere vrienden”**. Petrus sprak tot hen (v. 44) en zij hoorden. Nadat heilige geest (de kracht) op hen gevallen was, spraken ze met vreemde talen (v. 46). Men ziet uit dit alles zeer duidelijk dat er geen onbewuste kinderen aanwezig waren.

In Hand. 16:14, 15 wordt Lydia en haar huis gedoopt. Hier ook weer zal het niet gemakkelijk vallen te bewijzen dat *“haar huis”* ook jonge kinderen omvat.

Hand. 16:33 verhaalt van de doop van de stokbewaarder *“en de zijnen”*. Vers 32 sluit onbewuste kinderen uit: **“En zij spraken tot hem het woord des Heeren en tot allen, die in zijn huis waren”**. En is men daarvan nog niet verzekerd, dan zegt v. 34, dat hij *“met zijn ganse huis”* gelovig was geworden. Waren er kinderen, dan waren deze oud genoeg om toe te luisteren, te verstaan en te geloven.

Paulus doopte het huisgezin van Stefanus (1 Cor. 1:16). Van dit huisgezin zegt 1 Cor. 16:15: **“Ze hebben zichzelf den heiligen ten dienste geschikt”**. Dat wordt niet van kleine kinderen gezegd. Aan deze laatste moet men ook niet onderdanig zijn, v. 16.

Er is geen bezwaar in de periode der Handelingen kinderdoop aan te nemen als deze kinderen maar aan de nodige vereisten voldoen: geloof en bekering *“op”* de Heere. Maar dan zijn het geen onbewuste zuigelingen meer.

8. *De dopen*. We gaan nu zo goed mogelijk na, hoe we de verschillende dopen, waarvan de Schrift spreekt, moeten rangschikken.

In *“De Weg der Behoudenis”* hebben we de volgorde der verschillende geloven en bekeringen

gezien, we moeten nu onderzoeken hoe de dopen daar ingelast kunnen worden en in welke betrekking ze staan tot de wedergeboorte. We verwijzen voor nadere toelichtingen naar vermeld werk.

De doop van Johannes, de doop der bekering, staat in verband met het geloof en de bekering “op” (epi) de Heere. Ze kregen dan een begin van gemeenschap met de Heere, werden tot-in (eis) de naam van de Heere Jezus gedoopt (Hand. 19:5; 8:16). Het uitwendige, het water, moest een teken van de inwendige reiniging zijn (zie Joh. 3:25 en 26). Bij de doop van Johannes was het water dus wel noodzakelijk, doch was geen hoofdzaak. Die doop was tot-in (eis) vergeving van zonden.

De doop van Johannes gaat niet gepaard met de gave van heilige geest. (Zie Hand. 19:2-6; 8:16). Deze kan eerst later volgen zoals we zullen zien.

Meestal meent men, dat Paulus de 12 mannen opnieuw gedoopt heeft. We geloven dit niet. Vs. 5 zegt: En die (hem) hoorden, werden gedoopt... Men meent, dat die mannen Paulus hoorden. Dit nu is niet zo. Vs. 5 behoort bij vs. 4 waarin Paulus over Johannes spreekt. Hij zegt dan dus in vs. 5: en die (hem), Johannes n.l. hoorden, werden gedoopt. Vs. 6 gaat dan verder: En als Paulus hen de handen opgelegd had. Paulus herdoopte niet, maar legde hun alleen de handen op. Johannes doopte dus in de naam van de Heere Jezus. We geven hier de structuur. Deze geeft duidelijk de oplossing. (Zie volgende blz.)

Bij geloof “op” de Heere moest het niet blijven. Daarop moest geloof tot-in (eis) de Heere volgen (Hand. 19:4). Dat geloof komt volgens Joh. 11:25-27 overeen met geloof dat Jezus is de Christus en daartoe kan men slechts komen als men uit God geboren is (1 Joh. 5:1). De wedergeboorte, die voor ons geheel een werk van God is, moeten we dus plaatsen na de doop van Johannes en vóór de doop in heilige geest, waarvan we gaan spreken.

Een wedergeborene heeft de mogelijkheid een geloof te hebben dat zich tot-in de Heere uitstrekt. Maakt hij gebruik van wat hem aangeboden is en is hij dus gehoorzaam aan Gods wil, dan kan hij ook de heilige geest ontvangen. (Zie Joh. 7:39; Hand. 5:32; 1 Joh. 3:24). Zij ontvangen die geest omdat zij gelovend horen (Gal. 3:2). Het is de doop in heilige geest (Hand. 1:5; 11:16; 1 Cor. 12:13). Ze ontvangen dan kracht (Hand. 1:8), gaven, bedieningen, inwerking Gods (1 Cor. 12:4-6).

Een doop kan allereerst een uitwendige uitwerking hebben: talen (Hand. 2:4), woord, genezing, enz. (1 Cor. 12:8-12). Maar de doop kan zijn werking ook inwendig voortzetten, als men Gods gaven maar aanneemt. 1 Cor. 12:13 zegt dan ook letterlijk, dat aan allen één geest te drinken gegeven wordt. Zoals we eerder reeds uit Joh. 4:10-14 gezien hebben, moet men begeren om te krijgen en kan men dan drinken. Drinken is zelf willend drank in zich opnemen, het wordt niet in ons gegoten. De geest, het “geestelijke water” (Joh. 3:5), het “levend water” (Joh. 4:10; 7:38) reinigt inwendig en geeft leven.

De uitwendige werking des Geestes kan zich op verschillende wijze openbaren volgens de bedeling en Gods besluit (1 Cor. 12:11), tot wat nuttig is (v. 7). De zichtbare tekenen zijn geenszins onontbeerlijk. In een tijd van zuiver geloof, zoals nu, kunnen ze zeer goed ontbreken. We weten dan ook, dat Paulus na Handelingen zelfs zijn meest getrouwe geloofsgenoten niet meer geneest en zelf ziek en gevangen is. De grens tussen de tijd van zichtbare tekenen en zuiver geloof is Hand. 28:28: de ter zijde zetting van Israël. Gal. 3:5 toont ons ook door het gebruik van “en”, dat de gave van de Geest niet noodzakelijk gepaard gaat met het werken van krachten.

Structuur van Hand. 19:1-8:

A1 1 Paulus' komst te Efeze.

Bi 1 Enige mannen daar; discipelen.

C1 2 Geestelijke gaven: onbekend er mee.

D1 3 Wat ze ontvangen hadden: de doop van Johannes.

E1 4, 5 Wat Paulus zei: beschrijving door Paulus van Johannes' werk.

E2 6 Wat Paulus deed: beschrijving door Lukas van Paulus' werk.

D2 6 Wat ze nu ontvingen: geestelijke gaven door Paulus' handoplegging.

C2 6 Geestelijke gaven: het gebruik er van.

B2 7 De mannen: hun aantal +/- 12.

A2 | 8 Paulus' voortgezet werk in Efeze.

De doop in heilige geest kan nog een diepere werking uitoefenen dan geloof "tot-in" de Heere. Door Gods bijzondere inwerking kan de doop ook gaan "tot-in" Christus Jezus (Rom. 6:3; Gal. 3:27). God heeft ons dan in de positie van zoon geplaatst en er is dan gemeenschap met de Gekruisigde. De doop strekt zich uit tot-in Zijn dood (Rom. 6:3, 4) d.i. men is met Hem gestorven (v. 2). Het water kan dat alles niet uitwerken en is ook helemaal geen beeld van een graf.

Als we de geest van zoonschap ontvangen hebben (Rom. 8:15), kan Gods geest in ons *wonen* (Rom. 8:9, 11), kunnen we geestelijke mensen zijn (1 Cor. 2:12-16) en hebben een onderpand des Geestes in onze harten (2 Cor. 1:22; 5-5). Ziellijke mensen hebben de geest niet (Jud.:19).

Uit vroeger onderzoek weten we, dat bij de positie van zoon ook geloof "tot-in" Christus Jezus en "in" Christus Jezus behoort. (Gal. 2:16; Hand. 13:39; Gal. 3:26). Christus Jezus is in het bijzonder de naam die de Heere in Zijn verheerlijking aanduidt.

In Rom. 6:3 en Gal. 3:27 vindt men de uitdrukking "zovelen als tot-in Christus Jezus gedoopt zijn", wat aanduidt, dat niet allen "zonen" waren, al waren ze misschien allen in water en geest gedoopt.

De doop kan nog verder gaan. Al is men der zonde gestorven en heeft men dus de oude mens voorgoed opgegeven, daarom kan men nog wel aan zekere zonden vasthouden. Ook daarvan moet men gereinigd worden en het einddoel van de doop is dus: dood ten opzichte van zonden en misdaden (Ef. 2:1, 5; Kol. 2:12, 13). Het dood zijn en begraven zijn met Christus moet dus zijn volle betekenis bereiken. Hier vinden we de positie van "volwassen man" terug, het Samenlichaam, de overhemelse sfeer.

We hebben dus verschillende dopen op de weg der behoudenis. De waterdoop is het uitwendige teken van de doop der bekering. De doop in geest gaat door verschillende stadiën. Het einddoel wordt slechts bereikt in het Samenlichaam. Dan houdt de verscheidenheid op en is er een enigheid des geestes (Ef. 4:3). Al de dopen leiden, doordat ze hun doel bereiken, tot één doop (Ef. 4:5). Zolang het doel niet bereikt is, zijn er dopen. Dan is er één doop. Ook in het geloof en de hoop kan men heel wat schakeringen onderscheiden zolang men niet tot de volmaaktheid gekomen is.

Wie nu nog aan een waterdoop vasthoudt, staat vooreerst nog in een vroegere bedeling waar die vorm gepast was omdat Israël nog Gods volk was, en blijft vervolgens staan bij iets dat reeds zou moeten voorbij zijn: de doop der bekering. Nu staat de éne doop op de voorgrond, al moeten alle mensen door bekering heen de weg der behoudenis doorlopen.

Bovenstaande samenvattende hebben we dus:

Kind van God Aardse sfeer	Geloof en bekering op)epi) de Heere Doop der bekering, tot-in de naam van de Here Jezus, tot-in vergeving van zonden. Wedergeboorte Geloof tot-in (eis) de Heere Doop in heilige geest (vervulling met heilige geest).
Zoon van God Hemelse sfeer	Doop tot-in (eis) Christus, tot-in Zijn dood Geloof tot-in (eis) en in (en) Christus Jezus Der zonde dood.
Volwassen man Bovenhemelse sfeer	Der zonden dood De éne doop (vervulling of vollediging door de Geest).

We kunnen nog opmerken, dat alleen de waterdoop, het teken, door de mens wordt toegediend. Het is de Heere Die in geest doopt. Hij alleen kan ons in een hogere positie plaatsen en ons de kracht geven om naar de positie te wandelen.

Uit ons onderzoek blijkt hoe enghartig het is, bij het woord doop maar steeds aan water te denken. Het symbool, dat in een vroegere bedeling dienst kon doen, wordt nu nog geheel op de voorgrond geplaatst. Is iemand niet in water gedoopt, dan beschouwt men hem als in het geheel niet gedoopt. Men neemt de schaduw voor de werkelijkheid, Wat een verwarring en strijd is er niet over deze kwestie! Dit alles omdat men geen goed overzicht heeft over de weg der behoudenis. En dit kan men niet hebben zolang men Israëls herstel niet ziet, de gemeente der verborgenheid met Pinkstéren laat beginnen en Paulus' laatste openbaringen niet gelooft.

De Verborgenheid des Evangelies

Nº 12.

7. De geestelijke achtergrond

DE VERBORGENHEID DES EVANGELIES.

De Verborgenheid heeft een diep geestelijke achtergrond. Dat is deze : Ze leidt van het zoon Gods zijn tot de volkomen man. De Wedergeboorte stelt in het kindschap, de Nieuwe schepping, het in Christus zijn, stelt in de zoonstand, de Verborgenheid voert tot het man Gods zijn, tot de volkomenheid. Deze volmaaktheid kon niet in het O.T. geopenbaard worden, omdat Christus nog niet als mens de hoogste ereplaats verworven had. Die had Hij wel krachtens Zijn Godheid, Zijn God zijn, maar niet als de Vleesgewordene.

De verborgenheid is een Goddelijke noodzakelijkheid. Ze is er ter wille van de Vader, opdat Deze al Zijn liefde en genade zou kunnen openbaren en Hij aan Zijn geliefde Zoon een Lichaam zou kunnen geven, dat met Hem in 's Vaders hoogste glorie deelt. Ze is er ter wille van de Zoon, opdat Hij ook dit loon op Zijn arbeid hebbe, dat de eens Gesmade en Onbegrepene nu ziet, dat Zijn diepste lijden de hoogste genade doet ontspringen. Ze is er ook ter wille van de Geest Die in deze bedeling Christus' werk geestelijk en rijk gevarieerd repeteert en in het hart van de gelovige Christus andermaal Zijn zegegang doet houden.

De leer der drie sferen hangt nauw samen met de heerlijkheid Gods. Het O.T. brengt het tot het zoonschap-getypeerd in de hogepriester. Maar nergens tot de volkomen man. Dan had Christus nimmer Voleinder des geloofs kunnen zijn. De drie sferen hebben hun mystieke

geestelijke achtergrond, ze tot twee terug te brengen is zich op O.T. standpunt stellen. Wie dit doet, stelt Christus' geloof op één lijn met Abrahams geloof. En dat mag en kan en moet niet. De grote tegenstelling tussen Paulus' eerste en latere Brieven ligt dan ook kort en goed uitgedrukt in het met Abraham en het in Christus gezegend worden. Zie Gal. 3:9 en Ef. 1:3.

Het O.T. kent het geslacht der hemelen. Zo de geloofshelden van Heb. 11. Abel en Henoch en Noach beërven niet het Land, maar de hemelen. Het Lichaam wordt daar boven gezet. Even ver verheven als het Hoofd is boven de hemelen, even ver is het Lichaam er boven verheven.

De plaats der gelovigen hangt niet van ons af, maar van God.; Ze berust op de toe- en doorleiding van de Geest. Niet wij maken dat uit, wij constateren slechts, maar de Schrift zelf. Tussen het kind zijn van 1 Cor. 3 en het man zijn van Ef. 4 ligt een heel verschil. Deze afstand wordt doorlopen door en op de weg der behoudenis.

De Verborgenheid is de verlenging van Paulus' evangelie aan de Voorhuid. Daarom zegt hij, dat het *door* zijn evangelie is. Maar niet, dat er niet meer is dan wat hij vroeger leerde. Toen was het de "aanneming tot kinderen", het stellen in de zoonstand (Ef. 1:5 is een teruggrijpen daarnaar, dat was de toestand in Romeinen) nu is het de volkomen man van Ef. 4:13. Hiermee wordt een geestelijke groei geleerd.

Er is genade en genade. Beide onderscheide men wel. Er is genade met Hem te mogen sterven, dat is in Romeinen. Er is ook genade om in de nieuwe opgestane Mens op te wassen en tot volkomenheid te komen. Het ondergaan in de dood is genade en het de kroon ontvangen is ook genade. Maar daarom is alle genade nog niet dezelfde genade zoals men schijnt te denken. Eens gered is gered, akkoord. Maar het gaat niet allereerst om het redden, maar om het doel er van. Men wordt behouden niet alleen om te behouden, maar om in God groot te worden. Men schijnt de behoudenis alleen te beschouwen als de genade, de Schrift zegt, dat ook Christus, en Die behoefde niet behouden te worden ook toenam in genade. Er is dus genade en genade.

De tegenstanders staan feitelijk in het Nieuwe Verbond, want 2 Cor. 3 is ook over hen, waar het een Brief is van Paulus aan "de" Gemeente. Wij staan niet in die bedeling. Wel zegt men, dat we nu in een andere bedeling gekomen zijn, maar waar men 2 Cor. 3 (en Gal. 4) als over zich gaande accepteert, komt men in wezen de O.T. openbaring niet te boven. *In het O.T. ligt, de opname reeds besloten.* Bewijs : Elia's wegname. Wie dus meent, dat de opname de Heere tegemoet in de lucht de hoop is van het Lichaam, heeft geen hogere hoop dan het O.T. geeft. De opname is geen verborgenheid in God (Henoch en Elia). De verborgenheid van 1 Thess. 4 is alleen dat niet allen ontslapen.

De bedeling der Verborgenheid is wat meer dan het op één lijn stellen van Jood en Heiden. Ze opent een geheel nieuwe sfeer en geeft een nieuwe hoop. De opname is geopenbaard, althans getypeerd. Niet de uitopstanding. Deze is zoveel hoger als Christus' opstanding uit de doden hoger is dan de toekomstige opstanding van 1 Tess 4. Dat hogere is tot meerdere verheerlijking van God en van Christus. Wie meent, dat de Verborgenheid het op één lijn stellen is van Besnijdenis en Voorhuid, komt niet boven de O.T. openbaring uit. Maar dan kan er geen sprake zijn van een verborgenheid *in God*. Het wezen daarvan is, dat we met Christus geplaatst worden aan Gods Rechterhand. Hierdoor wordt mede het werk des Geestes tot voleinding gebracht.

HET WERK DES GEESTES.

Voor we besluiten een enkel woord over het werk der Geestes. Wie de Verborgenheid ziet, zal ook de weg der behoudenis leren zien. En omgekeerd, wie deze ziet, zal gemakkelijker de

verborgenheid zien. Wie beide juist ziet, zal verstaan, dat de Geest Gods maar niet een alleenstaande kracht is en tevens belijden, dat Hij niet tot God staat als onze geest tot ons staat. Hij is een aparte zelfstandigheid in God. De tegenstanders loochenen dat pertinent. Hierdoor blijven vele dingen onverklaarbaar. Zonder Hem kan Christus niet op de rechte wijze gekend worden. Die Geest neemt het uit Christus, Hij leidt in in de waarheid, Hij verheerlijkt Christus, Joh. 16 : 13, 14. Het is Zijn werk in deze bedeling Christus op het hoogst te verheerlijken. Daarom openbaart Hij Hem ook in Zijn onverderfelijkheid, Ef. 6 : 24.

Wie de Geest belijdt als de van de Vader gezonden Toepasser en Uitwerker, kan verstaan waarom de één kind, de ander zoon, de derde man Gods is onder de gelovigen. Als de Geest eenvoudig een kracht of invloed was, bleef dit onverklaard. En als de Geest de Vader was zoals de tegenstanders feitelijk beweren, want als Gods Geest in dezelfde verhouding tot God staat als onze geest tot ons, is Gods Geest dezelfde als God evenals onze geest dezelfde is als wij, dan heeft de Vader de Vader gezonden! Zie Joh. 14 : 16. Maar Christus zegt, dat er is de Vader, Hij en de Geest, Joh. 14 : 16. De Geest is een andere Trooster. Andere wil zeggen, één van dezelfde soort. De Geest is van dezelfde Wezensgelijkheid. Hij is een Zelfstandigheid, begaafd met verstand, wil, wijsheid, 1 Cor. 12 : 11. En die Geest bewerkt in de één het kindschap, in de ander het zoonschap, in de derde het man-Gods-zijn, gelijk Hij wil. Vandaar het verschil in de groepen.

De persoon van Christus is zo rijk, dat de Geest er veelvoudig uit kan nemen en van Zijn uitnemendheid kan doen weerkaatsen in de gelovigen. De Leden van het Lichaam moeten alle graden er van doorlopen en vervuld worden tot al de volheid Gods en daarom vervuld worden met de Geest, Ef. 3:19 en 5:18.

De Geest leert ook beter begrijpen, wat genade is.

Genade is geen mechanisch iets, maar een organisch werkende kracht die niet alleen nieuwe toestanden schept, maar ook doorvoert en van heerlijkheid tot heerlijkheid doet gaan op de weg der behoudenis. Als men dat leert te verstaan, dan zal men mede jagen naar de prijs. Die is er niet om iets te verdienen, maar om God te verheerlijken. Niet om wat te krijgen, maar om God gelegenheid te geven, als we het zo mogen zeggen, Zijn genade ten hoogste op te voeren. De uitopstanding wordt niet “verdiend”, maar is een noodzakelijk gevolg van de niet door ons weerhouden inwerking der genade. We jagen om de prijs, opdat we meer en meer kennis van Christus mogen verkrijgen. Het gevolg is hoe langer hoe minder van de dood gebonden te kunnen worden omdat we hoe langer hoe dichter komen bij de Vorst des levens. Dan doet Deze ook voor ons de dood te niet op overeenkomstige wijze als Hij dat voor Zich gedaan heeft.

Het gaat niet om wat te verdienen. Het gaat om Christus te gewinnen. In al Zijn volheid. De ervaring leert, dat de zon niet in eens in het toppunt van z'n glans staat. Zo ook in het geestelijk leven. De Zon van Gods gerechtigheid en heerlijkheid rijst ook in ons niet in duizelingwekkende vaart op, maar gestadig aan kunnen we meer van Zijn warmte en glans zien naardat we dragen kunnen. Het toppunt wordt eerst bereikt in Efeze. Eerst dan kan Christus verstaan worden in die liefde die de kennis te boven gaat en kan men vervuld worden tot al de volheid Gods. Maar hiervoor is wel degelijk een weg nodig met genademijlpalen. We hopen dat de bestrijders en tevens onze lezers er vele moge gepasseerd zijn.

We besluiten dit punt De Verborgenheid moet allereerst geestelijk verstaan worden als een-nieuwe uitdeling van Gods genade en het ten top voeren van de grootheid Zijner kracht, Ze is allereerst en bovenal Goddelijk. Men moet vervuld worden tot al de volheid Gods. Dit kan alleen door het werk des Geestes. In de bedeling der Verborgenheid verheerlijkt Deze Christus op het alleruitnemendst en zit naast Hem aan Gods Rechterhand. Eerst in de geest. Daarna

geeft God deze plaats ook in realiteit door de uitopstanding. Hij zij geprezen voor Zijn volheid van genade die ons hier tegenstraalt. Hem zij de eer en ook hier geldt : O diepte des rijks!

8. De 3 sferen.

SAMENVATTING

We geven als kort overzicht en beknopte samenvatting onze visie t.o.v. de 3 sferen die wij zien.

We hebben als eerste sfeer de aarde. Van die aarde krijgt Israël eenmaal “het gehele land Kanaän”. Dit sluit niet uit, dat vele Heidenen daaraan mede deel zullen hebben en erfgenaam zijn van het Koninkrijk bereid van de grondlegging der wereld. Het sluit niet in, dat alle Volken dit zullen hebben: God geeft hun de overige aarde. Israël en de Volken verschillen, maar velen uit de Volken zullen zonder achteruitstelling deel hebben in Israëls toekomstige zege-ningen.

We hebben tot tweede sfeer de hemelen met hun Vaderhuis. Hierin wordt een plaats bereid voor Jood en Heiden die wandelen in de voetstappen des geloofs van Abram voor hij besneden was. Hierin valt alle nationaliteit weg. Dit is een bovenationale en Voor-israëlitische sfeer waarin de Besnijdenis generlei voorrechten heeft omdat de beloften er voor dateren van voor de Besnijdenis beloften. De sfeer is voor allen die gezegend worden met Abraham, al zegt dit niet, dat de gelovige geen voorlopers gehad heeft in de wereld van Adam tot Noach. Zij kunnen opvaren naar en afdalen van de hemelen en zullen de engelen evangelijk zijn.

Indien deze sferen in de Schrift naast elkaar behandeld werden, zouden ze geen moeilijkheid geven. Nu zijn ze met elkaar in het O.T. samengeweven en heeft God ze in een belofte besloten. Gen. 12:1-3: een groot volk, al de geslachten, Abram (wees een zegen, Hebr.: gij zult een zegen zijn). Bij het uitwerken dezer belofte geeft God aan Israël de voorrang. Daarom is in Handelingen de “Jood” eerst, dan de “Griek”. Wat inhoud van de beloften betreft, is er geen onderscheid. In Hand. 13 zondert hij Paulus af tot een bijzonder werk. Hiermee opent Hij de tweede sfeer, voor Jood en Heiden: erfgenaam der wereld te worden. Inmiddels prediken de Apostelen der Besnijdenis de ingang in het aardse Koninkrijk. Waar Israël Christus niet aangenomen had kreeg het na Paulus’ afzondering een achterstand t.o.v. de Heidenen; dezen gingen hun voor. Allen, hetzij Jood of Heiden, die met Paulus meegingen, vormden een hogere groep: de Gemeente Gods. De Joden hierin mochten de wet al of niet volgen, zoals Paulus deed om te gewinnen. De wetsvormen waren feitelijk voor hen opgeheven, aangezien zij tot de nieuwe schepping behoorden. Ter wille van de zwakken mochten zij de wetsvormen blijven onderhouden.

Zo ontstond in de Handelingen een viervoudige groep.

1. Joden die Christus aannamen als Zoon van David — de Pinkstergemeente.
2. Heidenen die Christus aannamen als Koning der koningen; deze stonden onder Israël.
3. Joden die Christus aannamen als Zoon van Abraham.
4. Heidenen die Christus aannamen als Zoon van Abraham.

Deze twee laatsten waren één in Christus als Gekruisigde en Opgestane. In de geest bestond er voor hen geen nationale scheidingsmuur, geen middenmuur des afscheidsels meer, al moesten zij daar voor het uitwendige mee rekenen, niet t.o.v. de sterke, maar t.o.v. de zwakke broeders.

Zij kenden wat de geest betreft, niemand meer naar het vlees. Beider hoop was de opname, daarna het plaatsen in het Vaderhuis, het Huis aionisch in de hemelen.

Indien God Israël niet uit zijn nationale tehuis had weggenomen en de tempel was blijven staan, zou deze toestand tot op heden voortgeduurd hebben. Er was dan tweërlei hoop geweest: één voor de aarde: het land Kanaän, één voor de hemelen. De eerste groep zou dan in de Wedergeboorte staan wat het kernpunt in de geest daarvan betreft: Jezus te belijden als Gods Zoon, de ander zou staan in de Nieuwe schepping, wat het kernpunt in de geest daarvan betreft: God in Christus de wereld met Zichzelf verzoenend en in Christus tot een nieuwe schepping makend. God doet echter wat anders en zet Israël terzijde. Nu geeft Hij nog wat boven het reeds gegevene, een nieuwe bedeling met een nieuwe sfeer.

We hebben als derde sfeer nu de opheffing van de tweestroom door het verbreken van de middelmuur des afscheidsels. Hiermee had de bedeling der verzoening kunnen blijven bestaan. God doet meer: Hij vormt nu uit hen die tot de verzoening in Christus gekomen zijn een nieuwe groep en geeft die een andere plaats dan de hemelen, n.l. aan Zijn rechterhand. Nu heft God de twee hopen op en geeft een nieuwe hoop. Nu is er één hoop. Deze openbaring ontvangt Paulus in zijn gevangenschap in Rome. Uit onze uiteenzetting volgt, dat dit niet is het op één lijn plaatsen van Jood en Heiden, dat geschiedde reeds door de verzoening, maar het opheffen van de bedeling der verzoening tot de bedeling der verborgenheid: nu bewerkt God de volle verzoening d. i.: het verzoenen in één Lichaam geplaatst, ver boven alle dingen.

De vraag rijst: En wat nu met de vorige bedelingen. De geestelijke zijde er van past God telkens, weer toe: men moet dus eerst wedergeboren, daarna met God verzoend worden; de buitenzijde er van wordt weggedaan. Vandaar dat onze bedeling gekenmerkt is (of moest zijn) door gemis aan alle ceremoniën, hetzij aan vroegere bedelingen ontleende, hetzij vervormde, ontstaan naar de overlevering der mensen.

Het toepassen van de geestelijke betekenis der vroegere bedelingen en verder het inleiden in de laatste openbaring aan Paulus gegeven, vormt de weg der behoudenis. Is het, goed, dan moet men, evenals Paulus, gaan van heerlijkheid tot heerlijkheid, van het kind zijn tot het zoon zijn, van dit laatste tot het man zijn. Het man zijn kenmerkt zich door het jagen naar de prijs der roeping Gods, de uitopstanding, d.i. om nu reeds, na korte tijd in het graf geweest te zijn, daaruit te mogen opstaan om als Christus op te varen naar Gods troon.

Het einddoel van de bedeling der verborgenheid is niet de opname. Deze is, menselijkerwijs genomen, uitgesteld. Het prediken van de opname als hoop voor onze bedeling moet onjuist geacht worden en is een afdrijven uit de stroom. Het feit wordt door ons niet ontkend, maar wel het feit als hoop voor onze bedeling. Paulus' jagen is juist het gaan van 1 Thess. 4 naar Fil. 3. De opname heeft eerst plaats bij de wederkomst, de uitopstanding kan te allen tijde thans plaats hebben.

Alleen door deze visie menen wij dat de Schrift volkomen tot haar recht komt. Dit geschiedt bij geen der andere. Deze is het meest Schriftgetrouw. Dus niet twee, maar drie sferen, geen opname maar uitopstanding; niet slechts geloof, maar onderscheiden geloof; niet slechts een of meer stappen tot God, maar een gang door hoofdmomenten heen tot in Gods volle Wezen; niet slechts genade, maar menigerlei genade; niet slechts opstanding, maar uitopstanding; niet slechts een uitzien naar de Heer der heerlijkheid, maar vervuld worden tot al de volheid Gods; niet slechts een hopen op de Heere, maar een geleid worden door de Geest; niet slechts een inwerken Gods. maar ook een uitwerken onzerzijds; niet slechts een aanvaarden dat men er is omdat Christus er is, maar een jagen naar het wit tot de prijs der roeping Gods.

Zo staat deze bedeling ver boven al de vorige. Ze leidt er toe God op het meest te verheerlijken. Ten eerste door in de geest dit alles door het geloof te verstaan. Ten tweede door God,

door het ontbonden worden en met Christus te zijn, reeds nu in onverderfelijkheid te verheerlijken. Wie met Hem gestorven is, zal met Hem leven, wie met Hem verdraagt, zal met Hem heersen. Dit laatste kan reeds nu, na de uitopstanding aanvangen, Gode tot heerlijkheid.

De bedeling der Verborgenheid betreft in het bijzonder het werk van Gods Geest. Deze verheerlijkt thans Christus door Zijn ganse werk en verdienste toe te passen en telkens weer individueel uit te werken. Waar Hij niet van Zichzelf spreekt, blijft Hij meer de Verborgene. Maar allen die door Hem geleid worden, weten, dat Hij God is Die in ons inwerkt en dat Hij het onderpand is van onze erfenis, dat Hij het is, die Christus in onze harten doet wonen en inleidt in de “volle kennis der verborgenheid van God en de Vader en van Christus, Col. 2:2.

Tot slot :

De Verborgenheid des Evangelies is niet het op één lijn stellen van Jood en Heiden, maar betreft *Christus*. En dat niet in Zijn wederkomst of bij de opname, maar *als hoop der heerlijkheid*, Col. 1:27, betreft niet het opheffen van een uiterlijke scheiding, maar *het een iegelijk mens volmaakt stellen in Christus Jezus*.

De Toekomst van Israël als Volk

Zie, die Israëls herstel loochenen, geven toe dat vele Israëlieten zich in de toekomst kunnen bekeren en Gods beloften aan dat volk op die wijze zullen verwezenlijkt zien worden. Het is echter belangrijk op te merken, dat die beloften niet de individuele Joden betreffen, doch Israël *als volk*. Men leze b.v. Jer. 31:35-37 en Ezech. 37:21, 22. Gods belofte is: “zij zullen *Mij een volk* zijn”, “Ik zal ze maken tot *een enig volk* in het land, op de bergen Israëls”. Dit is zo duidelijk mogelijk, als men het tenminste niet vertroebelt door teksten zoals 1 Petr. 2:10 op de Gemeente toe te passen in plaats van op “de vreemdelingen in de verstrooiing”, dat zijn de verstrooide Joden, de 12 stammen, die in de verstrooiing zijn (Jak. 1:1).

Al hebben duizenden Joden zich gedurende de tijd der Handelingen bekeerd, toch was dat nog geen nationale bekering. Een tegenwoordige evangelist zou heel blij geweest zijn met wat einde Handelingen gebeurde en “sommigen overtuigd werden”. Dat belette echter Paulus niet over het volk de verharding uit te spreken (Hand. 28:27) en te zeggen dat het heil nu aan de heidenen gezonden was. Van toen af was Israël *als volk* tijdelijk verworpen.

Maar hoe kan dan de bekering van enige Joden gedurende de latere eeuwen de vervulling der profetie zijn? Wie de profetie ernstig opneemt, moet verwachten dat Israël als volk hersteld wordt “op de bergen Israëls”. Dat volk is het “geestelijk Israël”, het “ganse Israël”, waartoe geen enkel Heiden kan behoren, tenzij hij zich laat besnijden in het vlees.

Wil men Gods Woord gehoorzaam zijn, dan moet men een prijs betalen: aan Israël laten wat aan Israël toebehoort. Wij zijn geen “volk”, geen “priesterdom”, en het Nieuwe Verbond is niet met ons gesloten. Ook hebben we geen ceremonieën. Maar wel kunnen we met Abraham hemelse zegeningen deelachtig worden en zelfs alle geestelijke zegeningen in de bovenhemelen ontvangen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.